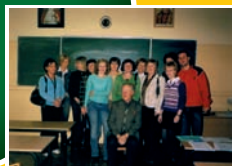

SREBRNY JUBILEUSZ SPOŁECZNEJ DZIAŁALNOŚCI JELENIOGÓRSKIEJ LIGI OCHRONY PRZYRODY

1988-2013

Opiekunowie, jurorzy, organizatorzy – eliminacje rejonowe III Konkursu (SP Opolno Zdrój – 15 II 2006)

**Srebrny Jubileusz
społecznej działalności
Jeleniogórskiej
Ligi Ochrony Przyrody
w latach 1988-2013**

**Opracowanie pod redakcją
Zdzisława GASZA**

Jelenia Góra – Piechowice 2013

Wydano ze środków
Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu
Oddział w Jeleniej Górze oraz
Nadleśnictwa w Szklarskiej Porębie

Opracowanie pod redakcją **Zdzisława GASZA**

Autor i współpracujący z autorem (Kolegium Redakcyjne):

Mariola Kotowicz

Małgorzata
Przekaz-Goćko

Zdzisław Gasz

Wenata
Stawicka-Czerska

Irena Sokołowska

Kolegium Redakcyjne:

Zdzisław GASZ — redakcja naczelna
Mariola KOTOWICZ, Małgorzata PRZEMAK-GOĆKO, Wenata STAWICKA-CZERSKA
— konsultacje i skład komputerowy
Irena Sokołowska — skład komputerowy

Projekt okładki

Agnieszka TRETER-KŁYSZYŃSKA, Rafał KŁYSZYŃSKI

Zdjęcia z archiwów prywatnych działaczy LOP i PTSM oraz osób zaprzyjaźnionych

Skład i druk:

Wydawnictwo-Poligrafia AD REM
58-500 Jelenia Góra, ul. Okrzei 12
www.adrem.jgora.pl

ISBN 978-83-64313-21-9

Pozycja wydana z okazji 85-lecia
działalności Ligi Ochrony Przyrody w Polsce

ROZDZIAŁ I

Krótki zarys historii Ligi Ochrony Przyrody w Polsce i w regionie jeleniogórskim

Powołanie do życia w 1928 roku organizacji społecznej pod nazwą Liga Ochrony Przyrody było wynikiem konkretnej potrzeby działania zmierzającego do ochrony rodzimej przyrody. Przed nami rozpoczęły już konkretne działania w tej mierze takie kraje jak USA (tutaj utworzono pierwszy park narodowy w świecie w 1872 roku o nazwie „Yellowstone”. Potem zaczęto tworzyć parki narodowe w Meksyku, Kanadzie, Australii i w Nowej Zelandii. W pierwszych latach XX wieku idea ochrony przyrody ogarnęła cały świat. W 1931 roku istniało na świecie 106 parków narodowych. W Europie znaczącymi działaniami na rzecz ochrony przyrody mogły się poszczycić Norwegia, Dania, Holandia, Wielka Brytania, Austria i Niemcy.

Pojawiły się pierwsze próby umiędzynarodowienia działań np. w 1910 roku szwajcarski uczony Paweł Sarasin wystąpił z postulatami utworzenia stałej, międzynarodowej instytucji z udziałem reprezentantów rządów poszczególnych państw. Pełna realizacja tego pomysłu nastąpiła dopiero po II wojnie światowej w postaci Międzynarodowej Unii Ochrony Przyrody i Jej zasobów.

Polskie tradycje ochrony przyrody należą do dosyć starych. Już dekryty królewskie chroniły niektóre gatunki zwierząt np. bobry, sokoły, łabędzie, tur lub nawet całe lasy. Nie zawsze były one skuteczne, o czym świadczy choćby fakt wyginięcia turów (ostatni zginął w 1627 r.).

W XIX wieku prekursorami idei ochrony przyrody stali się ludzie wielcy, wybitni uczeni często mężowie stanu. Należeli do nich Stanisław Staszic, Ludwik Zejszner, Ludwik Pietrusiński, Wincenty Pol, Jan Gwallart Pawlikowski, Marian Raciborski.

W początkach XX w. podjęli działalność twórcy naukowej ochrony przyrody, wybitni naukowcy a także znani działacze społeczni. Tej grupie patronowali prof. Władysław Szafer – botanik, prof. Walery Goetel – geolog, prof. Adam Wodziczko – botanik.

Po uzyskaniu niepodległości w 1918 r. bardzo szybko rozpoczęto działalność. Już w 1919 r. powołano Tymczasową Państwową Komisję Ochrony Przyrody jako organ doradczy Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego. Po kilku latach aktywnej działalności w 1926 r. została ona przekształcona w Państwową Radę Ochrony Przyrody działającą pod przewodnictwem prof. Władysława Szafera jako Delegata wspomnianego wyżej Ministerstwa WRIOP. I właśnie na VIII dorocznym Zjeździe Państwowej Rady Ochrony Przyrody w Warszawie w dn. 9 I 1927 postawiono wniosek i podjęto jednomyślną uchwałę o powołaniu odrębnej organizacji społecznej pod nazwą Liga Ochrony Przyrody. Powołany w tym celu Komitet Organizacyjny pod przewodnictwem Aleksandra Janowskiego – wybitnego krajoznawcy, prezesa Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego zakończył swoje prace i formalnie 9 I 1928 r. odbył się Zjazd Organizacyjny, który zainaugurował działalność Ligi. Pierwszym prezesem został prof. Józef Morzewicz. Do Ligi zgłosiły swój akces jako członkowie zbiorowi m.in. Polskie Towarzystwo Tatrzańskie, Polskie Towarzystwo Krajoznawcze, Polskie Towarzystwo Przyrodników im. Mikołaja Kopernika.

Działalność Ligi w okresie międzywojennym charakteryzowała się ożywioną działal-

nością propagandową i ochroniarską. Na szczególne podkreślenie zasługuje bardzo wszechstronna i zaangażowana praca z młodzieżą. Były w tych działaniach porażki jak chociażby słynna walka o budowę kolei linowej na Kasprowy Wierch.

Wznowienie działalności Ligi nastąpiło wkrótce po zakończeniu okupacji. W Krakowie, niezmordowany prof. W. Szafer już 31 III 1945 r. zwołał posiedzenie ludzi zainteresowanych ochroną przyrody. W lipcu tegoż roku w Łodzi w budynku nowoutworzonego Uniwersytetu Łódzkiego prof. Edward Potęga powołując się na apel prof. Władysława Szafera reaktywuje Zarząd Główny Ligi sam stając na jego czele. Wcześniej reaktywowano Państwową Radę Ochrony Przyrody. Od 1946 r., kiedy to Liga staje się pełnoprawnym stowarzyszeniem następuje jej rozwój. Tworzone są struktury terenowe m.in. w 1946 r. zaczął działać Oddział we Wrocławiu założony przez prof. Stanisława Kulczyńskiego. Sporządzono wtedy inwentarz zabytków przyrody na Dolnym Śląsku (mgr Maria Dobeszyska-Głazek). Potem działalność we Wrocławiu podupadła a sama Liga przeżywa szczególnie w latach 1953-1956 poważny kryzys organizacyjny i finansowy. Od 1956 r. zaczyna się odbudowa Ligi, która doprowadza do jej wielkiego rozrostu ilościowego a także uznania Ligi Stowarzyszeniem Wyższej Użyteczności. O tym pierwszym niech świadczą dane statystyczne opublikowane z okazji 50-lecia Ligi w 1978 r. W 1976 r. Liga miała 1.270.791 członków zrzeszonych w 10368 kołach i 49 zarządów wojewódzkich. Do Ligi należało też 2690 członków zbiorowych. W ówczesnym województwie jeleniogórskim mieliśmy 164 koła LOP zrzeszające 15386 członków oraz 17 członków zbiorowych. Działalność Ligi była wtedy bardzo wszechstronna i trzeba przyznać często bardzo skuteczna. Do Ligi należała ogromna ilość uczniów i wzorem lat międzywojennych gros działań skupiła się w szkołach, w pracach edukacyjnych z młodzieżą szkolną.

Od lat 90-tych niestety notujemy kolejny okres kryzysowy w działalności Ligi. Zmiana zasad finansowania zepchnęła praktycznie organy terenowe Ligi na tory niemal 100% działalności wolontariackiej. Owocuje to m.in. bardzo dużym spadkiem członkostwa, spadkiem aktywności wielu opiekunów działalności szkolnej, a na co dzień dużymi trudnościami organizacyjnymi. W tej sytuacji jedynym ratunkiem staje się pozyskiwanie sponsorów wspomagających podstawową działalność. Jeleniogórski Okręg od szeregu lat korzysta z pomocy Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Jeleniej Górze, co umożliwia nam powodzenie różnorodnego rodzaju działań edukacyjnych w środowisku szkolnym.

Do tego dochodzi dosyć liczna i bardzo zaangażowana kadra działaczy. I w efekcie możemy mówić nawet o pewnym rozwoju działalności w ostatnich trudnych dla nas latach.

Zadaniem niniejszego wydawnictwa jest przybliżenie licznej rzeszy miłośników ochrony przyrody i środowiska zarówno tych zrzeszonych w LOP jak i jej sympatyków dokonań Ligi na tle szeroko rozumianego regionu jeleniogórskiego obejmującego teren byłego województwa jeleniogórskiego. Szczególną uwagę chcemy poświęcić ostatniemu ćwierćwieczu jej działalności obejmującemu lata 1988-2013 a więc okres prawie w całości – z wyjątkiem lat 1988-1992 oparty całkowicie na pracy społecznej. Szczęśliwym trafem z tego czasu mamy dobrze zachowaną dokumentację większości podejmowanych działań, co umożliwi w miarę dokładne zilustrowanie podejmowanych różnorakich inicjatyw. W poprzednio wydanym opracowaniu „Z dziejów Jeleniogórskiej Ligi Ochrony Przyrody” z 2003 roku musieliśmy w wielu przypadkach bazować na niekompletnych źródłach, co było spowodowane m.in. ich zniszczeniem na skutek kilkakrotnych przeprowadzek, jakie spotkało Biuro Okręgu w latach 90-tych. Porównując

zakres i kierunek działania Ligi z czasów pełnej obsady etatowej Biura, różnych form wsparcia strony państwa dla jej działań z obecnymi zobaczymy wiele istotnych różnic, które wymusiła realna rzeczywistość. Można jednak z satysfakcją stwierdzić, że udało się utrzymać pozytywny trend rozwojowy głównie w zakresie edukacji ekologicznej dzieci i młodzieży szkolnej a zrealizowane od 20 lat konkursy ekologiczne zdobyły uznanie środowisk szkolnych, o czym świadczy ich wysoka, niemalejąca popularność. Czołowe lokaty zdobyte w tych konkursach mają już swoją wysoką aprobatę społeczną, sama zaś organizacja imprez jest wysoko oceniana ze względu na sprawność i przejrzystość a także obiektywność oceny. Wydawnictwem tym chcemy podkreślić zarówno wartość i rozległość działań jeleniogórskiej Ligi, ale także uchronić od zapomnienia tych wszystkich, którzy swoim wysiłkiem przyczynili się do jej sukcesów. Będą to zarówno nauczyciele-opiekunowie uczniów, sami uczniowie, którzy osiągnęli często najwyższe sukcesy jak i organizatorzy poświęcający wiele swojego wolnego czasu dla realizacji podejmowanych działań. Niech będzie to podziękowanie za dotychczasowy trud i zachęta do dalszego działania.

Zdzisław Gasz

Zebranie plenarne ZO PTSM i ZO LOP w nowej siedzibie w Piechowicach, 28 I 2013 r.

ROZDZIAŁ II

Kalendarium ważniejszych wydarzeń w latach 1988-2013

Rok 1988

- 13-15 V międzywojewódzkie sympozjum ekologiczne w SSM „Łużyce” w Łagowie k. Zgorzelca. Oprócz obrad odbyła się kilkugodzinna wycieczka do „worka turoszowskiego” (Bogatynia, Wigancice Żytawskie). Uczestniczyli przedstawiciele 4 województw dolnośląskich i małopolskiego.

(20 lat PTSM wyd. ZOW PTSM w Jeleniej Górze 1995)

- 8 X – rozszerzone posiedzenie plenarne ZW z udziałem wicewojewody jeleniogórskiego Jakuba Adamczyka. Złoty Krzyż Zasługi wręczono Danieli Bochyńskiej i Alfredowi Borkowskiemu. Referat wygłosił prezes dr B. Konca. Wojewoda mówił o sytuacji ekologicznej Kotliny Jeleniogórskiej. Spotkanie zakończył występ młodzieży z Technikum Przemysłu Drzewnego w Sobieszowie. Obradom przewodniczył Z. Gasz.

(z notatek Adama Pauliego)

- 11-12 XI w DW „Uroczysko” w Piechowicach odbyła się konferencja popularno – naukowa pn. „Ochrona środowiska w Sudetach” połączona z rozszerzonym plenum (o SK LOP) ZW. W drugim dniu odbyła się wycieczka po terenach Przedgórza Karkonoskiego.

(druk zaproszenia, foto Z. Gasz)

- W dniach 18-19 XI w SSM „Rudawy” w Raszowie podczas podsumowania sezonu turystycznego ogłoszono wyniki konkursu 60-lecia LOP na najciekawszą ekspozycję przyrodniczą w SSM woj. jeleniogórskiego. I m dla SSM „Liczyrzepa” w Karpaczu (kierownik Tadeusz Nalewajko), II m ex aequo – SSM „Rudawy” (Józefa Świt) i „Łużyce” Łagów (Stefan Lulkiewicz).

(20 lat PTSM wyd. ZOW PTSM Jelenia Góra 1995)

- Z okazji 60-lecia LOP Dyplom Honorowy otrzymał zasłużony działacz jeleniogórski inż. Adam Pauli.

Rok 1989

- 28 I uchwała prezydium ZW o utworzeniu „Księgi zasłużonych działaczy LOP w województwie jeleniogórskim”. Uchwalono regulamin. Wytypowano 4 pierwsze osoby do wpisu: 1. mgr inż. Józef Dobiecki, 2. mgr inż. Adam Pauli – obaj z Jeleniej Góry, 3. Maria Wojtania (Lubań), 4 mgr Janina Fafuła (Bolesławiec). Wpisy będą wykonywane ręcznie, opatrzone fotografią a każdy z uhonorowanych (lub jego rodzina) otrzyma ozdobny (na papierze czerpanym) wypis z uchwały.

(regulamin Księgi zasłużonych działaczy LOP w woj. jeleniogórskim)

- 27 V w Sulikowie kończy się Rajd Turystyczno – Przyrodniczy „Ekoł 89” zorganizowany przez Z Oddz. w Zgorzelcu.

(dyplom)

- Do współorganizacji wakacyjnych obozów przyrodniczych włącza się ZOW PTSM w Jeleniej Górze. Aleksander Sobierajski prowadził V obóz „Roztocze 89”. Współpraca ta jest do dzisiaj kontynuowana w różnej formie.

(20 lat PTSM wyd. ZOW PTSM w Jeleniej Górze 1995)

- Przedstawiciele ZW biorą udział – (Józef Szafran i Daniela Bochyńska) w uroczystym podsumowaniu sezonu turystycznego i obchodach 30-lecia PTSM w Bukowcu. ZW LOP otrzymał za wieloletnią współpracę dyplom honorowy Zarządu Głównego PTSM.

(op. cit.)

- 21 X w DW „Potok” w Górzycu odbywa się posiedzenie plenarne ZW z udziałem

tem zaproszonych przedstawicieli SOP i OZLP.

(lista obecności)

Rok 1990

- Z inicjatywy ówczesnego metodyka przedmiotowego biologii mgr Danuty Długopolskiej z Kamiennej Góry ZW LOP przy współpracy z Kuratorium Oświaty w Jeleniej Górze zorganizował Wojewódzki Konkurs Biologiczny nt. „Okna w Kwiatkach”. Skierowany do uczniów kl. V-VIII szkół podstawowych i kl. I-IV ponadpodstawowych odbył się tylko 1 raz (zbyt mały odźwięk).

(regulamin Konkursu)

Rok 1991

- 19 IV Adam Pauli otrzymuje wypis z uchwały ZW LOP o wymienieniu jego nazwiska w „Księdze Zasłużonych” pod poz. Nr 2.

(z dokumentacji A. Pauliego)

- 19 IV – plenum ZW w ZS Rolniczych w Sobieszowie. Zatwierdzono pierwsze wpisy w „Księdze Zasłużonych”, zawieszono po długiej analizie dotychczasowych dokonań – działalność Rady Młodzieżowej ZW LOP.
- 20 V – prezydium ZW Główne tematy: reaktywowanie Rady Młodzieżowej, organizacja wakacyjnego obozu wędrownego „Beskid Sądecki”, posumowanie konkursu „Przyroda Twój Przyjaciół” (wpłynęło 130 prac rysunkowych).
- 10 VI – prezydium ZW. W tematyce m.in. sprawa kradzieży sprzętu muzycznego MDK na Festiwalu Piosenki Ekologicznej zorganizowanym przez naszą Radę Młodzieżową.
- 21 IX – prezydium ZW a w tematyce korekta planów finansowych zalecona pilnie przez ZG LOP i próba reagowania pismem nt. zaistniałych ograniczeń.
- 24 X – prezydium ZW zdominowała tematyka finansowa. Próby szukania wyjścia z kryzysowej sytuacji finansowej (ponowne pismo do ZG LOP, pisma do zakładów pracy o dotację na LOP z możliwością

odliczenia części podatków, zwiększenie sprzedaży kalendarzy LOP)

- 21 XI – prezydium ZW poświęcono głównie zmianom kadrowym. Marcin Grabski – przewodniczący Rady Młodzieżowej rezygnuje z członkostwa w ZW, w to miejsce powołano Zofię Zawadzką.
- 27 XII – prezydium ZW. Odznaczenia dla działaczy – srebrna dla Kazimierza Popielarza i Teofila Ligenzy vel Ozimka oraz dla ZO LOP w Jeleniej Górze i Kamiennej Górze. Pierwsze rozmowy nt. ograniczenia zatrudnienia, bo dotacja ZG na 1992 r. zabezpiecza tylko 25% kosztów.

(wszystko z protokołów ZW LOP)

Rok 1992

- 30 I – prezydium ZW, podczas którego ustalono wypowiedzenie dla dwóch pracowników Biura. ¼ etatu zachowała sekretarz i kierownik Biura D. Bochyńska. Gł. Księgowa – Maria Kulik otrzymuje wyrównanie 3 m-cy od 31 I.
- 5 III – prezydium ZW poświęcono głównie wychodzeniu z impasu finansowego (kolportaż atlasu przyrodniczego, sprzedaż kalendarzy, odpłatne prowadzenie wycieczek w Muzeum Przyrodniczym, produkcja kartek świątecznych, nagrywanie kaset). Uchwalono mimo zażalenia w OTL-u (Ośrodek Transportu Leśnego), aby nie pozbywać się lokalu i próbować płacić.
- 28 V – prezydium ZW. Rozwiązanie umów o pracę z pracownikami (2 x ½ etatu). Księgowa pozostanie na umowę zlecenie (V-VI bez wakacji) Wśród zagadnień innych omówiono m.in. organizację obozu wędrownego w Kotlinie Kłodzkiej, inwentaryzacja stanowisk kotewki wodnej w ramach Euroregionu (dr A. Borkowski), udział LOP w ogólnopolskiej konferencji wizytatorów turystyki i krajoznawstwa w Górzycu (28 IV – 1 V).
- 30 IX – prezydium ZW. Zapowiedź drastycznych ograniczeń finansowych – rezygnacja z lokalu (zaległości za czynsz), brak środków na koncie bankowym, koniec płacenia za przejazdy na zabrania.

- 23 X – plenarne posiedzenie ZW w SSM „Bartek” w Jeleniej Górze. Podstawowy problem – czy rozwiązać LOP w Jeleniej Górze. Poparcie niemal powszechne dla propozycji prezesa, aby kontynuować działalność. Zatem konieczne duże oszczędności – zmiana lokum na nieodpłatne, rezygnacja z jakichkolwiek pracowników opłacanych, szukanie innych źródeł finansowania. Kierownik Biura otrzyma z dn. 31 V wypowiedzenie z dotychczasowego ¼ etatu.

- 19 XI – ZW otrzymuje pismo z ZG w sprawie radzenia sobie samemu z zatrudnieniem oraz przekaz 7 mln zł na uregulowanie zadłużenia wobec pracownika i Urzędu Skarbowego.

(pismo w aktach ZO)

- 25 X – prezydium ZW, które zdominował temat intensywnych zabiegów o nowe lokum, (rozmowy z Kuratorium i Wydziałem Ochrony Środowiska Urzędu Wojewódzkiego). Powstała 3 osobowa komisja inwentaryzacyjno-likwidacyjna: D. Bochyńska, Z. Zieliński (skarbnik), J. Sikorska-Czopor (dotychczasowy pracownik, członek ZW)

- 29 XII – prezydium ZW, ostatnie w dotychczasowej siedzibie. Rozdysponowanie sprzętu; część do WOM-u (nowa siedziba pozyskana dzięki Kuratorium), pozostałe do przechowania w ZSDiL w Sobieszowie (do czasu uzyskania innego pomieszczenia może wspólnie z ZOW PTSM lub PZ Łowieckim). Wystosowano pismo do OTL w sprawie umorzenia długu za czynsz i ogrzewanie (3.3561.000,00 zł).

(wszystkie pozycje z wyj. 19 XI z protokołu ZW LOP)

- Wydane przez ZOW PTSM i Kuratorium Oświaty materiały szkoleniowe pt. „Województwo jeleniogórskie w pytaniach i odpowiedziach” zawiera rozdział „Ochrona przyrody” opracowany przez Aleksandra Sobierajskiego a redakcję naczelną zrealizował Zdzisław Gasz.

Rok 1993

- 27 I – prezydium ZW w nowej siedzibie w WOM (Wojewódzki Ośrodek Metodycz-

ny). Tematyka: ocena działalności w r. 1992, bezetatowa praca w ZW (dyżury społeczne w każdą środę 10⁰⁰-14³⁰), informacja do mediów o zmianie adresu. Podziękowanie za społeczne prowadzenie Biura dla Marii Kulik (księg.) i Daniela Bochyńskiej.

(protokół ZW)

- 4 II ZW LOP informuje ZG LOP o likwidacji Biura i przejściu od 1 II do działalności społecznej oraz zmianie adresu. ZG potwierdza przyjęcie wiadomości 4 III.

(pisma ZW)

- „ZW LOP – organizacja zrzeszająca 11 tysięcy członków, przede wszystkim młodzieży szkolnej, zmienił swoją siedzibą. Mieści się ona w Wojewódzkim Ośrodku Metodycznym przy ul. 1 Maja 36. Biuro prowadzone społecznie czynne będzie w każdą środę w godz. 10⁰⁰-15⁰⁰. Działające Ligi wyrażają serdeczne podziękowanie władzom Kuratorium Oświaty i Dyrektorowi WOM-u za życzliwość w trudnym dla organizacji okresie”.

(„Kurenda” nr 2/93)

- 17 III ZW wnioskuję do ZG LOP o Krzyż Kawalerski OOP dla Zdzisława Gasza rezygnując z odznaczeń resortowych dla ZW (wniosek nigdy nie doczekał się realizacji – przyp. autora).

(pisma ZW)

- 10 III ZW wysłała ankiety do dyrektorów szkół w województwie jeleniogórskim nt. działalności SK LOP (wróciła minimalna ilość – przyp. autora).

(op.cit.)

- 24 IV w ZS Chemicznych w Jeleniej Górze odbyły się eliminacje wojewódzkie VIII Olimpiady Wiedzy Ekologicznej zorganizowane przez ZW LOP przy współpracy Kuratorium Oświaty i Wydziału Ochrony Środowiska Urzędu Wojewódzkiego. 40 uczniów z 14 szkół ponadpodstawowych pisało testy 50 pytań. Do finału krajowego awansowali: Anna Drozdek (I LO Bolesławiec), Kamila Jeleńska, Bartosz Leś (oboje I LO Jelenia Góra).

(„Kurenda” nr 5/93)

- W finałach krajowych VIII Olimpiady Wiedzy Ekologicznej w Koninie nasi reprezen-

tanci zanotowali największe do tej pory sukcesy Kamila Jeleńska była V a Barosz Leś XII.

(„Kurenda” nr 7/93)

- 5 VII ZW informuje ZG LOP o bezetatowej pracy Biura oraz nawiązaniu ścisłej współpracy z ZOW PTSM, która umożliwiła sporządzenie planu finansowego.

(pisma ZW)

- W pierwszej połowie lipca na terenach woj. zielonogórskiego wędrowali uczestnicy 2 tygodniowego obozu przyrodniczego zorganizowanego już po raz 9 przez Kuratorium Oświaty, ZW LOP. Biorą w nim udział uczniowie liceów ogólnokształcących z całego województwa wyróżniający się zainteresowaniami przyrodniczymi i ekologicznymi. Trzeci raz obozy te prowadzi Piotr Norko ze Świerawy – doświadczony turysta i zamiłowany przyrodnik.

(„Kurenda” nr 7/93)

- 29 IX – prezydium ZW. Tematyka: przygotowania do obchodów jubileuszu 65-lecia LOP i ustalenie wielkości składek członkowskich (uczeń SP 500 zł/rok, ponadpodstawowej 10.000 zł/rok, dorosli 50.000,00 zł/rok, emeryci – 50% zniżki); akcja „wyszukujemy nielegalne wysypiska śmieci” udostępnianie filmów przyrodniczych video szkołom.

(protokół ZW)

- Kuratorium Oświaty i ZW LOP były organizatorami sympozjum nt. ochrony przyrody. Odbędzie się ono w SSM „Halny” w Kamieniu k. Mirska. w dn. 22-23 X a uczestniczyli w nim przedstawiciele 8 dobrze działających SK LOP oraz działacze z całego województwa. Oprócz części referatowo-prelekcyjnej odbyła się wycieczka na teren zniszczeń ekologicznych G. Izerskich. Impreza miała także zadanie uczczenie 65-lecia działalności Ligi.

(„Kurenda” nr 9/93)

Rok 1994

- 12 I ZW zwraca się do ZG LOP zapytaniem czy używać nazwy Zarząd Wojewódzki czy Okręgu. Odpowiedź ZG: Zarząd Okręgu, ale można do końca kadencji Z. Wojewódzki.

(pisma ZW)

- Cały rok trwa „ping pong” korespondencji ZW z ZG nt. przesyłania (ciągłego) miesięcznych sprawozdań finansowych i kadrowych.

(op. cit.)

- Akcja ZG LOP na rzecz odpowiedniego doceniania spraw ekologicznych w przygotowywanej Konstytucji RP (odesłaliśmy listy z podpisami).

(op. cit.)

- ZG LOP ogłasza akcję ochrony Polski przed przeinwestowaniem (listy z podpisaniami).

(op. cit.)

- 6 IV – prezydium ZW. Tematyka: konkurs na najciekawszą ekspozycję ekologiczną w SSM (wspólnie z ZOW PTSM), rozpoczęcie Wojewódzkiego Konkursu Biologiczno-Ekologicznego dla Szkół Podstawowych pn. „Ochrona przyrody w Polsce”.

- Po szlakach bieszczadzkich i Beskidu Niskiego wędrowali w lipcu uczestnicy X obozu przyrodniczego zorganizowanego przez ZW LOP i Kuratorium Oświaty. Kadre obozu stanowili: Piotr Norko – kierownik a także Anna Norko, Danuta Długopolska z Kamiennej Góry i Zdzisław Mirecki z Lwówka Śląskiego. Ilość uczestników wyjątkowo duża, bo 26.

(„Kurenda” nr 7/94)

- 28 IX – prezydium ZW. Tematyka: ustalenie terminarzu zebrań i zjazdu wojewódzkiego (II 1995 – okazał się nierealny – przyp. aut.) i poszukiwanie nowego lokum dla ZW (ZS Rolniczych, Muzeum Przyrodnicze, Akademia Ekonomiczna, Zarząd Parków Krajobrazowych); ZS Rolniczych członkiem wspierającym Ligę (wpłacił 1 mln zł).

(protokół ZW)

- ZW LOP zostaje wyróżniony Dyplomem Honorowym XX-lecia Jeleniogórskich Rajdów Młodzieży Szkolnej za współpracę trwającą od 1978 r. Dane nt. współpracy zamieszcza wydana z okazji jubileuszu – „Gazetka Rajdowa”.

- 7 XI – prezydium ZW (ostatnie w budynku WOM) Tematyka zdominowana sprawami lokalowymi (w siedzibie Zarządu Parków Krajobrazowych).

- W dn. 25 i 26 XI w LO w Mirsku a następnie w SSM „Halny” w Kamieniu rozpoczęto finał I Wojewódzkiego Konkursu Biologiczno-Ekologicznego Szkół Podstawowych. Wzięto w nim udział 34 uczniów z 21 szkół. Do wąskiego finału weszło 13 osób. Zwyciężyła Katarzyna Bena z SP 4 w Zgorzelcu – opiekun Małgorzata Śniechowska. W etapie szkolnym brało udział 579 uczniów w rejonowym 97. Organizatorzy Konkursu: ZW LOP, Kuratorium Oświaty, WOM.

(„Kurenda” nr 10/94)

Rok 1995

- ZW LOP korzystający dzięki życzliwości Kuratorium Oświaty z lokalu przy ul. 1 Maja 43 na skutek nacisków administracyjnych zmuszony był przenieść się do nowej siedziby w Jeleniej Górze – Sobieszowie (budynek Dyrekcji Parków Krajobrazowych dawniej Ośrodek Transportu Leśnego).

(„Kurenda” nr 1/95)

- ZW LOP znalazł wreszcie po 2 miesiącach tułaczki nową siedzibę. Mieści się ona w Jeleniej Górze – Sobieszowie przy ul. Kamiennogórskiej 2 w budynku Zarządu Parków Krajobrazowych. Wznowiono dyżury społeczne w każdą środę w godz. 9⁰⁰-14⁰⁰. ZW LOP jest organizatorem kilku imprez dla młodzieży szkolnej w tym bardzo popularnej Olimpiady Wiedzy Ekologicznej dla szkół średnich, wakacyjnych obozów wędrownych dla młodych przyrodników oraz zorganizowanego w tym roku po raz pierwszy Wojewódzkiego Konkursu Biologiczno-Ekologicznego (dla szkół podstawowych).

(„Kurenda” nr 3/95)

- W dn. 22 IV odbyły się eliminacje wojewódzkie Olimpiady Wiedzy Ekologicznej. (patrz rozdział o Olimpiadzie)
- Sprawozdanie GUS mówi o istnieniu w jeleniogórskim 37 kół (1868 członków) w tym 21 kół młodzieżowych (1472 członków) i 16 kół dorosłych (396 członków)
- 20V w Zespole Szkół Rolniczych w Jeleniej Górze – Sobieszowie odbył się przekładany z wcześniejszych terminów

Zjazd Sprawozdawczo – Wyborczy. Przewodniczył J. Szafran. Z. Gasz zrezygnował z kandydowania na prezesa. Prezesem wybrano J. Szafrana a w skład Zarządu weszło 13 osób, w Komisji Rewizyjnej 3 osoby (przewodniczący – Marian Zieliński). Delegatami na Zjazd wybrano Lecha Rębisza i Katarzynę Szymańską. (sic!)

(akta Zjazdu)

- Posiedzenia prezydium ZW odbyły się w dniach: 29 III, 7 VI, 13 IX i 18 X. Zaznajomiono się na nich m.in. z rozdziałem ról w nowym Zarządzie, oceną konkursu na najciekawszą ekspozycję przyrodniczą w SSM, powołaniem komitetu organizacyjnego Konkursu Biologiczno-Ekologicznego, pozyskiwaniem składek członkowskich z Kół Łowieckich.

(protokoły ZW)

- 29 XI – prezes ZW pisze do ZG LOP z prośbą o dofinansowanie kwotą 1.500,00 zł Konkursu Biologiczno-Ekologicznego. Odpowiedzi nie było.

(pisma ZW)

- W dn. 16 XII w SP 6 w Jeleniej Górze – Cieplicach odbył się finał wojewódzki II Konkursu Biologiczno-Ekologicznego Szkół Podstawowych.

(„Kurenda” nr 1/96, szczegóły w rozdz. VI A)

- Uczennica Klasy VIII w SP 2 w Piechowicach Kamila Januszkiewicz zajęła I miejsce w zorganizowanym przez ZW LOP II Konkursie Biologiczno-Ekologicznym. Impreza nie ma niestety rangi olimpiady przedmiotowej.

(„Informator Piechowski nr 2/96)

Rok 1996

- W dn. 23 II odbyło się plenum ZW Tematyka: propozycja poszerzenia składu ZW, ryczałt 20 zł dla pracownika Biura, oferta współpracy ze strony ZO LOP w Zielonej Górze, trudności finansowe, brak Biura pełnodzwozycznego.

(protokół ZW)

- ZG LOP przysłała do wszystkich ZO (ZW) propozycje działań w okresie wiosenno-letnim (Dni Zadrzewień i Zalesień, Dni Ziemi, Tydzień Czystości Wód, Światowy Dzień Ochrony Środowiska). Oczywiście

nie są poparte żadną deklaracją wsparcia finansowego.

(pisma ZW)

- Od V Olimpiady Wiedzy Ekologicznej ZW LOP jest jej głównym organizatorem (wspólnie z Kuratorium Oświaty w Jeleniej Górze), cały czas przewodniczy komitetowi organizacyjnemu Z. Gasz.

(sprawozdanie roczne)

- W 1996 r. na terenie działania ZW istniały 20 koła LOP (945 członków) w tym 9 kół młodzieżowych (599 członków) i 11 kół dorosłych (346 członków).

(sprawozdanie GUS)

- „Niestrudzona w działalności na rzecz ochrony przyrody” to tytuł artykułu Z. Gasza poświęcony zmarłej 19 X Danieli Bochyńskiej, wieloletniej czołowej działaczce Ligi w naszym województwie.

(Informator Piechowski nr 10/96)

- Komisja ZW LOP oceniająca najciekawszą ekspozycję przyrodniczą w SSM zlustrowała SSM „Sokolik” w Strużnicy.

(foto ze zbiorów Z. Gasz)

- W dn. 13-14 XII w Gryfowie Śląskim SP 1, w SSM „Halny” w Kamieniu odbył się finał III Wojewódzkiego Konkursu Biologiczno-Ekologicznego Szkół Podstawowych. W etapie szkolnym wzięło udział aż 1151 uczniów do finału dotarło 32.

(szczegóły w rozdziale o Konkursie)

Rok 1997

- Zebrania prezydialne ZW odbyły się w dn. 23 VI i 15 X a plenarne 3 IV, 26 XI i 30 XII. Z ważniejszych tematów: zmiany kadrowe – rezygnacja prezesa J. Szafrana, Z. Gasz znowu prezesem, sekretarzem – R. Dobosz (3 IV); omówienie biegu przełajowego w Górzycu o memoriał D. Bochyńskiej (była mieszkanką Górzycy); Irena Sokołowska będzie prowadziła Biuro za niewielki ryczałt; omówienie dorocznego organizowania imprez.

(protokoły ZW)

- 26 XI odbyło się plenum ZW (rozszerzono o udział opiekunów SK LOP) w siedzibie KPN. Omówiono różne formy działalności LOP w środowisku szkolnym. Naradę prowadziła sekretarz ZW – Romana Dobosz.

Zakończono oglądaniem diaporamy Karonoszy.

(op. cit.)

- 19 V w ZS Rolniczych w Sobieszowie odbyły się eliminacje wojewódzkie XII Olimpiady Wiedzy Ekologicznej z udziałem 51 uczniów z 18 szkół. Najwięcej sukcesów odnieśli podopieczni Zinty Wilums z LO w Lubaniu.

(„Kurenda” nr 5/97)

- „IV Piechowickie Sympozjum Ekologiczne już 9 maja”. Pod tym tytułem 2 piechowiccy działacze LOP i nauczyciele – Krzysztof Raczek i Zbigniew Sobczyński zapowiadają organizację sympozjum na terenach baz i poligonów byłej Armii Radzieckiej w okolicach Bolesławca. Uczestnikami będzie młodzież szkół piechowickich.

(Informator Piechowski nr 4/97)

- XIII obóz Przyrodniczy ZW LOP wędrował w tym roku na trasie od Krakowa przez Jurę Krakowską, Beskid Wyspowy na Podhale. Uczestnicy obozu (20) wywodzili się z liceów ogólnokształcących z Jeleniej Góry (I, II, III), Szklarskiej Poręby, Kowar, Kamiennej Góry, Bolesławca (I), Mirska i Lubania. Prowadził Piotr Norko ze Świerawy.

(„Kurenda” nr 7/97)

- 14 XI w 5-ciu rejonach jednocześnie odbyły się eliminacje rejonowe IV Wojewódzkiego Konkursu Biologiczno-Ekologicznego Szkół Podstawowych pn. „Ochrona przyrody w Polsce”. Do finału, który odbędzie się w dn. 12-13 XII w Gryfowie Śląskim i SSM „Halny” w Kamieniu awansowało 31 zawodników. Organizatorami są ZW LOP przy współpracy z ZOW PTSM, patronuje Kuratorium Oświaty, a sponсорuje Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

(„Kurenda” nr 10/97)

- „Wieści ze szkół – SP nr 1” – 12 XII w SP 1 w Gryfowie Śląskim odbył się finał IV Wojewódzkiego Konkursu Biologiczno-Ekologicznego. SP 1 Piechowice reprezentowały 2 uczennice: Ewa Zielonka kl. VIII i Paulina Kuczma z kl. VI. E. Zielonka została laureatką Konkursu zdobywając III miejsce i zwolnienie z egzaminu do

szkoły średniej. Natomiast P. Kuczma – najmłodsza uczestniczka finału, która opanowała materiał kl. VII i VIII zajęła VI miejsce przegrywając z koleżanką tylko 1 pkt. Bravo!

(Informator Piechowicki nr 1/98)

- 30 XII odbyło się sympatyczne spotkanie noworoczne członków ZO.

Rok 1998

- Zebrania prezydialne ZW odbyły się w dn. 25 III, 30 VI, 20 X a plenarne 30XII. Ważniejsze tematy: nadawanie pomnikom przyrody imion zasłużonych działaczy LOP (sprawa upadła u wojewódzkiego konserwatora przyrody – przyp. autora), organizacja obchodów 70-lecia Ligi, propozycja ZOW PTSM oznakowania (opisywania) drzew w posesjach SSM w Łągowie, Michałowicach i w Bukowcu, propozycja Wrocławia utworzenia w Jeleniej Górze Oddziału podległego Okręgowi we Wrocławiu.

(protokoły ZW)

- 31 III w SP 1 Piechowice odbył się II Międzyszkolny Konkurs Biologiczny kl. V. W imprezie zorganizowanej przez nauczycieli biologii, działaczy LOP wzięła udział młodzież szkół piechowickich (SP 1 i 2) oraz z Jagniątkowa. Zwyciężyła Natalia Stępień przed Markiem Zawodnikiem oboje z SP 1. Głównym organizatorem był nauczyciel SP 1 – Zbigniew Sobczyński.

(Informator Piechowicki nr 4/98)

- 24 V – niedziela o godz. 10⁰⁰ odbędzie się w Górzniцу bieg przełajowy „Krokus” im. D. Bochyńskiej oraz Bieg Rodzinny o Puchar Prezesa Zarządu Wojewódzkiego Ligi Ochrony Przyrody w Jeleniej Górze. Organizatorzy: LOP, Komisja Kultury, Sportu i Turystyki, Komisja ds. działania p. alkoholizmowi.

(op. cit. Nr 5/98)

- Po raz 14-ty wędrował obóz przyrodniczy z liceów ogólnokształcących naszego województwa pod kierunkiem Piotra Norko i jego żony po wakacyjnych trasach. Tym razem zaczęli na Kujawach a kończyli w nowo utworzonym Parku Narodowym Borów Tucholskich.

(„Kurenda” nr 7/98)

- W dn. 7 XI na terenie Michałowic ZW LOP zorganizował uroczyste obchody 70-lecia Ligi. Wzięli w nim udział zasłużeni działacze LOP, opiekunowie SK LOP i oficjalni goście a wśród nich kurator oświaty – Janusz Wrzał, prezes WFOŚiGW – Michał Pawłowicz i przewodniczący Rady Miasta Piechowice – Jan Gasz. Pierwszą część uroczystości zorganizowano w „Teatrze Naszym” p.p. J. i T. Kutów, drugą w SSM „Złoty Widok” gdzie prezentowano wystawę fotograficzną „Litwa 98” Zinty Wilums i zorganizowano poczęstunek.

(Informator Piechowicki nr 10/98)

- 30 XII w gościnnych progach SSM „Złoty Widok” w Michałowicach zorganizowano noworoczne spotkanie działaczy ZW, na którym omówiono dokonania roku 1998 i przygotowano plany na 1999 r., kiedy to nie będzie już woj. jeleniogórskiego.

(protokoły ZW)

Rok 1999

- Reorganizacja LOP w kraju. Od 1 I powołano w Polsce 44 Okręgi w tym w Jeleniej Górze. Liczba członków zmniejszyła się w Polsce o 13,4% (do r. 1998).

(sprawozdanie ZG LOP)

- 24 III – prezydium ZO zamiast ZW po decyzji ZG o przekształceniu wszystkich Zarządów Wojewódzkich na Zarządy Okręgu. Zasięg terytorialny naszego Okręgu – był województwo jeleniogórskie (pismo z 13 II).

(protokół ZO)

- 21 V Zjazd Sprawozdawczo-Wyborczy Okręgu LOP w Jeleniej Górze w siedzibie KPN w Sobieszowie. Wybrano nowy Zarząd z prezesem Zdzisławem Gaszem na czele, wyznaczono kierunki działania na kadencję do 2003 r.

(op. cit.)

- 29 V w sobotę w Piechowicach – Górzniцу odbył się III Bieg Przełajowy „Krokus” im. Danieli Bocheńskiej. Trasa liczyła 1 km. Nowością była walka o Puchar Rodziny (ojciec, mama, dziecko). Niestety imprezie towarzyszył Górski Wyścig Kolarski, który całkowicie zdominował naszą imprezę doprowadzając do jej upadku.

(Informator Piechowicki nr 5/99, ostatnie zdanie przyp. autora)

Plenum LOP z udziałem aktywu SK LOP („Uroczysko” Piechowice, X 1988 r.)

Międzywojewódzkie sympozjum ekologiczne w Łagowie k. Zgorzelca, 13-15 V 1988 r.

Zjazd Okręgowy LOP, Muzeum KPN, 21 V 1999 r.

Plenarne zebranie LOP, Michałowice, 17 XII 1999 r.

- W dn. 19-20 VI w Kielcach obradował XXV Krajowy Zjazd Delegatów LOP. Obrady były w nim burzliwe, chwilami bardzo niesympatyczne. Nasz delegat Z. Gasz – podobnie jak inni prezesi ZO wszedł w skład Zarządu Głównego.

(sprawozdanie ZG LOP i protokół ZO)

- W sierpniu na trasach Beskidu Śląskiego i Małego wędrował XV Obóz Przyrodniczy zorganizowany przez nasz Zarząd a prowadzony przez p.p. A i P. Norko.

(op. cit.)

- 27 X – prezydium ZO, w którym dominowały dwa tematy: budowa krzyża 2000 lecia na Śnieżce i organizacja Konkursu Biologiczno-Ekologicznego. ZO nie poparł projektu budowy krzyża podając kilka innych możliwości rozwiązania lokalizacji.

(op. cit.)

- 17 XII – plenum ZO w Michałowicach. Omówiono rok 1999, wytyczono dalsze kierunki działania. P. Norko zaprezentował przeżycia z wakacyjnego obozu przyrodniczego.

(op. cit.)

Rok 2000

- 19 IV – plenum ZO, w Michałowicach. Oprócz stałych działań ZO omówiono m.in. udział w Akcji Fundacji Ekologicznej „Żaba” (przeciwdziałanie wyginieciu), w Akcji Letniej SOP „Tatry 2000”, działalności Parlamentu Ekologiczno-Rolnego RP.

(op. cit.)

- Organizatorzy XXVI Jeleniogórskiego Rajdu Młodzieży Szkolnej „Karpniki 2000” otrzymali za pośrednictwem ZO LOP środki finansowe z WFOŚiGW na organizację 2 konkursów – „Czyste góry” i trasę ochrony przyrody. Na zakończenie Rajdu w SP w Karpnikach powiewała flaga LOP. Podczas tego Rajdu po raz pierwszy zwiedzono Bank Genów Leśnych w Kostrzycy.

(Komunikat końcowy XXVI Rajdu)

- 5 X – prezydium ZO w Michałowicach omawiało m.in. kłopoty wychowawcze kadry XVI obozu przyrodniczego „Góry Świętokrzyskie 2000”, zanik memoriału D. Bochyńskiej w Górzycu, po wprowadzeniu przez władze miasta imprezy przy-

ćmiewającej (zawody kolarstwa górskiego).

(protokół ZO)

- 2 XII Z. Gasz jako członek Zarządu Głównego LOP wziął udział w uroczystym jego posiedzeniu w Warszawie. Był zbulwersowany stanem sytuacji finansowej ZG a jeszcze bardziej projektem podziału środków na r. 2001 uwzględniającym w minimalnym stopniu pomoc dla Okręgów, natomiast przewidujący bezsensowny wydatek 30 tys. zł na nadzwyczajny zjazd krajowy (całe szczęście nie doszedł on do skutku – przyp. autora).

(materiał ZG LOP i komentarz autora)

- 15 XII – plenum ZO w Michałowicach zajęło się m.in. sprawą oddzielenia gimnazjów od szkół podstawowych w Konkursie Biologiczno-Ekologicznym (propoz. J. Gondek), publikacją wyników konkursu na najciekawszą ekspozycję ekologiczną w SSM (J. Niedbalska).

(protokół ZO)

Rok 2001

- 10 IV plenum ZO w Michałowicach, na którym m.in. zaplanowano zorganizowanie konkursu fotograficznego pn. „Uroki Rudaw Janowickich” adresowanego do młodzieży szkół ponadgimnazjalnych. Wystawa konkursowa ma zostać zorganizowana w SSM „Skalnik” w Bukowcu jesienią. Zadeklarował szeroką współpracę Oddział Jeleniogórski Zarządu Parków Krajobrazowych. Niestety mimo szerokiego kolportażu regulaminów wpłynęła tylko jedna praca (zestaw) i konkurs odwołano.

(protokół ZO)

- Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej Oddział w Jeleniej Górze do tej pory finansujący bez większych trudności nasze działania edukacyjne, zmniejszył o ½ dotację na wakacyjny obóz przyrodniczy. W dodatku nakazano nam zmianę formuły z obozu młodych przyrodników na obóz – nagrodę dla działaczy, SK LOP i laureatów konkursów.

(op. cit.)

- Obszerny artykuł Z. Gasza w Informatorze Piechowickim nr 6/2001 omawiający historię Ligi w kraju i w woj. jeleniogórskim. Szczególną uwagę poświęcił działalności piechowiczian – Danieli Bochyńskiej i Romany Dobosz, Krzysztofa Raczka, Małgorzaty Borowskiej, Beaty Szytejko, Jarosława Bochyńskiego, Zbigniewa Sobczyńskiego, Reginy Zajac i Jadwigi Niedbalskiej. Autor jest także wieloletnim mieszkańcem Piechowic.

- 12 X – ZO LOP i Zarząd Parków Krajobrazowych w Jeleniej Górze ogłosiły Konkurs Faunistyczny dla uczniów kl. V-VI zamieszkujących na terenach dwóch jeleniogórskich Parków Krajobrazowych (Rudawskiego i Doliny Bobru). Udział wzięło 42 uczniów z 14 szkół a finał odbył się 12 XII. Zwyciężyła Małgorzata Kowalczyk z SP w Marciszowie. Głównym organizatorem była mgr inż. Krystyna Śliwa.

(protokół ZO)

- 25 X prezydium ZO zatwierdziło powołanie nowych SK LOP w: SP Pasiecznik, SP 1 w Piechowicach, SP Siekierczyn i w I LO w Jeleniej Górze.

(op. cit.)

- Od 25 X poprzez posiedzenia ZO w dn. 3 XII i 14 XII ciągnęła się sprawa ewentualnej fuzji 2 Okręgów zaproponowana przez Wrocław. Miałby powstać 1 Okręg Dolnośląski z siedzibą we Wrocławiu. W spotkaniu 3 XII w Michałowicach uczestniczyli przedstawiciele Wrocławia – prezes Jerzy Ślusarczyk i członek ZO Bolesław Małecki (członek Głównej Komisji Kontrolno – Rewizyjnej LOP, której tę wizytę poprzedził kilkugodzinna kontrola Biura naszego ZO). Po długiej dyskusji i rozpatrzeniu wszystkich za i przeciw plenum w dn. 14 XII propozycję odrzucono.

(op. cit.)

- Po raz pierwszy od 1978 r. trzeba było odwołać trasę ochrony przyrody podczas XXVII Jeleniogórskiego Rajdu Młodzieży Szkolnej „Siedlęcin 2001” (28-30 IX). Zgłosiła się 1 drużyna. Pozostałe chyba przestraszyły się noclegu na materacach z własnymi śpiworami w SP w Czernicy.

(Komunikat Końcowy XXVII Rajdu)

- Podczas wieczornego spotkania 7 XII z nauczycielami – opiekunami finalistów VIII Konkursu Biologiczno-Ekologicznego w Michałowicach omówiono szeroko zasady dalszej współpracy ZO LOP ze szkołami a szczególnie nauczycielami biologii i przyrody. Efekty tych ustaleń okazały się już w następnym roku bardzo pozytywne.

(Komunikat Konkursu)

- 14 XII podczas posiedzenia plenarnego ZO w Michałowicach omówiono całoroczną działalność Ligi a także dokonano przesunąć kadrowych. Jadwiga Gondek weszła w skład prezydium w miejsce Kazimierza Kuca. Uchwalono też nowe składki członkowskie (roczne) – uczniowie 2 zł, dorośli 12 zł.

(protokół ZO)

Rok 2002

- W dn. 23 III odbyły się eliminacje regionalne XVII Olimpiady Wiedzy Ekologicznej w ZS Weterynaryjnych w Jeleniej Górze. Nasz Okręg jest organizatorem II etapu, główna organizacja spoczywa w rękach ZO LOP we Wrocławiu.

(protokół ZO)

- W XX wycieczce szkoleniowej opiekunów SK LOP, kierowników SSM i działaczy szkolnego ruchu krajoznawczo-turystycznego oraz ekologicznego pn. „Wschodnim wybrzeżem Bałtyku 2002” (21 VI – 3 VII) wzięły po raz pierwszy udział nasze działaczki – Małgorzata Śniechowska i Krystyna Pogłódek (obie ze szkół zgorzeleckich). Wycieczki te organizuje ZO PTSM w Jeleniej Górze.

(op. cit.)

- W dn. 1-14 VIII na trasach Suwalszczyzny, Podlasia i Północnego Mazowsza wędrował XVIII Obóz Młodych Przyrodników pn. „Zielone płuca Polski” prowadzony przez p.p. A. i P. Norków. Po raz pierwszy uczestnikami byli też gimnazjaliści.

(op. cit.)

- Jesienią ZO LOP zorganizował przy współpracy z działaczami ZO PTSM kilka imprez – trasę ochrony przyrody i akcję „Czyste góry” podczas XXVIII Jeleniogór-

T. Ligenza wręcza odznaczenia na podsumowaniu sezonu turystycznego PTSM w Porajowie, XI 2002

Spotkanie integracyjne jeleniogórskich Zarządów PTSM, LOP (SSM Michałowice, 10 IV 2003 r.)

skiego Rajdu Młodzieży Szkolnej „Kowary 2002”.

(op. cit.)

- Konkurs na najciekawszą ekspozycję ekologiczną w SSM – zwycięstwo przypa-
dło po raz drugi w ciągu 2 lat SSM „Złoty
Widok” w Michałowicach (kierownik Ro-
mana Dobosz).

(op. cit.)

- IX Konkurs Biologiczno-Ekologiczny dla
Gimnazjów i Szkół Podstawowych pt.
„Ochrona przyrody w Polsce”. Finał odbył
się w Gimnazjum w Piechowicach i SSM
w Michałowicach.

(op. cit.)

- 8 XI – posiedzenie prezydium ZO zdecy-
dowało o wprowadzeniu w życie regulami-
nu konkursu ekologiczno-przyrodniczego
dla szkół podstawowych z możliwością
wdrożenia konkursu od zimy 2004. Pro-
jekt konkursu był konsultowany z wielu
nauczycielami.

(op. cit.)

- Uroczyste, przedświąteczne plenum ZO
w Michałowicach w dn. 19 XII zdecydo-
wało m.in. o: włączeniu się do organiza-
cji XIV Regionalnego Przeglądu Piosenki
Turystycznej w Zgorzelcu poszerzając
go o tematykę ekologiczną. rozpoczęciu
przygotowań do uroczystości obchodów
75-lecia LOP w 2003 r. i przyjęto propo-
zycję Z. Gasza, aby scenariusz oprzeć
w dużej części na obchodach 70-lecia
w 1998 r. wytypowano do ZG LOP jako
kandydatów do odznaczeń państwowych
następujących działaczy – Piotra Norko
do Złotego Krzyża Zasługi oraz Brązowe-
go Krzyża Zasługi Małgorzatę Borowską,
Ewę Mickiewicz i Irenę Sokołowską.

(op. cit.)

Rok 2003

- 21 II prezydium ZO ustala zasady prac
przygotowawczych do kampanii wybor-
czej. Termin zjazdu ustalono na 21 V (do-
kładnie 4 lata po poprzednim) a miejsce
– Starostwo Powiatowe w Jeleniej Górze
Z. Gasz zgłasza, że pisze, „Kronikę dzia-
łalności LOP w woj. jeleniogórskim”, któ-
ra będzie wydana na uroczystość 75-lecia

(13 XII 2003) i wnioskując reaktywowanie
wpisów do „Księgi Zasłużonych LOP”.

(protokół ZO)

- „Uczniowie o ochronie przyrody” to arty-
kuł Beaty Szytejko członka ZO zamiesz-
czonego w Informatorze Piechowickim nr
1/2003. Autorka – opiekun SK w SP 1
Piechowice określa różne działania edu-
kacyjne podejmowane na rzecz młodzieży
i z młodzieżą.
- 5 IV w Zgorzelcu odbył się XIV Regionalny
Przegląd Piosenki Turystycznej i Ekolo-
gicznej (po raz pierwszy). Uczestniczyło
w nim ponad 150 młodzieży a ZO LOP
reprezentował oficjalnie prezes Z. Gasz.
Liga ufundowała część nagród, flaga Ligi
była wśród głównych elementów dekora-
cji.

(Komunikat Przeglądu)

- 10 IV w Michałowicach odbyło się połą-
czone posiedzenie plenum ZO LOP i pre-
zydium ZO PTSM. Ustalono przy pełnej
woli obu stron dalsze zasady współpracy
(protokół ZO)
- 21 V w sali konferencyjnej Starostwa
Powiatowego w Jeleniej Górze odbył się
Zjazd Sprawozdawczo-Wyborczy Okręgu
Jeleniogórskiego z udziałem 27 delega-
tów (na 31 wybranych). Prezesem wybra-
no na kolejną kadencję Z. Gasza, a prze-
wodniczącą Komisji Kontrolno-Rewizyjnej
Jadwigę Niedbalską. Z. Gasz został wy-
brany jako delegat na Zjazd Krajowy.

(akta Zjazdu)

- 4 VI prezydium ZO w Michałowicach zajęło
się głównie podziałem zadań w nowo utwo-
rzonem Zarządzie oraz przygotowaniem
do jubileuszu 75-lecia Ligi. Komitet Orga-
nizacyjny podzielono na 4 zespoły i sztab
koordynujący całość prac z prezesem na
czele. O objęcie honorowego patronatu
postanowiono wystąpić do Marszałka Dol-
nośląskiego Henryka Gołębiewskiego oraz
do Posłów na Sejm RP – Olgierda Poniz-
nika i Michała Turkiewicza. Uchwalono też
listę osób, które zostaną wyróżnione wpi-
sami do „Księgi Zasłużonych LOP” oraz
biogramami w opracowywanej „Kronice
LOP w woj. jeleniogórskim”.

(protokół ZO)

- ZO LOP stał się mimowolnym współorganizatorem XVI Ogólnopolskiego Kursu Nauczycieli – Kandydatów na Przodowników Turystyki Górskiej „Sudety 2003” (3-23 VIII).

(op. cit.)

- Kolejni działacze Ligi wzięli udział w XXI wycieczce szkoleniowej „Rumunia 2003” zorganizowanej przez ZO PTSM w Jeleniej Górze w dn. 20 VI – 3 VII. W tematyce wycieczki sporo miejsca zajęła tematyka przyrodnicza. Zwiedzono takie obszary chronione jak delta Dunaju, Park Narodowy Gór Bucegi czy Góry Fogaraskie i wąwóz Bicaz. Bezpośrednim organizatorem wycieczki był Z. Gasz.

(op. cit.)

- ZO zorganizował wszystkie tradycyjne imprezy a więc eliminacje regionalne XVIII Olimpiady Wiedzy Ekologicznej (22 III); XIX Obóz Młodych Przyrodników „Beskid Niski, Beskid Sądecki i Pieniny” (3-16 VIII); trasę ochrony przyrody i konkurs „Czyste góry” na XXIX Jeleniogórskim Rajdzie Młodzieży Szkolnej „Karpacz 2003” (26-28 IX) oraz X Regionalny Konkurs Biologiczno-Ekologiczny Gimnazjów i Szkół Podstawowych pn. Ochrona przyrody w Polsce” (X-XI).

(op. cit.)

- 8 XI w Warszawie odbył się XXVI Zjazd Krajowy Delegatów LOP po raz pierwszy ze względów oszczędnościowych zorganizowany jako jednodniowy. Wśród 91 delegatów był również Z. Gasz delegat naszego Okręgu, który jako prezes ZO wszedł w skład plenum Zarządu Głównego. Nasz ZO wspomógł organizatorów Zjazdu kilkoma działaniami organizacyjnymi (wykonawstwo toreb Inianych, wzór dyplomów jubileuszowych).

- 13 XII odbyły się uroczyste obchody 75-lecia LOP zorganizowane przez ZO LOP w Jeleniej Górze z udziałem licznie zaproszonych działaczy i gości oficjalnych.

(vide rozdz. VIII B)

Rok 2004

- 9 I Posiedzenie plenarne ZO w SSM „Skalnik: w Bukowcu zajęło się m.in. pod-

sumowaniem uroczystości 75-lecia LOP odbytej 13 XII 2003 r. w cieplickim sanatorium „Agat”. Określono też zadania na 2004 r. w tym organizację eliminacji Olimpiady Wiedzy Ekologicznej, inaugurację samodzielnej wersji konkursu ekologicznego (tylko dla szkół podstawowych) i współorganizacją (z PTSM) Ogólnopolskiego Kursu Nauczycieli Kandydatów na Przodowników Turystyki Górskiej „Sudety 2003”.

(z protokołu ZO)

- 12 I Przeprowadzka dokumentacji Biura LOP z Zespołu Parków Krajobrazowych do magazynów ZS Rolniczych w Sobieszowie. Zaangażowanych było kilku działaczy do prac fizycznych.

(z protokołu autora)

- 19-20 III Najpierw w SP 1 w Piechowicach a potem w SSM „Złoty Widok” w Michałowicach odbyły się finały I Konkursu Przyrodniczo-Ekologicznego Szkół Podstawowych. Konkurs oddzielony od gimnazjów cieszył się dużym powodzeniem i tak miało już być przez następne lata chociaż miał różne regulaminowe „modyfikacje”.

(z wydawnictwa „Krótka historia...”)

- 20 III W sobieszowskim ZSDrzewnych i Leśnych odbyły się eliminacje rejonowe XIX Olimpiady Wiedzy Ekologicznej. Nałożenie się terminów 2 dużych imprez zaowocowało kłopotami organizacyjnymi. Gospodarze jak już udowodnili kilkakrotnie w poprzednich latach spisali się dobrze.

(op. cit.)

- 1 IV W michałowickim SSM „Złoty Widok” odbyło się posiedzenie plenarne ZO. Zaprotestowano: roczne sprawozdanie za rok 2003 i plan pracy na 2004 r. Zasygnalizowano kłopoty z naborem na wakacyjny obóz wędrowny młodych przyrodników. Wystosowano protest do Ministerstwa Ochrony Środowiska w sprawie pominięcia wielu obszarów Karkonoszy, Gór Izerkich w programie „Natura 2000”.

(z protokołu ZO)

- 3 IV XX Przegląd Piosenki Turystycznej w Zgorzelcu już po raz drugi nosił też tytuł ekologiczny. LOP ufundował część na-

gród w tym nagrodę specjalną – gitarę, którą otrzymała Martyna Geremek z SP 1 Piechowice (opiekun Wojciech Zarówny).
(z wydawn. „20 lat Przeglądów...”)

- 4 VI Nadleśnictwo w Lwówku Śląskim wybudowało ciekawą ścieżkę edukacyjną „Lwóweckie Skąły”, której otwarcie z udziałem licznie zaproszonych gości m.in. z ZO LOP odbyło się 4 VI. Podobną inicjatywę podejmuje coraz więcej nadleśnictw.

(z notatek autora)

- 7 VI Kolejne zebranie prezydium ZO w Jeleniej Górze (Starostwo Powiatowe) zajmowało się m.in. dużymi kłopotami z naborem na wakacyjny obóz wędrowny młodych przyrodników, pokrętną odpowiedzią Min. Ochrony Środowiska nt. „Natura 2000” a także propozycją prezesa podjęcia się od 2005 organizacji konkursu ekologicznego dla dzieci kl. II-III SP.

(protokół ZO)

- 19 VI Prezes ZO Z. Gasz jako członek Zarządu Głównego wziął udział w nadzwyczajnym Zjeździe Walnym LOP w Warszawie. Tematem wiodącym były zmiany statutowe.

(z notatek autora)

- 26 VI – 9 VII XXII wycieczka szkoleniowa „Ukraina 2004”. Wzięło w niej udział kilku działaczy LOP, głównym organizatorem był Z.Gasz. Bogaty program zawierał wiele akcentów przyrodniczych.

(z wydawn. „Srebrny jubileusz jeleniogórskich..”)

- 13-26 VII XX Obóz Przyrodniczy „Wędrujemy po Beskidach w trójkącie 3 granic” prowadzony przez Piotra i Annę Norko mimo, że ciekawy miał być ostatnim z tego cyklu. Główny powód to ogromne kłopoty z naborem wśród młodzieży coraz bardziej odzwyczajonej od wędrowania.

(z wydawn. „Krótka historia szkolnych...”)

- 9 IX Prezydium ZO odbyło się w Starostwie Powiatowym a obradowało m.in. nt współpracy przy organizacji XXX jubileuszowego Rajdu Młodzieży Szkolnej „Piechowice 2004”, powołanie Komitetu Organizacyjnego XI Konkursu Biologiczno-Ekologicznego Gimnazjów, dalszych lo-

sów wakacyjnych obozów przyrodniczych, próby tworzenia oddziałów LOP.

- 24-26 IX XXX Jubileuszowy Jeleniogórski Rajd Młodzieży Szkolnej „Piechowice 2004” miał bardzo uroczystą oprawę. I część odbyła się na szkolnym stadionie sportowym ZS Technicznych i Licealnych i zgromadziła ok. 400 osób II część przeprowadzono w kawiarni DW „Potok” w Piechowicach-Górzycu. Wśród osób wyróżnionych okolicznościowymi medalami 30 lecia znaleźli się działacze LOP: Piotr Norko (złote), Romana Dobosz i Renata Jabłońska (srebrne), Irena Sokołowska (brązowe). Z okazji jubileuszu wydano „Kronikę 30 lat Jeleniogórskich Rajdów Młodzieży Szkolnej 1976-2004” autorstwa Zdzisława Gasza.

(z wydawn. „Kronika 30 lat...”)

- 19 XI Podsumowanie sezonu turystycznego dotyczyło w tym roku także działalności ekologicznej. Odbyło się w sali Starostwa Powiatowego w Lubaniu a zostało poprzedzone ½ dniową wycieczką autokarową do Jablonca n. N. Liberca i Frydlantu.

(z notatek autora)

- 26-27 XI Finał XI Konkursu Biologiczno-Ekologicznego Szkół Gimnazjalnych odbył się najpierw w Gimnazjum im. Jana Pawła II w Piechowicach a potem w SSM „Złoty Widok” w Michałowicach. Etap I – szkolny to aż 1076 uczniów z 36 gimnazjów.

(z wydawn. „Krótka historia...”)

- 2 XII W SP 2 w Świeradowie Zdroju zebrała się grupa inicjatywna Konkursu Przyrodniczo-Krajoznawczego kl II-III Szkół Podstawowych. W jej skład wchodził Agnieszka Zwierzańska (Gryfów Śl.), Beata Bielak i Danuta Bartosiewicz (Świeradów), Małgorzata Przekak-Goćko i Weneta Stawicka-Czerska (Porajów) oraz Zdzisław Gasz. Inicjatorami były dwie ostatnie osoby. Opracowano regulamin konkursu postanawiając go wdrożyć w życie w 2005 r.

(op. cit)

- 3 XII SSM „Sokolik” w Strużnicy – miejsce chętnie odwiedzane przez działaczy LOP – obchodziło bardzo uroczyste swoje „perłowe gody” czyli 30-lecie działalności. Z okazji jubileuszu ukazało się

wydawnictwo okolicznościowe autorstwa Z. Gasza pt. „Perłowe gody „Sokolika” w Strużnicy 1974-2004”. Szkoda wielka, że schronisko nie miało szczęścia do decydentów ze Starostwa Powiatowego w Jeleniej Górze i obecnie nie istnieje.

- Plenarne posiedzenie ZO odbyło się w SSM w Michałowicach. Wręczono odznaczenia indywidualne – Piotr Norko otrzymał Złoty Krzyż Zasługi a Brązowy – Irena Sokołowska, Ewa Mickiewicz i Małgorzata Borowska. Oceniono dokonania roku 2004, wytyczono linię działań w r. 2005 akceptując m.in. utworzenie nowego konkursu – przyrodniczo-krajoznawczego dla kl. II-III SP. Podano również wiadomość o odejściu 31 XII Romany Dobosz ze stanowiska kierownika SSM i objęciu tej funkcji przez Jadwigę Niedbalską.

Rok 2005

- 7 II Eliminacje rejonowe II Konkursu Przyrodniczo-Ekologicznego Szkół Podstawowych odbyły się w 4 szkołach. Wyraźnie rośnie zainteresowanie udziałem po odłączeniu szkół gimnazjalnych.

(z notatek autora)

- 1 III Prezydium ZO zajmowało się m.in. zatwierdzeniem planu rocznego, realizacją II etapu Konkursu Przyrodniczo-Ekologicznego. SP. Podano też informację, że Zespół Parków Krajobrazowych zakończył remont swojej siedziby m.in. dotąd przez nas zajmowanej niewielkiej izdebki, ale nie zaprosił nas do powrotu. ZS Rolniczych w Sobieszowie, gdzie zdeponowaliśmy dokumenty nakazał je zabrać. Stworzyła się nieciekawa sytuacja, ale dzięki współpracy z ZO PTSM można było gdzieś ulokować dyżurujących członków Zarządu.

(z protokołu ZO)

- 11-12 III Odbył się finał II Konkursu Przyrodniczo-Ekologicznego Szkół Podstawowych. Rozegrany został w wersji 1 ½ dniowej skróconej tzn. zaczynał się w piątek o godz. 15.30 a kończył następnego dnia ok. 12.00.
- 17 III w Michałowickim Schronisku Młodzieżowym „Złoty Widok” odbyło się po-

siedzenie plenarne Zarządu z udziałem zaproszonych gości – członków prezydium ZO PTSM. Obrady zdominowały tematy, które coraz częściej miały się stać wspólnym celem obu współpracujących organizacji. Były to 2 wydarzenia jubileuszowe planowane w II połowie roku – 10-lecie SSM „Złoty Widok” i 30-lecie ZO PTSM. Udział działaczy LOP w obu jubileuszach okazał się znaczący.

(z protokołu ZO i notatek autora)

- 19 III W II LO w Jeleniej Górze Cieplicach odbył się etap rejonowy XX Olimpiady Wiedzy Ekologicznej. Szkoła w pełni zdała egzamin ze sprawności organizacyjnej w czym duża zasługa dyrektora Jadwigi Dąbrowskiej i nauczycielki biologii Renaty Kędzior. Niestety na tym zakończyliśmy 16 lat organizowania Olimpiady, bo przeszły one całkowicie do stolicy województwa. A szkoda, bo udało nam się dopracować niezłego grona jurorów i organizatorów.

(z dokumentacji OWEkol)

- 2 IV W Zgorzelcu odbył się XVI Regionalny Przegląd Piosenki Turystycznej i Ekologicznej. Już w czasie przesłuchania dochodziły nas słuchy o ciężkim stanie zdrowia papieża Jana Pawła II. Wspaniale nawiązał do tych wydarzeń w swoim pełnym troski przemówieniu gość honorowy Przeglądu – starosta zgorzelecki Andrzej Tyc. Wieczorem już wшыscy wiedzieliśmy o 21.37 o śmierci ukochanego przez Polaków Ojca Świętego.

(z wydawn. „20 lat....Przeglądów...)

- 21 IV W niewielkiej Szkole Podstawowej w Pasieczniku gm. Lubomierz nauczycielka Katarzyna Jasińska przy współpracy z dyrektorką szkoły organizowała IV już Turniej Wiedzy Przyrodniczo-Ekologicznej. Bogaty i urozmaicony program trwał prawie 4 godziny i wymagał wielkiego nakładu pracy. Niestety ten kilkuletni już dorobek został zaprzepaszczonego po obniżeniu stopnia organizacyjnego szkoły do kl I-III a sama zaś ambitna nauczycielka dosyć długo szukała pracy, aby ją w końcu znaleźć w odległym, od miejsca zamieszkania Karpaczu.

(z notatek autora)

- 5 V W Piechowicach uroczyste odsłonięto tablicę znanego przewodnika Leszka Krzeptowskiego zwanego „Sabałą Karkonoszy”. W zbiorce pieniędzy na tablicę aktywnie uczestniczyli działacze LOP a prezes Z. Gasz był inicjatorem i głównym realizatorem całego przedsięwzięcia.

(z notatek autora)

- 6 V W Szkole Podstawowej Nr 1 w Świeradowie Zdroju odbył się finał I Konkursu Przyrodniczo-Krajoznawczego Nauczania Zintegrowanego kl. II-III Szkół Podstawowych ph. „Bądźmy przyjaciółmi przyrody”. Przewodniczyła jury współorganizatorka Konkursu nauczycielka z Porajowa Wena-ta Stawicka-Czerska. Organizacyjnie finał wypadł bardzo dobrze.

(z oprac. „Krótka historia...”)

- 26 V – 9 VII XXIII wycieczka szkoleniowa „Bułgaria 2005” zgromadziła kilku działaczy LOP i pozwoliła jej uczestnikom poznać ten ciekawy kraj z innej perspektywy niż znany przeciętnemu Polakowi. Okazało się, że to nie tylko plaże nadmorskie, ale bardzo ciekawe krajobrazy, interesujące zabytki i wiele ciekawostek przyrodniczych.

(z oprac. „Srebrny jubileusz jeleniogórskich...“)

- 15 IX Prezydium ZO odbyło się po raz pierwszy w siedzibie KCEEkol. KPN w Szklarskiej Porębie. Przekazano m.in. informacje o darze WFOŚiGW w postaci komputera i szeroko omawiano nadchodzącą uroczystość jubileuszową 30 IX i 17 XI.

(protokoły ZO)

- 30 IX W SSM „Złoty Widok” odbyły się uroczystości 10-lecia działalności obiektu. W gronie licznie zaproszonych gości znaleźli się przedstawiciele Ligi, dla której to schronisko jest od kilku lat ulubionym miejscem odbywania spotkań. Ukazało się z okazji jubileuszu wydawnictwo autorstwa Z. Gasza pt. „Edukacja ekologiczna w SSM „Złoty Widok” w Michałowicach” zasponsorowane za pośrednictwem Ligi przez WFOŚiGW. W gronie najbliższych współpracowników autora znalazły się działaczki LOP – Romana Dobosz, Jadwi-

ga Niedbalska i Wenata Stawicka-Czerska.

(z cytowanego wydawnictwa)

- 18 XI W zabytkowej auli LO w Karpaczu odbyła się uroczystość jubileuszowa 30 lecia działalności jeleniogórskiego PTSM. Działacze Ligi wystąpili nie tylko jako goście, ale kilku z nich było współorganizatorami uroczystości. Z okazji jubileuszu ukazało się obszerne wydawnictwo pt. „Turystyka szkolna i szkolne schroniska młodzieżowe regionu jeleniogórskiego w 30-lecie 1975-2005” autorstwa Z. Gasza, w którym jest wiele wzmianek o współpracy obu organizacji.

(protokoły ZO)

- 16 XII W SSM „Sokolik” w Strużnicy odbyło się ostatnie w roku zebranie plenarne Zarządu zorganizowane wspólnie z prezydium ZO PTSM. Omawiano m.in. sprawę nawiązania ściślejszej współpracy z dyrekcją Karkonoskiego PN, dyskutowano o coraz ściślejszej współpracy z PTSM, przedstawiono projekt planu działań na rok 2006.

(op. cit)

Rok 2006

- 9 I Zebranie prezydium ZO zajęło się m.in. omówieniem przygotowań do 2 ważnych konkursów ekologicznych a także oceniło realizację zadań roku 2005. Znacznie szerszą tematykę miało zebranie plenarne 4 IV odbyte w SSM „Złoty Widok” w Michałowicach podczas którego m.in. zdjęto z planu pracy realizowane 20 lat wakacyjne obozy wędrownie dla młodych przyrodników (ogromne kłopoty z naborem) i organizowane od 16 lat eliminacje Olimpiady Wiedzy Ekologicznej dla szkół średnich (Wrocław i Komitet Główny Olimpiady zlikwidowali ten szczebel wywodzący się jeszcze z podziału kraju na 49 województw).

(z protokołu ZO)

- 13-13 I Z inicjatywy sekretarza ZO PTSM Teresy Matery w SSM „Złoty Widok” w Michałowicach zebrali się zwolennicy zachowania tradycji świątecznych, aby pośpiewać kolędy. I Kolędowanie, bo tak

nazwano imprezę znalazło kontynuację w następnych latach i zawsze skupiało ok. 10 osób. Ostatnia edycja odbyła się w 2012 r. Do najbardziej wytrwałych uczestników należeli: R. Dobosz, J. Niedbalska, Z. Gasz.

(z notatek autora)

- 10-11 III Finał III Konkursu Przyrodniczo-Ekologicznego Szkół Podstawowych rozpoczął się o 15.30 testem pisemnym w SP 5 w Szklarskiej Porębie. Potem była wizyta w Karkonoskim Centrum Edukacji Ekologicznej KPN i nocleg w SSM „Złoty Widok”. Finał ustny rozegrano w DW „Zielone Wzgórze” w Michałowicach.

(Komunikat końcowy Konkursu)

- 1 IV XVII Przegląd Piosenki Turystycznej i Ekologicznej w SZS im. Bohaterów II AWP w Zgorzelcu zgromadził jak zawsze ok. 150 uczestników. Dostarczyliśmy jurorów i nagrody dla finalistów. Nagrodę specjalną LOP – gitarę otrzymała Paulina Dryjańska z miejscowej szkoły – opiekun Ewa Wyspiańska.

(z oprac. „20 lat Przeglądów...”)

- 21 IV Uroczyste obchody 30-lecia działalności SSM „Skalnik” w Bukowcu, w których wzięło udział kilku działaczy LOP m.in. R. Dobosz i J. Niedbalska, główny organizator uroczystości Z. Gasz. Przekazano też zebranym okolicznościowe wydawnictwo pt. „30-lecie Szkolnego Schroniska Młodzieżowego „Skalnik” w Bukowcu” autorstwa Z. Gasza.

(z notatek autora)

- 12-13 V Finał II Konkursu Przyrodniczo-Krajoznawczego kl II-III SP zaczął się w SP 1 w Piechowicach o godz. 14³⁰ testem pisemnym, potem konkursowicze zwiedzali wodospad Szklarki i wreszcie dotarli do SSM w Michałowicach na nocleg i kolację. Finał ustny rozegrano w DW „Zielone Wzgórze”. Tutaj pojawiła się nowość, którą potem skopiowały pozostałe konkursy – jednocześnie odpowiedzi na jednakowe pytania dla wszystkich – nieco wzorowane na konkursach w TV.

(Komunikat końcowy Konkursu)

- 24 VI – 7 VII XXIV wycieczka szkoleniowa „Austria – Węgry 2006” odbyła się przy

niemal kompletnym składzie osobowym (47 osób), wzięło w niej udział kilku działaczy LOP, a w tematyce znalazły się liczne miejsca godne zainteresowania dla miłośników przyrody.

(wydawn. „Srebrny jubileusz jeleniogórskich wycieczek...”)

- 8 IX Kolejne posiedzenie prezydium ZO zajmowało się kilkoma sprawami a m.in. pozytywnym skutkiem interwencji w WFOŚ i GW na nieregularne przyznawanie dotacji na konkursy. Ustalono też, że ZO wystąpi do władz Piechowic i wojewódzkiej Rady Ochrony Przyrody w sprawie nie udzielenia zgody na ponowne uruchomienie kamieniołomu granitu w Michałowicach.
- 22-24 IX XXXII Jeleniogórski Rajd Młodzieży Szkolnej „Kowary 2006” zakończony w Liceum w Kowarach przejdzie do historii Rajdu jako jeden z najlepiej zorganizowanych w fazie zakończenia, głównie dzięki v-ce dyrektorowi szkoły Ryszardowi Nowosielskiemu. Jak zawsze były w Rajdzie akcenty LOP-owskie – specjalna trasa ochrony przyrody i akcja „Czyste góry” a także wsparcie finansowe i kadrowe.
- 20 X Zebranie sprawozdawczo-wyborcze w zaprzyjaźnionej organizacji Oddziale PTSM „Ziemi Jeleniogórskiej”. W składzie nowo wybranych władz znaleźli się działacze LOP – M. Kotowicz, J. Niedbalska, W. Stawicka-Czerska. Prezesem wybrano na kolejną kadencję Z. Gasza.

(protokoły Zjazdu)

- 17 XI Coroczne podsumowanie sezonu turystycznego i ekologicznego regionu jeleniogórskiego odbyło się w SSM „Halny” w Kamieniu. Poprzedziła je wycieczka do Jablonka n. N, zamku Grabštejn i Porajowa. Pozostali na noc mieli okazję obejrzenia ciekawych filmów z różnych imprez PTSM i LOP autorstwa Marka Bergtrauma z Piechowic.

(protokoły ZO)

- 24-25 XI Finał XIII Konkursu Biologiczno-Ekologicznego Gimnazjów rozpoczął się o 15³⁰ w Gimnazjum w Piechowicach, potem były Michałowice (SSM nocleg i DW „Zielone Wzgórze” – finał ustny). Zwycię-

żyła Magda Lis ze Świerzawy – opiekun Bożena Śliwa.

(Komunikat końcowy Konkursu)

- 18 XII Przedświąteczne plenum ZO w „Złotym Widoku” mimo nieco uroczystego charakteru poruszono kilka ważnych spraw m.in. przygotowanie do akcji wyborczej (zakładanie kół, tworzenie Oddziałów), plan działania na 2007 r., ustalenie zasad rozgrywania finałów ustnych Konkursów. Przekazano też informację o: fiasku uruchomienia kopalni granitu w Michałowicach, odwiedzinach delegacji ZO na grobie Danieli Bochyńskiej 19 X w 10-rocznicę Jej śmierci, negatywnych wrażeniach z posiedzenia ZG LOP przekazanych przez J. Szafrana.

(protokoły ZO)

- 15-17 XII W SSM „Złoty Widok” w Michałowicach odbył się jubileuszowy Złoty Kursów Przodowników Turystyki Górskiej. Organizuje je od 1983 r. począwszy, jeleniogórski PTSM i PTTK i kilkakrotnie także LOP. Ukazało się okolicznościowe wydawnictwo autorstwa Pawła Kasprzyka i Zdzisława Gasza (gł. organizatora 18 Kursów).

(wydawn. jubileuszowe)

Rok 2007

- 12 I W SSM „Złoty Widok” w Michałowicach odbyło się kolejne spotkanie Klubu Przyjaciół Schroniska z udziałem 18 osób w tym kilku działaczy Ligi (R. Dobosz, J. Niedbalska, M. Mądra, R i M. Jabłońscy, Z. Gasz). Aktywność tego klubu trwająca już kilka lat dawała schronisku wymierne korzyści bazowe, samym zaś uczestnikom satysfakcję z doprowadzenia obiektu i jego otoczenia do coraz lepszego standardu. Schronisko stało się dzięki temu i dobrej atmosferze jaką stworzyły jego kolejne „szefowe” (R. Dobosz i J. Niedbalska) ulubionym miejscem zebrań LOP i PTSM.

(z notatek autora)

- 15 II Pierwsze w 2007 r. posiedzenie Prezydium ZO zajmowało się m.in. oceną realizacji planu pracy za rok 2006, planem na rok 2007 a także ważnymi sprawami

finansowymi (ciągle niedobory w budżecie, których nie są w stanie pokryć niskie składki członkowskie a innych możliwości zarobkowania nie ma. Jesteśmy organizacją „non profit”.

(protokoły ZO)

- 20 II W SP w Opolnie Zdroju nauczyciel Marek Łabędź kolejny raz gościł uczestników eliminacji rejonowych Konkursu Przyrodniczo-Ekologicznego Szkół Podstawowych. Warto podkreślić, że robi to nie pierwszy i nie ostatni raz za każdym razem wykazując dużą zaradność w zdobywaniu dodatkowych środków na nagrody i posiłek obiadowy. Wszystko jest wzorowo zorganizowane i dlatego mimo peryferyjnego położenia szkoły inni chętnie tu przyjeżdżają.

(Komunikat końcowy Konkursu)

- 9-10 III Finał IV Konkursu Przyrodniczo-Ekologicznego Szkół Podstawowych odbył się w I części – testy w SP 1 w Szklarskiej Porębie. W Michałowicach zakwaterowano uczestników w SSM a finał ustny odbył się w pobliskim DW „Zielone Wzgórze”. Wycieczki wtedy nie realizowano.

(op. cit.)

- 31 III XVIII Przegląd Piosenki Turystycznej i Ekologicznej w Zgorzelcu odbył się jak zawsze w ZSZ im Bohaterów II AWP. LOP dofinansowało fundusz nagród (za pośrednictwem WFOŚ i GW) dostarczył kilku jurorów i ufundował główną nagrodę – gitarę, którą otrzymała Marta Werens z SP 5 w Bolesławcu – opiekun Jolanta Wierzbicka.

(z oprac. „20 lat Przeglądu...”)

- 11-12 V Finał III Konkursu Przyrodniczo – Krajoznawczego kl. II-III SP po raz pierwszy połączony z ½ dniową wycieczką krajoznawczą na trasie Porajów – zamek Grabštejn – Liberec (ZOO) – Haračov – Michałowice. Testy pisano w SP i G w Porajowie, zakwaterowanie w SSM w Michałowicach i tam też w DW „Zielone Wzgórze” odbył się ścisły finał ustny.

(Komunikat końcowy Konkursu)

- 25 VI-10VII XXV wycieczka szkoleniowa „Norwegia 2007” to najdłuższa z do-

tychczas odbytych. Objęła poza Norwegią część środkowej Szwecji i cieszyła się mimo stosunkowo dużej ceny wielkim powodzeniem (41 osób przy ograniczonym naborze). Poza zamówionymi w schroniskach młodzieżowych śniadaniami reszta wyżywienia była osobistą sprawą każdego uczestnika.

(szczegóły w wydawnictwie „Srebrny jubileusz jeleniogórskich wycieczek...”)

- 6-8 IX Z inicjatywy ZG LOP (Liliana Koziańska) odbyło się szkolenie nauczycieli pod kątem rozpoznawania roślin chronionych. Na miejsce zakwaterowania wybrano SSM „Złoty Widok” w Michałowicach. Nabór przeprowadzono wśród wyróżniających się nauczycieli – działaczy LOP, łącznie 20 osób). Zajęcia przeprowadzili bardzo dobrzy fachowcy miejscowi – mgr mgr Roksana Knapik i Sabina Tabaka z KCEEkoł KPN oraz doskonały znawca roślin Piotr Norko ze Świerzawy. Szkoda, że był to jedyny przykład aktywnej działalności ZG na terenie Okręgu.

- 28-30 IX XXXIII Jeleniogórski Rajd Młodzieży Szkolnej „Szkłarska Poręba 2007”. LOP jest od wielu lat współorganizatorem i wspiera finansowo za pośrednictwem WFOŚ i GW budżet Rajdu.

(Komunikat końcowy Rajdu)

- 3 X Dyrektor SP 15 w Jeleniej Górze – Sobieszowie przypominał kategorycznie, że zdeponowane przed 3 laty archiwum należy niezwłocznie zabrać. Jeszcze w tym miesiącu przenieśliśmy zbiory dokumentów do kolejnego lokum w życzliwym SSM „Złoty Widok” w Michałowicach. Od likwidacji pierwszej siedziby przy ul. Reymonta 1 w Sobieszowie były to już czwarta przeprowadzka (DODN, ZSDrzewnych i Leśnych, ZS Rolniczych).

(z notatek autora)

- 9-10 XI W SSM „Złoty Widok” w Michałowicach odbyło się jubileuszowe (po 25 wycieczkach) spotkanie uczestników ostatniej, ale również wielu poprzednich wycieczek. Zjawiło się 40 osób, które sympatycznie snuły wspomnienia z wrażeń po różnych krajach Europy. Organizator 25 wycieczek Z. Gasz otrzymał

w darze symboliczną szablę (jest kolekcjonerem polskich szabli).

(z wydawn. „Srebrny jubileusz...” autorstwa Z. Gasza)

- 16 XI Uroczyste podsumowanie sezonu turystycznego i ekologicznego regionu jeleniogórskiego odbyło się w reprezentacyjnej sali Starostwa Powiatowego w Lwówku Śląskim (obiekt to dawny pałac Hohenzollernów sic!) Spotkanie końcowe odbyło się w SSM w Łupkach a przedpołudniowa wycieczka prowadziła m.in. przez Frydlant – Jablonne w Podjeździe (zabytkowe barokowe sanktuarium św. Zdzisławy) Hradek n. N i Wleń (odrestaurowany pałac).

(z protokołów ZO)

- 20 XI W zabytkowym pałacu w Brunowie k /Lwówka Śl. podczas konwentu starostów woj. dolnośląskiego prezes Z. Gasz zapoznawał obecnych z działalnością LOP i PTSM oraz schronisk młodzieżowych. Zaprosił na to spotkanie gospodarz naraudy Artur Zych starosta lwówecki.

(z notatek autora)

- 23-24 XI Finał XIV Konkursu Biologiczno-Ekologicznego Gimnazjów odbył się w I części – testy w Gimnazjum Nr 1 w Bogatyni, a w II – w Michałowicach (kwaterunek, wyżywienie) i finał ścisły w Gimnazjum w Piechowicach. Po raz pierwszy w czasie Konkursu odbyła się wycieczka.

(Komunikat końcowy Konkursu)

Rok 2008

- 11 I W siedzibie Karkonoskiego Centrum Edukacji Ekologicznej KPN w Szkłarskiej Porębie odbyły się uroczystości 80-lecia Ligi Ochrony Przyrody okręgu jeleniogórskiego. Impreza poprzedzona półdniową wycieczką do czeskich Karkonoszy była zorganizowana z rozmachem i okazała a wzięło w niej udział prawie 60 osób.

(szczegóły w sprawozdaniu z obchodów 80-lecia LOP)

- 17 I W tematyce prezydium ZO znalazły się m.in. ocena uroczystości 80-lecia LOP i przygotowania do akcji sprawozdawczo-wyborczej zaplanowanej na rok

2008, oraz ocena sprawozdania rocznego za 2007 r.

(protokoły ZO)

- 22 II W SSM „Złoty Widok” w Michałowicach zebrała się grupa działaczy układających pytania do 3 etapu V Konkursu Przyrodniczo-Ekologicznego Szkół Podstawowych (Bożena Śliwa, Ewa Mickiewicz, Irena Sokołowska). Pytania w praktyce konkursowej oceniono pozytywnie

(op.cit.)

- 7-8 III Finał V Konkursu Przyrodniczo-Ekologicznego Szkół Podstawowych (SP 1 Bogatynia-testy) wycieczka – zamek Grabštejn, Liberec – Ogród Botaniczny, zakwaterowanie i finał ustny Michałowice – SSM, DW „Zielone Wzgórze”).

(szczegóły w rozdz. Konkursy)

- 15-16 III Prezes Z. Gasz wziął udział w Warszawie w Ogólnopolskiej Konferencji nt. Ochrony Przyrody zorganizowanej przez Zarząd Główny LOP z okazji 80-lecia Ligi.

(z notatek autora)

- 29 III W ZSZ im. Bohat. II AWP w Zgorzelcu odbył się XIX Przegląd Piosenki Turystycznej i Ekologicznej. LOP reprezentowało kilku jurorów (M. Kotowicz, W. Stawicka-Czerska, J. Kapica), współorganizator Z. Gasz. Nagrodę główną ZO LOP – gitarę – otrzymała Natalia Lis z SP 1 Piechowice

(z oprac. „20 lat Przeglądów...”)

- 24 IV W Bursie Nr 1 w Jeleniej Górze odbył się Zjazd Sprawozdawczo – Wyborczy Okręgu LOP w Jeleniej Górze. Frekwencja była wysoka, bo obecnych 32 delegatów na 36 wybranych (88,9%). Obrady prowadzili Józef Szafran i Marek Łabędź (z-ca), sekretarzem była Wenata Stawicka-Czerska. Presesem wybrano na kolejną kadencję Z. Gasza, przewodniczącą OKR – Romanę Dobosz i OSK Jadwigę Gondek. Z. Gasz został wybrany delegatem na Zjazd Krajowy.

(akta Zjazdu)

- 16-17 V Finał IV Konkursu Przyrodniczo-Krajoznawczego kl. II-III SP. Testy pisano w SP w Porajowie, finał ustny i zakwaterowanie miały miejsce w Michałowicach.

(szczegóły w rozdz. Konkursy)

- 30 V Posiedzenie plenarne ZO dokonało podziału odpowiedzialności wśród członków nowowybranych władz i ustaliło główne kierunki działania zgodnie z uchwałami Zjazdu. Niestety zdarzało się w czasie 5 letniej kadencji, że kilka osób nie spełniło pokładanych w nich oczekiwań (4 zmiany kadrowe w tym 2 odejścia).

(protokoły ZO)

- 16 VI W SP 1 w Piechowicach odbyło się wyjazdowe posiedzenie prezydium ZO. Bogaty program prezentujący działalność SK LOP przygotowały Beata Kuźniar i Beata Szytejko.

(op.cit.)

- 23 VI – 4 VII XXVI wycieczka szkoleniowa „Francja 2008” z udziałem 37 osób. Początkowo miała być wycieczka pn. „Wschodnie rubieże Rzeczypospolitej”.

(szczegóły w wydawn. „Srebrny jubileusz...” i w Suplemencie z 2012)

- 2-22 VIII Trochę poza planem, ale już po raz trzeci ZO LOP stał się współorganizatorem XXII Ogólnopolskiego Kursu Nauczycieli – Kandydatów na Przewodników Turystyki Górskiej „Góry Świętokrzyskie 2008”. Wystąpiono o dofinansowanie kursu do WFOŚ i GW i ten dotację zrealizował. Kurs ukończyło 17 osób z całej Polski a z naszego Okręgu aż 5. Znane działaczkę turystyczne z Bogatyni – Katarzyna Krawczyńska, Dorota Szewcowa oraz ze Zgorzelca – Karolina Plaugo, Elżbieta Kopij i Elżbieta Praweńska. Kierował Kursem Tadeusz Praweński ze Zgorzelca a organizatorem (tak jak poprzednich 19) był Z. Gasz.

(szczegóły w wydawn. „Kronika 20 Kur-sów...” oraz w Suplemencie 2012)

- 11 IX Prezydium ZO obradowało m.in. nad listą kandydatów do wyróżnień, możliwością zmian lokalowych (po likwidacji Zarządu SSM) i planowanych działaniach do końca roku.

(protokoły ZO)

- 26-28 IX XXIV Jeleniogórski Rajd Młodzieży Szkolnej „Podgórzyn 2008”. LOP współorganizatorem (część środków finansowych, kadry i in.).

(Komunikat końcowy Rajdu)

- 25 X XXVII Zjazd Krajowy LOP w Warszawie. Z. Gasz wziął udział jako nasz delegat i wszedł w skład ZG.

(protokoły ZO)

- 14 XI Podsumowanie sezonu turystycznego i ekologicznego regionu jeleniogórskiego odbyło się w Piechowicach (Dom Kultury) a potem w Michałowicach (SSM i DW „Zielone Wzgórze”) poprzedzono wycieczką do Jaskini Bożkowskiej, Trutnova i Izby Tradycji w SSM „Wojtek”.

(op. cit)

- 21-22 XI Finał XV Konkursu Biologiczno-Ekologicznego Gimnazjów z częścią pisemną w Gimnazjum w Lubawce, wycieczką do Vrchlabi (Muzeum KRNP-u) zakwaterowaniem w Michałowicach i finałem ustnym w Piechowicach w ZST i Lic.

(szczegóły w rozdz. Konkursy)

- 12-14 XII SSM „Złoty Widok” w Michałowicach Złot „Mikołajkowy” absolwentów kursów przodowników turystyki górskiej (ostatniego w G. Świętokrzyskich). Tradycja takich Złotów datuje się od 2002 r.

(Kronika 20 Kursów i Suplement 2012 r.)

Rok 2009

- 16 I W Filharmonii Jeleniogórskiej odbyła się uroczysta gala z okazji 50 lecia istnienia Karkonoskiego Parku Narodowego. Wśród zaproszonych gości nie zabrakło przedstawiciela LOP. Prezes Z. Gasz został uhonorowany Medalem 50-lecia KPN. Nasz współpraca z Parkiem datuje się od wielu lat przebiegając w niektórych okresach bardziej intensywnie.

(komentarz autora)

- 20 I W Bursie Nr 1 dzięki życzliwości jej dyrektora Elżbiety Krausiewicz zebrał się na coroczne spotkanie zespół nauczycielek kl II-III, który przygotował propozycje pytań do 3 etapów konkursu Przyrodniczo-Krajoznawczego. Były wśród nich Agnieszka Puchalska i Agnieszka Zwierzańska (obie z Gryfowa Śl.), Barbara Łankowska (z Lwówka Śl.) i Wenata Stawicka-Czerska (z Porajowa). Doradzał tematykę geograficzną Z. Gasz.

(protokoły ZO, komentarz autora)

- 20 II W czasie posiedzenia plenarnego Okręgu odbytego w Książnicy Karkonoskiej wręczono honorową odznakę LOP Bogumile Turzańskiej-Chrobak z-cy dyrektora WFOŚiGW we Wrocławiu jako uhonorowanie wieloletniej, sympatycznej i efektywnej współpracy z naszym Okręgiem.

(protokoły ZO)

- 6-7 III W Karpaczu zaczął się i skończył w tutejszym SSM „Liczyrzepa” XX (jubileuszowy) Złot Pieszo-Narciarski „Karpacz 2009”. W tej niewielkiej, ale sympatycznej imprezie (60 osób startujących) nie korzystającej z żadnego dofinansowania LOP ściśle współpracuje z jeleniogórskim PTSM m.in. przekazując część nagród i pomagając kadrowo. Od wielu lat najbardziej wytrwałym uczestnikiem Złotu jest I LO i Gimnazjum w Jeleniej Górze prowadzone przez Ewę Parfianowicz.

(Komunikat końcowy Złotu)

- 9 III Po zlikwidowaniu przez władze Starostwa Powiatowego Powiatowego Zespołu Schronisk Młodzieżowych nastąpiła konieczność przeprowadzki wspólnego Biura PTSM/LOP. Na całe szczęście dotyczyło to tylko przejścia z pokoju nr 18 do 20 i tak zrobiło się wyraźnie ciasniej.

(protokoły ZO)

- 13-14 III Finał VI Konkursu Przyrodniczo-Ekologicznego Szkół Podstawowych odbywał się wpięrw w SP w Krzeszowie (test pisemny), potem w Michałowicach (zakwaterowanie w SSM i ścisły finał w DW „Zielone Wzgórze”). Podczas wycieczki zwiedzano sanktuarium MB w Krzeszowie (pięknie opowiadał uczeń miejscowej SP Michał Jała) i nowoczesne muzeum KPN w Vrchlabi. Zwyciężył w Konkursie Krzysztof Retych z SP 1.1 w Jeleniej Górze.

(Komunikat końcowy Konkursu)

- 4 IV W ZSZ im. Bohat. II AWP w Zgorzelcu odbył się XX (jubileuszowy) Przegląd Piosenki Turystycznej I Ekologicznej. W uroczystym podsumowaniu 20-lecia znalazło się miejsce na wiele sympatycznych wyróżnień. Najwyższe złote wyróżnienia (statuetka liry) otrzymało 2 działacze LOP – Wenata Stawicka-Czerska i Zdzisław

Gasz, srebrne – Anna Matysiak a brązowe Mariola Kotowicz. Nagrodę specjalną LOP (gitare) otrzymali bracia Jaś i Kuba Dziuba z SP 4 w Bolesławcu. Wydano też pozycję okolicznościową pt. „Kronika 20 lat Wojewódzkich/Regionalnych Przeglądów Piosenki Turystycznej i Ekologicznej (1990-2009)” autorstwa Z. Gasza przy współpracy z Tadeuszem Prawelskim i Wenatą Stawicką-Czerską.

(„Kronika 20 lat...”)

- 20 IV Zmarł Teofil Ligenza vel Ozimek (96 lat) nestor turystyki szkolnej, działacz ekologiczny.

(notatki prasowe)

- 1 V Jednodniowa popularna wycieczka do Arboretum w Wojsławicach k. Niemczy. Po drodze zwiedzano jeszcze Kościół Pokoju w Jaworze, kompleks „Riesa” w Walimiu – Rzeczce i Chełmsko Śl.. Prowadził Z. Gasz.

- 8-9 V Finał V Konkursu Przyrodniczo-Krajoznawczego kl II i III SP. Testy pisano w SP 1 w Kamiennej Górze, wycieczka odbyła się na trasie: Krzeszów (sanktuarium) – Dvur Kralove („Safari”), nocleg i finał ustny w Michałowicach (SSM i DW „Zielone Wzgórze”). Zwyciężył Michał Borkowski z SP 1 Kamienna Góra (opiekun Katarzyna Grzelak).

(Komunikat końcowy Konkursu)

- 5-6 VI XXV (jubileuszowy) Piechowicki Rajd Działwy Szkolnej „Piechotka”. W uroczystym podsumowaniu znalazły się wyróżnienia dla działaczy LOP. Najwyższe złote otrzymali: Leonarda Kurpiewska i Zdzisław Gasz (inicjator Rajdu), brązowe – Romana Dobosz i Małgorzata Borowska, Antoni Olszewski. LOP od wielu lat jest współorganizatorem imprezy o tematyce ochrony jest zawsze obecna w konkursach. Z okazji jubileuszu wydano pozycję „Srebrny jubileusz Rajdu „Piechotka (1985-2009)” autorstwa Z. Gasza przy współpracy z Leonardą Kurpiewską, Agnieszką Treter-Kłysińską i Agnieszką Machelską.

(vide wydawnictwo jubileuszowe)

- 22 VI-4 VII PTSM i LOP zorganizował XXVII wycieczkę szkoleniową „Rumunia – Moł-

dowa 2009”. Mimo iż była to druga po zaledwie 6 latach wycieczka do Rumunii to cieszyła się ona dużym powodzeniem. Zorganizował i prowadził wycieczkę Z. Gasz. Ciągłe jednak udział działaczy LOP jest dosyć mały.

(protokoły ZO)

- 12 IX 1-dniowa popularna wycieczka na teren pogranicza niemieckiego: Görlitz, klasztoru Marienthal i kurort Oybin i Zittau. Frekwencja prawie 100%. Prowadzący Z. Gasz.

(op.cit)

- 25-27 IX XXXV Jeleniogórski Rajd Młodzieży Szkolnej „Jeżów Sudecki 2009” trafił ze swoim zakończeniem do Jeżowa Sudeckiego po 29 latach. Trasę ochrony przyrody prowadził jak zwykle Piotr Norko w asyście Aldony Hormańskiej-Laskowskiej. Akcja „Czyste góry” objęła wszystkich rajdowiczów.

(Komunikat końcowy Rajdu)

- 6-7XI XVI Konkurs Biologiczno-Ekologiczny Gimnazjów: I etap szkolny odbył się 2 X, eliminacje w 4 rejonach (II etap) zrealizowano 20 X a finał 1 ½ dniowy zaczął się od testów pisemnych w Gimnazjum w Jerzmankach. Wycieczkę na trasie Marienthal – Zittau – Porajów-Bogatynia – Frydlant zakończono w Michałowicach (zakwaterowanie w SSM i finał ścisły w DW „Zielone Wzgórze”). Zwycięzca Konkursu – Wojciech Fica z Bolkowa – opiekun Stanisław Fica.

(Komunikat końcowy Konkursu)

- 20 XI Podsumowanie sezonu turystycznego i ekologicznego poprzedzone ½ dniową wycieczką na trasie Jelenia Góra – Liberec (Ogród Botaniczny) – Hradek n. N – Marienthal – Görlitz odbyło się w ZSZ im. Bohat. II AWP w Zgorzelcu. Wzięli udział m.in. dwaj starostowie – Artur Zych z Lwówka Śl. i Kazimierz Szczech ze Zgorzelca. Zakończono dzień uroczystą kolacją u M. Stanisza w Szklarskiej Porębie Dolnej („Chata Izerska”).

(protokół ZO)

- 11 XII SP 3 Bogatynia. Prezes Oddziału LOP Zgorzelec – Bogatynia Marek Łabędź zorganizował coroczne święto turystyki

szkolnej o zasięgu gminnym. W programie były liczne konkursy w tym nt ochrony przyrody. Uczestniczyli uczniowie kl I-III SP. W porze popołudniowej odbyło się podsumowanie sezonu turystycznego i ekologicznego dla kl IV-VI SP, gimnazjów i szkół średnich. Całość doskonale zorganizowana i ciesząca się od kilku lat dużym powodzeniem i uznaniem.

(z notatek autora)

Rok 2010

- 21 I Posiedzenie prezydium ZO zajmowało się przede wszystkim oceną realizacji planu pracy za rok 2009 i planem działania na rok 2010. Na wniosek prezesa Z. Gasza podjęto propozycję uhonorowania 1 rocznicy śmierci wybitnego działacza Teofila Ligenzy vel Ozimka ufundowaniem tablicy pamiątkowej, którą umieszczono by na ścianie SSM „Złoty Widok” w Michałowicach w dniu rocznicy śmierci tj. 20 IV. Prezes zadeklarował też opracowanie i wydanie drukiem biografii zmarłego. Propozycję oba Zarządy zaakceptowały.

(protokoły ZO)

- 19-20 III Finał VII Konkursu Przyrodniczo-Ekologicznego Szkół Podstawowych. Etap pisemny odbył się w SP Siekierczynie (gospodarz Janina Hładyk i Anna Uryga-Nawrocka) a ścisły finał ustny w dn. 20 III w Liceum Sportowym w Karpaczu. Zakwaterowanie w SSM „Liczyrzepa”. Zwyciężył Błażej Przystajko z SP 1 Piechowice – op. Beata Szytejko.

(Komunikat końcowy Konkursu)

- 27 III XXI Przegląd Piosenki Ekologicznej i Turystycznej odbył się jak poprzednio w ZSZ im. Boh. II AWP w Zgorzelcu. LOP i PTSM reprezentowali jurorzy: Anna Matysiak, Waldemar Motyka, Mariola Kotowicz, Agnieszka Treter-Kłyszyska, Małgorzata Przekaz-Goćko i Wenata Stawicka-Czerska, w sztabie Z. Gasz.

(Komunikat końcowy Przeglądu)

- 29 III Połączone prezydium LOP i PTSM rozpatrywały kryzysową sytuację jaką stworzyła decyzja WFOŚ i GW o obcięciu do 50% dotacji na konkursy ekologiczne i całkowitym zdjęciu dofinansowania na

imprezy inne. Ustalono skierowanie listu otwartego (apelu) do 40 jednostek samorządu terytorialnego z prośbą o chociażby nieznaczne wsparcie finansowe. Odpowiedziały pozytywnie 2 gminy (tam gdzie osobiście znałem ich szefów) deklarując 300 i 250 zł. Jakoś po kilku odwołaniach wysłaliśmy „na prostą” oczywiście z długami, ale została głęboka frustracja i żal nad bezdusznnością. Tylko sklepy gdzie kupowaliśmy nagrody wykazały zrozumienie sytuacji czekając na spłatę długów po kilka miesięcy.

(protokoły ZO, komentarz autora)

- 20 IV Uroczyste odsłonięcie drewnianej tablicy Teofila Ligenzy vel Ozimka w michałowickim schronisku młodzieżowym. Tablicę wykonał artysta rzeźbiarz Stanisław Zajac z Piechowic, pieniądze na ten cel i samą uroczystość pochodziły z dobrowolnej zbiórki wśród przyjaciół i znajomych zmarłego. Wśród licznie przybyłych gości były obie córki zmarłego a z gości oficjalnych posel na Sejm RP Marcin Zawila. Wszyscy otrzymali wydawnictwo autorstwa Z. Gasza pt. „Wspomnienia o „Profesorze” Ligenzie”.

(op. cit)

- 24 IV Popularną 1-dniową do Dvur Kralove „Safari” i zamku Kuks poprowadził Z. Gasz.

(z protokołów wycieczek popularnych)

- 14-15 V Finał Konkursu Przyrodniczo-Krajoznawczego kl. II i III SP odbył się w I części w SP i G w Porajowie (gospodarz Wenata Stawicka-Czerska) a noclegi i część pisemna odbyła się w Michałowicach (SSM i SW „Zielone Wzgórze”). Wycieczkę poprowadzono przez Marienthal, Görlitz, Zgorzelec i Frydlant. Wygrał Michał Chodor z jeleniogórskiej „15” – opiekun Zdzisława Gadowska.

(Komunikat końcowy Konkursu)

- 28 VI – 5 VII wycieczka szkoleniowa „Nieznana Polska Wschodnia 2010” cieszyła się dużym powodzeniem (39 osób) i została pozytywnie oceniona przez uczestników. Zwiedzono wiele egzotycznych dla Polaków miejsc jak np. cerkiew w Radrużu, piękne miasteczko Drohiczyn n. Bu-

giem, Kadzidło na Kurpiach. Zorganizował wycieczkę i prowadził Z. Gasz.

(Suplement do wyd. jubil. 25 wycieczek)

- 11 IX Popularna wycieczka 1 dniowa do Niemiec. Zwiedzano park dinozaurów w Kleinwelce i zabytkowe Bautzen (Budziszyn). Wycieczka miała powodzenie. Prowadził Z. Gasz.

(protokoły ZO)

- 24-26 IX XXXVI Jeleniogórski Rajd Młodzieży Szkolnej „Lwówek Śl. 2010”. Ciekawym urozmaicheniem był całodniowy pobyt drużyn z trasy ochrony przyrody na obchodach Święta Lasu w Lwówku Śląskim.

(Komunikat końcowy Rajdu)

- 5-6 XI Finał XVII Konkursu Biologiczno-Ekologicznego Gimnazjów. Finał pisemny odbył się w Gimnazjum w Działoszynie (gospodarz Irena Michalik – dyrektor i Remigiusz Pluciński) a ustny wraz z zakwaterowaniem w Michałowicach i w Gimnazjum w Piechowicach. W czasie wycieczki zwiedzono Elektrownię Turów, Porajów i Frydlant. Zwyciężyły w Konkursie Monika Primke (Lwówek Śl.) – opiekun Krystyna Malinowska i Elżbieta Gołdyn (Gimn. Przy LO Jel. Góra) – opiekun Marzena Sikora.

(Komunikat końcowy Konkursu)

- 19 XI Coroczne podsumowanie sezonu turystycznego i ekologicznego poprzedzono wycieczką na trasie Jelenia Góra – Lubań – Sulików – Działoszyn (Izba Regionalna i barokowy kościół) – Bogatynia (szkody powodziowe) – Porajów (styk 3 granic) – Frydlant – Miłków (Dom Kultury – tutaj uroczystość). Zakończenie w SSM „Skalnik” w Bukowcu. Prowadził wycieczkę I podsumowanie Z. Gasz

(protokoły ZO)

- 26 XI W SSM w Łupkach k. Wlenia odbyło się spotkanie powycieczkowe uczestników wycieczki „Nieznana Polska Wschodnia 2010”. Spotkania takie mają już 10-letnią tradycję i stanowią przyjemną okazję do wspomnień, wymiany zdjęć i pamiątek, a także dyskusji nad kolejnym wyjazdem.

(Suplement do wyd. jubil. 25 lecia wycieczek)

Rok 2011

- 14 I W SSM „Złoty Widok” w Michałowicach odbyło się VI Kołędowanie organizowane przez działaczy LOP i PTSM. W tej małej, ale bardzo kameralnej i sympatycznej imprezie organizowanej w Michałowicach od 2006 roku, systematycznie bierze udział kilku działaczy LOP – J. Nie-dbalska, R. Dobosz, M. Mądra i Z. Gasz.

(komentarz autora)

- 15 II Zebrały się w Jeleniej Górze dwa zespoły nauczycieli przygotowujących pytania do poszczególnych 3 etapów konkursów ekologicznych. Konkurs kl. II-III przygotowywały A. Puchalska, A. Zwierzańska (obie z Gryfowa Śl.) B. Łankowska (SP 2 Lwówek Śl.), M. Przekaz Goćko (Porajów), a Konkurs Kl. IV-VI B. Śliwa, M. Kotowicz i. Sokołowska. Zwyczaj zbierania takich zespołów ma już kilkuletnią tradycję.

(protokoły ZO)

- 11-12 III XXII Złot Pieszo-Narciarski „Karpacz 2011” odbył się tym razem przy komplecie zaplanowanych uczestników tzn. 40 osób. LOP od kilku lat należy do współorganizatorów Złotu a komandorem jest Z. Gasz.

(Komunikat końcowy Złotu)

- 26 III XXII Przegląd Piosenki Ekologicznej i Turystycznej w Zgorzelcu odbył się po raz ostatni w dotychczasowej wieloletniej siedzibie czyli w ZSZ im. Bohat. II AWP. LOP i PTSM reprezentowało łącznie 6 jurorów.

(Komunikat końcowy Przeglądu)

- 6-7 V Finał VIII Konkursu Przyrodniczo-Ekologicznego Szkół Podstawowych. Część pisemną zrealizowano w SP w Siekierczynie (gospodarz Janina Hładyk). Potem odbyła się wycieczka do Liberca (ZOO), Harrachova. Nocleg i finał ustny w Michałowicach (SSM, DW „Zielone Wzgórze”). Wygrał Bartłomiej Krupowicz z SP 1 Kamienna Góra – opiekun Katarzyna Grzelak.

(Komunikat końcowy Konkursu)

- 7 V Z cyklu tzw. małych wycieczek Krzysztof Raczek poprowadził grupę ponad 40 osób do Młada Bolesław (Muzeum Moto-

ryzacji) i malowniczego z pięknym ogrodem zamku Sychrov.

(dokumentacja wycieczkowa)

- 13-14 V Finał VII Konkursu Przyrodniczo – Krajoznawczego kl. II-III SP. Testy pisali finaliści w SP w Czerwonej Wodzie. (gospodarz Jolanta Błauciak). Po wycieczce do Liberca (ZOO) i Harrachova dotarli na nocleg do Karpacza (SSM „Liczyrzepa”). Finał ustny przeprowadzono w sąsiednim Liceum Sportowym. Wygrała Kamila Urdas z Gryfowa Śl. – opiekun Agnieszka Puchalska.

(Komunikat końcowy Konkursu)

- 27VI-6 VII XXIX wycieczka szkoleniowa „Austria 2011”. Bardzo ciekawa trasa i program, ale kiepska frekwencja (22 osoby) doprowadziła głównego organizatora PTSM do strat finansowych. Udział działaczy LOP skromny.

(dokumentacja wycieczki)

- 8 IX Spotkanie doraźne powołanej komisji przygotowującej propozycje odznaczeń i wyróżnień dla aktywnych działaczy LOP i PTSM. Wzięli w niej udział Józef Szafran, Romana Dobosz i Z. Gasz. Zebranie tego typu odbywają się corocznie w terminie wcześniejszym a odznaczenia są z reguły wręczane podczas corocznych podsumowań sezonu odbywającego się w połowie listopada.

(protokoły ZO)

- 23-25 IX XXXVII Jeleniogórski Rajd Młodzieży Szkolnej „Miłków 2011”. Liga od IV edycji Rajdu w 1978 roku włącza się do organizacji tej imprezy m.in. specjalną trasą ochrony przyrody i Akcją „Czyste góry” a także dofinansowaniem kosztów za pośrednictwem dotacji WFOŚ i GW w Jeleniej Górze. P. Norko od wielu lat jest kierownikiem trasy ochrony przyrody a Z. Gasz komandorem Rajdu od początku jego utworzenia w 1975 r.

(Komunikat rajdowy)

- 13 X Posiedzenie prezydium Zarządu poświęcone m.in. zatwierdzeniu listy kandydatów do wyróżnień, zmianom w statucie LOP oraz omówieniu popularnej wycieczki do Drezna.

(protokoły ZO)

- 4-5 XI Finał XVIII Konkursu Biologiczno-Ekologicznego Gimnazjów odbył się najpierw w Gimnazjum w Wojcieszowie (testy), potem była wycieczka na trasie: „Organy Wielisławskie”, zamek Grodziec, Lwówek Śl. zakończona kolacją we Wleńniu i noclegiem w SSM w Łupkach. Na drugi dzień rozegrano ścisły finał, który wygrał Maciej Sowiński z Wojcieszowa, opiekun Bożena Śliwa.

(Komunikat końcowy Konkursu)

- 16 XI Grupa działaczy LOP i PTSM przeprowadziła modyfikację części wystawy Izby Tradycji Szkolnego Ruchu Krajoznawczo-Turystycznego i Ekologicznego regionu jeleniogórskiego w SSM „Wojtek” w Szklarskiej Porębie. Izba ta została założona w 1996 roku i jest wspólnym dziełem PTSM i LOP i jest ewenementem na skali kraju. Funkcjonuje w 2 izbach na poddaszu schroniska wyłączonego niegdyś przez straż pożarną z funkcji noclegowych.

(komentarz autora)

- 18 XI Tradycyjne podsumowanie sezonu turystycznego i ekologicznego regionu jeleniogórskiego odbyło się w Karkonoskim Centrum Edukacji Ekologicznej KPN w Szklarskiej Porębie, a druga część w Izbie Tradycji w SSM „Wojtek” oraz w „Chacie Izerskiej” M. Stanisza w Szklarskiej Porębie Dolnej. W czasie poprzedzającym spotkanie odbyła się wycieczka podczas której zwiedzono Elektrownię „Turów”, Hejnice i Łazne Libverda.

(protokoły ZO)

Rok 2012

- 20 I odbyło się połączone posiedzenie plenarne ZO LOP i PTSM w Bursie Nr 1 w Jeleniej Górze. Głównym tematem było: roczne sprawozdanie prezesa i KR z wykonania planu pracy za rok 2011 oraz projekt planu działania na rok 2012. Realizację oceniono bardzo wysoko i udzielono jednogłośnie absolutorium Zarządowi. Realny plan został także bez uwag zaakceptowany.

(protokoły ZO)

- 30 III w SP w Gryfowie Śl. odbył się III Dolnośląski Konkurs Ekologiczny i II Wojewódzki Konkurs Historyczny Regionu zorganizowany przez naszych działaczy gryfowskich – Mariolę Kotowicz, Agnieszkę Puchalską i Agnieszkę Zwierzańską. Impreza była wzorowo zorganizowana. Prezes ZO Z. Gasz uczestniczył jako gość honorowy.

(notatki własne Z. G)

- 31 III w ZSZ im. E. Plater w Zgorzelcu odbył się XXIII Regionalny Przegląd Piosenki Ekologicznej i Turystycznej zorganizowany przez miejscowy Oddział PTSM. Liga oddelegowała do pracy w jury kilku swoich działaczy (wspólnie z ZO PTSM) – Wenatę Stawicką-Czerską, Małgorzatę Przekaz-Goćko (obie z Porajowa), Jana Owczarka i Waldemara Motykę (z Jeleniej Góry), Mariolę Kotowicz (Z Gryfowa Śl.) i Agnieszkę Treter-Kłyszyską (z Piechowic) a także ufundowała część nagród w tym główną – gitarę. Współorganizatorem Przeglądu był prezes Z. Gasz.

(Komunikat końcowy Przeglądu)

- 20-21 IV Finał VIII Regionalnego Konkursu Przyrodniczo-Krajoznawczego Nauczania Zintegrowanego kl. I-III SP. Część pisemna odbyła się 20 III w SP 1 w Świeradowie Zdroju gdzie gościła konkursowiczów działaczka PTSM i LOP Teresa Fierkiewicz. Po wycieczce przez tereny Czech uczestnicy dotarli do SSM „Halny” w Kamieniu, gdzie 21 IV odbył się finał ustny z udziałem 10 osób. Zwyciężył w łącznej punktacji uczeń SP Społecznej „707” z Karpacza Szymon Szczodrak (opiekun Katarzyna Jasińska).

(Komunikat końcowy Konkursu)

- 11-12 V Finał IX Regionalnego Konkursu Przyrodniczo-Ekologicznego Szkół Podstawowych. Zarówno część pisemna jak i ustna oraz wycieczka odbyły się na terenie gminy Bogatynia. Gospodarzem i częściowo sponsorem (przez MKKT „Tramp”) był prezes Oddziału LOP w Zgorzelcu i Bogatyni Marek Łabędź. Zwycięzcą Konkursu drugi rok z rzędu okazał się Bartłomiej Krupowicz z SP 1 Kamienna Góra – opiekun Katarzyna Grzelak.

(Komunikat końcowy Konkursu)

- 12 V Piotr Norko poprowadził 1 dniową popularną wycieczkę autokarowo-pieszą na teren Pogórza Kaczawskiego w czasie której zwiedzono m.in. obóz Gros Rosen, Wąwóz Myśluborski i Park Krajobrazowy „Chełmy”. Wycieczka należała do cyklu popularnych wycieczek 1-dniowych organizowanych od kilku lat wspólnie z PTSM.

(protokoły ZO)

- 2-11 VII XXX wycieczka szkoleniowa „Nieznana Polska Pn.-Wsch. 2012” odbyła się tym razem z większym niż dotąd udziałem działaczy LOP wśród których znaleźli się m.in. Janina Hładyk, Krystyna Pogłódek, Krystyna Nowik, Romana Dobosz, Bożena Śliwa, Irena Sokołowska. Zorganizował i prowadził wycieczkę Z. Gasz

(op. cit)

- 7 VIII Starosta Jeleniogórski Jacek Włodyga złożył prezesowi Z. Gaszowi bezalternatywną propozycję przeprowadzki Biura LOP/PTSM do Warsztatów Szkolnych Zespołu Szkół Technicznych i Licealnych w Piechowicach na dotychczasowych zasadach bezpłatnego użyczenia. Po wizji lokalnej obiektu odbytej z udziałem v-ce prezesa J. Szafrana i przedstawiciela PTSM J. Gasza prezes zaproponował jeszcze jedno spotkanie ze Starostą, które odbyło się 13 VIII (udział wzięli J. Szafran, R. Jahołkowski i Z. Gasz). Starosta powtórzył swoją decyzję i musieliśmy ją przyjąć.

(op. cit)

- Sierpień wrzesień i do 10 X trwała przeprowadzka Biura, a także Poradni Krajozn.-Turystycz. i Ekologicznej z SSM „Wojtek” (dzierżawca uznał ją za zbędną). Do prac przy przeprowadzce i urządzaniu nowej 2-izbowej siedziby zaangażował się prawie cały Zarząd, KR i SK obu organizacji i kilka osób zaprzyjaźnionych. Łącznie przepracowano ponad 300 godzin. Starostwo dało darmowy transport mebli.

(op. cit)

- 10 X nastąpiło uroczyste otwarcie nowej siedziby LOP/PTSM z udziałem w I części gości oficjalnych (obaj starostwie) dyrektorzy piechowickich szkół a w drugiej roz-

szerzonych Zarządów LOP i PTSM. W jednym pomieszczeniu ulokowano Biuro a w drugim – większym Poradnię Krajoznawczo-Turystyczną i Ekologiczną oraz Izbę Tradycji Szkolnego Ruchu Krajoznawczo-Turyst. i Ekologicznego (regionu jeleniogórskiego). Największym problemem okazało się nie oddalenie od centrum regionu, ale ograniczenia organizacyjne ze strony szkoły.

(*op. cit*)

- 9-20 XI Finał XIX Regionalnego Konkursu Biologiczno-Ekologicznego Szkół Gimnazjalnych. Część pisemna odbyła się w Gimnazjum w Wojcieszowie, finał odbył się w SSM Łupkach k. Wlenia. Zwyciężyła Natalia Gorczyca z Gimnazjum w Lwówku Śl.

(*Komunikat końcowy Konkursu*)

- 17 XI Podsumowanie sezonu turystycznego i ekologicznego odbyło się tym razem w Lubomierzu poprzedzone ½ dniową wycieczką do cisa w Henrykowie Lubańskim, zamku w Kliczkowie i ratusza w Lwówku Śl. Współorganizatorami byli ZO PTSM w Jeleniej Górze i władze samorządowe Lubomierza. Wręczono odznaczenia i wyróżnienia a po smacznym poczęstunku zwiedzono SSM „Maciejówka” w Maciejowcu (obiekt jest zarządzany i utrzymywany przez samorząd lokalny Lubomierza, który wykazuje dużą dbałość o jego egzystencję).

(*op. cit*)

- 23-24 XI W SSM w Łupkach odbyło się spotkanie powycieczkowe, jubileuszowe, bo po realizacji 30-tu wycieczek. Było uroczyste, ale przede wszystkim bardzo sympatyczne. Organizator wszystkich wycieczek prezes Z. Gasz obdarował wszystkich opracowanym przez siebie Suplementem do wydawnictwa jubileuszowego z okazji 25-lecia wycieczek. Na powszechne życzenie postanowiono wycieczki kontynuować mimo iż 30-ta miała być ostatnią.

(*op. cit*)

- 14-16 XII W SSM „Złoty Widok” w Michałowicach spotkali się absolwenci 25-Kursów Przodowników Turystyki Górskiej,

z których to 23 edycje organizował jako jedyny w Polsce ośrodek jeleniogórski PTSM przy współpracy z PTTK i kilkakrotnie także ZO LOP.

Podczas tych kursów organizowanych od 1983 r. uprawnienia przodownicze zdobyło 426 osób z całej Polski w tym współpracujący z ZO LOP m.in. Krzysztof Raczek, Teresa Fierkiewicz, Marek Dąbek, Leszek Koprowski, Anna Walusiak, Elżbieta Kopij, Katarzyna Krawczyńska, Paweł Kasprzyk, Kazimiera i Tadeusz Prawełscy i Robert Wochna. Z. Gasz był głównym organizatorem 23 kursów.

(*Suplement do wydawnictwa jubileuszowego 20 Kursów*)

- Ferie świąteczne – z przyczyn organizacyjno-technicznych – obiekt wyłączony z ruchu – trzeba było na 10 dni zawiesić pracę Biura.

(*komentarz autora*)

Rok 2013

- 28 I Połączone zebrania plenarne LOP, PTSM odbyło się w specjalnie wypożyczonych sali lekcyjnej Warsztatów Szkolnych ZSZiL w Piechowicach. Poprzedziły je kilkugodzinne prace 2 zespołów nauczycieli układających pytania na 3 etapy konkursów kl III-IV SP i kl IV-VI SP. Zebrania plenarne zajmowały się oceną realizacji planów pracy roku 2012, zatwierdzeniem działań ujętych w planie pracy na rok 2013. Oba zgromadzenia wypadły pozytywnie i zostały jednogłośnie zaakceptowane.
- 29 I 10 II W czasie ferii zimowych Biuro LOP/PTSM było nieczynne, ale nie tylko ze względów oszczędnościowych. Szkoła miała ferie i warsztaty zamknięto.
- styczeń-marzec W tym czasie Zarząd składał wnioski do instytucji, które mogą przyznać jakieś dotacje celowe. Złożono takie w WFOŚiGW w Jeleniej Górze (dofinansowanie Przeglądu Piosenki Turystycznej i Ekologicznej, akcji „Czyste góry”, trasy ochrony przyrody na „Kuratorce” i 3 główne konkursy ekologiczne). W UM Piechowice złożono wniosek o dofinansowanie jednego z konkursów kończącego się w Michałowicach a także wydawnictwa ju-

bileuszowego (na to nie dostaliśmy środków).

Podjęto rozmowy nt. współpracy z Nadleśnictwami. Prezes Z. Gasz i v-ce prezes J. Szafran odwiedzili w tym celu Nadleśnictwa w Kowarach i w Szklarskiej Porębie a także Okręgowy Związek Łowiecki w Jeleniej Górze. Określono zasady współpracy i pozytywny efekt uzyskano najszybciej w Kowarach. Tamtejsze Nadleśnictwo „Śnieżka” zadeklarowało wsparcie dla etapu finałowego IX Konkursu Przyrodniczo-Krajoznawczego.

- 23 III XXIV Przegląd Piosenki Turystycznej i Ekologicznej w Zgorzelcu odbył się drugi już raz w ZSZIO im. E. Plater i zanotował po raz pierwszy dosyć wyraźny spadek zgłoszeń. LOP i PTSM reprezentowało 6 jurorów: Jan Owczarek, Mariola Kotowicz, Wenata Stawicka-Czerska, Małgorzata Przekak-Goćko, Agnieszka Trzeter-Kłyszynska i Waldemar Motyka oraz jako współorganizator Zdzisław Gasz.
- 19/20 IV Finał IX Konkursu Przyrodniczo-Krajoznawczego kl II-III SP odbył się w pierwszej części (pisemnej) w SP 3 w Kowarach, a potem w SSM w Łupkach, gdzie po zakwaterowaniu zrealizowano finał ustny. Nadleśnictwo „Śnieżka” ufundowało część nagród i wyżywienie (obiad) w pierwszym dniu a także zadbało o program merytoryczny wycieczki do Szkołki Leśnej w Kostrzycy. Konkurs otrzymał też wsparcie Starostwa Powiatowego w Lwówku Śląskim, a sam Starosta Lwówecki Józef Stanisław Mrówka był obecny przez cały czas zmagania finałowych. Przewodniczyła jury Barbara Łankowska.
- 25 IV Prezydium ZO LOP. Totalna rezygnacja prawie wszystkich uczestników z kandydowania do władz LOP na następną kadencję. Atmosfera stała się gorąca, bo wybory zaplanowano na 14 VI. Na kolejnym prezydium 21 V większość członków odwołała swoje poprzednie rezygnacje, ale tylko częściowo zgadzając się na przyjęcie mandatu delegata na Zjazd.
- 8 V W Działoszynie odbyło się I spotkanie 4-osobowej Rady Redakcyjnej przygotowywanego do druku wydawnictwa jubileuszowego pt. „Czwierćwiecze społecznej działalności Jeleniogórskiej LOP w I.

1988-2013”. Autorem wydawnictwa będzie Z. Gasz, wydanie planowane jest na koniec listopada 2013 r. W skład wchodzi: Mariola Kotowicz, Wenata Stawicka-Czerska, Małgorzata Przekak-Goćko i autor.

- 9-10 V Finał X Konkursu Przyrodniczo-Ekologicznego Szkół Podstawowych odbył się w I części w Z Szkół w Mysłakowicach a w II w SSM „Złoty Widok” i DW „Zielone Wzgórze” w Michałowicach. UM Piechowice wsparł fundusz nagród kwotą 1000zł. Przewodniczyła jury Sabina Tabaka.
- 16 V W SP4 w Bolesławcu odbyło się inauguracyjne zebranie członków LOP chcących utworzyć Oddział LOP. Od strony formalnej nic nie stało na przeszkodzie by Oddział powstał i taki też został zatwierdzony przez Zarząd Okręgu w Jeleniej Górze w dn. 21 V. Prezesem Oddziału wybrano głównego inicjatora Czesława Szmeltera.
- 14 VI W sali konferencyjnej Starostwa Powiatowego w Jeleniej Górze odbył się Zjazd Sprawozdawczo-Wyborczy Okręgu Jeleniogórskiego. Wzięło w nim udział 24 delegatów (77,7% frekwencji). Wybrano Zarząd w składzie: prezes Z. Gasz (na 6 kadencję) i nowych ludzi – Krzysztofa Racza (wiceprezes), Barbarę Pelczarską (sekretarz), Teresa Materny (skarbnik). Z dawnego składu najwięcej osób utrzymało się w składzie plenum Zarządu. Zjazd powołał Radę Prezesów Oddziałów (4 – Marek Łabędź, Mariola Kotowicz, Czesław Szmelter i Ewa Skotarczak) a także stanowisko doradcy Zarządu ds. kontaktów z Nadleśnictwami, Kołami Łowieckimi i Karkonoskim Parkiem Narodowym (Józef Szafran). Powołano też liderów 3 konkursów ekologicznych – Jadwiga Gondek (gimnazja), Bożenę Śliwę (szkoły podstawowe) i Barbarę Łankowską (kl II-III SP).
- 1-9 VII XXXI wycieczka szkoleniowa „Polska Środkowo-Wschodnia 2013” przy komplecie 47 uczestników zakończyła swój program bardzo wysoko oceniony przez uczestników. Ilość uczestników – członków LOP uległa kolejnemu zwiększeniu.

szeniu, zaś program zawierał wiele treści przyrodniczych.

- 23 VII Wizyta u nadleśniczego mgr inż. Dariusza Gajdy w Kamiennej Górze i rozmowy nt współpracy przy organizacji finału XX Konkursu Biologiczno-Ekologicznego Szkół Gimnazjalnych 8 XI w Czarnym Borze. Wizyta przyniosła pozytywny rezultat w postaci daru w kwocie 800zł a złożyli ją J. Szafran i Z. Gasz.
- 14 IX Odbędzie się kolejna, popularna wycieczka 1-dniowa LOP/PTSM podczas której zwiedzano zamek w Frydlancie, sanktuarium św. Zdzisławy w Jablonnem v Podještědi, kopalnię „Turów”, 3-styk granic w Porajowie i Liberec. Zanotowano rekordową ilość zgłoszeń – trzeba było odwołać 10 osób. Prowadził Z. Gasz.
- 27-29 IX Przy pięknej, słonecznej, chociaż chłodnej pogodzie (rzadkość w deszczowym wrześniu) odbył się XXXIX Jeleniogórski Rajd Młodzieży Szkolnej „Wleń 2013”. Na trasę ochrony przyrody po rocznej przerwie chorobowej wrócił P. Norko, ale tym razem w asyście Ani Walusiak, wieloletniej współorganizatorce chodzącej na Rajdy u boku swojego ojca Krzysztofa.
- 10 X W pierwszą rocznicę oficjalnego otwarcia nowej siedziby LOP/PTSM w Piechowicach odbyło się posiedzenie połączonych prezydiów LOP i PTSM. Zebranie mimo jubileuszu było bardzo robocze i m. in. zatwierdzano kandydatów do wyróżnienia odznaką honorową „Zasłużony dla województwa dolnośląskiego”. Złotą – Józef Szafran, Roman Dobosz, srebrną – Małgorzatę Bugajną, Ewę Parfianowicz i Piotra Norko. Odznakę przyznaje Urząd Marszałkowski we Wrocławiu.
- 19 X W Warszawie odbył się XXVIII Zjazd Krajowy Ligi, w którym wzięli udział dwaj nasi delegaci – K. Raczek i Z. Gasz., K. Raczek wszedł w skład Zarządu Głównego. Z. Gasz został wyróżniony godnością Honorowy Członek Ligi Ochrony Przyrody.
- 25/26 X W SSM w Łupkach k. Wlenia spotkali się uczestnicy XXXI wycieczki Polska Środkowo-Wschodnia 2013”. W spotkaniu wzięło udział 25 osób. Wysłuchano wierszowanej opowieści o wycieczce autorstwa Bożenki Wojciechow-
skiej z wycieczkowego „Radia Jagienka”. Ustalono, że XXXII wycieczka będzie 10-dniowa i poprowadzi na Kaszuby.
- 8-9 XI XX Konkurs Biologiczno-Ekologiczny Szkół Gimnazjalnych zrealizował swój etap III – finały. I część pisemna odbyła się w Czarnym Borze, finał ścisły, ustny odbył się w SSM w Stanisławowie gdzie uczestnicy byli zakwaterowani. Jury przewodniczyła Jadwiga Gondek w towarzystwie Piotra Norko i Beaty Szostek-Bickiej. Laureatem został Krzysztof Retych z Gimnazjum przy I LO w Jeleniej Górze. W I etapie (szkolnym) wzięło udział 930 uczniów z 41 gimnazjów.
- luty, lipiec, październik Na rok 2013 zaplanowano podjęcie akcji odnowienia kontaktów ZO z Nadleśnictwami, Kołami Łowieckimi. J. Szafran i Z. Gasz złożyli w tym celu wizyty u nadleśniczych w Szklarskiej Porębie, Kowarach a później w Kamiennej Górze i Świeradowie wszędzie znajdując sympatyczną i pełną chęci do współpracy atmosferę. Skutkowała ona darowiznami przekazanymi na organizację IX Konkursu kl II-III SP, XX Konkursu Gimnazjów, jubileuszu 85 LOP i częściowemu pokryciu kosztów wydawnictwa jubileuszowego. Akcję pozyskiwania Nadleśnictw zaplanowano do kontynuacji w 2014 r. a także powrót do zainicjowanej i niezbyt udanej próby wskrzeszenia szerszej współpracy z Kołami Łowieckimi (odpowiedziały tylko 3 na 37).
- 13 XII Odbędzie się uroczystość obchodów 85 lecia LOP w Okręgu Jeleniogórskim. Gościło licznych uczestników i zaproszonych gości Karkonoskie Centrum Edukacji Ekologicznej KPN w Szklarskiej Porębie. W czasie uroczystości wręczono zebranym specjalnie na tę okazję przygotowane wydawnictwo autorstwa Z. Gasza wcześniej już cytowane. Sama uroczystość została poprzedzona półdniową wycieczką po terenach czeskiego Karkonoskiego Parku Narodowego gdzie korzystano z gościnności gospodarzy. Ze względów technicznych i organizacyjnych szczególnie nt. przebiegu uroczystości jubileuszowej zostaną przekazane w specjalnym sprawozdaniu z przebiegu obchodów święta jeleniogórskiej LOP.

Zjazd Okręgowy LOP, Starostwo Powiatowe Jelenia Góra, 21 V 2003 r.

Połączone prezydia LOP i PTSM, spotkanie przedświąteczne, XII 2007 r.

Zarząd Oddziału LOP Bogatynia – Zgorzelec, 10 IV 2008 r.

Zjazd Okręgowy LOP, Bursa nr 1 Jelenia Góra, 24 IV 2008 r.

Nowo wybrany Sąd Koleżeński LOP (pierwszy w historii), 24 IV 2008 r.

Zjazd Okręgowy LOP, Starostwo Powiatowe Jelenia Góra, 14 VI 2013 r.

ROZDZIAŁ III

Członkowie Zarządu, Komisje Rewizyjnej i Sądu Koleżeńskiego Okręgu Jeleniogórskiego w latach 1988-2013

Lp.	Imię i nazwisko	Kadencja i funkcja						
		1986-90	1990-95	1995-99	1999-2003	2003-2008	2008-2013	2013-2018
1	Daniela Bochyńska	sekretarz	sekretarz	sekretarz zm.1996	-	-	-	-
2	Adam Pauli	-	-	-	członek honor. zm. 2004	-	-	-
3	Bernard Konca	prezes rezyg.	-	-	-	-	-	-
4	Marian Zieliński	czł. prez. ZW	skarbnik	przew. KR	-	-	-	-
5	Zdzisław Gasz	v-ce prez	prezes	v-ce prez. od 97 prezes	prezes	prezes	prezes	prezes
6	Józef Szafran	człon. ZW	v-ce prez.	prezes od 97 v-ce prezes	v-ce prez.	v-ce prez.	v-ce prez.	-
7	Maria Kamińska	skarbnik	hon. człon. prezyd.	zm. 1999	-	-	-	-
8	Danuta Długopolska	prezes ZO Kam. Góra	człon. prez. ZW	-	zm. 2002	-	-	-
9	Zinta Wilums	-	człon ZW	-	-	-	-	-
10	Zbigniew Boznański	rezes ZO Jel. Góra	przew. KR	-	-	-	-	-
11	Zofia Rogalska	-	v-ce pre- zes	człon. ZW	-	-	-	-
12	Zofia Zawadzka	prezes ZO Lwówek Śl.	czł. ZW czł. pre- zyd.	-	-	-	-	-
13	Ludwik Anioł	prezes ZO Lubań	człon. ZW	-	-	-	zm. 2013	-
14	Regina Zając	-	człon. KR	człon. KR	-	-	-	-
15	Alfred Kałamarz	-	człon. ZW	-	-	-	-	-

16	Czesław Banasik	-	z-ca czł. ZW	-	-	-	-	-
17	Henryk Liskiewicz	v-ce prez.	-	-	-	-	-	-
18	Bogdan Malinowski	człon. prez.	-	-	-	-	-	-
19	Czesław Krzyżanowski	przew. K r.	-	-	-	-	-	-
20	Józefa Elsner	z-cz przew. KR	z-cz przew. KR	-	-	-	-	-
21	Alicja Pawnuk	człon. ZW	człon. ZW	-	-	-	-	-
22	Teresa Bartoszevska	-	człon. ZW	-	-	-	-	-
23	Włodzimierz Kaczuba	-	człon. ZW	-	-	-	-	-
24	Czesław Narkiewicz	-	człon. ZW	-	-	-	-	-
25	Irena Sumińska	-	człon. ZW	-	-	-	-	-
26	Barbara Duma	-	z-ca człon. ZW	-	-	-	-	-
27	Jan Walicki	człon. prezjd v-ce prez.	dokooopt. do prezjd.	v-ce prez zm. 1998	-	-	-	-
28	Zdzisław Mirecki	-	człon. KR	człon. KR	przew. KR	-	-	-
29	Romana Dobosz	-	sekretarz KR	człon ZW sekretarz	sekretarz	człon. ZO	przew. KR	sekret. KR
30	Jolanta Łobocka- Kowalska	-	-	człon. ZW	-	-	-	-
31	Maria Mądra	-	-	skarbnik	skarbnik	człon. ZO	-	-
32	Krzysztof Raczek	-	-	człon. ZW	człon. ZW	człon. KR	-	v-ce pre- zes
33	Ewa Mickiewicz	-	-	człon. ZW	człon. ZO	człon. ZO	-	człon. ZO
34	Kazimierz Popielarz	prezes ZO w Zgo- rzelcu	-	członek ZW	-	-	-	-
35	Janusz Rafiński	-	z-ca przew. KR	człon. ZW	-	-	-	-
36	Jarostaw Bochyński	-	-	człon. ZW	człon. ZO	-	-	-
37	Piotr Norko	-	-	-	człon. ZO	człon. ZO	człon. ZO	człon. ZO
38	Anna Norko	-	-	-	człon. ZO	z-ca przew. KR	-	-
39	Irena Sokołowska	-	-	-	człon. ZO	skarbnik	skarbnik	-
40	Małgorzata Borowska	-	-	-	człon. ZO	człon. ZO	sekretarz SK	-
41	Beata Szyłejko	-	-	-	człon. ZO	człon. KR	człon. KR	-

42	Marian Jabłoński	-	-	-	człon. KR	człon. KR	-	-
43	Renata Jabłońska	-	-	-	człon. prezyd.	sekretarz	sekretarz rezygnacja	-
44	Jadwiga Gondek	-	-	-	członek ZO człon. prezyd	v-ce prezes	przew. SK	przew. SK
45	Wanda Żegnalek	-	-	-	człon. KR	-	-	-
46	Kazimierz Kuc	-	-	-	człon. prezyd. człon. ZO	-	-	-
47	Jadwiga Niedbalska	-	-	-	-	przew. KR	v-ce prezes człon. ZO	przew. KR
48	Renata Jaryczewska	-	-	-	-	sek r. KR	-	-
49	Sabina Tabaka	-	-	-	-	człon. prezyd.	człon. ZO	człon. ZO
50	Jerzy Rubach	-	-	-	-	człon. KR	-	-
51	Bożena Śliwa	-	-	-	-	-	dokoop sek r.	-
52	Barbara Łankowska	-	-	-	-	-	człon. SK człon. ZO	człon. ZO
53	Wenata Stawicka Czerska	-	-	-	-	-	człon. ZO człon. SK	-
54	Leonarda Kurpiewska	-	-	-	-	-	sekretarz KR	-
55	Barbara Pelczarska	-	-	-	-	-	-	sekretarz
56	Zdzisława Gadowska	-	-	-	-	-	-	sekret. SK
57	Małgorzata Przekaz Goćko	-	-	-	-	-	-	człon. SK
58	Katarzyna Grzelak	-	-	-	-	-	-	człon. KR
59	Teresa Materny	-	-	-	-	-	-	skarbnik

ROZDZIAŁ IV

Odznaczenia i wyróżnienia działaczy i członków Ligi

DYPLOMY HONOROWE ZARZĄDU ODDZIAŁU LIGI OCHRONY PRZYRODY

Zyta Bałazy (2013), Danuta Bartosiewicz (2008), Agnieszka Bednarska (2013), Marek Bergtraum (2013), Joanna Biel-Ćwikowska (2008), Beata Bielak (2008), Ewa Bienias (2008), Jolanta Błauciak (2011), Jolanta Bochyńska (2008), Jarosław Bochyński (2008), Małgorzata Bugajny (2011), Janina Buřak (1998), Agnieszka Celuch (2010), Bogumiła Czarniecka (2013), Sylwia Czerwińska (2013), Iwona Dobrowolska (2008), Stanisław Fica (2009), Teresa Fierkiewicz (2008), Zdzisław Gadowska (2008), Jolanta Gardziej (2013), Piotr Grosman (2008), Katarzyna Grzelak (2010), Janina Hładyk (2010), Ewa Hołowińska (2008), Aldona Hormańska-Laskowska (2008), Paweł Idzik (2009), Henryka Iwanicka (2008), Marian Jabłoński (2008), Tadeusz Jarosz (2013), Renata Jaryczewska (2008, 2010), Katarzyna Jasińska (2009), Katarzyna Jesionka (2013), Krystyna Jurkowska (2008), Izabela Kampczyk (2009), Wiesław Kapusta (2008), Paweł Kasprzyk (2008), Agnieszka Kaźmierczak (2009), Agnieszka Korman (2008), Małgorzata Koźmińska (2008), Maryla Kruze-Szmel (2010), Dorota Kuchmistrz (2008), Henryk Kuncewicz (2009), Leonarda Kurpiewska (2008), Grażyna Łazanowicz (2010), Renata Leśńska (2013), Bożena Łabędź (2008), Grażyna Łągowska (2008), Barbara Łankowska (2008), Teresa Łyczana (2008), Jolanta Makuch (2011), Krystyna Mali-

nowska (2008), Agnieszka i Irena Marciniak (2008), Dorota Marusiak (2011), Teresa Materny (2008), Anna Matysiak (2008), Maria Mądra (2008), Joanna Miszczak-Grondowy (2013), Maria Neuman (2013), Ewa Oleśków-Skotarczak (2008), Antoni Olszewski (2008), Jolanta Papuczys (2011), Katarzyna Pawlik (2008), Bożena Pietluch (2013), Remigiusz Plucinski (2011), Krystyna Pogódek (2008), Anna Poprawska (2008), Kazimiera Prawelska (2008), Małgorzata Przekaz-Goćko (2012), Danuta Puzio (2008), Krystyna Reczka (2008), Jerzy Rubach (2008), Barbara Rymaszewska (2013), Jolanta Rzeźwicka (2013), Maria Skowron (2008), Leszek Skrętkowicz (2011), Zbigniew Sobczyński (2008), Zbigniew Stepień (2008), Wiesław Stasik (2008), Krystyna Starostecka (1998), Maria Staroszczuk (2013), Agnieszka Sułkowska (2010), Barbara Sykała (2013), Beata Szostek-Bicka (2010), Agnieszka Szura-Czerniawska (2008), Krystyna Śliwa (2008), Małgorzata Śniechowska (2008), Małgorzata Tabiś (2009), Danuta Tomczak (2011), Agnieszka Tuniewicz (2013), Anna Uryga-Nawrocka (2008), Monika Walesiak (2013), Wiesław Wilk (2008), Beata Winkel (2008), Robert Wochna (2009), Rafał Wojski (2013), Teresa Wolnowicz (2008), Ewa Wyspiańska (2008), Jarosław Zając (2013), Dariusz Zatoński (2009), Elżbieta Zych (2008).

DYPLOMY HONOROWE ZARZĄDU GŁÓWNEGO LIGI OCHRONY PRZYRODY

Danuta Bartosiewicz (2013), Joanna Biel-Ćwikowska (2003), Beata Bielak (2013), Ewa Bienias (2013), Jolanta Błaściak (2012), Jarosław Bochyński (2003), Jadwiga Borowiec (2003), Małgorzata Borowska (2003), Andrzej Całko (2008), Agnieszka Celuch (2011), Lidia Chadaj (2003), Stanisława Fica (2010), Teresa Fierkiewicz (2009), Zdzisława Gadowska (2010), Katarzyna Grzelak (2011), Janina Hładyk (2011), Ewa Hołowińska (2009), Henryka Iwanicka (2013), Katarzyna Jasińska (2011), Izabela Kampczyk (2013), Wiesława Kapusta (2003), Paweł Kasprzyk (2011), Renata Kędzior (2003), Maryla Kruze-Szmel (2013), Iga Kucharska (2008), Dorota Kuchmistrz (2013), Henryk Kuncewicz (2010), Leonarda Kurpiewska (2010), Beata Kuźniar (2008), Grażyna Łazanowicz (2013), Bożena Łabędź (2012), Marek Łabędź (2003), Grażyna Łagowska (2013), Barbara Łankowska (2010), Teresa Łyczana (2010), Jolanta Makuch (2013), Krysty-

na Malinowska (2010), Teresa Materny (2008), Anna Matysiak (2013), Maria Mądra (2003), Irena Michalik (2012), Ryszard Mochola (2003), Renata Musiał (2012), Anna Norko (2007), Ewa Oleśków-Skotarczak (2009), Antoni Olszewski (2010), Andrzej Paczos (2003), Jolanta Papuczys (2013), Katarzyna Pawlik (2009), Anna Pelc (2013), Remigiusz Pluciński (2012), Krystyna Pogłódek (2010), Kazimierz Popielarz (2003), Kazimiera Prawelska (2009), Małgorzata Przek-Gócko (2008), Agnieszka Puchalska (2008), Krzysztof Raczek (2008), Andrzej Raj (2003), Jerzy Ratajski (2003), Jerzy Rubach (2003), Zbigniew Sobczyński (2003), Sławomir Sobieski (2008), Teresa Stopnicka (2003), Krzysztof Strażnik (1998), Agnieszka Sułkowska (2013), Beata Szostek-Bicka (2011), Agnieszka Szura-Czerniawska (2012), Krystyna Śliwa (2003), Małgorzata Tabiś (2010), Anna Uryga-Nawrocka (2009), Wiesława Wilk (2009), Agnieszka Zwierzańska (2008).

SREBRNA ODZNAKA HONOROWA LOP

Joanna Biel-Ćwikowska (1998), Jarosław Bochyński (1998), Jadwiga Borowiec (2008), Małgorzata Borowska (2007), Andrzej Całko (2008), Lidia Chadaj (2008), Romana Dobosz (1998), Stanisława Fica (2013), Teresa Fierkiewicz (2010), Zdzisława Gadowska (2013), Zdzisław Gasz (1978), Katarzyna Grzelak (2012), Janina Hładyk (2012), Ewa Hołowińska (2011), Renata Jabłońska (2007), Katarzyna Jasińska (2012), Renata Jaryczewska (2007, 2011), Paweł Kasprzyk (2013), Mariola Kotowicz (2007), Maryla Kruze-Szmel (2013), Henryk Kuncewicz (2011), Leonarda Kurpiewska (2011), Beata Kuźniar (2013), Marek Łabędź (2007),

Barbara Łankowska (2011), Teresa Łyczana (2011), Krystyna Malinowska (2011), Ewa Mickiewicz (2003), Jadwiga Niedbalska (2007), Anna Norko (2003), Piotr Norko (1998), Ewa Oleśków-Skotarczak (2011), Antoni Olszewski (2011), Jan Owczarek (2007), Michał Pawłowicz (1998), Krystyna Pogłódek (2012), Kazimiera Prawelska (2013), Tadeusz Prawelski (2007), Agnieszka Puchalska (2009), Krzysztof Raczek (1998), Jerzy Ratajski (1998), Zofia Rogalska (1998), Jerzy Rubach (2009), Irena Sokołowska (2003), Wenata Stawicka-Czerska (2007), Józef Szafran (1977), Beata Szostek-Bicka (2012), Beata Szytejkó (2007), Bożena

Śliwa (2007), Krystyna Śliwa (1998),
Małgorzata Śniechowska (2003), Sabina
Tabaka (2007), Małgorzata Tabiś (2012),

Bogumiła Turzańska-Chrobak (2003),
Wiesława Wilk (2012), Agnieszka Zwie-
rzańska (2010).

ZŁOTA ODZNAKA HONOROWA LOP

Andrzej Całko (2011), Romana Dobosz
(2003), Teresa Fierkiewicz (2013), Zdzi-
sław Gasz (1986), Jadwiga Gondek
(2003), Mariola Kotowicz (2010), Ma-
rek Łabędź (2010), Barbara Łankow-
ska (2013), Ewa Mickiewicz (2008),
Jadwiga Niedbalska (2011), Piotr Nor-
ko (2003), Tadeusz Prawelski (2013),

Agnieszka Puchalska (2012), Irena
Sokołowska (2008), Wenata Stawicka-
Czerska (2012), Józef Szafran (1986),
Beata Szytejko (2010), Bożena Śli-
wa (2010), Małgorzata Śniechowska
(2013), Sabina Tabaka (2010), Bogu-
miła Turzańska-Chrobak (2009), Regina
Zajac (1998), Zofia Zawadzka (1998).

ZŁOTA ODZNAKA HONOROWA LOP „Zasłużony dla Ochrony Przyrody”

Romana Dobosz (2008), Zdzisław Gasz (1998), Jadwiga Gondek (2003), Piotr Norko
(2008), Irena Sokołowska (2011), Józef Szafran (1998), Sabina Tabaka (2013), Bo-
gumiła Turzańska-Chrobak (2013), Regina Zajac (1998).

MEDAL LIGI OCHRONY PRZYRODY

WFOŚiGW w Jeleniej Górze (2003)

Dyrekcja Karkonoskiego Parku Narodowego (2003)

ZO PTSM Jelenia Góra (2007)

Zdzisław Gasz (2007)

Koło Łowieckie „Ostoja” w Jeleniej Górze (2013)

Karkonoskie Centrum Edukacji Ekologicznej KPN w Szklarskiej Porębie (2013)

ODZNACZENIA RESORTOWE I PAŃSTWOWE

Krzyż Kawalerski OOP – Zdzisław Gasz (2002) – z PTSM

Złoty Krzyż Zasługi – Piotr Norko (2003)

Brązowy Krzyż Zasługi – Małgorzata Borowska (2003)

– Ewa Mickiewicz (2003)

– Irena Sokołowska (2003)

Medal „Za zasługi dla ochrony środowiska i gospodarki wodnej”

– Józef Szafran (2008)

Odznaka „Zasłużony dla Województwa Dolnośląskiego”

Złota – Józef Szafran (2013) i Romana Dobosz (2013)

Srebrna – Piotr Norko (2013), Małgorzata Bugajny (2013), Ewa Parfianowicz (2013)

LISTY GRATULACYJNE STAROSTÓW POWIATOWYCH / PREZYDENTA JELENIEJ GÓRY

Danuta Bartosiewicz (2008, Lubań)
Jadwiga Borowiec (2008, Lwówek Śl.)
Małgorzata Borowska (2008, Jeleniogórski)
Beata Bielak (2008, Lubań)
Andrzej Całko (2008, Lwówek Śl.)
Jan Chroźnowski (2010, Jeleniogórski)
Zdzisława Gadowska (2008, Jelenia Góra)
Renata Jaryczewska (2008, Jeleniogórski)
Katarzyna Jasińska (2008, Lwówek Śl.)
Mariola Kotowicz (2008, Lwówek Śl.)
Teresa Łyczana (2008, Jeleniogórski)
Barbara Łankowska (2008, Lwówek Śl.)

Krystyna Malinowska (2008, Lwówek Śl.)
Ewa Mickiewicz (2008, Jelenia Góra)
Piotr Norko (2008, Złotoryja)
Agnieszka Puchalska (2008, Lwówek Śl.)
Jerzy Siofer (2010, Jeleniogórski)
Wiesława Stasiak (2008, Lubań)
Zbigniew Stępień (2008, Jelenia Góra)
Bożena Śliwa (2008, Złotoryja)
Czesława Świąder (2008, Jelenia Góra)
Teresa Wolwowicz (2008, Jeleniogórski)
Jerzy Wróbel (2010, Jeleniogórski)
Dariusz Zatoński (2008, Lwówek Śl.)
Agnieszka Zwierzańska (2008, Lwówek Śl.)
ZO LOP (2008, Jeleniogórski)

Podsumowanie turystyczne i ekologiczne, Zgorzelec 20 XI 2009 r.

ROZDZIAŁ V

Ludzie, którzy tworzyli historię jeleniogórskiej Ligi

A. Biogramy osób szczególnie zasłużonych dla Ligi

Od 1989 r. jeleniogórska Liga szczyliła się posiadaniem „Księgi Zasłużonych” działaczy LOP w województwie jeleniogórskim. Wprowadzono ją uchwałą prezydium Zarządu z 28 I 1989 r. Uchwalono też regulamin przyznawania tego honorowego wyróżnienia i wytypowano 4 pierwsze osoby do wpisu. Byli to:

1. mgr inż. Józef Dobiecki (z Jeleniej Góry)
2. mgr inż. Adam Pauli (z Jeleniej Góry)
3. Maria Wojtania (z Lubania)
4. mgr Janina Fafuła (z Bolestawca)

Wpisy mają być dokonywane ręcznie, opatrzone fotografią a każdy z uhonorowanych (lub jego rodzina) otrzyma ozdobny wypis (ręcznie lub maszynowo na papierze czerpanym) uchwały.

Pełna realizacja tego ustalenia nastąpiła 19 IV 1991 kiedy to plenum Zarządu Wojewódzkiego zatwierdziło pierwsze wpisy do „Księgi Zasłużonych” a uhonorowani otrzymali uroczyste wypisy.

W czasie posiedzenia prezydium Zarządu Okręgu w dn. 21 II 2003 przygotowujący „Kronikę z dziejów Jeleniogórskiej Ligi Ochrony Przyrody” Zdzisław Gasz wnioskował o reaktywowanie wpisów do „Księgi Zasłużonych” oraz umieszczeniu osób tam zapisanych w wydawnictwie w osobnym rozdziale „Biogramy osób szczególnie zasłużonych dla Ligi”. 4 VI 2003 kolejne prezydium ZO uchwaliło listę osób, które zostaną wyróżnione kolejnymi wpisami do Księgi Zasłużonych oraz biogramami w wydawnictwie „Z dziejów Jeleniogórskiej Ligi Ochrony Przyrody”.

Na liście tej znalazły się następujące osoby:

Pośmiertnie

- Daniela Bochyńska z Piechowic
- Leon Piątkowski z Bolestawca
- mgr Danuta Długopolska z Kamiennej Góry
- Wojciech Juśkowiak z Lwówka Śl.
- mgr inż. Jan Walicki z Jeleniej Góry – Sobieszowa

Osoby działające

- mgr Ludwik Anioł z Lubania
- dr Alfred Borkowski d. Cieplice, akt. Niemcy
- mgr Zdzisław Gasz z Piechowic
- dr inż. Bernard Konca d. Sobieszów, akt. Wrocław
- mgr Piotr Norko ze Świerzawy
- mgr inż. Józef Szafran z Jeleniej Góry – Cieplic

- mgr Zinta Wilums d. z Lubania, akt. Wrocław
- mgr Zofia Zawadzka z Lwówka Śl.

Uroczystego wręczenia „Wypisów” dokonano 13 XII 2003 r. podczas obchodów 75-lecia LOP zorganizowanych w sanatorium „Agat” w Jeleniej Górze-Cieplicach.

Z okazji przygotowywanych w 2008 r. uroczystych obchodów 80-lecia Ligi uchwalono kolejne wyróżnienia wraz z wpisami do Księgi Zasłużonych.

Otrzymały je następujące osoby:

- Romana Dobosz z Piechowic – Michałowic
- mgr Zofia Jadwiga Gondek z Jeleniej Góry – Cieplic
- Regina Zając z Piechowic

Uroczystości rocznicowe odbyły się 11 I 2008 w Szklarskiej Porębie w siedzibie Karkonoskiego Centrum Edukacji Ekologicznej Karkonoskiego Parku Narodowego.

Wszystkie osoby wpisane do Księgi Zasłużonych LOP decyzją Zarządu Okręgu zostają umieszczone w wydawnictwie „Srebrny Jubileusz społecznej działalności Jeleniogórskiej LOP w l. 1988-2013” w podrozdziale „Biogramy osób szczególnie zasłużonych dla Ligi” uzupełnione fotografiami i zaktualizowane.

1. mgr inż. JÓZEF MIKOŁAJ DOBIECKI

Urodzony 6 grudnia 1899 r. we Lwowie jako syn Stanisława i Kamili z d. Nurkowskiej. Szkołę powszechną ukończył we Lwowie i tam też uczęszczał w latach 1911-1918 do Gimnazjum, w którym w maju 1918 r. złożył egzamin dojrzałości. Następnie zapisał się na studia na Wydziale Budowy Maszyn Politechniki Lwowskiej. W okresie od listopada 1918 r. do sierpnia 1919 r. brał udział w walkach o Lwów z ukraińskimi nacjonalistami. W 1920 r. został zwolniony z wojska i mógł wrócić na studia, które ukończył w 1924 r. uzyskując dyplom inżyniera leśnictwa na Wydziale Rolniczo-Lasowym Oddział Lasowy Politechniki Lwowskiej. Już po II wojnie światowej w 1949 r. Uniwersytet w Poznaniu potwierdził mu tytuł magistra nauk leśnych.

Pracę zawodową, zawsze zgodną ze zdobytym wykształceniem, podjął od razu po zakończeniu studiów w 1924 r. Pierwsza praca na stanowisku leśniczego miała miejsce w Towarzystwie Przemysłowym „Rozłucz”. Potem w l. 1925-1937 pracował w Fundacji Stanisława hr. Skarbka pełniąc różne funkcje i w kilku miejscach m.in. był zarządcą dużego składu drewna w Boryniczach a w nadleśnictwie Żabie w Czernohorze był przez 3 lata nadleśniczym.

W majątku dr Stanisława Tyszkiewicza pełnił w l. 1937-1939 funkcję dyrektora majątku.

W kampanii wrześniowej 1939 r. brał udział jako z-ca d-cy plutonu. Już po wojnie został awansowany do stopnia porucznika rezerwy. Po powrocie z wojska przez pół roku pozostawał bez pracy.

W czasie wojny w l. 1940-1945 w obwodzie tarnopolskim pracował jako inżynier wyrobów z drewna, potem jako pomocnik nadleśniczego i nadleśniczy.

Po wojnie przeniósł się wraz z żoną i rodziną w Rzeszowskie gdzie przez rok pełnił funkcję nadleśniczego w Głogowie (1944-1945) a potem wyjechał do Wielkopolski i tam w Dyrekcji Lasów Państwowych Okręgu Poznańskiego pracował jako inspektor obwodowy w l. 1945-51.

W l. 1953-1955 kierował nadleśnictwem w Jaworze na Dolnym Śląsku. Od 1956 r. był zatrudniony w Zarządzie Lasów Państwowych we Wrocławiu na stanowisku starszego inspektora aż do przejścia na emeryturę w 1968 r. Od tego też czasu datuje się jego miejsce zamieszkania w Sobieszowie k. Jeleniej Góry, gdzie mieszkał do końca życia.

J. Dobiecki był przez całe życie człowiekiem dużej aktywności społecznej. Już w l. 1914-1923 jako członek a później instruktor ZHP we Lwowie brał m.in. udział w ciężkich walkach z Ukraińcami na przełomie 1918-1919 roku. W l. 1930-34 pełnił funkcję hufcowego ZHP. Od 1929 r. datuje się jego członkostwo w Zw. Zawod. Leśników trwające do 1945r jako zwykłego członka, w latach 1945-48 jako przewodniczącego Oddziału a potem jako członek Zarządu Okręgu. Od 1947 r. był aktywnym członkiem w Polskim Naukowym Towarzystwie Leśnym, w którym zaakcentował swój udział opracowaniem kilku wartościowych referatów m.in. o planowaniu hodowlanym i o gospodarce bezzrębowej.

Jego związki z Ligą Ochrony Przyrody zaczęły się w roku 1960.

W latach 1960-1982 pełnił kolejno funkcję prezesa Koła Miejskiego LOP w Sobieszowie, potem prezesa Zarządu Oddziału Powiatowego w Jeleniej Górze a od 1975, czyli od powstania województwa jeleniogórskiego w nowo utworzonym Zarządzie Wojewódzkim LOP był prezesem. W tym też czasie pracował na stanowisku Wojewódzkiego Inspektora Straży Ochrony Przyrody. Stał się człowiekiem powszechnie znanym w kręgach miłośników przyrody ze swojej działalności ochroniarskiej. Utworzył wiele kół Ligi w tym wiele młodzieżowych, organizował konferencje naukowe, m.in. w sprawie ochrony muflona w Karkonoszach, odczyty, wystawy przyrodnicze i sejmiki młodzieżowe.

Za swoją wieloletnią działalność otrzymał szereg odznaczeń w tym Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, „Zasłużony dla Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego”, „Za zasługi dla Województwa Jeleniogórskiego” a także wszystkie wyróżnienia honorowe LOP:

W roku 1982 Zarząd Wojewódzki nadał mu tytuł Honorowego Prezesa Zarządu.

Zmarł w 1989 r. (20 VIII) w wieku 89 lat w i został pochowany na cmentarzu w Jeleniej Górze – Sobieszowie.

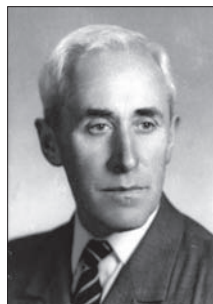
2. mgr inż. ADAM PAULI

Urodził się w 20 XI 1909 roku w Mielnicy w woj. tarnopolskim jako syn Ludwika. 19 IX 1943 wziął ślub z Janiną z d. Bieleńska urodzoną w 1912 r. w Stanisławowie. Mieli dwóch synów Witolda i Janusza.

Studiował na Politechnice Lwowskiej uzyskując dyplom mgr inż. leśnika Wydziału Rolniczo-Lasowego.

W r. 1946 przez 9 m-cy pracował jako adiunkt leśny w Nadleśnictwie Oleśnica, potem od 1 X 1946 do 14 III 1951 pełnił funkcję nadleśniczego w Pokrzywnie w Górach Bystrzyckich. W latach 1951 do początku roku 1960 pracował na różnych stanowiskach w Rejonie Lasów Państwowych w Sobieszowie i Nadleśnictwie „Śnieżka” (m.in. jako kierownik robót drogowych i st. inspektor). 1 III 1960 r. zaczął pracować na stanowisku z-cy kierownika Zespołu Składców Lasów Państwowych w Sobieszowie, na którym przepracował do 1973 r. Potem objął podobne stanowisko w Chojnowie i pełnił je do odejścia na emeryturę.

Od roku 1960 aktywny działacz i organizator Ligi Ochrony Przyrody na Ziemi Jeleniogórskiej. Przez okres 8 lat we władzach LOP kolejno jako prezes Koła Terenowego

w Sobieszowie, następnie sekretarz Zarządu Oddziału Powiatowego i wiceprezes Zarządu Wojewódzkiego.

Organizował konferencje, szkolenia, wśród młodzieży i dorosłych prowadził akcje zadrzewiania, szczególnie zasłużył się jako ofiarny prelegent LOP w szkołach, na koloniach, w sanatoriach. Przeprowadził około 300 pogadanek z przeżroczami dla ponad 27 tys. słuchaczy.

Wyróżniony za działalność ochroniarską Złotym Krzyżem Zasługi oraz Honorowymi Odznakami LOP Srebrną i Złotą. Otrzymał także Honorowy Medal 50 lat Ligi Ochrony Przyrody w 1978 r. a w 1988 Honorowy Dyplom 60-lecia LOP.

Zmarł 24 VIII 2004 r. i został pochowany na cmentarzu (górnym) w Sobieszowie.

3. MARIA WOJTANIA

Urodziła się w 17 III 1909 roku w Sosnowcu. Od wczesnych lat działaczka organizacji społecznych i patriotycznych, w latach 1961-89 całym sercem i umiejętnościami zaangażowana w pracach LOP. Przez 28 lat była skarbnikiem Zarządu Oddziału Miejskiego w Lubaniu Śl. Była współautorką wielu opracowań do wniosków o objęcie obiektów przyrodniczych ochroną prawną m.in. na pomnik przyrody nieożywionej „Bukowa Góra”, na stanowiska rosiczki w gminie Lubań. Otrzymała wiele odznaczeń m.in. Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Krzyż AK, Zasłużony dla miasta Lubania”, „Zasłużony dla Województwa Jeleniogórskiego”, odznaki LOP Srebrną i Złotą i „Zasłużony dla ochrony przyrody”.

Zmarła 2 XII 1989 roku w Lubaniu i tam została pochowana na cmentarzu komunalnym.

4. mgr JANINA FAFUŁA

Urodziła się w 15 października 1937 roku w Baranowiczach. Liceum Ogólnokształcące ukończyła w Krośnie n. Wisłokiem, a studia w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Krakowie w 1959r uzyskując tytuł nauczyciela biologii (mgr). Jako nauczycielka rozpoczęła pracę w 1959r w szkole podstawowej w Złotoryi. Od roku 1966 pracowała w Liceum Medycznym w Bolesławcu ucząc biologii i chemii. W kwietniu 1967 r. założyła SK LOP. Przez okres 26 lat była opiekunką wymienionego koła. W ciągu tych lat pracy rozwijała następujące formy działania:

- szerzenie propagandy ochrony przyrody
- kompletowanie biblioteczki przyrodniczej
- pomoc w zorganizowaniu klasopracowni biologicznej (za co otrzymała szkoła II miejsce w woj. wrocławskim)
- udział w konkursach organizowanych przez ZG LOP (etap szkolny)
- prace społecznie – użyteczne
- współpraca z ZOZ-em, samorządem szkolnym, szkolnym kołem PCK
- udział w konkursie „Na najlepiej pracujące szkolne Koło LOP” – w roku szkolnym 1978/80 nasze koło zajęło I miejsce w grupie szkół ponadpodstawowych w woj. jeleniogórskim otrzymaliśmy nagrodę pieniężną (przyp. J. Fafuła).

- wykonanie pomocy naukowych
- prace w ośrodku przyszkolnym, zieleńcu przy internacie
- współpraca z rodzicami itp.

Jako opiekunka koła wyróżniana była dyplomem Zarządu Woj. LOP w Jeleniej Górze, a także na wniosek Prezydium Zarządu Woj. LOP otrzymała nagrodę pieniężną za realizację zadań statutowych stowarzyszenia w 1989 r. W roku 1981 ukazała się informacja o pracy koła w miesięczniku – organu LOP „Przyroda Polska” w dodatku Liga Ochrony Przyrody. Jej działalność w kole miała wpływ na kształcenie cech osobowości pielęgniarki. Obecnie od lat na emeryturze. Mieszka nadal w Bolesławcu.

Posiada honorowe odznaczenia LOP – Srebrną i Złotą Odznakę.

5. LEON PIĄTKOWSKI

Urodził się 26 VI 1922 roku w Przeworsku. Już w 1934 r. wstąpił do ZHP a potem do PTK. Przynależność do tych organizacji ukształtowała w nim poczucie piękna i wartości przyrody i znaczenie krajoznawstwa. W czasie okupacji w 1943 r. wstąpił do Armii Krajowej. W tym czasie zorganizował też 3 zastępy „Szarych Szeregów” w Krakowie – Prokocimiu sprawując nad nimi opiekę. Na początku 1945 roku zgłosił się do Wojska Polskiego a po przeszkoleniu podoficerskim zawędrował z pułkiem do Bolesławca.

W Bolesławcu po opuszczeniu służby wojskowej osiadł się na stałe i mieszkał w tym mieście do śmierci. Był zatrudniony w różnych miejscach. Najdłużej, bo ostatnie 21 lat swojego życia przepracował w Zakładach Górniczych „Konrad” w Iwinach na stanowisku referenta administracyjnego.

Był człowiekiem wielkiej i różnorodnej aktywności. Zakładał Koła PTTK, współdziałał z Ligą Przyjaciół Żołnierza, był członkiem Polskiego Towarzystwa Archeologicznego pod wpływem którego opracował wartościową dokumentację Wałów Śląskich i 16 grodzisk. Najwięcej jednak działał dla ochrony przyrody. Prowadził ożywioną działalność w zakresie propagandy ochrony środowiska, zabezpieczenia licznych drzew pomnikowych i zabytkowych parków. Wiele publikował m.in. w „Przyrodzie Polskiej” „Z otchłani wieków”. Pasjonował się linorytami-wykonywał pieczęcie okolicznościowe i exlibrisy. Prowadził szczegółową dokumentację swojej działalności krajoznawczo-przyrodniczej liczącą ok. 30 tomów zapisków, rysunków itp.

Zmarł w Bolesławcu 29 VIII 1983 roku i został pochowany w Alei Zasłużonych.

Za swoją działalność został uhonorowany licznymi odznaczeniami w tym Brązowym Krzyżem Zasługi, odznakami LOP, PTTK i regionalnymi.

6. WOJCIECH JUŚKOWIAK

Syn Mikołaja ur. 30 marca 1906 roku w Krotoszynie. Zmarł 28 października 1993 r. został pochowany na Cmentarzu Komunalnym w Lwówku Śl.

Do Lwówka Śląskiego przyjechał w 1952 roku. Związany z ZSL pełnił różne funkcje także w administracji państwowej.

Przez całe życie zawodowe, a potem też na emeryturze zajmował się społecznikiem, przede wszystkim pracą z młodzieżą.

Działał w ZHP. Był instruktorem w Hufcu ZHP we Lwówku Śląskim. Przez wiele lat prowadził środowiskową drużynę harcerską we Lwówku Śl. W 1970 roku został odznaczony krzyżem „Za Zasługi dla ZHP” a w 1985 roku otrzymał nagrodę Komendanta Chorągwi Jeleniogórskiej. Jego pasją była działalność turystyczno-krajoznawcza. Swoją czas poświęcał ochronie zabytków na terenie Lwówka i okolic, a także ochronie przyrody. W Straży Ochrony Przyrody działał od 1963 roku (legitymacja nr 113/2813/63). Za swoją działalność otrzymał dyplom uznania zarówno od władz wojewódzkich (1976), jak i centralnych (1977). W roku 1980 otrzymał Złotą Odznakę Honorową za zasługi w realizacji zadań statutowych LOP.

Był cenionym, poważanym obywatelem Lwówka Śl.

7. ALFREDA DANIELA BOCHYŃSKA (z d. Siarkiewicz)

Urodziła się 7 kwietnia 1929 r. w Kaliszu jako dziecko Kazimierza i Bronisławy (z domu Maślak). Miała o kilka lat starszego brata Ryszarda.

Dzieciństwo i wczesną młodość spędziła u boku rodziców w Kaliszu, tam też ukończyła szkołę podstawową. Na Ziemię Zachodnie przyjechała w 1950 (1955 r. ?) i zamieszkała w Jagniątkowie, gdzie też rozpoczęła pracę początkowo w Domu Wczasów Dziecięcych, jako opiekunka dzieci, potem jako pracownik biurowy w Okręgowym Zarządzie Lasów Państwowych w Sobieszowie przy ul. Reymonta.

Tam poznała swojego przyszłego męża i dniu 31 X 1954 r. wyszła za mąż za Henryka Bochyńskiego, wówczas leśniczego leśnictwa Wyżyna. Ślub i wesele odbyły się w miejscowości Kałków w powiecie Nysa, w której kilka lat wcześniej osiedlili się teściowie.

Zanim zamieszkała z rodziną w leśniczówce w Górzycu (1957 r.) przez półtora roku mieszkali w służbowym mieszkaniu w Sobieszowie przy ul. Chałubińskiego.

Po kilkuletniej przerwie w pracy zawodowej spowodowanej urodzeniem i wychowaniem syna Jarosława podjęła pracę w Zespole Składnic Lasów Państwowych w Sobieszowie i w Piechowicach, potem (tam gdzie obecnie mieści się Przedszkole nr 1, a którego kierownikiem był wówczas Stanisław Capała). Na początku lat 80-tych znalazła zatrudnienie w Zarządzie Wojewódzkim Ligi Ochrony Przyrody w Sobieszowie jako kierownik biura, a potem urzędujący sekretarz Zarządu. Na tym stanowisku przepracowała do 1992 r., czyli do likwidacji etatów. Ostatnie cztery lata aż do swojej śmierci pracowała dla LOP społecznie.

Choć po wojnie rozpoczęła naukę w liceum ogólnokształcącym w Kaliszu, ze względu na zły stan zdrowia i długi pobyt w sanatorium w Sokołowsku, musiała naukę przerwać. Po kilku latach kontynuowała naukę w Technikum Przemysłu Drzewnego w Sobieszowie na wydziale zaocznym (1960-1964) i ukończyła szkołę z maturą i dyplomem technika przemysłu drzewnego. Na początku lat 70-tych rozpoczęła studia na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Wrocławskiego, których jednak nie ukończyła.

Okres pracy w Lidze to najlepszy czas jej aktywności zawodowej. Lubiła tę pracę jak żadną do tej pory i wykazywała wiele energii, pomysłowości i zaradności w jej realizacji. Była inicjatorem, nierzadko organizatorem różnych ciekawych form działalności zarówno w środowisku szkolnym jaki i ludzi dorosłych. Nie straciła wigoru nawet po likwidacji całej obsady etatowej biura, kiedy trzeba było pracować wyłącznie w oparciu o aktyw społeczny.

„Oboje przeciągaliśmy LOP przez najtrudniejsze 4 lata nie dopuszczając do jej likwidacji” (Z. Gasz, „Z dziejów jeleniogórskiej Ligi Ochrony Przyrody”, Jelenia Góra 2003).

Niemal równocześnie z podjęciem pracy zawodowej podjęła pracę społeczną w Urzędzie Miejskim w Piechowicach, gdzie przez wiele lat była aktywnym członkiem Komisji Pojednawczej pomagając wielu zwaśnionym stronom osiągnąć porozumienie. Była osobą wierzącą w Boga, otwartą, serdeczną i niesłuchanie optymistycznie nastawioną do świata i ludzi. Oni też doceniali i odwdzięczali się życzliwością.

W życiu rodzinnym doczekała się jedyne go syna – Jarosława – od wielu lat znanego nauczyciela, byłego dyrektora szkoły, działacza społecznego, a z jego małżeństwa z Jolantą wnuków: Janusza, Jędrzeja i Jakuba. Dwaj pierwsi żonaci i mają po jednym dziecku, Jakub ukończył Seminarium Duchowne we Wrocławiu.

W kilka lat po jej śmierci, z inicjatywy prezesa ZW LOP Zdzisława Gasza, był organizowany (przez 4 lata) na terenie Górzniça bieg przełajowy „Krokus” im. Danieli Bochyńskiej (ponoć bardzo nie lubiła swojego pierwszego imienia Alfreda). Kilkakrotnie już uczestnicy corocznych podsumowań sezonu turystycznego i ekologicznego regionu jeleniogórskiego składali kwiaty i znicze na jej grobie.

Za swoją działalność społeczną i zawodową została uhonorowana: Srebrną (1971) i Złotą (1977) Odznaką Honorową LOP, odznaczeniami państwowymi: Srebrny Krzyżem Zasługi (1977), krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski „Polonia Restituta” (1987).

Zmarła po ciężkiej nieuleczalnej chorobie 19 października 1996 r. w szpitalu cieplickim i jest pochowana obok później zmarłego męża na Cmentarzu Komunalnym w Piechowicach.

8. mgr inż. JAN STANISŁAW WALICKI

Urodził się 24.01.1928 r. w Jasieniu – powiat Lesko. Pierwsze lata dzieciństwa spędził w Ustrzykach Dolnych. W wieku dwóch lat z rodzicami i rodzeństwem wyjechał na sześć lat do Francji. W 1935 r. powrócił do Polski. W 1939 r. ojciec ze starszym bratem wyrusza na wojnę. W 1942 roku, jako 14-letni chłopiec został odebrany matce i wywieziony na przymusowe roboty na teren III Rzeszy do Austrii do Wiednia, gdzie przebywał do maja 1945 roku.

Po zakończeniu wojny wrócił do Polski, gdzie nieoczekiwanie w Budapeszcie spotykał swojego ojca. Razem wracając do rodziny i osiedlając się na Ziemiach Odzyskanych w miejscowości – Doboszowice na Dolnym Śląsku. Szkołę średnią kończył we Wrocławiu. Następnie zdał egzaminy na Uniwersytet Poznański na Wydział Leśny. W dniu 10.03.1954 r. otrzymał dyplom ukończenia studiów i uzyskał tytuł inżyniera rolnictwa.

W okresie od 1 czerwca 1954 r., nieprzerwanie do dnia 30 kwietnia 1993 r., przez 39 lat był pracownikiem Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu. Początkowo zajmował stanowiska leśniczego w Nadleśnictwie Bardo i nadleśniczego w Nadleśnictwie Kamieniec Ząbkowicki.

W 1972 roku za sprawą przeniesienia służbowego zamieszkał w Jeleniej Górze gdzie pełnił funkcję dyrektora Ośrodka Transportu Leśnego w Sobieszowie. W okresie swojej aktywności zawodowej i później na emeryturze dużo czasu poświęcał pracy społecznej w wielu organizacjach, między innymi w LOP, PTTK, Straży Pożarnej i innych.

Równoległe z pracą zawodową główną jego pasją było myślistwo, któremu poświęcił się do ostatnich dni swojego życia.

W latach 80 i 90-tych aktywnie włączył się do działalności w ZW LOP. Od 1986 roku pełnił funkcję członka prezydium a potem wiceprezesa. W kadencji 1990-95 został dokooptowany w skład prezydium, a w kadencji 1995-99 był wiceprezesem aż do swojej przedwczesnej śmierci. Był w swojej działalności dla Ligi bardzo użyteczny i zaangażowany.

Zmarł 2 lipca 1998 roku i został pochowany na Cmentarzu Komunalnym (nowym) w Jeleniej Górze.

9. mgr DANUTA DŁUGOPOLSKA

Urodzona 29 czerwca 1946 r. Lubawce, zmarła 9 października 2002 roku w Kamiennej Górze.

Po ukończeniu studiów biologicznych została zatrudniona w oświacie w dn. 16 sierpnia 1970 r. Pracowała jako nauczyciel biologii w Liceum Ogólnokształcącym w Kamiennej Górze aż do swojej przedwczesnej śmierci.

Przez kilka lat pełniła funkcję metodyka przedmiotowego biologii w czasach województwa jeleniogórskiego.

Była przez wiele lat aktywnym działaczem LOP zarówno w Oddziale kamiennogórskim jak i w Zarządzie Wojewódzkim w Jeleniej Górze. W kadencji 1986-90 była prezesem Oddziału w Kamiennej Górze a w kadencji 1990-95 członkiem prezydium Zarządu Wojewódzkiego.

Zapisała się w historii Ligi wieloma poczynaniami a także inicjatywami. To z jej pomysłu zrodził się Wojewódzki Konkurs Biologiczno-Ekologiczny Szkół Podstawowych pn. „Ochrona przyrody w Polsce”, który rozrósł się w dużą i popularną imprezę, i w tym roku (2013) obchodzi swoją XX edycję. Przewodniczyła jury I edycji Konkursu.

Wielokrotnie startowała z młodzieżą w eliminacjach wojewódzkich Olimpiady Wiedzy Ekologicznej osiągając wartościowe rezultaty. Była przez kilka lat członkiem Komitetu Organizacyjnego Olimpiady.

Jej wychowankowie uczestniczyli corocznie, przez szereg lat w wakacyjnych obozach młodych przyrodników wyróżniając się dobrym przygotowaniem.

Za swoją pracę zawodową i działalność społeczną była wyróżniona m.in. Złotym Krzyżem Zasługi, nagrodami dyrektora szkoły, Kuratora Oświaty i Ministra Edukacji Narodowej. Za działalność w Lidze otrzymała Srebrną i Złotą Odznakę Honorową (1998 r.).

Została pochowana na Cmentarzu Komunalnym w Kamiennej Górze.

10. mgr LUDWIK ANIOŁ

Urodził się 9 sierpnia 1921 roku w Piaskach. Z wykształcenia mgr filologii polskiej. W Lubaniu, w którym mieszkał od wielu lat stał się znany jako nauczyciel języka polskiego i łacińskiego w miejscowym liceum ogólnokształcącym. Przede wszystkim jednak dał się poznać jako bardzo zaangażowany działacz społeczny w dziedzinie turystyki i krajoznawstwa a także ochrony przyrody. Początki udokumentowanej działalności sięgają roku 1951, kiedy to rozpoczął organizowanie corocznych obozów wę-

drownych dla młodzieży szkolnej zrzeszonej w PTTK, PTSM i ZHP. Był też organizatorem wielu wycieczek, biwaków i zlotów których ilość można liczyć w setki a uczestników wiele tysięcy. Angażował się też w działalność szkoleniową prowadząc prze wiele lat wykłady na kursach dla nauczycieli-kierowników wycieczek szkolnych i obozów wędrownych oraz młodzieżowych organizatorów turystyki.

Z Ligą Ochrony Przyrody był związany od ponad 30 lat i cały czas należał do czołowych jej działaczy zarówno w Lubaniu jak i w byłym woj. jeleniogórskim. Był prezesem Oddziału w Lubaniu i przez jedną kadencję członkiem Zarządu Wojewódzkiego (1990-1995). Oddział lubański należał do najaktywniejszych w Jeleniogórskim.

Za swoją działalność społeczną i zawodową był wielokrotnie odznaczany. Otrzymał kilka ważnych odznaczeń państwowych – Srebrny i Złoty Krzyż Zasługi oraz Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski (1981 r.). Poza tym był uhonorowany za swoją działalność w Armii Krajowej – Krzyżem Armii Krajowej i Medalem Wojska (oba z Londynu).

Lista odznaczeń resortowych (turystyka i oświata) oraz organizacyjnych (PTTK, PTSM, ZHP, LOP) obejmuje większość możliwych do zdobycia pozycji.

Jego swoistym hobby było zdobywanie odznak turystycznych i krajoznawczych, zdobył ich ogromną ilość.

20 III 2000 r. uległ nieszczęśliwemu wypadkowi komunikacyjnemu. Potracony na przejściu dla pieszych w Lubaniu utracił możliwość poruszania się i od tego czasu ciężko poszkodowany przebywał w dziale opiekuńczym lubańskiego szpitala.

Mimo swojego podeszłego wieku – w 2012 r. ukończył 91 rok życia – zachował nadal doskonałą sprawność umysłową i dobry humor, z którego tak niegdyś słynął. Licznie odwiedzany przez przyjaciół a szczególnie dawnych absolwentów lubańskiego liceum. Bywał zapraszany na ważne rocznice swojej dawnej szkoły i w niektórych dzięki trosce zapraszających brał udział.

W 2013 r. staraniem rodziny i lubańskiego szpitala miał zostać przeniesiony do Domu Kombatanta w Lublińcu gdzie czekały na niego dobre warunki bytowe i bliskość rodziny. Sprawa się jednak zaczęła komplikować bo dotychczas niezawodne serce zaczęło sprawiać kłopoty i niestety po 2 kolejnych atakach zamknęło się życie tego wspaniałego człowieka.

Zmarł 8 lipca w Lubaniu, a pochowany został na swoje życzenie na cmentarzu w Lublińcu.

11. dr ALFRED BORKOWSKI

Dr Alfred Borkowski urodził się 11.04.1937 r. w miejscowości Einsiedel koło Chemnitz (Niemcy). Do szkoły podstawowej i średniej uczęszczał w Świdnicy, gdzie w 1956 r. zdał maturę. W latach 1956-1962 studiował biologię (ze szczególnym uwzględnieniem systematyki, ekologii i bioindykacji) na Uniwersytecie Wrocławskim. Zaraz po zakończeniu studiów został kierownikiem Muzeum Przyrodniczego w Cieplicach Śl. Zdroju. Stanowisko to piastował do 1976 r. Rok wcześniej uzyskał tytuł doktora nauk przyrodniczych z zakresu zoologii na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu za pracę poświęconą motylom minującym (Nepticulidae, Lepidoptera) Polski. Po przyłączeniu Cieplic Śl. Zdroju do Jeleniej Góry oraz utworzeniu województwa jeleniogórskiego od 1977 do 1989 r. piastował funkcję

dyrektora Muzeum Przyrodniczego w Jeleniej Górze. W latach 1986-89 zasiadał w Radzie Naukowej Karkonoskiego Parku Narodowego będąc jednocześnie przewodniczącym Wojewódzkiej Komisji Ochrony Przyrody przy Wojewodzie Jeleniogórskim. W tym czasie organizował i uczestniczył w wielu międzynarodowych konferencjach entomologicznych, koordynował polsko-czeską współpracę naukową na terenie Karkonoszy, przyczynił się znacząco do powstania kilku rezerwatów przyrody na terenie Sudetów, publikował liczne artykuły naukowe w czasopiśmie krajowych i zagranicznych poświęcone entomologii, był współautorem monografii przyrodniczej „Karkonosze polskie” (1985 r.).

W 1989 r. usilnie zachęcany przez córkę mieszkającą już wtedy w Niemczech wyjechał do tego kraju, zamieszkał w Bonn. Pracował tam w różnych ośrodkach zajmujących się zagadnieniami biologicznymi m.in. przez 2 lata pracował w Schwedt n. Odrą opracowując zagadnienia zasiedlania terenu Doliny Dolnej Odry przez motyle i ważki. Wydał piękny album poświęcony temu terenowi a jego praca przyczyniła się m.in. do nadania Dolinie Dolnej Odry statusu parku narodowego.

W czasie pobytu w Niemczech nadal żywo współpracował z Muzeum Przyrodniczym w Cieplicach.

Dr Alfred Borkowski jest entomologiem, specjalistą z zakresu motyli minujących oraz ważek, autorem wielu publikacji naukowych z tego zakresu, znakomitym fotografikiem przyrodniczym oraz popularyzatorem ochrony przyrody. Za swoją pracę na tym polu odznaczony został Srebrnym Krzyżem Zasługi (1979) i Złotym Krzyżem Zasługi (1988), a także odznaczeniami honorowymi LOP, którego aktywnym działaczem był przez wiele lat pobytu w Polsce.

Od 2008 r. przebywa w Cieplicach i przeżywa duży kryzys zdrowotny, który pokonuje pomyślnie dzięki troskliwej opiece swojej żony Urszuli znanej specjalistce od edukacji muzycznej. W życiu rodzinnym może się poszczycić wychowaniem córki (mieszka w Niemczech) i syna, a także posiadaniem trójki wnuków.

12. mgr ZDZISŁAW GASZ

Urodził się 8 XII 1937 roku w Wiśle górskim schronisku PTT na Przysłupie pod Baranią Górą. Szkołę podstawową ukończył w Cieszynie, liceum ogólnokształcące w Wiśle, studia geograficzne na Uniwersytecie Wrocławskim w 1961 roku. Przez 5 ostatnich semestrów pobierał stypendium naukowe im. E. Romera. Od 1961 roku rozpoczął pracę jako nauczyciel w Szkole Podstawowej w Piechowicach i tam w różnym wymiarze godzin i funkcji przepracował do 1991 r. Od 1972 roku pełnił funkcję wizytatora przedmiotowego geografii a potem turystyki i krajoznawstwa, początkowo w powiecie, a od 1975 roku w województwie jeleniogórskim. Na tym stanowisku pracował do końca istnienia województwa jeleniogórskiego. Od 1999 roku do 2007 pracował w Starostwie Powiatowym w Jeleniej Górze w niepełnym wymiarze godzin, od tego czasu pracuje całkowicie społecznie.

Od najmłodszych lat pasją jego życia była turystyka i krajoznawstwo do czego dołączyła w latach 70-tych działalność na rzecz ochrony przyrody. W turystyce zdobył większość możliwych do zdobycia uprawnień i wyróżnień (przewodnik, przodownik, instruktor krajoznawstwa i in.).

W LOP-ie zaczął działać od 1977 roku pełniąc przez wiele lat rolę koordynatora współpracy między Kuratorium Oświaty i Wychowania w Jeleniej Górze a Zarządem LOP.

Stopniowo angażował się coraz bardziej w działalność Zarządu i wreszcie w 1990 r. objął funkcję prezesa Zarządu, którą (z roczną przerwą) pełni do dziś.

W jeleniogórskim LOP-ie jest głównym organizatorem wszystkich podejmowanych przez Zarząd imprez edukacyjnych w środowisku szkolnym. Był inicjatorem niektórych z nich jak trasy ochrony przyrody i akcja „Czyste góry” w czasie Jeleniogórskich Rajdów Młodzieży Szkolnej, wakacyjnych obozów wędrownych dla młodych przyrodników a po części także szybkiego przejęcia przez Ligę organizacji Olimpiady Wiedzy Ekologicznej od ZSMP.

W bratnich organizacjach PTSM, PTTK, a także w LOP, w których działa od wielu lat został uhonorowany najwyższymi godnościami – tytułami Członka Honorowego. W PTTK otrzymał też po raz pierwszy przyznawany w kraju w uzgodnieniu z Ministrem Edukacji Narodowej medal i tytuł „Nauczyciel Kraju Ojczystego” w (2011 r.). W Piechowicach, w których mieszka od 1961 r. został uhonorowany tytułem „Honorowy Obywatel Miasta Piechowice” (2008 r.) a w rankingu ogłoszonym z okazji 50 lecia istnienia Szkoły Podstawowej Nr 1 w Piechowicach (1995 r.) został wybrany nauczycielem 50-lecia. Jest też autorem pierwszej monografii historycznej Piechowic wydanej w 2012 r. pt. „Wielka i mała historia Piechowic”. Ma w swoim dorobku wydawniczym kilkanaście opracowań z zakresu kronikarstwa, turystyki i krajoznawstwa oraz geografii.

Za swoją działalność uhonorowany wieloma odznaczeniami państwowymi, resortowymi i organizacyjnymi z Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski na czele (2002 r.).

Od 1999 do 2013 r. był członkiem Zarządu Głównego LOP.

13. dr inż. BERNARD KONCA

Urodził się 4 stycznia 1943 roku w Tarnowie. W latach 1946 do 1965 mieszkał z rodzicami w Poznaniu. Tutaj ukończył kolejno: szkołę podstawową, Liceum Ogólnokształcące Nr 3 i Wydział Leśny Wyższej Szkoły Rolniczej.

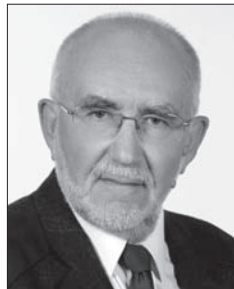
Pracę magisterską pt. „Badania nad atrakcyjnością substratu żywicielskiego dla kruszynka leśnego (*Trichogramma embryophagum* Htg.)” napisał pod kierunkiem doc. dr hab. Wiktora Kadłubowskiego w Katedrze Ochrony Lasu w dniu 11 grudnia 1965 r. obronił z wynikiem dobrym.

Pod wpływem ojca, od najmłodszych lat, udzielał się w działalności sportowej (żeglarstwo). Uzyskał stopień sternika jachtowego oraz wykładał na kursach żeglarskich teorię żeglowania i meteorologię. Działał w Kole Leśników.

Pracę zawodową podjął w Okręgowym Zarządzie Lasów Państwowych w Szczecinie, Nadleśnictwo Resko-Wschód.

W 1968 roku dostał przeniesienie do Zespołu Ochrony Lasu w Krzyżu Wielkopolskim. Pełnił merytoryczny nadzór nad lasami Okręgowego Zarządu Lasów Państwowych w Zielonej Górze.

Jest doktorem nauk leśnych ze specjalizacją w zakresie ochrony lasu przed szkodami abiotycznymi (nieożywionymi) jak czynniki meteorologiczne (wiatr, przymrozki, śnieg itd.) zanieczyszczenia przemysłowe i komunalne powietrza oraz szkodliwymi organizmami z grupy stawonogów (owady, roztocza), gryzoni, zwierzyny płowej oraz pasożytniczych grzybów.

W roku 1988 został wpisany na listę rzeczoznawców SITLiD. W roku 1993 uzyskał wpis na listę rzeczoznawców Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa (ochrona przyrody).

W marcu 1979 roku otrzymał przeniesienie do Departamentu Ochrony Przyrody w Ministerstwie Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego do pracy na stanowisku pracownika naukowo-badawczego w Karkonoskim Parku Narodowym, gdzie pracował do lutego 1989 roku. W latach 1983 do 1987 pełnił obowiązki zastępcy dyrektora Karkonoskiego Parku Narodowego, a od października 1984 do końca stycznia 1985 pełnił obowiązki dyrektora parku.

W zespole Ochrony Lasu przepracował do 15 I 2009 r. kiedy to przeszedł na emeryturę. Od lat działa społecznie w Oddziale Wrocławskim Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Leśnictwa i Drzewiarstwa (do 2008, jako prezes, w kadencji 2010-2014 jako wiceprezes). Utrzymuje bieżące kontakty z Okręgiem LOP we Wrocławiu.

Jest autorem wielu prac naukowych. Od 10 lat pracuje nad epokowym dziełem (przewidywana objętość ok. 600 stron i ok. 1000 fotografii) pt. „Historia Leśnictwa i Drzewiarstwa na Dolnym Śląsku w l. 1945-2010”. Prace wkroczyły w etap końcowy.

Od roku 1975 działał w Lidze Ochrony Przyrody. Od roku 1981 do 1994 pełnił funkcję wiceprezesa i prezesa Zarządu Wojewódzkiego LOP w Jeleniej Górze, potem we Wrocławiu. W latach 1995-1996 był skarbnikiem ZW LOP we Wrocławiu. Był członkiem władz centralnych LOP w latach 1985 do 1991. Za działalność na rzecz ochrony przyrody wyróżniony odznakami honorowymi.

Wyróżniony honorowymi odznaczeniami LOP – Srebrna i Złota.

14. mgr PIOTR NORKO

Urodził się 16 kwietnia 1951 r. w Pielgrzymce woj. mieszka w Świerzwie.

W 1970 roku ukończył Liceum Pedagogiczne w Lubomierzu, w 1978 roku Akademię Wychowania Fizycznego we Wrocławiu uzyskując tytuł magistra. W 2000 r. skończył Podyplomowe Studia w Zakresie Zarządzania Placówką Oświatową w Kolegium Karkonoskim w Jeleniej Górze. 32 lata przepracował jako nauczyciel w szkołach podstawowych kończąc jako dyrektor Gimnazjum w Świerzwie. Jako emerytowany nauczyciel zajął się tym co było najbliższe jego zamiłowaniu – pracą przewodnicką. Aktualnie

jako nauczyciel – przewodnik pracuje w Ośrodku Wczasów Dziecięcych w Bukowcu. Posiada uprawnienia przewodnika górskiego-sudeckiego (od 1981), pruwodce krkonoše (od 2004), instruktora przewodnictwa (od 2010), przodownika GOT – na Sudety i Tatry oraz pilota wycieczek. Aktualnie działa w PTTK – we władzach Koła Przewodnickiego (Komisja Rewizyjna) i oddziałowym Sądzie Koleżeńskim w Jeleniej Górze.

Największą jego pasją od dawna było zgłębienie tajemnic przyrody i przekazywanie tej wiedzy młodzieży. Taką szansę dawały mu organizacje PTSM, a szczególnie – LOP. W Lidze Ochrony Przyrody od 1996 działa jako członek Zarządu Okręgu w Jeleniej Górze.

W swoim życiu przeprowadził ogromną ilość wycieczek szkolnych, zrealizował wiele turniejów, konkursów i rajdów turystycznych. Przygotował i przeprowadził najczęściej jako komandor większość z 45 edycji Rajdu Wielisławka. Prowadził 14 razy Obozy Wędrowne Młodych Przyrodników organizowane przez ZO LOP w Jeleniej Górze. Wie-

lokalnie (od 1992 do 2012 nieprzerwanie) pełnił funkcję kierownika trasy ochrony przyrody w Jeleniogórskim Rajdzie Młodzieży Szkolnej. Ze szczególnym entuzjazmem przygotowuje i prezentuje prelekcje krajoznawcze połączone z pokazem bardzo bogatego zestawu autorskich przeżrocz o tematyce przyrodniczej.

Swoją wiedzę przekazuje innym będąc autorem licznych publikacji krajoznawczych takich, jak: „Moje miejsce w Dolinie Kaczawy – przewodnik po atrakcjach Gór Kaczawskich”, „W Krainie wygasłych Wulkanów – przewodnik”, „Przyrodnicza Ścieżka Wokół Wielisławki – przewodnik edukacyjny”, rozdział flora i fauna w monografii „Wilkołak – Wilcza Góra k. Złotoryi”, „Rudawy Janowickie”. Piotr Norko to wielki patriota, zamilowany w swoim regionie, gorący propagator ochrony przyrody.

Jego zasługi zostały docenione przez Nagrody Kuratora i Ministra Oświaty; Srebrny (1987), i Złoty Krzyż Zasługi (2004), Złotą Odznakę PTSM (2004), Złotą Odznakę LOP (2002); Medal Komisji Edukacji Narodowej za szczególne Zasługi dla Oświaty (2002; Złotą Odznakę Zasłużony w Pracy PTTK wśród Młodzieży (1991); Zasłużony Działacz Turystyki (1992); Złotą Odznakę PTTK (2011). Dostał też uznania będąc wpisanym do Księgi Zasłużonych Działaczy Ligi Ochrony Przyrody Regionu Jeleniogórskiego poz. 14 w 2003 roku.

15. mgr inż. JÓZEF SZAFRAN

Urodził się 8 I 1939 roku w Piorunie pow. Nowy Sącz. Mieszka w Jeleniej Górze. Z wykształcenia jest mgr inż. leśnictwa.

Po ukończeniu studiów 11 listopada 1963 roku przybył do ówczesnego Nadleśnictwa Wleń jako stypendysta Okręgowego Zarządu Lasów Państwowych we Wrocławiu. Tu odbywa staż pracy, a po jego ukończeniu zostaje zatrudniony na stanowisku adiunkta, a w 1971 roku obejmuje stanowisko nadleśniczego. Z chwilą połączenia Nadleśnictwa Wleń i Nadleśnictwa Lwówek Śl., zostaje zastępcą nadleśniczego funkcję tę pełni do 30 IX 1974 roku. Z dniem 1 X 1974 roku zostaje powołany przez Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego na stanowisko zastępcy dyrektora Karkonoskiego Parku Narodowego i przeniesiony z urzędu do tej pracy. W latach 1978-1989 zostaje urlopowany na czas pracy na stanowiskach z wyboru. Pod koniec 1989 roku powraca na stanowisko zastępcy dyrektora Karkonoskiego Parku Narodowego i pełni tę funkcję do odejścia na emeryturę.

Od chwili podjęcia zatrudnienia uczestniczył w działalności Ligi Ochrony Przyrody na terenie Oddziału LOP we Lwówku Śl., a następnie, po reformie podziału administracyjnego, Zarządu Wojewódzkiego w Jeleniej Górze. Był wybierany w skład Zarządu Wojewódzkiego LOP w Jeleniej Górze. Pełnił tu różne funkcje od członka Zarządu do prezesa włącznie, którą pełnił przez dwa lata. Przez 10 lat był wiceprezesem ZO LOP. W okresie swojej działalności przez dwie kadencje był przewodniczącym Komisji Rewizyjnej. Aktywnie współpracuje z kołami łowieckimi i Polskim Związkiem Łowieckim; jest członkiem Dolnośląskiego Sejmiku Łowieckiego i członkiem Kapituły Odznaczeń Łowieckich. Współpraca z Polskim Związkiem Łowieckim przynosi, w tamtych trudnych czasach, wymierne korzyści materialne Zarządowi Okręgu LOP i sprzyja zacieśnieniu współpracy i współdziałania kół łowieckich ze szkolnymi kołami LOP oraz współpracy między Zarządem Wojewódzkim PZŁ i ZW LOP.

Jako zastępca dyrektora Karkonoskiego Parku Narodowego wspierał działalność

LOP między innymi przez nieodpłatne udostępnienie materiałów informacyjnych i edukacyjnych. Za swoją działalność odznaczony Srebrną i Złotą Odznaką LOP, odznaką Za Zasługi LOP. Odznaczeniami państwowymi: Srebrnym, Złotym i po raz drugi Złotym Krzyżem Zasługi, Odznaką Zasłużony dla Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego, Medalem za Ochronę Granic, odznaką Zasłużony dla Jeleniej Góry a także wszystkimi odznaczeniami łowieckimi (Zasłużony dla Łowiectwa Dolnośląskiego, Brązowy Medal Zasługi Łowieckiej, Srebrny Medal Zasługi Łowieckiej, Złoty Medal Zasługi Łowieckiej) z najwyższym odznaczeniem łowieckim – Złotem – włącznie.

16. mgr ZINTA WILUMS

Urodziła się 11 lutego 1946 r. w Lubaniu, absolwentka Liceum Ogólnokształcącego w Lubaniu. W 1973 r. otrzymała dyplom w zakresie biologii w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Krakowie, ukończyła studium przedmiotowo-metodyczne w Nowym Sączu, w 1986 r. kurs specjalny w zakresie ochrony środowiska. W 2000 r. roczny kurs kwalifikacyjny w zakresie pedagogiki leczniczej we Wrocławiu, posiada II stopień specjalizacji zawodowej w zakresie nauczania biologii.

W 1965 r. po ukończeniu Studium Nauczycielskiego we Wrocławiu, rozpoczęła pracę w Szkole Podstawowej nr 1 w Lubaniu jako nauczycielka biologii i instruktor metodyczny w POM-ie w Lubaniu. W latach 1969-2000 uczyła biologii w Liceum Ogólnokształcącym w Lubaniu. W roku szkolnym 2000/2001 rozpoczęła pracę w Centrum Kształcenia i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych we Wrocławiu. Pracuje tam do dziś z młodzieżą przewlekłe chorą i dotkniętą dysfunkcjami narządu ruchu, jako nauczycielka biologii i geografii. Z Ligą Ochrony Przyrody była związana już od pierwszego roku pracy w zawodzie nauczyciela. Początkowo jako opiekun SK LOP w LO w Lubaniu a następnie przez ponad 20 lat jako sekretarz Oddz. Miejskiego LOP w Lubaniu. Należała do aktywnych działaczy Zarządu Wojewódzkiego LOP w Jeleniej Górze. Organizowała i prowadziła przyrodnicze obozy wędrowne dla młodzieży liceów z byłego województwa jeleniogórskiego, przygotowywała liczne sejmiki i spotkania z młodzieżą różnych typów szkół, członek jury w wielu konkursach przyrodniczych i olimpiadach ekologicznych na różnych szczeblach, inicjatorka utworzenia rezerwatu przyrody ze stanowiskiem rosiczki okrągłolistnej w Nawojowie Łużyckim k. Lubania.

Jej uczniowie osiągalni wysokie wyniki w olimpiadach ekologicznych – finaliści w Centralnej Olimpiadzie Wiedzy Ekologicznej w Kaliszu i w Bydgoszczy, VII miejsce w Ogólnopolskim Konkursie „Ekologia i Język Angielski” w Radomiu.

Była autorką wystawy fotograficznej pt. „Litwa 98” – miejsca ważne dla Polaków, jako efekt wycieczki, którą odbyła w 1998 r. Za osiągnięcia w pracy uzyskiwała medale, odznaczenia, nagrody i dyplomy w tym za wybitne osiągnięcia w działalności LOP przez Zarząd Główny LOP wręczony w 1998 r. w Michałowicach.

W 1976 r. otrzymała nagrodę Ministra Oświaty i Wychowania za wybitne osiągnięcia w pracy dydaktycznej i wychowawczej, w 1997 r. nagrodę specjalną Kuratorium Oświaty w Jeleniej Górze.

W latach 2000-2013 pracuje w Ewangelickim Centrum Diakonii i Ekologii we Wrocławiu. Uczy cały czas biologii w szkołach ponadgimnazjalnych (LO, TEk ZSZ). Pracuje także z niepełnosprawnymi i przewlekłe chorymi uczniami. Wyjeżdża z grupkami

uczniów do Wielkiej Brytanii (Bristol) w ramach projektu Unii Europejskiej. W 2013 odbyła interesującą, 3 tygodniową wycieczkę przyrodniczo-krajoznawczą po swojej rodzinnej Łotwie.

17. mgr ZOFIA ZAWADZKA

Urodziła się 15 lipca 1931 roku w Jodłowce (obecnie woj. podkarpackie). Do Lwówka przyjechała w 1946 roku. W 1947 roku ukończyła szkołę podstawową a następnie w 1951 roku Liceum Pedagogiczne w Lubomierzu.

Po ukończeniu Liceum rozpoczęła pracę w zawodzie nauczyciela w Krasowicach pow. Oleśnica. Po roku czasu przeniosła się do Lwówka Śl. i do roku 1964 pracowała w Szkole Podstawowej Nr 2 we Lwówku Śl. jako nauczyciel biologii i chemii. Od 1959 pełniła funkcję instruktora biologii.

W 1964 roku ukończyła Studium Nauczycielskie kierunku biologia we Wrocławiu, a w 1969 r. ukończyła studia wyższe w zakresie biologii w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Krakowie.

W 1964 została przeniesiona do pracy w Wydziale Oświaty i Kultury we Lwówku Śl. na stanowisko podinspektora szkolnego. Na stanowisku tym pracowała do roku 1975 tj. do czasu reformy administracyjnej. Po likwidacji Wydziału Oświaty w roku 1975 została powołana na stanowisko wizytatora przedmiotowo-metodycznego w Kuratorium Oświaty i Wychowania w Jeleniej Górze. Z dniem 16 sierpnia 1976 roku została powołana na stanowisko Inspektora Oświaty i Wychowania we Lwówku Śl. Na stanowisku tym pracowała do 31 grudnia 1985 roku. Z dniem 1 stycznia 1986 roku przeszła na emeryturę. Przez cały okres pracy dydaktycznej i pracy w administracji szkolnej współpracowała z Ligą Ochrony Przyrody. Problematykę ochrony przyrody przybliżała dyrektorem szkół i nauczycielom na organizowanych naradach i konferencjach. Jej praca dydaktyczna, administracyjna i społeczna została wysoko oceniona. Otrzymała nagrody pieniężne i odznaczenia.

Będąc na emeryturze kierowała jako prezes pracami Oddziału LOP we Lwówku Śl. (1986-1990). Potem przeżywając coraz większe kłopoty zdrowotne przekazała dokumentację LOP swojemu zastępcy z zadaniem znalezienia odpowiedniej osoby, która będzie sprawę prowadziła dalej. Następcy jednak jej dzieła nie kontynuowali o czym z przekością nas zawiadomiła będąc sama osobą poważnie chorą.

Posiadane odznaczenia to:

- Brązowy Krzyż Zasługi dla Obronności Kraju – 1972 r.
- Złoty Krzyż Zasługi – 1975 r.
- Medal 30-lecia PRL – 1975 r.
- Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski – 1982 r.
- Srebrny Medal Zasługi dla Obronności Kraju – 1983 r.
- Medal 40-lecia PRL – 1984 r.
- Srebrna Odznaka Honorowa LOP – 1987 r.
- Złota Odznaka Honorowa LOP – 1998 r.

18. ROMANA DOBOSZ z d. Korzeń

Urodziła się 25.04.1940 r. w Borowicy pow. Przemyśl. Szkołę podstawową ukończyła w Siedliskach nad Sanem. Po ukończeniu Liceum Pedagogicznego w Gorlicach podjęła pracę w Szkole Podstawowej w Haczowie nad Wisłokiem a od 1960 r. w SP w Wesolej.

W 1961 r. zamieszkała w Starej Kamienicy i zaczęła pracę w Szkole Podstawowej, gdzie była zatrudniona do 1973 r. Z nowym rokiem szkolnym 1973/74 została kierownikiem Szkolnego Punktu Filialnego w Górzyniu. Po likwidacji tej szkoły przez dwa lata pracowała w Szkole Podstawowej Nr 1 w Piechowicach. W tym czasie ukończyła zaocznie Studium Nauczycielskie w Legnicy kierunku nauczanie początkowe (1977 r.) a następnie studium równoważne wyższym studiom zawodowym (kier. nauczanie początkowe – 1979 r.). W 1980 r. została kierownikiem Szkolnego Punktu Filialnego w Michałowicach. Po likwidacji szkoły w latach 1995-2004 r. pełniła bardzo dobrze ocenianą funkcję kierownika Szkolnego Schroniska Młodzieżowego „Złoty Widok” w Michałowicach.

Przez wszystkie lata pracy prowadziła wśród dzieci edukację ekologiczną, prowadząc Szkolne Koła LOP. Będąc kierownikiem schroniska mogła na większą skalę działać w zakresie szerzenia umiłowania przyrody wśród dzieci i młodzieży jak i dorosłych, poprzez wystrój obiektu ukazujący florę i faunę Karkonoszy a także przyrody nieożywionej. W latach 2000 i 2002 schronisko wygrało konkurs na najciekawszą ekspozycję ekologiczną w schroniskach młodzieżowych woj. jeleniogórskiego.

W strukturach wojewódzkich a potem okręgowych Ligii pełniła funkcję od 1990 poczynając:

- 1990-1995 – sekretarz Komisji Rewizyjnej,
- 1995-1999 – członek Zarządu a potem sekretarz,
- 1999-2003 – sekretarz,
- 2003-2008 – członek Zarządu,
- 2008-2013 – przewodnicząca Komisji Rewizyjnej,
- 2013-2018 – sekretarz Komisji Rewizyjnej.

Posiada następujące odznaczenia i wyróżnienia:

- Złoty Krzyż Zasługi,
- Odznaczenia LOP: Srebrna i Złota Odznaka, Złota Odznaka LOP „Zasłużony dla ochrony przyrody”,
- Odznaczenia PTSM: otrzymała wszystkie odznaczenia organizacyjne z medalem „Zasłużony dla Rozwoju Schronisk Młodzieżowych” włącznie.

19. mgr ZOFIA JADWIGA GONDEK z d. Strzelecka

Urodziła się 2 lutego 1939 r. w Podłężu pow. Pińczów. W 1957 r. ukończyła Liceum Ogólnokształcące w Kielcach a w 1961 r. Studium Nauczycielskie we Wrocławiu o kierunku biologia z chemią. W 1978 r. na Uniwersytecie Wrocławskim uzyskała tytuł mgr biologii na Wydziale Nauk Przyrodniczych. Na tym Uniwersytecie w 1980 r. ukończyła studia podyplomowe z zakresu biologii molekularnej.

Pracę zawodową była związana cały czas ze szkolnictwem. Najpierw była to Szkoła Podstawowa w Kwieciszowicach, potem Szkoła Podstawowa Nr 3 w Jeleniej Górze – Cieplicach i w końcu II Liceum Ogólnokształcące im CK Norwida w Jeleniej Górze – Cieplicach.

Pracą zawodową nauczyciela związała z pełnieniem funkcji wizytatora przedmiotowego biologii najpierw w Wydziale Oświaty w Jeleniej Górze, potem z Jeleniogórskim Kuratorium Oświaty, a po kolejnych przekształceniach systemowych jako nauczyciel-metodyk biologii w Oddziale Doskonalenia Nauczycieli w Jeleniej Górze. W szkole uczyła biologii i chemii przez 45 lat. Przygotowywała młodzież do Olimpiady Biologicznej a jej podopieczni uzyskiwali wysokie lokaty a także pierwsze miejsca, które uprawniały do zwolnienia z przedmiotowego egzaminu maturalnego. W Olimpiadach Biologicznych i Wiedzy Ekologicznej pełniła funkcję członka jury.

Z Ligą była związana przez cały okres pracy pedagogicznej i kontynuuje to po przejściu na emeryturę. Pełniła i pełni do dziś funkcje we władzach Województwa a obecnie Okręgu LOP. W kadencji 1986-1990 była sekretarzem Komisji Rewizyjnej w kadencji 1999-2003 wchodziła w skład Zarządu a od połowy kadencji w skład Prezydium. W kadencji 2003-2008 pełniła funkcję wiceprezesa Zarządu. Od 2008 r. do dziś pełni już drugi raz funkcję przewodniczącej Okręgowego Sądu Koleżeńskiego.

Angażując się w działalność konkursową Okręgowych Olimpiadach Wiedzy Ekologicznej organizowanych przez nasz Okręg dziesięciokrotnie była członkiem jury (1994-1997 i 2000-2005). W Konkursach Biologiczno-Ekologicznych Szkół Podstawowych (od XI edycji wyłącznie gimnazjalnych) występuje od 2000 r. (VII edycja) do dziś pełniąc odpowiedzialną rolę przewodniczącej jury a także współautorki pytań konkursowych. Od 2013 r. Zarząd powierzył jej funkcję koordynatora Konkursu Biologiczno-Ekologicznego Szkół Gimnazjalnych.

Za swoją pracę zawodową i społeczną została uhonorowana wieloma nagrodami i odznaczeniami. Otrzymała Złoty Krzyż Zasługi, nagrodę Ministra Oświaty a także nagrodę specjalną Kuratora Oświaty w Jeleniej Górze.

Zarząd Okręgu uhonorował J. Gondek Złotą Odznaką LOP (2003), Złotą Odznaką „Zasłużony dla ochrony przyrody” a także wpisem do Księgi Zasłużonych Okręgu (2008. poz. 19).

20. REGINA ZAJĄC z d. Sinczkowska

Urodziła się 6 II 1939 r. w Krzemieńcu na Podolu. W 1945 roku jako repatriantka przywieziona na Ziemię Odzyskaną do Trzcinańska – Zdroju. W 1946 roku rozpoczyna naukę w szkole podstawowej.

Warunki ekonomiczne zmuszają rodzinę do wyjazdu na Dolny Śląsk, do Piechowic. Tu kończy szkołę podstawową i wybiera zawód nauczycielki. Rozpoczyna naukę w Liceum Pedagogicznym w Jeleniej Górze, które kończy w 1958 r. i rozpoczyna pracę zawodową w Szkole Podstawowej w Piechowicach.

W 1976 roku kończy Studium Nauczycielskie w Jeleniej Górze na kierunku wychowanie fizyczne z biologią. Zakłada pracownię biologiczną i systematycznie ją wzbogaca w najnowszą literaturę i pomoce naukowe. Oprócz zajęć dydaktycznych, prowadzi i organizacje i koła zainteresowań (LOP, SKA, SV, koło taneczne). Osiąga wysokie wyniki i uznanie rodziców oraz władz oświatowych. Rozbudza

w uczniach zainteresowanie ekologią. Młodzież uczestniczy w konkursach przyrodniczych, turystycznych osiągając wysokie wyniki. Jest inicjatorką „Sejmików przyrodniczych”. Propaguje właściwe postawy w dziedzinie ochrony naturalnego środowiska, ochrony zdrowia człowieka.

Przez dwie kadencje pełni funkcję wiceprezesa ZNP Ogniska Piechowice.

Po odejściu na emeryturę nadal współpracuje z Zarządem LOP w Jeleniej Górze, w organizowaniu konkursów ekologicznych.

Za całokształt pracy zawodowej i społecznej otrzymała wyróżnienia, dyplomy, nagrody pieniężne, odznaki resortowe oraz wysokiej rangi odznaczenia państwowe – Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Złoty Krzyż Zasługi, Medal Komisji Edukacji Narodowej a także wyróżnienia LOP Złotą Odznakę i Złotą Odznakę Honorową LOP „Zasłużony dla ochrony przyrody” (1998 r.).

W latach 1990-1999 przez 2 kadencje była członkiem Komisji Rewizyjnej Okręgu LOP.

B. Ciekawe sylwetki

Anna Matysiak z Lubawki. Nauczyciel muzyki, wieloletni z-ca dyrektora gimnazjum. Jej działalność na rzecz Ligi wiąże się przede wszystkim z udziałem w Przeglądach Piosenki Turystycznej i Ekologicznej w Zgorzelcu. Od XV edycji Przeglądu w 2004 r. kiedy to wprowadzono tematykę ekologiczną pełni (z małymi przerwami) do dziś rolę jurora w tym 5-ciokrotnie funkcję przewodniczącej jednego ze składów. Dobry fachowiec w swojej specjalności i operatywny dyrektor kładący duży nacisk na rozwój edukacji ekologicznej w swojej szkole. Udziela się też organizacyjnie w turystyce szkolnej uczestnicząc od kilku lat w pracach sztabu zakończenia Jeleniogórskiego Rajdu Młodzieży Szkolnej. Była też kilkakrotnie uczestniczką wielodniowych wycieczek szkoleniowych PTSM.

Wyróżniona przez Zarząd Okręgu Dyplomem Honorowym (2008) a w 2013 r. Dyplomem Honorowym Zarządu Głównego LOP.

Danuta Bartosiewicz ze Świeradowa Zdroju. Emerytowana nauczycielka historii w szkołach podstawowych i gimnazjum. Przez wiele lat swojej pracy zawodowej najpierw w Gryfowie Śl. a potem w Świeradowie Zdroju dała się poznać jako dobry organizator zajęć pozalekcyjnych a szczególnie turystyki i krajoznawstwa w ostatnich latach także ekologii. W grudniu 2004 r. gdy zebrała się grupa inicjatywna przygotowująca powołanie nowego konkursu dla dzieci kl II-III szkół podstawowych należała nie tylko do gospodarzy tego spotkania w Świeradowie, ale aktywnie włączyła się do prac służąc swoim doświadczeniem organizacyjnym. Potem kiedy Konkurs Przyrodniczo-Krajoznawczy Nauczania Zintegrowanego ph „Bądźmy przyjaciółmi przyrody” wdrażano w życie była gospodarzem finału I edycji w 2005 r., a w 2006 r. gospodarzem etapu rejonowego.

Uczestniczyła przez wiele lat w organizacji Jeleniogórskich Rajdów Młodzieży Szkolnej i w wycieczkach szkoleniowych. Wykazywała zawsze duże zainteresowanie sprawami ochrony przyrody.

Wyróżniona przez Zarząd Okręgu Dyplomem Honorowym (2008), a w 2013 r. Dyplomem Honorowym Zarządu Głównego LOP.

Jerzy Rubach emerytowany nauczyciel z Kamiennej Góry. Całą pracę zawodową realizował w szkolnictwie specjalnym aktywnie działając na rzecz turystyki szkolnej. Nie obce mu były również zagadnienia ochrony przyrody czemu dawał wielokrotnie wyraz pełniąc funkcję pełnomocnika rejonu od 1996 r. do 2008 r. w organizowanych przez Okręg Konkursach Biologiczno-Ekologicznych a od 2005 r. także w Przyrodniczo-Ekologicznych Szkół Podstawowych. Realizował także na bazie doświadczeń z tych konkursów regionalne (powiatowe) konkursy ekologiczne. Był kilkakrotnie wyróżniany za swoją działalność przez Zarząd Okręgu (Dyplomy Honorowe) Zarządu Okręgu (2008) i Zarządu Głównego (2003), Srebrna Odznaka LOP (2009).

Irena Sokołowska z Jeleniej Góry – Sobieszowa. Emerytowany pracownik umysłowy zatrudniona w latach 1997-2010 jako kierownik Biura Oddziału PTSM w Jeleniej Górze a po połączeniu Biura z LOP także na podobnym stanowisku, ale całkowicie społecznie. Przez cały czas swojej pracy w PTSM/LOP a także obecnie po przejściu na emeryturę należała i należy do najbardziej aktywnych i pracowitych działaczy. Pełniła zawsze bardzo absorbującą czasowo i organizacyjnie rolę sekretarza wszystkich konkursów organizowanych przez Okręg zajmując się oprócz spraw organizacyjnych żmudnymi i bardzo czasowo (i stres) chłonnymi sprawami pozyskiwania i rozliczania dotacji. I chyba tylko od Przeglądów Piosenki stała stosunkowo daleko zajmując się tylko rozliczeniami. W ostatnich latach dosyć często włączała się do bezpośredniej współpracy z zespołami przygotowującymi pytania konkursowe. W latach 2008-2013 była członkiem Zarządu Okręgu a przez ostate 2 kadencje (2003-2013) pełniła odpowiedzialną rolę skarbnika. Bardzo cenna jest Jej pomoc w działalności wydawniczej LOP i PTSM.

Zarząd Okręgu kilkakrotnie przedstawiał I. Sokołowską do wyróżnienia. Otrzymała do tej pory Srebrną (2003), Złotą Odznakę LOP (2008) a także Brązowy Krzyż Zasługi (2003). W 2013 wnioskował Zarząd Okręgu o wyróżnienie Jej Złotym Krzyżem Zasługi. W 2011 r. otrzymała Złotą Odznakę z napisem „Zasłużony dla ochrony przyrody”.

Teresa Fierkowicz ze Świeradowa Zdroju, nauczyciel kl I-III w miejscowej Szkole Podstawowej. Z wykształcenia mgr pedagogiki ogólnej z zamiłowania i charakteru osoba obdarzona ogromną energią i doskonałym zmysłem organizacyjnym. Prowadzi SKKT „Świeradowskie Orły” osiągając z nimi sukcesy w turystyce szkolnej i działalności na rzecz ochrony przyrody i środowiska. Organizuje własne konkursy ekologiczne a także bierze systematycznie udział w konkursach organizowanych przez nasz Okręg. Współpracowała przy początkach tworzenia się Konkursu Przyrodniczo-Krajoznawczego kl II-III SP a w 2012 r. była bardzo dobrym gospodarzem finału pisemnego VIII edycji tego Konkursu, który odbył się w jej szkole.

Udziela się w pracach Oddziału PTSM, Okręgu LOP w Jeleniej Górze m.in. prowadząc społecznie popularne wycieczki 1-dniowe. Prowadziła taką w 2011 do Drezna, poprzednio współpracowała przy prowadzeniu wycieczki 1 ½ dniowej do zachodniej części Ziemi Kłodzkiej. Turystyka jest jej wielkim hobby czemu dała m.in. wyraz podwyższając swoje kwalifikacje. W 2011 r. ukończyła kurs przewodników sudeckich, w latach 2010 i 2012 uczestniczyła w organizowanych przez środowisko jeleniogórskiego PTSM i PTTK Ogólnopolskich Kursach Przewodników Turystyki Górskiej i zdobyła uprawnienia na teren Sudetów i Tatr.

Uhonorowana przez Zarząd Okręgu Dyplomami Honorowymi Okręgu (2008), Zarządu Głównego (2009) oraz Srebrną Odznaką LOP (2010) oraz w 2013 r. Złotą Odznaką LOP.

Wenata Stawicka-Czerska z Porajowa. Nauczyciel kl. I-III w miejscowej Szkole Podstawowej. Posiada kierunkowe wykształcenie wyższe zdobyte na Uniwersytecie Wrocławskim. Z Ligą związana jest głównie przez udział w konkursach ekologicznych a także współpracą przy działalności wydawniczej. W 2004 r. była współinicjatorką powołania Konkursu Przyrodniczo-Krajoznawczego kl II-III Szkół Podstawowych i od początku jego istnienia w 2005 r. należy do jego znaczących organizatorów (opracowanie pytań, obsługa rejonów, udział w jury i sekretariacie finałów). Miała też sukcesy jako wychowawca – Janusz Żadeł zdobył I m. w III Konkursie. Od 2004 r. czynnie włączyła się do organizacji pozostałych 2 konkursów LOP (rejon, niekiedy finały). Od 2000 r. z roczną przerwą reprezentuje Ligę i PTSM jako juror w Regionalnych Przeglądach Piosenki Turystycznej i Ekologicznej w Zgorzelcu (otrzymała złote wyróżnienie z okazji 20-lecia Przeglądów). Bardzo cenna jest jej pomoc w działalności wydawniczej Ligi i PTSM. m.in. współpracowała przy wydaniu „Krótkiej historii szkolnych konkursów Jeleniogórskiej LOP 1990-2007” i 14 innych pozycji. Aktualnie jest zaangażowana w Radzie Redakcyjnej i przygotowaniu składu komputerowego książki poświęconej 25 leciu społecznej działalności Jeleniogórskiej LOP w latach 1988-2013.

W kadencji 2008-2013 była członkiem Zarządu Okręgu LOP w Jeleniej Górze. Potem członkiem Okręgowego Sądu Koleżeńskiego.

Jej hobby to książki i płyty oraz działalność artystyczna z dziećmi.

Uhonorowana przez Zarząd Okręgu Srebrną (2007) i Złotą Odznaką LOP (2012) a także wyróżnieniami turystycznymi przez PTSM. W 2013 r. Zarząd Okręgu złożył wniosek o uhonorowanie Jej Srebrnym Krzyżem Zasługi.

Antoni Olszewski z Piechowic. Emerytowany nauczyciel, były wieloletni dyrektor szkół (podstawowej i gimnazjum). Aktualnie wiceprezes Zarządu Oddziału PTSM „Ziemi Jeleniogórskiej”, który swoją postawą od kilku lat potwierdza, że współpraca między obu organizacjami ma bardzo szeroki charakter. Jeszcze jako dyrektor Gimnazjum w 2002 r. wyróżnił się jako gospodarz finału pisemnego VII Konkursu Biologiczno-Ekologicznego a od 2010 wspomaga Okręg występując jako pełnomocnik eliminacji rejonowych wszystkich trzech Konkursów. Do tej pory (X 2013) pełnił tę funkcję 12-krotnie bardzo dobrze wywiązując się ze swojej roli. Coraz częściej podkreśla, że tak częsty udział w konkursach czyni z niego coraz bardziej fachowca skąd już tylko krok do awansu do jury finału.

Wyróżniony przez Okręg Dyplomami Honorowymi Zarządu Okręgu (2008) i Zarządu Głównego (2010) oraz Srebrną Odznaką LOP (2011).

Sabina Tabaka ze Szklarskiej Poręby. Nauczyciel przyrody w miejscowej Szkole Podstawowej nr 5 oraz kierownik Karkonoskiego Centrum Edukacji Ekologicznej Karkonoskiego Parku Narodowego w Szklarskiej Porębie. Od 3 kadencji (od 2003 r. wchodzi w skład Zarządu Okręgu) przez cały czas utrzymuje dobrą współpracę z LOP. Zaopatruje nas w bieżące materiały merytoryczne KPN, dba o dostarczanie dodatkowych nagród na konkursy i rajdy załatwia darmowy wstęp na teren KPN dla grup rajdowych szczególnie z trasy ochrony przyrody, utrzymuje żywy kontakt ze szkołami w całym Okręgu. Jeżeli do tej wycieczki dodać, że od kilku lat uczestniczy w pracach jury naszych konkursów to otrzymamy obraz bardzo pozytywnej działaczki. W pracach jury Konkursów bierze udział od 2001 roku z tym że w Konkursie kl II-III SP od II edycji (2006) nieprzerwanie do dziś pełni rolę przewodniczącej. Cenna jest jej pomoc przy udostępnianiu siedziby KCEE dla organizacji imprez jubileuszowych LOP.

Wyróżniona przez Okręg Srebrną (2007) i Złotą Odznaką LOP (2010) a w 2013 Złotą Odznaką „Zasłużony dla ochrony przyrody”.

Agnieszka Puchalska z Gryfowa Śląskiego. Nauczyciel kl. I-III miejscowej szkoły podstawowej. Od 2005 r. kiedy to wdrożyliśmy Konkurs Przyrodniczo-Krajoznawczy kl. II-III SP. Nauczania Zintegrowanego należy do najbardziej aktywnych jego propagatorów i realizatorów. Jej podopieczni są z reguły znakomicie przygotowani i już parokrotnie osiągnęli znaczące sukcesy w tym 2-krotnie I miejsca: 2008 r. Rafał Tatarczuk i Dorota Sikorska i w 2011 r. – Kamila Urdas. Od kilku lat bierze udział w pracach zespołu przygotowującego kolejne edycje Konkursu. Prowadzi aktywnie SK LOP i wchodzi w skład Zarządu Oddziału LOP (sekretarz). Należy razem z Mariolą Kotowicz i Agnieszką Zwierną do organizatorów Święta Ekologii o zasięgu krajowym w swojej szkole.

Wyróżniona przez Zarząd Okręgu Dyplomami Honorowymi Zarządu Okręgu i Zarządu Głównego (2009) oraz Srebrną (2009) i Złotą Odznaką LOP (2012).

Joanna Biel-Ćwikowska z Jeleniej Góry (Kowar). Chemik – pracownik Powiatowego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Jeleniej Górze. Tylko w jednej dziedzinie działalności LOP wystąpiła, ale za to w sposób bardzo znaczący. W Olimpiadach Wiedzy Ekologicznej, które od 1990 r. do 2005 r. organizowaliśmy występowała zawsze jako juror a od VIII edycji (1993 r.) cały czas pełniła rolę przewodniczącej. W powołanym na życzenie Komitetu Głównego Olimpiady w 1993 r. Komitecie Okręgowym została sekretarzem ds. propagandowych kierując całością prac Olimpiady. Wspominam współpracę z Panią Joanną jako bardzo sympatyczną. Twórczą i doskonale zorganizowaną. Po przejęciu organizacji Olimpiady po 2005 r. przez Wrocław była zapraszana do składu jurorskiego.

Zarząd Okręgu uhonorował Joannę Biel-Ćwikowską Dyplomami Honorowymi Zarządu Okręgu (2008) i Zarządu Głównego (2009) oraz Srebrną Odznaką LOP (1998).

Jadwiga Niedbalska z Michałowic. Nauczyciel, przez kilka lat dyrektor bursy w Cieplicach a potem w latach 2005-2010 dyrektor znanego wielu konkursowiczom sympatycznego schroniska młodzieżowego „Złoty Widok” w Michałowicach. I ten okres jej działalności był najbardziej aktywny i efektywny dla Ligi. Była nie tylko serdecznym i gościnnym gospodarzem dla nocujących, ale brała udział w organizacji etapów rejonowych konkursów ekologicznych występując kilkakrotnie w roli pełnomocnika. W kadencji 2003-2008 pełniła z powodzeniem funkcję przewodniczącej Okręgowej Komisji Rewizyjnej LOP, a w następnej kadencji była przez 2 lata wiceprezesem Zarządu i mimo rezygnacji nadal pozostała w składzie szerokiego Zarządu. Przez cały czas wyróżniała się dużą operatywnością działania. W kadencji 2013-2013 pełni funkcję przewodniczącej Komisji Rewizyjnej.

Uhonorowana przez Zarządu Okręgu Srebrną (2007) i Złotą Odznaką LOP (2011).

Jej hobby to sport – biega na nartach (startuje w Biegu Piastów) jeździ na rowerze. Bardzo dba o kondycję fizyczną. Nie stroni też od turystyki o czym świadczy już jej 5-krotny udział w wycieczkach szkoleniowych PTSM.

Zdzisława Gadowska z Jeleniej Góry – Sobieszowa. Nauczyciel kl. I-III w miejscowej szkole podstawowej. Z konkursem dla kl. II-III jest związana od szeregu lat zawsze przyprowadzając na eliminacje rejonowe dobrze przygotowaną i starannie wyselekcjonowaną kadrę. Posiada imponujące dokonania w zdobywaniu czołowych miejsc w Konkursie. W 9 dotychczasowych edycjach jej wychowankowie zawsze wchodził do finału

w tym 3 razy po trzech. W Komunikatach końcowych 6 razy otrzymała pochwałę, a na 7 ścisłych finałów tylko jeden raz nikt z Sobieszowa się nie zmieścił. Dla pełnej statystyki dodamy, że 1 raz zdobywali podopieczni I miejsce – Michał Chodor (2010 r.), 1 raz II miejsce (Alicja Czerniawska 2006), 1 raz III miejsce (Piotr Zubowicz 2007 r.). Oprócz tego były miejsca IV (2012 r.) i 2 razy VII (2008, 2011 r.).

W 2011 r. była gospodarzem eliminacji rejonowych VII Konkursu.

Zarząd Okręgu LOP wyróżnił Zdzisławę Gadowską Dyplomami Honorowymi Zarządu Okręgu (2008) i Zarząd Głównego (2010) a także listem pochwalnym Prezydenta Jeleniej Góry.

W 2013 r. otrzymała Srebrną Odznakę LOP.

Katarzyna Jasińska z Karpacza/Starej Kamienicy. Nauczyciel szkoły podstawowej najpierw w małej szkółce w Pasieczniku gm. Lubomierz po jej zlikwidowaniu w Szkole Społecznej „707” w Karpaczu. Ambitny i dobrze zorganizowany propagator idei ochrony przyrody. W Pasieczniku przez kilka lat organizowała z powodzeniem całodniowe święto ekologiczne o bogatym i zróżnicowanym programie. Jej wychowankowie brali też z powodzeniem udział w naszych konkursach osiągając mimo skromnej bazy naboru (mało dzieci) spore sukcesy. W 2008 r. wprowadziła do finału 2 osoby, które zajęły IV i VI miejsce. Było to ogromne zaskoczenie, bo mało kto wiedział gdzie ten Pasiecznik leży. Jeszcze większej sztuki dokonała ucząc w Karpaczu. Z kilkunastoosobowej klasy potrafiła przygotować 2 osoby, które nie tylko zakwalifikowały się do finału, ale Szymon Szczodrak zajął w nim I miejsce (VIII 2012 r.).

Zarząd Okręgu uhonorował Katarzynę Jasińską Dyplomami Honorowymi Zarządu Okręgu (2008) i Zarządu Głównego (2011), a w 2012 Srebrną Odznakę LOP.

Wiesława Wilk z Czarnego Boru (powiat wałbrzyski). Nauczyciel biologii w miejscowym gimnazjum. Jest do tej pory jedynym przedstawicielem szkół spoza rejonu działania naszego Okręgu. Bliskość Kamiennej Góry skłoniła ją niegdyś do zapoznania się z tym co tam w pobliskim Jeleniogórskim organizują, zapoznała się i od tej pory jest naszym stałym gościem. I to w dodatku gościem bardzo ambitnym, świetnie przygotowującym swoich podopiecznych do udziału w kolejnych edycjach. W niełatwej konkurencji z licznymi szkołami jeleniogórskimi zanotowała dwa wartościowe sukcesy. Uczniowie z Czarnego Boru zajęli II miejsce w roku 2006 (XIII Konkurs – Anna Szewczyk) i także II w 2008 r. – Ewelina Kuzera. Miejsc w finałach było znacznie więcej. Była gospodarzem eliminacji rejonowych XVIII Konkursu w 2011 r., a w XX edycji przyjęła rolę gospodarza finału pisemnego.

Wyróżniona przez Zarząd Okręgu Dyplomami Honorowymi Zarządu Okręgu (2008) i Zarządu Głównego (2009) oraz Srebrną Odznaką LOP (2012).

Marek Łabędź z Bogatyni. Nauczyciel przyrody w SP w Opolnie i geografii w szkołach bogatynskich. Jest od szeregu lat niekwestionowanym liderem turystyki, krajoznawstwa w mieście i gminie Bogatynia. Z Ligą jest związany poprzez organizację w ramach turystyki (prowadzi Międzyszkolny Klub Turystyczno-Krajoznawczy „Tramp”) szeregu działań na rzecz edukacji ekologicznej. Od kilku lat jest głównym organizatorem gminnego konkursu ekologicznego. Czynn timer włącza się do działań Okręgu. Od 2008 r. do dziś pełni funkcję prezesa Oddziału LOP Bogatynia-Zgorzelec z/s w Opolnie. Bardzo efektywnie uczestniczy w Konkursach Przyrodniczo-Ekologicznych Szkół Podstawowych. W latach 2005-2013 dziewięciokrotnie występował jako gospodarz eliminacji

rejonowych zabezpieczając nie tylko odpowiednie warunki pisania testów, ale także pulę nagród i wyżywienie. W 2012 r. pełnił bardzo udane rolę gospodarza finałów IX Konkursu zarówno jego część pisemnej jak i ustnej, a także zabezpieczył na ten cel część środków finansowych.

Jego podopieczni wielokrotnie osiągalili wartościowe rezultaty w finałach Konkursu Szkół Podstawowych a w 2008 r. jego wychowanka Aleksandra Leja zdobyła I miejsce.

Prócz opisanej działalności angażuje się też w pracach Komitetu Okręgowego Olimpiady Geograficznej we Wrocławiu pełniąc od kilku lat rolę jurora.

Uhonorowany przez Zarząd Okręgu Dyplomem Honorowym Zarządu Głównego (2003) oraz Srebrną (2007) i Złotą Odznaką LOP (2010). W 2013 r. Zarząd Okręgu złożył wniosek o uhonorowanie M. Łabędzia Srebrnym Krzyżem Zasługi.

Ewa Mickiewicz z Jeleniej Góry – Sobieszowa. Nauczyciel biologii i sportu w miejscowej szkole podstawowej. Jest wieloletnim działaczem Ligi o czym świadczy jej udział w składzie kolejnych Zarządów – była członkiem Zarządu Wojewódzkiego potem Okręgowego w czasie 3 kolejnych kadencji od 1995 do 2008 r. W roku 2013 ponownie weszła w skład Zarządu. Od wielu lat prowadzi z uczniami pozalekcyjną działalność ekologiczną. W konkursach organizowanych przez Ligę bierze corocznie udział. Jej podopieczni prawie zawsze zajmowali miejsca w finałach Konkursu Przyrodniczo-Ekologicznego Szkół Podstawowych od początku jego istnienia w 2004 r. W Konkursie Biologiczno-Ekologicznym osiągała większe sukcesy. W 6-ciu pierwszych edycjach (1994-1999) jej wychowankowie zawsze byli w finałach i zajmowali liczące się miejsca (VI, VII, VIII i IX a w 1997 cała trójka zmieściła się w ścisłym finale zajmując miejsca VII-IX). W Konkursie tym była 4-krotnie wyróżniana za dobre przygotowanie uczniów. W 2005 r. była wzorowym gospodarzem finału pisemnego i ustnego II Konkursu Przyrodniczo-Ekologicznego SP.

Zarząd Okręgu (Wojewódzki) uhonorował Ewę Mickiewicz Srebrną (2003) i Złotą Odznaką LOP (2008) a także Brązowym Krzyżem Zasługi (2003).

Andrzej Całko z Gryfowa Śląskiego. Nauczyciel biologii najpierw w SP 2 a potem w Gimnazjum w tym mieście. Z Ligą poprzez udział w konkursach jest związany od wielu lat. Pierwszy raz wziął udział w III Konkursie Biologiczno-Ekologicznym reprezentując SP 2 a jego uczennica Aleksandra Soniewicka zajęła VI miejsce. Andrzej Całko został wyróżniony w Komunikacie końcowym. Takich wyróżnień otrzymał do tej pory 5 w latach 2002, 2004, 2005 i 2006. To w tych latach jego wychowankowie odnosili największe sukcesy zdobywając 2-krotnie II miejsce (Remigiusz Wolar w 2002 r. i Paulina Dwornik 2005 r.) a także wysokie lokaty – V (dwukrotnie) VI, XII.

W zaangażowany sposób wspierał Konkurs pełniąc 6-krotnie rolę gospodarza eliminacji rejonowych w latach 2002, 2004-2007 i 2011.

Zarząd Okręgu wyróżnił Andrzeja Całkę Dyplomem Honorowym Zarządu Głównego (2003) oraz Srebrną (2008) i Złotą Odznaką LOP (2011).

Małgorzata Śniechowska ze Zgorzelca. Nauczyciel biologii w kilku szkołach zgorzeleckich (SP4, Gimnazjum, SP5) a obecnie prezes Oddziału ZNP w Zgorzelcu. Z Ligą poprzez konkursy jest związana od bardzo dawna, bo pierwszy udział i to od razu z wielkim sukcesem zanotowała w I edycji w 1994 r. Jej podopieczna Katarzyna Bena została laureatką Konkursu a Katarzyna Smykał zajęła XI miejsce. Nauczycielka została wyróżniona w Końcowym komunikacie. Tych sukcesów miało być jednak więcej. III Konkurs – uczniowie zdobywają III i IV miejsca, IV Konkurs – V, V-XII m, VI-VII – I m. (Iga

Kucharska już jako Gimnazjum nr 1) a dodatkowo jeszcze miejsca V i X, potem IV, VI, VII i tak do roku 2002 czyli do odejścia z pracy w szkole. Ośmiokrotnie otrzymała pochwały w Komunikacie końcowym Konkursu. Mimo zaangażowania w odmiennej przecież pracy związkowej ucząc niewielką ilość godzin nadal z powodzeniem uczestniczy w naszych Konkursach chociaż wyrывkowo. W 2010 r. w VII Konkursie SP Roksana Wołowicz z „5” zgorzeleckiej zajęła II miejsce a M. Śniechowska została kolejny raz wyróżniona w Komunikacie końcowym.

Wyróżniona przez Zarząd Okręgu Dyplomem Honorowym Zarządu Głównego (2008) i Srebrną Odznaką Ligi (2009) a w 2013 r. otrzymała Złotą Odznakę LOP.

Bożena Śliwa z Wojcieszowa. Nauczyciel biologii w gimnazjum w Świerzawie a ostatnio w Wojcieszowie, aktualnie na emeryturze. Należy do osób, które swoim uporem i konsekwentną postawą potrafi wykrzesać ze swoich wychowanków maksimum wysiłku co przynosiło wymierne rezultaty w wynikach końcowych Konkursów. A sukcesów w Konkursie Biologiczno-Ekologicznym Gimnazjów zanotowała sporo. Jej podopieczni byli laureatami w 2003 r. (Paweł Kłobucki) 2006 r. (Magda Lis) i 2011 (Maciej Sowiński) a także 2-krotnie zdobywcami III miejsc. Kilkakrotnie była wyróżniona w komunikatach końcowych Konkursu. Po przejściu na emeryturę rozpoczęła działalność w jury Konkursu Przyrodniczo-Ekologicznego Szkół Podstawowych jako współautor pytań i oceniająca finalistów. Od 2005 r. występuje jako juror, od 2006 r. nieprzerwanie jako przewodnicząca jury. W 2012 r. była jurorem Konkursu Gimnazjów.

W 2012 r. została dokooptowana do ścisłego składu Zarządu Okręgu i pełniła do 2013 r. funkcję sekretarza. W kadencji 2013-2018 powierzono jej rolę koordynatora działań Konkursu Przyrodniczo-Ekologicznego Szkół Podstawowych.

Wyróżniona przez Zarząd Okręgu Srebrną (2007) i Złotą Odznaką Ligi (2010).

Beata Kuźniar z Piechowic. Nauczyciel nauczania początkowego w miejscowej Szkole Podstawowej Nr 1. Należy do nauczycieli wyróżniających się solidnością, pomysłowością i energią działania. Jest bardzo sprawnym organizatorem potrafiącym zachęcić dzieci do działań a szczególnie na rzecz ochrony przyrody. Od kilku lat prowadzi dobrze działające SK LOP stosując pomysłowe formy pracy. Bierze udział w Konkursie Przyrodniczo-Krajoznawczym w którym zdobyła III miejsce w roku 2010 (Agnieszka Klimas) i IX w 2013 (Michał Stanisz-Podgórski), a także kilkakrotnie była członkiem jury gdy nie stratowali jej wychowankowie.

W 2008 r. weszła w skład prezydium Zarządu Okręgu LOP, ale po roku zrezygnowała z powodu przeprowadzki do Wrocławia (rocznej).

Wyróżniona przez Zarząd Okręgu Dyplomem Honorowym Zarządu Głównego Ligi (2008) a w 2013 r. Srebrną Odznaką LOP.

Barbara Łankowska z Lwówka Śląskiego, nauczycielka od 13 lat w tamtejszej SP 2 gdzie uczy w kl. I-III.

Wystudiowała swoją specjalność – wychowanie przedszkolne w zielonogórskiej WSP. Uczy już 26 lat dzieci miasta i gminy Lwówek Śląski (zaczynała w Rakowicach Wilk.).

Z Ligą jest związana poprzez udział w Konkursie Przyrodniczo-Krajoznawczym kl. II-III SP. Bierze w nim udział niemal od początku jego istnienia. Największe sukcesy to VIII m. Sebastiana Cybulskiego w 2006 r., III m. Oliwii Grześków w 2008 r. i IV m. Małgorzaty Sykały w 2011 r. W przerwach kiedy nie była wychowawcą klas III pełniła obowiązki jurora finału co miało miejsce w edycjach III, V, VI, VIII i IX (tym razem jako przewodnicząca jury).

Od kilku lat działa aktywnie w zespole przygotowującym corocznie propozycje programowe dla kolejnych edycji Konkursu.

W kadencji 2008-2013 pełniła najpierw funkcję członka Okręgowego Sądu Koleżeńskiego LOP, potem weszła w skład Zarządu. Od 2013 (do 2018) pełni funkcję członka Zarządu Okręgu LOP i jest koordynatorem działań związanych z Konkursem Przyrodniczo-Krajoznawczym kl. II-III SP.

Jej hobby to turystyka, rower i pływanie. Lubi książki o czym świadczy duża biblioteka domowa.

Zarząd Okręgu uhonorował Barbarę Łankowską Dyplomami Honorowymi Okręgu (2008) i Zarządu Głównego (2010) oraz Srebrną Odznaką LOP (2011) a w 2013 r. Złotą Odznaką LOP.

Małgorzata Borowska z Piechowic. Nauczyciel biologii w miejscowym gimnazjum i liceum. Z Ligą związana od 1999 r. kiedy to weszła w skład Zarządu i pełniła tę funkcję przez 2 kadencje do roku 2008, a od tego roku do 2013 była sekretarzem Okręgowego Sądu Koleżeńskiego Ligi. Od wielu lat jest też związana z Konkursem Biologiczno-Ekologicznym i jej wychowankowie zanotowali kilka wartościowych rezultatów – Aleksandra Dobosz była dwukrotnie II (2003 i 2004) Daniel Szytejko był laureatem w roku 2005. Była też opiekunem Kamili Januszkiewicz laureatki II Konkursu w 1995 r. Następne lata już były mniej udane. Godnym podkreślenia jest inny fakt – była 6-krotnie gospodarzem finałów pisemnych Konkursu w swoim gimnazjum (2001-2006) i jeden raz (w 2008) w pobliskim Zespole Szkół Technicznych i Licealnych gdzie jest dodatkowo zatrudniona. Trzykrotnie była wyróżniana w Komunikacie końcowym Konkursu. Dwukrotnie zasiadała w jury finałów (1998 i 2006 – SP).

Wyróżniona przez Zarząd Okręgu Dyplomem Honorowym Zarządu Głównego LOP (2003), Srebrną Odznaką (2007) Ligi i Brązowym Krzyżem Zasługi (2003r).

Beata Szytejko z Piechowic. Nauczyciel przyrody w miejscowej szkole podstawowej. Od 1999 roku jest związana z Ligą z tytułu wyboru w skład Zarządu Okręgu na kadencję do 2003 r. W 2 następnych kadencjach (2003-2008 i 2008-2013) pełniła funkcję członka Komisji Rewizyjnej Okręgu. Od szeregu lat prowadzi z zaangażowaniem działalność ekologiczną wśród dzieci szkolnych. Jej SK LOP realizuje ciekawe i użyteczne formy pracy m.in. otablicowanie drzew i krzewów w otoczeniu szkoły, zbiórki odpadów i popularyzację idei ochrony przyrody przez turystykę. Od kilku lat prowadzi drużynę na rajdy młodzieży szkolnej – „Kuratorkę” i „Piechotkę”. W Konkursie Biologiczno-Ekologicznym w V edycji (1998 r.) Paulina Kuczma była laureatem jeszcze jako szkoła podstawowa, a w Konkursie Przyrodniczo-Ekologicznym SP przyszły kolejne sukcesy dzięki Błażejowi Przystajko, który zdobył II m. w 2009 r. i I m. w 2010 r. Beata Szytejko została 3-krotnie wyróżniona w Komunikatach końcowych Konkursów.

Wyróżniona przez Zarząd Okręgu Srebrną (2007) i Złotą Odznaką (2010) a przez PTSM jeleniogórski kilkakrotnie wyróżniana za działalność turystyczną. W 2013 r. Zarząd Okręgu złożył wniosek o wyróżnienie Jej Brązowym Krzyżem Zasługi.

Anna Norko ze Świerawy. Z wykształcenia i z zawodu księgowa, aktualnie główna księgowa Gimnazjum w Świerawie. Jest od szeregu lat związana z LOP bo jakoś tak z mężem Piotrem realizują wspólną pasję – zamięrowanie do przyrody i jej ochrony. Dała się poznać jako doskonały zastępca kierownika 14 kolejnych Wędrownych Obozów Wakacyjnych Młodych Przyrodników tworząc z mężem doskonały tandem. Odpowiadała

wprawdzie za sprawy gospodarcze i wychowawcze ale nie obce jej były zagadnienia merytoryczne – przyrodnicze i krajoznawcze. Uczestniczyła też w pracach Zarządu Okręgu LOP najpierw w kadencji 1999-2003 jako członek Zarządu a w następnej kadencji do 2008 r. jako z-ca przewodniczącego Komisji Rewizyjnej.

Za swoją działalność społeczną została wyróżniona przez Zarząd Okręgu Dyplomem Honorowym Zarządu Głównego (2007) oraz Srebrną Odznaką LOP (2003).

Aleksander Sobierajski z Jeleniej Góry-Cieplic. Nauczyciel, znakomity turysta krajoznawca i zamiłowany przyrodnik. Prowadził jako kierownik V Wakacyjny Obóz Wędrowny Młodych Przyrodników „Roztocze 89”. Miał kwalifikacje przewodnika sudeckiego, przewodnika turystyki górskiej i pieszej oraz instruktora krajoznawstwa. Prowadził bardzo ożywioną działalność społeczną m.in. w Jeleniogórskich Rajdach Młodzieży Szkolnej (13 razy był kierownikiem trasy), Turniejach Turystyczno-Krajoznawczych Młodzieży Szkolnej, prowadził wiele obozów wędrownych w tym 6 razy Ogólnopolskie Kursy Przewodników Turystyki Górskiej. Był jednym z twórców Poradni Krajoznawczej PTTK w Jeleniej Górze (już zlikwidowanej) a także inicjatorem akcji zakładania tablic dr Mieczysława Orłowicza na szlaku jego imienia. Wyróżniony wielokrotnie m.in. Krzyżem Kawalerskim OOP.

Zmarł po długiej chorobie w październiku 2003 r. i został pochowany na nowym cmentarzu w Cieplicach.

Anna Uryga-Nawrocka z Siekierczyna ucząca przyrody i pracująca w bibliotece miejscowej Szkoły Podstawowej. Z wykształcenia jest biologiem po Uniwersytecie Wrocławskim, podyplomowo zdobyła dodatkowe kwalifikacje do nauczania przyrody i pracy w bibliotece. Ma niewielki staż pracy – 11 lat – i cały czas uczy w tej samej szkole.

Z Ligą jest związana od kilku lat kiedy to zaczęła brać udział w Konkursie Przyrodniczo-Ekologicznym i regularnie przywoziła dzieci do odległego Opolna na etap rejonowy. Od 2007 r. poczynając do 2010 r. jej podopieczni dochodzili do finału Konkursu a dwukrotnie znaleźli się w ścisłym finale (2007 – Jakub Karolkiewicz IX m i 2009 r. – Dawid Kleseczyński – VII m). W późniejszych latach realizowała swój etat głównie w bibliotece.

W Konkursie tym dała się też poznać jako bardzo dobry gospodarz finałów pisemnych VII edycji (2010) i VIII (2011), kiedy to razem z Janiną Hładyk wzorowo przygotowały szkołę do przyjęcia finalistów.

W życiu prywatnym pasjonuje się fotografią, lubi wycieczki szczególnie górskie a turystykę łączy z krajoznawstwem. Wpaja te zainteresowania w swoją córkę uczęszczającą do szkoły podstawowej i dzieli je z mężem.

Uhonorowana przez Zarząd Okręgu Dyplomem Honorowym Okręgu (2008) i Zarządu Głównego LOP (2009). W kadencji 2008-2013 pełniła w Oddziale LOP Bogatynia – Zgorzelec funkcję sekretarza.

Teresa Materny z Jeleniej Góry. Do lat 90-tych pracownik i działacz wojewódzkiej PTTK. Po likwidacji struktury wojewódzkiej PTTK stopniowo zbliżała się w swojej działalności społecznej do PTSM wchodząc w strukturę władzy Zarządu Oddziału „Ziemi Jeleniogórskiej” najpierw jako skarbnik (2001-2006) a od 2006 do dziś jako sekretarz. Ponad 10 lat przewodniczył regionalnej Komisji Współzawodnictwa Schronisk Młodzieżowych. Przez kilka lat należała do aktywnych uczestników corocznych wycieczek szkoleniowych organizowanych przez PTSM w ostatnich latach wspólnie z LOP. W roku

2008 w nowo utworzonym Oddziale LOP w Jeleniej Górze objęła funkcję prezesa i pełniła ją do końca kadencji w 2013 r. W tym czasie ufundowała kilka nagród (puchary) dla zwycięzców konkursów o tematyce turystyczno-ekologicznej. Ma spory talent plastyczny i była kilkakrotnie autorką lub współautorką ekspozycji prezentujących prace LOP i PTSM m.in. w Poradni Krajoznawczo-Turystycznej i Ekologicznej najpierw w SSM „Wojtek” w Szklarskiej Porębie obecnie w Piechowicach, a także w sali konferencyjnej jeleniogórskiego Starostwa Powiatowego (kilkakrotnie). W kadencji 2013-2018 zaczęła pełnić funkcję skarbnika Zarządu Okręgu LOP.

Zarząd Okręgu uhonorował Teresę Materny Dyplomami Honorowymi Okręgu (2008) i Zarządu Głównego LOP (2009).

Krzysztof Raczek z Piechowic, nauczyciel geografii, przewodnik turystyki górskiej i przewodnik sudecki. Największe sukcesy osiągnął w turystyce szkolnej zdobywając m.in. 2-krotnie główne nagrody w Rajdzie „Kuratorka” (jako opiekun SP1 Piechowice) i z tą samą szkołą dotarł do finału krajowego Turnieju Turystyczno-Krajoznawczego zdobywając IV miejsce w Polsce. W ostatnich latach związał się organizacyjnie z „Kuratorką” jako v-ce komandor (od kilku lat) a także ze Złotem Pieszo-Narciarskim „Karpacz”. Jego związki z LOP uwidaczniają się głównie poprzez często u nas występującą łączność turystyki z ekologią, ale zupełnie oddzielnie można ocenić jego działalność w Olimpiadach Wiedzy Ekologicznej. Występował w nich jako juror – 7 razy w latach 1998-2005, był członkiem Wojewódzkiego Komitetu Organizacyjnego a w XVI edycji 2001 r. pełnił funkcję z-cy przewodniczącego.

W kadencji 2013-2018 pełni funkcję wiceprezesa Zarządu Okręgu Ligi.

Zarząd Okręgu uhonorował Krzysztofa Raczkę Dyplomem Honorowym Zarządu Głównego LOP (2008) i Srebrną Odznaką LOP (1998).

Małgorzata Tabiś ze Zgorzelca, nauczycielka kl I-III specjalizująca się w nauczaniu przyrody w swojej macierzystej SP 3 w Zgorzelcu, gdzie uczy niezmiennie z godną podziwu wytrwałością od 20 lat. Tej wytrwałości zawdzięcza też sukcesy jakie od kilku lat odnosi w kolejnych edycjach Konkursu Przyrodniczo-Ekologicznego Szkół Podstawowych. Jej podopieczni uczestniczą od początku istnienia Konkursu startując regularnie w eliminacjach rejonowych, a od 2006 roku z przerwami w finałach regionalnych. Największe sukcesy osiągnęła w 2012 r. i 2013 r. kiedy to jej podopieczny Kacper Cebulski zajął kolejno III, a potem II miejsce zaś w tym ostatnim roku Damian Jaśkiewicz był III. Poza szkołą interesuje się i uprawia sport (aerobik, jogę, jeździ na rowerze) a także dalej kogoś uczy, bo prowadzi zajęcia z mażoletkami i to ponoć z sukcesami. W Konkursie LOP kilkakrotnie pełniła rolę sekretarza jury etapu finałowego i dwukrotnie sekretarza rejonu, a także gospodarza rejonu.

W kadencji 2013-2018 pełni funkcję sekretarza Zarządu Oddziału LOP Bogatynia – Zgorzelec.

Uhonorowana przez Zarząd Okręgu Dyplomami Honorowymi Okręgu (2008) i Zarządu Głównego LOP (2010) i Srebrną Odznaką LOP (2012).

Beata Szostek-Bicka ze Zgorzelca ucząca biologii w tamtejszym Gimnazjum Nr 1. Z wykształcenia podyplomowego biolog po Uniwersytecie Opolskim. Poprzednio pracowała w Szkole Podstawowej w Trójcy ucząc przyrody a w ogóle to ma już przyzwoity staż pracy i w dorobku 2 synów, o których mówi z dumą. W szkolnych latach trenowała ponoć koszykówkę co wcale nie dziwi patrząc na jej walory wzrostowe i fakt, że niemal

od urodzenia mieszka w tak koszykarskim mieście jak Zgorzelec. Do dziś jednym z Jej hobby jest czynnie uprawiany sport (rower, pływanie).

Z Ligą zawarła kontakt poprzez udział w Konkursie Biologiczno-Ekologicznym. Bierze w nim udział regularnie i już 4-krotnie pełniła z powodzeniem rolę gospodarza rejonu (2001, 2002, 2008, 2012). W XVII edycji 2010 r. pełniła z dobrym rezultatem funkcję głównego sekretarza jury etapu finałowego.

Zarząd Okręgu uhonorował Ją Dyplomami Honorowymi Okręgu (2010) i Zarządu Głównego LOP (2011), a w 2012 r. Srebrną Odznaką Ligi.

Janina Hładyk z Siekierczyna ucząca przyrody w miejscowej Szkole Podstawowej. Jest mgr inż. agronomii, ale prawie cały staż pracy zawodowej zaliczyła w szkolnictwie jako nauczyciel i nie tylko, bo przez 6 lat pełniła z powodzeniem funkcję dyrektora szkoły w Siekierczynie, z której ustąpiła, aby zaznać nieco spokojniejszego życia. Nie jedyny to przypadek.

Z Ligą związała się przede wszystkim przez udział w wycieczkach szkoleniowych, które organizuje zaprzyjaźniony PTSM jeleniogórski. Od 2009 bierze w nich aktywny udział angażując się realizację programu organizacyjnego i krajoznawczego. I stąd już tylko krok do zainteresowania się tym co robi sama Liga. Siekierczyn brał już udział w Konkursie Przyrodniczo-Ekologicznym Szkół Podstawowych od 2007 r., a Janina Hładyk podjęła się dwukrotnie roli gospodarza finałów pisemnych w 2010 r. i 2011 r. (VII i VII edycja) pełniąc w tym samych edycjach pracochłonną funkcję głównego sekretarza jury etapu finałowego i tą samą funkcję pełniła w czasie finałów ustnych XVII i XIX Konkursu Szkół Gimnazjalnych w latach 2011 i 2012. Zaczęła jednak nietypowo od funkcji sekretarza rejonu I (bogatyńsko-zgorzeleckiego) Szkół Gimnazjalnych w 2009 r. w Zawidowie.

W życiu prywatnym jest kochającą mamą i babcią o dużych zainteresowaniach turystycznych (już pisano) spędzającą często urlop w Tatrach lub Bieszczadach.

Zarząd Okręgu uhonorował Janinę Hładyk Dyplomami Honorowymi Okręgu (2010) i Zarządu Głównego LOP (2011) a w 2012 r. Srebrną Odznaką Ligi.

Małgorzata Przekaz-Goćko z Porajowa, ucząca w kl I-III tamtejszej Szkoły Podstawowej, pełniąca też rolę bibliotekarki ku czemu ma wykształcenie zdobyte na studiach podyplomowych w Zielonej Górze.

Z Ligą związała się poprzez udział w organizacji Konkursu Przyrodniczo-Krajoznawczego kl I-III SP w którym wspólnie ze swoją przyjaciółką Wenatą Stawicką-Czerską występuje od początku jego istnienia do dziś należąc do ścisłej czołówki organizatorów i twórców pytań. W 2006 r. w II edycji współpracowała przy organizacji finału pisemnego, potem tę rolę pełniła jeszcze parę razy w tym jako gospodarz rejonu.

Od kilku lat pełni rolę jurora w Przeglądach Piosenki Turystycznej i Ekologicznej w Zgorzelcu, a od 2010 r. bierze udział w wycieczkach szkoleniowych PTSM wyróżniając się ciekawie przygotowanymi referatami krajoznawczymi i dobrym oprowadzaniem.

W tym roku zaangażowała się w opracowaniu jubileuszowego wydawnictwa pt. „Czwierćwiecze Jeleniogórskiej Ligi Ochrony Przyrody w latach 1988-2013” wchodząc w skład Kolegium Redakcyjnego i współpracując przy przygotowaniu składu komputerowego. W kadencji 2013-2018 pełni funkcję członka Okręgowego Sądu Koleżeńskiego LOP w Jeleniej Górze.

Uhonorowana przez Zarząd Okręgu Dyplomami Honorowymi Okręgu (2012) i Zarządu Głównego LOP (2008).

Krystyna Poglódek ze Zgorzelca, nauczyciel biologii w miejscowym Gimnazjum Nr 2, ale słuchając Jej relacji trudno poprzestać na tym jedynym miejscu pracy, bo jest ich więcej. Ma do tego jednak wszelkie predyspozycje, bo oprócz ukończenia biologii na WSP w Kielcach zaliczyła zawrotną ilość studiów podyplomowych, bo 5 (w tym tak odległe od biologii jak fizyka, resocjalizacja i socjoterapia). Jeżeli do tego dodać aktywną działalność w zgorzeleckim PCK, wychowanie trójki studiujących dzieci to powstanie prawdziwy obraz znanej nam – kobiety pracującej. A ma jeszcze hobby – czyli pływanie i turystykę (jeździ z nami na wycieczki szkoleniowe i popularne PTSM bardzo dobrze przygotowując tematy przyrodnicze).

Z Ligą związała się z racji udziału w naszych konkursach w których bierze regularnie udział od wielu lat. W XII edycji (2005) i XVIII (2011) była wzorowym gospodarzem etapu rejonowego Konkursu Biologiczno-Ekologicznego Gimnazjów.

Zarząd Okręgu docenił Jej działalność Dyplomami Honorowymi Okręgu (2008) i Zarządu Głównego LOP (2010) a w 2012 r. Srebrną Odznaką LOP.

Mariola Kotowicz z Gryfowa Śląskiego. Nauczycielka przyrody w miejscowej szkole podstawowej, z wykształcenia biolog i chemik (takie studia nauczycielskie ukończyła w Częstochowie).

Od kilku lat należy do najbardziej aktywnych działaczy terenowych Ligi. Od 2008 r. pełni funkcję prezesa Oddziału LOP w Gryfowie, którą po tegorocznych wyborach kontynuuje. Ze swoimi podopiecznymi a prowadzi SK LOP „Eko-Gryfiki”, bierze corocznie udział w Konkursach Przyrodniczo-Ekologicznych osiągając wiele wartościowych rezultatów. Najlepsze były wyniki osiągnięte w roku 2011 (VIII Konkurs) kiedy to Oskar Kotowicz zajął miejsce II, a Rafał Tatarczuk był III, a jeszcze lepsze w roku 2013 (X edycja), kiedy to w 10-osobowym ścisłym finale znalazło się aż 4 podopiecznych a Jessica Buczyńska bezapelacyjnie wygrała.

Od 2002 r. wędruje z dziećmi na trasach ochrony przyrody Jeleniogórskich Rajdów Młodzieży Szkolnej. Przyprawdza na nie dzieci zawsze dobrze przygotowane stąd niemal corocznie odnosi sukcesy. W łącznej punktacji trasy zdobyła do tej pory 5-krotnie I miejsce a w konkursie przyrodniczym na tej trasie czterokrotnie wygrała, chociaż rywalami są np. I LO z Jeleniej Góry. W 2002 r. zdobyła główny puchar Rajdu.

Od XV (2005) Przeglądu Piosenki Turystycznej i Ekologicznej uczestniczy do dziś jako juror reprezentujący LOP i PTSM.

W swojej szkole należy do czołowych organizatorów robionego z dużym rozmachem Świąta Ekologicznego (o zasięgu krajowym).

Na wniosek Zarządu Okręgu została dotąd wyróżniona Srebrną (2009) i Złotą Odznaką LOP (2010) a za działalność w PTSM (jest członkiem Zarządu Oddziału) wyróżnieniami turystycznymi. W 2013 r. Zarząd Okręgu złożył wniosek o wyróżnienie Jej Srebrnym Krzyżem Zasługi.

Krystyna Malinowska z Lwówka Śląskiego, nauczyciel biologii miejscowego Gimnazjum im. Jana Pawła II. Z wykształcenia mgr biologii, chociaż ten tytuł poprzedziły różne inne – absolwent wychowania plastycznego (Studium Nauczycielskie w Legnicy) inżynier agronomii (Akademia Rolnicza w Poznaniu). Również urozmaicony był jej życiorys zawodowy, w którym znalazła się najpierw Szkoła Podstawowa Nr 1 w Wojcieszowie, potem Szkoła Podstawowa we Wleniu i wreszcie Lwówek Śl. – z początku Szkoła Podstawowa Nr 1 a potem Gimnazjum. W sumie przepracowała 36 lat odchodząc na emeryturę w 2011 r.

W Konkursie Biologiczno-Ekologicznym Szkół Gimnazjalnych ma zapisaną ciekawą i cenna kartę. Jej uczennica Laura Rzeżwicka zdobyła w XV Konkursie (2008 r.) III miejsce a rok później była wicemistrzem.

Krystyna Malinowska pomagała też w przygotowaniu kolejnej mistrzyni Natalii Gorczycy i towarzyszyła jej jako opiekunka podczas finałów XIX Konkursu (2012 r.) w Wojcieszowie a potem w Łupkach k. Wlenia, gdy ta zdobywała główny laur Konkursu.

Jej pozazawodowe zainteresowania, chociaż nieco wcześniejszym wykształceniem ukierunkowanie to malarstwo. Maluje portrety, pejzaże posługując się różnymi technikami. Miała nawet jedną wystawę.

Uhonorowana przez Zarząd Okręgu Dyplomami Honorowymi Okręgu i Zarządu Głównego LOP oraz Srebrną Odznaką LOP (2011 r.).

Lidia Chadał z Bolesławca. Przed odejściem na emeryturę w 2012 r. była nauczycielem biologii w Gimnazjum Nr 3 w Bolesławcu. Po ukończeniu studiów na Uniwersytecie Wrocławskim z tytułem mgr biologii molekularnej pracowała kolejno w bolesławieckich szkołach – Studium Nauczycielskim potem w II Liceum Ogólnokształcącym, Szkole Podstawowej Nr 6 i Gimnazjum Nr 3. Należała do najwytrwalszych uczestników Konkursu Biologiczno-Ekologicznego niemal od początku jego istnienia czyli od 1995 r. Przywoziła zawsze dzieci doskonale przygotowane co przynosiło wymierne sukcesy. Laureatkami Konkursu były: Natalia Kowalska w 2002 r. (w poprzednich latach była III a potem II) i Katarzyna Kłopotek w 2004 r. Czołowych lokat było kilka (II, III, V i VIII). Nauczycielka otrzymała rekordową ilość wyróżnień w Komunikatach końcowych Konkursu (8, niemal corocznie). Zanotowała także sukcesy w konkursie Zdolny Ślązak (w biologii). Po jej odejściu z aktywnej działalności szkoła w Konkursach jest niewidoczna.

Oprócz pracy zawodowej ma swoje pozazawodowe zainteresowania, którymi są zbieranie muszli, bursztynów i monet. Te dwa pierwsze nawiązują jednak chyba do zawodu?

Zarząd Okręgu wyróżnił Lidie Chadał Dyplomem Honorowym Zarządu Głównego LOP i Srebrną Odznaką LOP (2008).

Teresa Łyczana z Janowic Wielkich. Nauczyciel przyrody, biologii i geografii w miejscowej Szkole Podstawowej i Gimnazjum. Jest biologiem po ukończonych studiach na Uniwersytecie Wrocławskim, tam też ukończyła studia podyplomowe z geografii.

W historii konkursów organizowanych przez nasz Okręg zajmuje od lat wysoką pozycję. Jej podopieczni z gimnazjum a także z „podstawówki” są co roku znakomicie przygotowani i odgrywają w poszczególnych edycjach ważną rolę. Od 2006 r. w konkursie gimnazjalnym (z wyjątkiem roku 2009) zajmowali miejsca w ścisłej czołówce a w 2008 r. Anna Celt zajęła I miejsce. Wyniki te dają jedną z najwyższych średnich sukcesów. Nieco mniejsze są osiągnięcia w grupie szkół podstawowych, ale i tu Janowice się liczą.

W swoim 30-letnim stażu nauczycielskim osiągnęła wiele cennych sukcesów, ale i to co obserwujemy jako organizatorzy finałów – wielki autorytet i uznanie wśród uczniów.

Mówi, że nie ma pozawodowych pasji, ale jednak do takich należy zainteresowanie biologią molekularną.

Zarząd Okręgu uhonorował Teresę Łyczaną Dyplomami Honorowymi Okręgu, Zarządu Głównego LOP i Srebrną Odznaką LOP (2011).

Stanisława Fica z Bolkowa, nauczyciel biologii w miejscowym Gimnazjum. Z wykształcenia jest biologiem po Uniwersytecie Wrocławskim. Ma 18-letni staż pracy, który w całości zrealizowała w miejscowej szkole na różnych etapach jej przekształceń organizacyjnych. Studia podyplomowe kończyła m.in. z techniki. Od 2006 r. poczynając bierze ze swoimi wychowankami udział w Konkursie Biologiczno-Ekologicznym Szkół Gimnazjalnych. Udział to ze znacznymi sukcesami. Początkowo uczniowie wchodzili w skład szerokiego finału – 2006 – 1 osoba, w 2007 r. – 2 osoby, ale w 2009 r. zaczęły się prawdziwe sukcesy XVI edycji tego roku wygrał syn Wojciech Fica, a w finale znalazł się jeszcze jeden reprezentant szkoły. W 2010 r. ten sam uczeń zdobył miejsce III-IV, w 2011 r. został wicemistrzem a towarzyszył mu w finale jeszcze jeden uczeń z Bolkowa. W 2012 r. Szymon Kociuba był VI. W Komunikatach końcowych Konkursu nauczycielka była dwukrotnie wyróżniana.

Jej pasją życiową jest ogródek, w którym nie tylko uprawia, ale i komponuje układy florystyczne.

Zarząd Okręgu uhonorował Stanisławę Ficę Dyplomami Honorowymi Okręgu i Zarządu Głównego LOP a w 2013 r. Srebrną Odznaką LOP.

Agnieszka Zwierzańska z Gryfowa Śląskiego. Nauczyciel kl. I-III w miejscowej Szkole Podstawowej. W grudniu 2004 r. była uczestnikiem grupy inicjatywnej powołującej do życia nowy Konkurs Przyrodniczo-Krajoznawczy Nauczania Zintegrowanego kl. II-III Szkół Podstawowych. Od 2005 r., czyli od czasu wcielenia w życie stała się jedną z najbardziej aktywnych propagatorek i realizatorek. Bierze corocznie udział w spotkaniach grupy nauczycielek przygotowujących założenia organizacyjne i merytoryczne kolejnych edycji. Swoich podopiecznych przygotowuje znakomicie do zmagania konkursowych i osiąga co jakiś czas (zależy od tego który klasy jest wychowawczynią) znaczące sukcesy. W 2006 r. (II Konkurs) i w 2010 r. (VI edycja) wprowadziła do finałowej „10” 3 reprezentantów. Największym sukcesem zakończył się start w IX Konkursie 2013 r. W ścisłym finale znalazła się cała trójka zajmując miejsca II-III (Kacper Rzeszot), V (Julia Fulczyńska) i VIII (Karolina Cerkanowicz).

Należy do aktywnych organizatorów „Święta ekologicznego” w swojej szkole (zaśieg krajowy).

Wyróżniona przez Zarząd Okręgu Dyplomem Honorowym Zarządu Głównego Ligi (2008) i Srebrną (2010) i Złotą Odznaką LOP (2012).

Jadwiga Borowiec z Lwówka Śląskiego. Wieloletni nauczyciel biologii potem przyrody w miejscowej Szkole Podstawowej Nr 2 gdzie przepracowała 22 lata. Z wykształcenia mgr inż. zootechnik po wrocławskiej Akademii Rolniczej najpierw uczyła przedmiotów zawodowych w Zespole Szkół Rolniczych w Rakowicach Wlk., potem po studiach podyplomowych z biologii i przyrody na Uniwersytecie Wrocławskim zaczęła uczyć w lwóweckiej „2”. Uczyla i to jak. Określano ją jako trenera talentów mistrzowskich. W Konkursie Biologiczno-Ekologicznym organizowanym przez nasz Okręg osiągała sukcesy prowadząc dzieci z podstawówek do rywalizacji z gimnazjalistami. Tak było w latach 1997, 1998, i 1999. Prawdziwe pasmo sukcesów przyszło gdy powołano konkurs tylko dla szkół podstawowych. Od 2004 do 2008 r. corocznie otrzymywała wyróżnienia w Komunikatach końcowych za bardzo wysokie lokaty uczniów. W 2004 r. Ilona Grzyb była II a Arkadiusz Janz III. W 2005 r. Arkadiusz wygrywa a Tomasz Sondaj jest V. W 2006 r. pojawia się kolejna „gwiazda” – Laura Rzeżwicka, która osiąga miejsca II, a w następnym roku jest mistrzem, a tuż za nią Monika Primke, która rok

później powtarza swój wynik. Odejście J. Borowiec na emeryturę kończy pasmo wielkich sukcesów, chociaż zaczynają się pojawiać symptomy odnowy.

Aktualnie J. Borowiec jako emerytka nie uczy ale pomaga mężowi w weterynarii, czyta dużo książek, jeździ na rowerze i wspiera opieką rodzinę.

Wyróżniona przez Zarząd Okręgu Dyplomem Honorowym Zarządu Głównego Ligi (2003) i Srebrną Odznaką LOP (2008).

Teresa Wolłowicz ze Szklarskiej Poręby, nauczyciel przyrody i w-fu w miejscowej Szkole Podstawowej Nr 1. Z wykształcenia mgr w-fu po AWFie wrocławskim, po studiach podyplomowych w Jeleniej Górze nauczyciel przyrody. Pracę zaczęła w 1977 r. w Liceum Medycznym w Wałbrzychu, od 1989 r. przeniosła się do Szklarskiej Poręby nadal ucząc w-fu. Cała jej praca zawodowa była związana z SP 1. Od czasu wprowadzenia przyrody w programie szkół podstawowych podjęła nauczanie tego przedmiotu i w ciągu kilku lat zanotowała znaczące sukcesy konkursowe. W Konkursie Przyrodniczo-Ekologicznym Szkół Podstawowych organizowanym przez nasz Okręg już od I edycji w 2004 r. „zabłysnęła”. Jej wychowanka Urszula Ławrynowicz wygrała, a ta sama Urszula rok później była druga. Nie brakowało i innych bardzo dobrych miejsc, bo w 2004 r. była to jeszcze miejsce IV, w 2005 r. – X, w 2006 – IV i IX, w 2007 r. – I m. w szerokim finale, a w 2008 r. znowu ścisły finał i IV miejsce.

Za swoje osiągnięcia otrzymała 4-krotnie pochwały w Komunikatach końcowych Konkursów.

Warto zaznaczyć, że większość tych sukcesów osiągnęła tuż po przejściu na emeryturę pracując na ½ etatu.

Od szeregu lat żywo interesuje się narciarstwem alpejskim ma uprawnienia trenerskie w tej dyscyplinie i sukcesy.

Za swój życiowy sukces uważa duże uznanie jakim cieszy się wśród dawnych wychowanków, rodziców i nauczycieli.

Uhonorowana przez Zarząd Okręgu Dyplomem Honorowym (2008).

Jolanta Błaściak z Czerwonej Wody gm. Węgliniec, nauczyciel przyrody a także kl. I-III w miejscowej szkole podstawowej. Może być przykładem czego można dokonać ucząc w małej, wiejskiej szkółce. Niewielka ilość dzieci do wyboru, za to duża odległość do prawie wszystkich miejsc gdzie odbywają się eliminacje rejonowe obu konkursów a przywoziła na nie zarówno dzieci kl. II-III do Konkursu Przyrodniczo-Krajoznawczego jak i te, które uczyła przyrody w kl. IV-VI do Konkursu Przyrodniczo-Ekologicznego, a mimo to od kilku lat systematycznie brała udział w obu konkursach. Niekiedy tylko barierą nie do pokonania okazywały się kłopoty komunikacyjne kiedy zabrakło środka lokomocji by dotrzeć do odległego o 60 km Opolna. Często jedynym wyjściem był prywatny samochód. Podopieczni większych sukcesów nie zanotowali, ale ich systematyczny udział dobrze służył popularyzacji idei ochrony przyrody.

Udziałała się w organizacji Konkursu kl. II-III, pełniła w 2011 r. funkcję sekretarza rejonu i w tym samym roku z dużym powodzeniem gospodarza finału pisemnego w Czerwonej Wodzie.

Uhonorowana przez Zarząd Okręgu Dyplomami Honorowymi Okręgu (2004) i Zarządu Głównego LOP w 2012 r.

Barbara Sykała z Lwówka Śl., nauczyciel biologii w miejscowym Gimnazjum im. Jana Pawła II. Ukończyła biologię na Uniwersytecie Wrocławskim, potem jeszcze studia

podyplomowe z geografii. W sumie uczy 12 rok z czego większość w obecnym miejscu pracy, pierwsze 3 lata w Bolestawcu w ZSO i Z na ul. Komuny Paryskiej.

Jej kontakt z Ligą odbył się poprzez udział w organizowanym przez nas Konkursie Biologiczno-Ekologicznym Szkół Gimnazjalnych. Wzięła w nim po raz pierwszy w znaczącym stopniu udział w roku 2010. Jej podopieczna Monika Primke zdobyła wtedy II miejsce, a w finale znalazł się jeszcze jeden uczeń. W 2012 r. (XIX Konkurs) jej kolejna podopieczna Natalia Gorczyca zdobyła główny laur Konkursu. Mankamentem był jednak niekiedy brak osobistego kontaktu z finalistami w czasie ich zmagani.

Bierze corocznie udział w ogólnopolskim konkursie nt. znajomości Parków Krajo-
brazowych. W 2013 r. zespół przez nią kierowany zdobył IV m. na Dolnym Śląsku.

Pasja pozazawodowa to sport (rower, rolki) turystyka górską i książki – głównie literatura popularnonaukowa.

Zdzisław Mirecki z wykształcenia nauczyciel (był szkolnym kolegą w Liceum Pedagogicznym w Lubomierzu znanego działacza LOP Piotra Norko) z zawodu emerytowany oficer policji. Zamiatanie do przyrody wpajał najpierw harcerzom jako instruktor harcerski. W 1986 r. wstąpił do Straży Ochrony Przyrody. W latach 1992-1999 wchodził w skład Wojewódzkiej Komisji Ochrony Przyrody woj. jeleniogórskiego. Miało to związek z jego działalnością w Zarządzie Wojewódzkim LOP, który delegował Go do tej Komisji. W samym Zarządzie Wojewódzkim LOP działał w Komisji Rewizyjnej najpierw jako członek (1990-1999) a potem w kadencji 1999-2003 pełnił z powodzeniem funkcję przewodniczącego. W 1994 r. w X obozie Wędrownym Młodych Przyrodników był w kadrze obozu prowadzonego przez P. Norko. Jest uznanym i cenionym kolekcjonerem wizytówek i kilkakrotnie prezentował wizytówki o tematyce turystyczno-przyrodniczej na wystawach, sympozjach i w prasie. Inna ciekawostka – jest aktywnym działaczem IPA (International Police Association – Międzynarodowe Stowarzyszenie Policji), gdzie też prezentuje tematykę przyrodniczą w czasie wycieczek.

Zarząd Okręgu uhonorował Go Srebrną i Złotą Odznaką LOP (1998) a także Dyplomem Honorowym z okazji 75 lecia LOP w 2003 r.

Katarzyna Grzelak nauczycielka dyplomowana nauczania początkowego w Szkole Podstawowej Nr 1 w Kamiennej Górze. Ukończyła wyższe studia pedagogiczne o specjalności nauczanie wczesnoszkolne. Pracuje już 23 lata, ukończyła studia podyplomowe w zakresie nauczania bloku przyrodniczego.

W naszych Konkursach startuje zaledwie od roku 2009 a już osiągnęła duże sukcesy w Konkursie Przyrodniczo-Krajoznawczym kl II-III SP. Już w pierwszym starcie dwójka jej podopiecznych dotarła do ścisłego finału zajmując w nim I m. (Michał Borkowski) i VI-VII (Bartosz Krupowicz). Rok później Wiktor Zankowski był IV a w 2013 r. Agata Pańkiewicz wygrała. Co ciekawe sukcesy odnosili też jej podopieczni w Konkursie Przyrodniczo-Ekologicznym kl IV-VI SP. W 2011 r. znany już Bartłomiej Krupowicz był I i powtórzył swój wyczyn w 2012 r. Jednym słowem jest trenerem I klasy. Na co dzień jest matką trójki dorosłych dzieci (dwoje z wyższym wykształceniem). Interesuje się książkami i filmami przyrodniczymi i literaturą turystyczną, dużo czyta.

Wyróżniona Dyplomem Honorowym LOP i Okręgu (2010) i Zarządu Głównego (2011) oraz Srebrną Odznaką Honorową (2012).

C. Byli laureatami a potem...?

Katarzyna Bena. Uczennica Szkoły Podstawowej Nr 4 w Zgorzelcu była tą, która zapoczątkowała listę laureatów Wojewódzkiego Konkursu Biologiczno-Ekologicznego Szkół Podstawowych zorganizowanego przez Zarząd Wojewódzki LOP w Jeleniej Górze. Okazał się najlepszą z 579 uczniów z 24 szkół, którzy przystąpili do I etapu (szkolnego). Do finału, który odbył się w liceum w Mirsku dotarło 34, a ścisłym finale rozegranym w SSM „Halny” w Kamieniu brało udział 13 najlepszych z dobrych. Opiekunką była mgr Małgorzata Śniechowska. Po ukończeniu szkoły podstawowej kontynuowała naukę w zgorzeleckim Liceum Ogólnokształcącym im. Braci Śniadeckich w klasie z rozszerzonym programem języka niemieckiego. Po maturze w pobliskim Zittau ukończyła college, a potem podjęła Wyższe Studia Turystyczne w Görlitz. Zrażona jednak programem studiów nie odpowiadających jej wyobrażeniom o tym, czym powinna się zajmować turystyka, przerwała po roku naukę, a potem podjęła studia germanistyczne na Uniwersytecie Wrocławskim, kończąc je z tytułem mgr germanistyki. Od kilku lat mieszka w Krakowie i pracuje jako tłumacz specjalizujący się w tłumaczeniu fantastycznej literatury niemieckiej.

Michał Borkowski. Uczeń Szkoły Podstawowej Nr 1 w Kamiennej Górze, która to szkoła udziałem w V Konkursie Przyrodniczo-Krajoznawczym 2009 zadebiutowała i to jak. Do finału wprowadziła całą trójkę, a w ścisłym finale znalazła się ta sama trójka zajmując miejsca I, VI-VII i VIII, a liderem zespołu okazał się Michał Borkowski. Przygotowywała uczniów mgr Katarzyna Grzelak. Po ukończeniu szkoły podstawowej kontynuuje naukę w Gimnazjum i w tym roku szkolnym chodzi do II klasy. W przyszłości chciałby zostać, oczywiście po ukończeniu Liceum Ogólnokształcącego, ekonomistą. Interesuje się przyrodą, geografią i historią. Szkołę podstawową ukończył z wyróżnieniem. Brał zawsze czynny udział w życiu szkoły, co potwierdził licznym udziałem w różnych konkursach.

Jessica Buczyńska. Uczennica Szkoły Podstawowej w Gryfowie Śląskim. Dwukrotnie zdobyła miejsce w ścisłym finale, bo w 2012 r. była VIII, a w 2013 r. w X edycji Konkursu SP nie dała przeciwnikom szans wyraźnie wygrywając. Opiekunem była mgr Mariola Kotowicz. Po ukończeniu szkoły podstawowej podjęła naukę w miejscowym Gimnazjum, a potem wybiera się do liceum ogólnokształcącego prawdopodobnie w Mirsku, z perspektywą studiowania przyrody, bo chce zostać nauczycielem tego przedmiotu i wrócić do Gryfowa Śląskiego (może zastąpi swoją opiekunkę). Dzieciństwo spędziła we Włoszech, gdzie pracowali jej rodzice. Jako 9-latką wróciła do kraju. Miło wspomina czasy włoskie, szczególnie klimat. Dobrze czuje się w Polsce. Ma wiele zainteresowań – książki przygodowe, sport (siatkówka, nawet więcej niż amatorska) i krajoznawstwo. Wyrabia też biżuterię.

Kacper Cebulski. Uczeń Szkoły Podstawowej Nr 3 w Zgorzelcu. Swoim czterokrotnym startem w finałach dwóch Konkursów zapisał piękną kartę wytrwałości i talentu. W 2010 r. w VI Konkursie Przyrodniczo-Krajoznawczym kl. II-III zajął miejsce II. Jako uczeń kl. IV-VI startował w Konkursie Przyrodniczo-Ekologicznym co roku przez trzy lata zajmując coraz wyższe lokaty. W 2011 r. (VIII Konkurs) był IV, rok później III, a w tym roku doszedł do pozycji wicemistrza. Zabrakło tylko głównego lauru, ale z pewnością zasłużył na większe

uznanie niż można uzyskać jednorazowym sukcesem. Opiekunem w kl. IV-VI była mgr Małgorzata Tabiś, w kl. II-III mgr Agnieszka Sułkowska. W roku szkolnym 2013/2014 uczęszcza do kl. I Prywatnego Gimnazjum Łużyckiego w Zgorzelcu. W przyszłości chce zostać fotografem, ale jaką drogę kształcenia wybierze jeszcze chyba nie wie. Z ostatniej chwili – Kacper startuje w barwach swojego gimnazjum w XX Konkursie 2013 i zajął miejsce IX.

Anna Celt. Uczennica Gimnazjum w Janowicach Wielkich weszła w grono laureatów Konkursu Biologiczno-Ekologicznego zdobywając I miejsce w XV Konkursie 2008 r. Jej opiekunem była, znana z licznych sukcesów, mgr Teresa Łyczana. Finał tego Konkursu był wielkim popisem reprezentantów Janowic Wielkich, bo w pierwszej dziesiątce znalazła się jeszcze dwójka – Agnieszka Maćkowiak (VI m.) i Paulina Bochynek (VII m.), co zadecydowało o grupowym zwycięstwie Janowic Wielkich. Po ukończeniu gimnazjum kontynuowała naukę w I LO w Jeleniej Górze, a aktualnie studiuje chemię na Wrocławskim Uniwersytecie Technicznym. Marzy jednak o studiach medycznych.

Michał Chodor. Uczeń SP 15 w Jeleniej Górze-Sobieszowie. Uczestniczył do tej pory z sukcesami w dwóch konkursach. W Konkursie Przyrodniczo-Krajoznawczym kl. II-III SP w VI edycji 2010 r. został głównym laureatem, a trzy lata później znowu był w finale Konkursu Przyrodniczo-Ekologicznego, w którym zajął VI miejsce. Opiekunkami były w klasach młodszych mgr Zdzisława Gadowska, a klasach starszych mgr Ewa Mickiewicz. W roku szkolnym 2013/2014 jest uczniem klasy I Gimnazjum Nr 1 w Jeleniej Górze i znając jego zacięcie można się spodziewać trzeciego udziału w Konkursie gimnazjalnym. Planuje ukończenie liceum ogólnokształcącego, a w przyszłości studia na Politechnice Wrocławskiej na kierunku mechanizacja rolnictwa, chociaż myśli też o medycynie. Interesuje się modelarstwem.

Jagoda Dąbrowska. Zdobyła I miejsce w II Konkursie Przyrodniczo-Krajoznawczym kl. II-III SP w 2006 r. reprezentując SP 3 Bogatynia, a jej opiekunem była mgr Jolanta Klecha-Cyran. Potem niemal co roku reprezentowała szkołę zdobywając miejsce w ścisłym finale. W 2009 r. w VI Konkursie była V, a w następnych latach jako uczennica Gimnazjum Nr 2 w Bogatyni brała udział w kolejnych konkursach: w XVII (2010 r.) zajęła VII miejsce, a w XVIII (2011 r.) była IV. W gimnazjum jej opiekunem była mgr Małgorzata Sokalska. Gimnazjum ukończyła jako prymuska ze średnią niemal 6,0 i obecnie uczęszcza do renomowanego VII LO we Wrocławiu do klasy o profilu biologiczno-chemicznym (w roku szkolnym 2013/2014 jest w klasie II). W przyszłości planuje studia medyczne lub biotechnologię. Ma wiele zainteresowań, a wśród nich turystykę, krajoznawstwo, co przekłada się na konkretne sukcesy w Turnieju Turystyczno-Krajoznawczym PTTK, gdzie jako reprezentantka MKKT „Tramp” z Bogatyni dotarła wraz z drużyną do finału krajowego. W uroczystościach 80-lecia LOP w Szklarskiej Porębie w 2008 r. była w gronie zaproszonych laureatów.

Aleksandra Dobosz. Z piechowickiego Gimnazjum im. Jana Pawła II startując w dwóch edycjach Konkursu Biologiczno-Ekologicznego wykazała równą, wysoką formę zdobywając tytuł wicemistrzowski w latach 2003 (X Konkurs) i 2004 (XI). Jej opiekunem była mgr Małgorzata Borowska. Po ukończeniu gimnazjum kontynuowała naukę w II LO im. C.K. Norwida, a potem odbyła studia nauczycielskie na Uniwersytecie Wrocławskim. Aktualnie w 2013 r. studiuje prawo na tym samym Uniwersytecie.

Wojciech Fica. Pochodzi z Bolkowa. Występował kilkakrotnie w Konkursach osiągając wiele sukcesów. Jako uczeń SP w Bolkowie w VI Konkursie 2009 r. zdobył IV miejsce, jako gimnazjalista osiągnął więcej, bo w XVI Konkursie 2009 r. był laureatem, w XVII w 2010 r. zdobył III-IV miejsce, a w XVIII w 2011 r. zdobył wicemistrzostwo. Opiekunem była matka mgr Stanisława Fica nauczyciel przyrody i biologii. W roku szkolnym 2013/2014 uczęszcza do klasy II XIV LO we Wrocławiu w klasie informatyczno-matematycznej, a w przyszłości zamierza studiować informatykę. Interesuje się biegami na orientację, jazdą konną i osiąga w tej dziedzinie sukcesy.

Elżbieta Gołdyn. Pochodzi z Jeleniej Góry. Jako uczennica Gimnazjum przy I LO im. S. Żeromskiego w Jeleniej Górze wywalczyła w XVII Konkursie w 2010 r. I miejsce ex aequo z Moniką Primke z Lwówka Śląskiego. Opiekunem była mgr Marzena Sikora. Po ukończeniu gimnazjum kontynuuje naukę w liceum tego samego Zespołu Szkół, w roku szkolnym 2013/2014 uczęszcza do klasy maturalnej o profilu biologiczno-chemicznym, gdzie jest prymuską. Ma zamiar studiować farmację. Prywatnie interesuje się turystyką pieszą i górską, doskonale gra w warcaby, co udowodniła na niedawnym Zimowym Rajdzie Pieszo-Narciarski w Karpaczu deklasując przeciwników. W XXXIX Jeleniogórskim Rajdzie Młodzieży Szkolnej „Wleń 2013” była kapitanem drużyny startującej na trasie ochrony przyrody i jej drużyna nie tylko wygrała na trasie, ale zdobyła puchar przechodni Starosty Jeleniogórskiego.

Natalia Gorczyca. Pochodzi z Lwówka Śląskiego. W zeszłorocznym Konkursie Gimnazjów potwierdziła opinię, że z Lwówka Śląskiego biorą udział potencjalni mistrzowie. W XIX Konkursie 2012 r. zajęła I miejsce, w poprzednim 2010 r. w VII Konkursie Szkół Podstawowych była III. Opiekunem była mgr Barbara Sykała, a wspomagała mgr Krystyna Malinowska. W roku szkolnym 2013/2014 uczęszcza do I LO w Bolesławcu, a myśli o studiowaniu nauk przyrodniczych.

Kamila Januszkiewicz. Uczennica Szkoły Podstawowej Nr 2 w Piechowicach. Została laureatką II Konkursu Szkół Podstawowych w 1995 r. Uczyniła to w prawdziwie sportowym stylu, dystansując w końcówce finału prowadzącego cały czas ucznia z Bolesławca. Jej opiekunem była mgr Małgorzata Borowska. Dalsze etapy jej kształcenia to I LO im. S. Żeromskiego w Jeleniej Górze, a potem aż 3 studia, wszystkie związane z językiem angielskim (Kolegium Karkonoskie w Jeleniej Górze, Uniwersytet Śląski w Katowicach, Uniwersytet Łódzki). Od 9 lat pracuje jako nauczyciel języka angielskiego w Zespole Szkół Technicznych i Licealnych w Piechowicach, a z dawnego zacięcia przyrodniczego zostało jej zamięłowanie do wycieczek.

Arkadiusz Janz. Mieszkaniec Lwówka Śląskiego. Jako reprezentant miejscowej Szkoły Podstawowej Nr 2 okazał się być gwiazdą dwóch pierwszych Konkursów Szkół Podstawowych. W I (2004 r.) zdobył II miejsce, ale w następnym roku nie dał już szans rywalom zdobywając wyraźnie I miejsce. Po ukończeniu szkoły podstawowej, uczęszczał do Gimnazjum w Lwówku Śląskim, potem do miejscowego LO im. H. Brodatego, a aktualnie jest studentem III roku informatyki na Politechnice Wrocławskiej. Arkadiusz Janz mówi o sobie, że trochę odstał od zainteresowań przyrodniczych. Lubi swoją studiowaną specjalność i widzi w niej dalszą drogę zawodową. Jego hobby sportowe i to już wieloletnie, to deskorolki. Współtwórczynią jego sukcesów była mgr Jadwiga Borowiec, nauczycielka przyrody, wychowawczyni wielu autentycznych talentów konkursowych.

Paweł Kamiński. Pochodzi z Leśnej. Został laureatem III Konkursu Przyrodniczo-Ekologicznego Szkół Podstawowych w 2006 r. i jak dotąd jest jedynym reprezentantem Leśnej, który osiągnął taki sukces, chociaż obie szkoły z tego sympatycznego, niewielkiego miasteczka często startują w Konkursach organizowanych przez nasz Okręg. Jego zwycięstwo było sporą niespodzianką, bo zostawił w odległym polu, tak dominujących dotąd reprezentantów Lwówka Śląskiego. W przygotowaniu się do Konkursu pomagały mu dwie nauczycielki – mgr Katarzyna Jabłońska i mgr Jadwiga Kręgiel-Piórkowska. Z pewnością znaczenie miał również wpływ mamy – nauczycielki. Po ukończeniu szkoły podstawowej uczęszczał do Gimnazjum Nr 3 w Lubaniu, a potem w tym samym mieście do Liceum Ogólnokształcącego do klasy o profilu matematyczno-fizycznym. Po ukończeniu II klasy uczęszczał przez jeden rok jako stypendysta LO do niemieckiej szkoły „Adelsheim”, a potem wrócił do Lubania i zdał maturę z bardzo dobrym wynikiem (96%). W tym roku szkolnym zaczął studia na Uniwersytecie im. A. Mickiewicza w Poznaniu na kierunku anglistyka, będzie zatem znał dobrze dwa popularne języki. Jego hobby to gitara elektryczna i język angielski.

Paweł Kłobucki. Uczeń Gimnazjum w Świerzawie. Swój wielki sukces – główny laur zdobył w X Konkursie 2003 r. zostawiając w pokonanym polu 30 uczestników finału. Opiekunem była mgr Bożena Śliwa. Po ukończeniu gimnazjum kontynuował naukę w LO w Złotoryi, a potem studia na Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu na wydziale leśnym. Aktualnie studiuje na Uniwersytecie Jagiellońskim biologię i geografę oraz podyplomowo ichtologię na Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie. W planach ma doktorat.

Katarzyna Kłopotek. Uczennica Gimnazjum Nr 3 w Bolesławcu. Tytuł laureatki zdobyła w 2004 r. podczas XI Konkursu, którego finały rozegrano w Gimnazjum w Piechowicach i SSM „Złoty Widok” w Michałowicach. Opiekunem była znana już z wielu poprzednich sukcesów mgr Lidia Chadaj. Kasia zostawiła w pobitym polu 30 innych finalistów, w tym 12 w ścisłym finale. W całym Konkursie wzięło wtedy udział 1076 uczniów z 38 gimnazjów (XI Konkurs był pierwszym przewidzianym tylko dla szkół gimnazjalnych). Po ukończeniu gimnazjum kontynuowała naukę w klasie biologiczno-chemicznej I Liceum Ogólnokształcącego w Bolesławcu. Po maturze dosyć nieoczekiwanie podjęła studia w Akademii Sztuk Pięknych we Wrocławiu i jesienią 2013 r. studiuje na V roku.

Leszek Kłyszeyko. Mieszkaniec Jeleniej Góry. W historii jeleniogórskich Konkursów LOP ma zapisaną bogatą kartę. Jako uczeń Szkoły Podstawowej Nr 4 zajął I miejsce w 1996 r. w III Konkursie Biologiczno-Ekologicznym Szkół Podstawowych, a warto wiedzieć, że w I etapie tego Konkursu wzięła udział rekordowa ilość 1151 uczniów z 67 szkół, a do finału dotarło 32. Trzy lata później, jako uczeń I LO im. S. Żeromskiego w Jeleniej Górze, w etapie wojewódzkim XIV Olimpiady Wiedzy Ekologicznej zajął III miejsce i awansował do etapu dolnośląskiego, a w następnym roku 2000 w XV Olimpiadzie wygrał i wywalczył awans do etapu dolnośląskiego, gdzie zajął XII miejsce. Pomocną w jego sukcesach licealnych była nauczycielka mgr Anna Poprawska. Po ukończeniu liceum próbował studiować na biotechnologii na Uniwersytecie im. M. Skłodowskiej-Curie w Lublinie (miał tam preferencje olimpijskie), ale zdał też egzamin na Akademii Medycznej w Warszawie i tam pozostał kończąc studia na Wydziale Lekarskim. Pracuje obecnie w Szpitalu Wojewódzkim w Jeleniej Górze i specjalizuje się

w zakresie ginekologii. Jest żonaty, ma ukochaną 3-letnią córeczkę Weronikę. Jego hobby to wędkarstwo, pływanie i turystyka zagraniczna.

Natalia Kowalska. Uczennica Gimnazjum Nr 3 w Bolesławcu. Stanowiła piękny przykład jak uporem i systematycznością można osiągnąć najwyższy cel. Brała udział w trzech kolejnych Konkursach w latach 2000 (VII Konkurs), 2001 (VIII) i 2002 (IX). W każdym z nich plasowała się w końcowej klasyfikacji o 1 miejsce wyżej od III poprzez II do I. W pierwszych zaporą nie do pokonania była znakomita Iga Kucharska ze Zgorzelca, gdy jej zabrakło Natalia była już nie do pokonania. Jej opiekunem była mgr Lidia Chadaj. Dalsze etapy jej kształcenia to Liceum Ogólnokształcące (klasa o profilu matematyczno-fizycznym), potem studia na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej we Wrocławiu.

Przemysław Kozłowski. Uczeń Liceum Ogólnokształcącego w Zgorzelcu. Dokonał w latach 2002 i 2003 rzadkiej sztuki wygrywając kolejno dwa etapy regionalne XVII i XVIII Olimpiady Wiedzy Ekologicznej. W przygotowaniu pomogła mu nauczycielka mgr Beata Winkler-Krupińska. Konkurs odbywał się w nieistniejącym już dziś Zespole Szkół Żywności i Weterynarii w Jeleniej Górze. Dzięki jego doskonałym wynikom LO Zgorzelec zdobyło drużynowo II miejsce. Po ukończeniu Liceum, korzystając z preferencji, jakie dało zwycięstwo w Olimpiadzie kontynuował dalszą naukę na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie na Wydziale Ochrony Środowiska. Z dyplomem tej uczelni podjął pracę w Urzędzie Wojewódzkim we Wrocławiu, pracując w „Programie Odra 2006”, zajmującym się m.in. zagadnieniami gospodarki wodnej. Z dawnych zainteresowań pozostała pasja fotografowania roślin i zwierząt. Założył też rodzinę.

Bartłomiej Krupowicz. Jako uczeń kamiennogórskiej „1” brał 4-krotnie udział w finałach naszych Konkursów i to z wielkimi sukcesami. W V Konkursie kl. II-III 2009 zajął VI-VII miejsce, w VII Konkursie 2010 r. klas starszych był VII-VIII, ale w dwu następnych VIII (2011 r.) i IX (2012 r.) nie dał żadnych szans konkurentom wygrywając zdecydowanie. Opiekunem była mgr Katarzyna Grzelak. W roku szkolnym 2013/2014 uczęszcza do kl. II Gimnazjum w Kamiennej Górze. Planuje w przyszłości ukończenie Liceum Ogólnokształcącego, a dalej myśli o studiach prawniczych. Przez cały czas nauki w szkole podstawowej należał do uczniów wyróżniających się wynikami w nauce. Ukończył szkołę ze średnią ocen 6,0! Brał udział w Konkursach przyrodniczych, matematycznych, historycznych, polonistycznych, z języka angielskiego i niemieckiego osiągając bardzo dobre rezultaty. Interesuje się tymi przedmiotami, może nieco mniej matematyką i językiem polskim. Klasę I gimnazjum ukończył ze średnią ocen 5,8.

Iga Kucharska. Jako uczennica Gimnazjum Nr 1 w Zgorzelcu, pod opieką mgr Małgorzaty Śniechowskiej, osiągnęła niespotykany w historii Konkursów sukces zdobywając trzykrotnie tytuł laureata. Uczyniła to w latach 1999 (VI Konkurs), 2000 (VII) i 2001 (VIII). Po ukończeniu gimnazjum kontynuowała naukę w liceum Ogólnokształcącym SS Urszulanek we Wrocławiu. W klasie maturalnej była laureatką krajową Olimpiady Biologicznej i Olimpiady Wiedzy Ekologicznej. Potem studiowała na Politechnice Wrocławskiej na Wydziale Chemicznym kończąc ją ze stopniem mgr inż. biotechnologii. Aktualnie odbywa studia doktoranckie na Uniwersytecie Wirginia w USA.

Paulina Kuczma. Uczennica SP 1 w Piechowicach. Dwukrotnie osiągała sukcesy w podówczas jedynym Konkursie Biologiczno-Ekologicznym Szkół Podstawowych. W IV

edycji (1997 r.) zajęła VI miejsce, ale była wtedy najmłodszą uczestniczką finałów (uczenica kl. VI), a rok później w kl. VII sięgnęła w dobrym stylu po tytuł mistrzowski. Opiekunami Pauliny byli mgr Zbigniew Sobczyński (w 1997 r.) i mgr Beata Szyłeko. Po szkole podstawowej kontynuowała naukę w Europa Schule w Guben, zaliczając z bardzo dobrym wynikiem maturę europejską. W Berlinie w renomowanej uczelni medycznej zdobyła zawód lekarza – chirurga. Dobra znajomość kilku języków obcych – niemiecki, francuski, angielski, rosyjski i chiński (!) umożliwiła odbywanie praktyk medycznych w wielu krajach m.in. w Australii, Chinach i w USA, gdzie zdobyła specjalizację chirurgiczną. Po studiach podjęła pracę lekarza-chirurga w Klinice Uniwersyteckiej w Szwajcarii w Genewie. Pracuje nad doktoratem z zakresu onkologii i uczy się kolejnego języka – hiszpańskiego.

Aleksandra Leja. Uczennica SP w Opolnie Zdroju. Mocno zaakcentowała swój udział w Konkursie Przyrodniczo-Ekologicznym, wygrywając w pięknym stylu V Konkurs w 2008 r. Jej opiekunem był mgr Marek Łabędź, znany wielu nauczycielom jako wielokrotny gospodarz eliminacji rejonowych Konkursu, a także organizator lokalnych konkursów ekologicznych i krajoznawczych. Po ukończeniu szkoły podstawowej kontynuowała naukę w Gimnazjum Nr 1 w Bogatyni, a dalej w miejscowym Zespole Szkół Zawodowych. Aktualnie w roku szkolnym 2013/2014 jest uczennicą kl. III technikum o specjalności mechatronik. Plany życiowe ma niezbyt sprecyzowane, ale myśli m.in. o psychologii (?). Zainteresowań przyrodniczych na razie nie kontynuuje.

Magda Lis. Uczennica Gimnazjum w Świerzawie, z którego to w dziejach Konkursu pojawiło się wielu dobrze przygotowanych uczniów. W grono laureatów wkroczyła zwycięstwem w XIII Konkursie w roku 2006. Opiekunem była mgr Bożena Śliwa. Po ukończeniu gimnazjum kontynuowała naukę w I LO im. S. Żeromskiego w Jeleniej Górze (klasa lingwistyczna), a dalej studia na Uniwersytecie Poznańskim. Tam zdobyła licencjat. Obecnie w ramach programu „Erasmus” ma wyjechać na dalsze studia do Holandii. Zgłębiać tam będzie tajniki stosunków międzynarodowych.

Urszula Ławrynowicz. Jako uczennica SP 1 w Szklarskiej Porębie zdominowała dwa pierwsze Konkursy Przyrodniczo-Ekologiczne Szkół Podstawowych w latach 2004 i 2005. W pierwszym zdobyła główny laur, w drugim nieznacznie uległa Arkadiuszowi Janzowi z Lwówka Śląskiego. Przygotowywała się pod kierunkiem mgr Teresy Wolłowicz, podówczas ocenianej jako jedna z najlepiej przygotowujących dzieci do Konkursów. Po ukończeniu szkoły podstawowej kontynuowała naukę w Gimnazjum w Szklarskiej Porębie, potem w II LO w Jeleniej Górze-Cieplicach (klasa biologiczno-chemiczna). W aktualnym roku jest studentką III roku Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego, na kierunku analityka medyczna.

Adrian Łaziński. Pochodzi z Sieniawki. Uczeń Zespołu Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Porajowie. Kilukrotnie brał udział w Konkursach. W Konkursie Przyrodniczo-Ekologicznym Szkół Podstawowych wystąpił w I edycji (2004 r.) i zajął wysokie VIII miejsce, a rok później był już na wysokim IV miejscu. Jego opiekunem była mgr Bożena Łabędź. Jako uczeń gimnazjum w XIV edycji Konkursu Biologiczno-Ekologicznego w 2007 r. osiągnął swój największy sukces zdobywając tytuł mistrzowski. Jego opiekunem była mgr Agnieszka Szura-Czerniawska. Po ukończeniu gimnazjum uczęszczał do LO w Bogatyni do klasy matematyczno-fizycznej. Aktualnie jesienią 2013 r. jest studentem II roku Wy-

działu Mechaniki I Budowy Maszyn Politechniki Wrocławskiej i planuje specjalizować się w inżynierii pojazdowej. Jego hobby to motoryzacja. Ma samochód alfa romeo (już drugi). Oprócz tego interesuje się muzyką i to w dosyć szerokim zakresie tematycznym.

Agata Pałkiewicz. Mieszkanka Kamiennej Góry, uczennica SP Nr 1. Należy do najmłodszego pokolenia laureatów Konkursu. Zwyciężyła w IX Konkursie Przyrodniczo-Krajoznawczym Edukacji Wczesnoszkolnej kl. II-III, uzyskując w końcowej punktacji 84,5 pkt., co pozwoliło jej na wyraźne zwycięstwo nad konkurentami (II miejsce to o 5 pkt. mniej, a więc spora różnica). Wygrała oba etapy finału – pisemny, z przewagą 0,5 pkt., ale za to ustny aż o 3,5 pkt. W roku szkolnym 2013/2014 uczęszcza do kl. IV tej samej szkoły. Interesuje się przyrodą, geografią, turystyką i matematyką. Jeździ na nartach. Klasę III ukończyła z wyróżnieniem. Oczywiście będzie kiedyś studiować, ale droga do tego daleka, stąd przewidywania ma jeszcze dosyć mgliste.

Monika Primke. Pochodzi z Lwówka Śląskiego. Stanowi kolejny przykład doskonałe przygotowanych uczniów wywodzących się z tego przecież nie tak wielkiego miasta. Jako uczennica miejscowej „2” zdobyła w Konkursie Szkół Podstawowych w 2007 r. (IV Konkurs) II miejsce i ten sukces powtórzyła w następnej edycji. Jako gimnazjalistka w XVII Konkursie w 2010 r. zajęła ex aequo I-II miejsce z Elżbietą Gołdyn z Jeleniej Góry. Opiekunką był mgr Jadwiga Borowiec, a w Gimnazjum mgr Barbara Sykała. W roku szkolnym 2013/2014 uczęszcza do kl. III-VII LO we Wrocławiu, a w przyszłości chce studiować medycynę i zostać lekarzem.

Błażej Przystajko. Mieszkaniec Piechowic. Jako reprezentant miejscowej „1” osiągnął duże sukcesy w Konkursach Szkół Podstawowych zdobywając II miejsce w 2009 r. (VI Konkurs) i I miejsce w 2010 r. (VII edycja). Opiekunem była mgr Beata Szyłeko. Jako reprezentant Gimnazjum w Szklarskiej Porębie w XIX Konkursie w 2012 r. zdobył III miejsce. Opiekunem była mgr Danuta Sikora. W roku szkolnym 2013/2014 uczęszcza do Liceum Ogólnokształcącego w Szklarskiej Porębie. Zamierza kontynuować naukę na studiach przyrodniczych. Wiąże się to z wykazywanymi od lat zainteresowaniami przyrodniczymi. Pasjonuje go poznawanie geologii, flory, fauny Sudetów, ale również zainteresowanie matematyką i chemią nie jest mu obce i osiąga w tych przedmiotach bardzo dobre wyniki.

Krzysztof Retych. Pochodzi z Jeleniej Góry. Brał udział w Konkursach, najpierw jako uczeń Szkoły Podstawowej Nr 11, a potem Gimnazjum przy I LO im. S. Żeromskiego w Jeleniej Górze. W 2009 r. w VI edycji szkół podstawowych został głównym laureatem (a był wtedy uczniem kl. IV), w VII edycji (2010 r.) zdobył miejsce VII, a w VIII edycji w 2011 r. prowadząc po pisemnym finale zrezygnował z ustnego, bo w tym samym czasie w odległym Wrocławiu odbywał się jakiś ważny finał konkursu matematycznego, a on był kapitanem drużyny. W Gimnazjum wrócił jednak do Konkursu i w 2011 r. (XVIII edycja) zajął II miejsce, rok później w XIX Konkursie był V. Jednym słowem doskonały znawca przyrody, przynajmniej w teorii. Jego stałym opiekunem i doradcą towarzyszącym mu w każdym występie była jego matka. W roku szkolnym 2013/2014 jest uczniem kl. III Gimnazjum, a planów na przyszłość ma wiele m.in. międzynarodowa matura (wtedy we Wrocławiu) i studia na astrobiologii (!). Z ostatniej chwili – bierze udział w XX Konkursie i wygrał finał.

Laura Rzeźwicka. Mieszkanca Lwówka Śląskiego. To najmłodsze pokolenie laureatów Konkursu z długiej serii sukcesów uczniów szkół lwóweckich. Jako uczennica SP 2 w Lwówku Śląskim zajmowała w Konkursie Przyrodniczo-Ekologicznym Szkół Podstawowych bardzo wysokie lokaty, bo w 2006 r. (III Konkurs) zajęła II miejsce, a w rok później była laureatką. Jako uczennica Gimnazjum im. Jana Pawła II znowu pokazała klasę. W 2008 r. (XV Konkurs) była III, a w następnym roku II. Opiekunem w SP 2 była mgr Jadwiga Borowiec, w Gimnazjum mgr Krystyna Malinowska. Kontynuowała naukę w I LO w Bolesławcu w klasie o profilu humanistycznym i w 2013 roku zdała maturę jako prymuska (5,3 średnia ocen). Obecnie przez rok postanowiła zrobić przerwę w nauce, aby zastanowić się nad najbardziej sensownym kierunkiem dalszego kształcenia. Podoba jej się informatyka, ale jeszcze nie przesądziła o wyborze studiów. Planuje podróż m.in. Londyn, czyta dużo książek o różnej tematyce, maluje koszulki i działa w fundacji związanej z ochroną przyrody środowiska, a także z imprezami na orientację.

Dorota Sikorska. Jako uczennica Szkoły Podstawowej w Gryfowie Śląskim zdobyła w 2008 r. I miejsce ex aequo w finale regionalnym IV Konkursu Przyrodniczo-Krajoznawczego Nauczania Zintegrowanego kl. II-III Szkół Podstawowych ph. „Bądźmy przyjaciółmi przyrody”. Opiekunem była mgr Agnieszka Puchalska.

W roku szkolnym 2013/2014 uczęszcza do kl. III Gimnazjum w Gryfowie Śląskim im. Kombatantów Ziemi Gryfowskiej.

Po ukończeniu gimnazjum planuje naukę w II Liceum Ogólnokształcącym im. C.K. Norwida w Jeleniej Górze-Cieplicach w klasie matematyczno-przyrodniczej lub w Liceum w Lubaniu w klasie o podobnym profilu.

Zamiłowanie do przyrody, miłość do ludzi i zwierząt odgrywa ważną rolę w jej życiu.

Maciej Sowiński. Uczeń Gimnazjum w Wojcieszowie. Zwyciężył w XVIII Konkursie Biologiczno-Ekologicznym w 2011 r., którego finał pisemny odbył się w jego macierzystej szkole. Opiekunem była mgr Bożena Śliwa. Po ukończeniu gimnazjum kontynuuje naukę w Technikum Handlowym w Jeleniej Górze (specjalność – technik żywienia i usług gastronomicznych) i w roku szkolnym 2013/2014 jest uczniem kl. II. W przyszłości myśli o studiowaniu. Jednak jeszcze nie ma sprecyzowanych poglądów jaki to będzie kierunek. Gimnazjum ukończył jako prymus.

Daniel Szyłeko. Uczeń piechowickiego Gimnazjum im. Jana Pawła II, zdobył główny laur w XII Konkursie 2005 r. Jego opiekunem była mgr Małgorzata Borowska, ale z pewnością na ukierunkowanie jego zainteresowań miała znaczący wpływ jego matka Beata – nauczycielka przyrody w miejscowej podstawówce. Po ukończeniu gimnazjum kontynuował naukę w II LO im. C.K. Norwida w Jeleniej Górze-Cieplicach, a potem podjął studia o specjalności elektronika w Wydziale Zamiejscowym Politechniki Wrocławskiej w Cieplicach. W tym roku kończy studia z dyplomem inżyniera elektronika.

Rafał Tatarczuk. Uczeń Szkoły Podstawowej w Gryfowie Śląskim. W 2008 r. zajął I miejsce ex aequo w finale IV Konkursu Przyrodniczo-Krajoznawczego kl. II-III SP, a trzy lata później w 2011 r. zajął III miejsce w VIII Konkursie Przyrodniczo-Ekologicznym Szkół Podstawowych. Opiekunkami były mgr Agnieszka Puchalska (w kl. I-III) i mgr Mariola Kotowicz. Startował też w konkursach ogólnopolskich „Eko planeta” i w szkol-

nych. W roku szkolnym 2013/2014 jest uczniem kl. III Gimnazjum w Gryfowie Śląskim, a po jego ukończeniu wybiera się do Liceum Ogólnokształcącego Nr 14 we Wrocławiu do klasy matematyczno-przyrodniczo-informatycznej, a potem studia na Politechnice Wrocławskiej w specjalności tworzenia programów komputerowych. W tegorocznym XX Konkursie awansował do finału.

Kamila Urdas. Uczennica Szkoły Podstawowej w Gryfowie Śląskim. Pod opieką mgr Agnieszki Puchalskiej w VII Konkursie Przyrodniczo-Krajoznawczym kl. II-III w 2011 r. zdobyła I miejsce dystansując o całe 5 pkt. następnego finalistę. Nie był to jednak jej jednorazowy wyczyn, ponieważ rok wcześniej w VI Konkursie, zdobyła miejsce VI. W roku szkolnym 2013/2014 jest uczennicą kl. VI SP w Gryfowie i planuje pójście do Gimnazjum też w Gryfowie. W przyszłości chce zostać dziennikarzem radiowym, a wykształcenie wyższe planuje zdobyć na Uniwersytecie Wrocławskim.

Juliusz Żądęł. Mieszkaniec Porajowa. Jako uczeń kl. III miejscowej Szkoły Podstawowej osiągnął swój największy sukces w III edycji Konkursu Przyrodniczo-Krajoznawczego kl. II-III SP w 2007 r. zostając laureatem. Opiekunem była mgr Wenata Stawicka-Czerska. W późniejszych latach jeszcze kilkakrotnie startował, ale sukcesów już nie odniósł. Zainteresowania przyrodnicze zamienił jednak skutecznie na techniczne osiągając nawet sukcesy w skali dolnośląskiej (I miejsce w Konkursie „Motoklasa”). W roku szkolnym 2013/2014 uczęszcza do kl. I LO w Bogatyni, a w przyszłości planuje zostać jeszcze nie wie dokładnie kim, bo ma za dużo pomysłów.

Finał I Konkursu Biolog.-Ekolog. (SSM Kamień, 26 XI 1994 r.)

ROZDZIAŁ VI

Główne dziedziny działalności Okręgu LOP

A. OLIMPIADY WIEDZY EKOLOGICZNEJ

W r. 1990 ZW LOP w Jeleniej Górze przejął organizację Olimpiady od jej dotychczasowego twórcy i organizatora, czyli Związku Socjalistycznej Młodzieży Polskiej, który przeprowadził ich do tej pory 4. ZSMP traktował Olimpiadę jako środek popularyzacji idei ochrony środowiska, forma przeprowadzania przypominała raczej zabawę w konkurs. Byłem osobiście świadkiem jako zaproszony juror, jak uczestnicy piszący testy zasiadali do jednego wspólnego stołu, gdzie o samodzielnej pracy trudno było mówić. Niektórzy jurorzy dostosowywali się do tej niefrasobliwej konwencji i dlatego nie było nic dziwnego w tym, że resort oświaty nie chciał Olimpiady zaliczyć na równych prawach do grona innych, już istniejących, olimpiad przedmiotowych, gdzie panowały zgoda i inne zwyczaje.

Organizację V Olimpiady przejęły od ZSMP wspólnie Zarząd Wojewódzkiej Ligi Ochrony Przyrody, Kuratorium Oświaty, Wydział Ochrony Środowiska Urzędu Wojewódzkiego i Karkonoski Park Narodowy. Głównym inicjatorem a następnie koordynatorem współdziałania był ZW LOP. Jako ówczesny prezes ZW LOP a zarazem koordynator współpracy LOP z Kuratorium Oświaty objąłem kierownictwo przygotowań a następnie organizacji V Olimpiady.

Niestety trudne lata, jakie przechodził nasz Zarząd (dwukrotna zmiana lokum) i konieczność zdeponowania dokumentacji na przechowanie – potem zniszczonej – spowodowała powstanie luk w dokumentacji. Dlatego dane z pierwszych olimpiad są fragmentaryczne.

V Olimpiada w 1990 r.

Została zorganizowana w Zespole Szkół Chemicznych w Jeleniej Górze. Uroczyste otwarcie zaszczycili przedstawiciele wszystkich głównych współorganizatorów. Wyniki się nie zachowały. Pamiętam natomiast kłopoty, jakie sprawili „wyjadacze” poprzednich edycji Olimpiady zdziwieni gruntowną zmianą formy prowadzenia konkursu. Jeden z „gwiazdorów” poprzednich edycji wręcz się zbuntował i przeniósł ten bunt na grunt swojego liceum, które od tej pory coraz rzadziej wysyłało reprezentantów a od kilku lat nie ma ich wcale.

VI Olimpiada w 1991 r.

Eliminacje wojewódzkie (II etap) przeprowadzono w jeleniogórskim Technikum Weterynaryjnym. Startowało 51 uczniów z 19 szkół. Zwyciężył Bartosz Leś z I LO w Jeleniej Górze.

VII Olimpiada w 1992 r.

Gospodarzem organizacji było kolejny raz Technikum Weterynaryjne w Jeleniej Górze, kierowane wówczas przez mgr Romana Kwaśnickiego – późniejszego wicewojewodę jeleniogórskiego.

Startowało 45 uczniów z 18 szkół. I miejsce zdobył Michał Rokosz reprezentujący gospodarzy eliminacji.

VIII Olimpiada w 1993 r.

W dniu 24 IV 1993 r. w Zespole Szkół Chemicznych w Jeleniej Górze odbyły się eliminacje wojewódzkie z udziałem reprezentantów 20 szkół – 42 uczniów. Zabrało 13 zakwalifikowanych. Test pisemny pisany w ciągu 60 min. składał się z 50-ciu pytań (test 3-krotnego wyboru). Najlepsze rezultaty i awans do finału ustnego uzyskało 8 osób. Wyniki finału ustnego dały następującą kolejność:

I – II miejsce: Kamila Jeleńska I LO Jelenia Góra i Anna Drozdek I LO Bolesławiec – po 24 punkty

III miejsce: Bartosz Leś I LO Jelenia Góra – 23 punkty

IV – V miejsce: Marcin Komada ZSRol. Jelenia Góra i Joanna Szumer LO Lubań – po 17 punktów

VI miejsce: Jacek Rusek II LO Jelenia Góra – 13 punktów

VII miejsce: Paweł Kałafatiuk ZSRol. Jelenia Góra – 12 punktów

VIII miejsce: Grzegorz Łyp LO Lubań – 9 punktów.

Pierwsza trójka jedzie do Konina na finał krajowy. Uzyskała wartościowe wyniki. K. Jeleńska zdobyła V miejsce, a B. Leś był XII.

Opiekunami najlepszych są: mgr Ewa Huberska i mgr Anna Poprawska z I LO Jelenia Góra, mgr Teresa Stopnicka I LO Bolesławiec, mgr Zinta Wilums LO Lubań, mgr Aleksandra Gołębiewska II LO Jelenia Góra, mgr Stanisława Krawczyk ZSRol.-Ekolog. Jelenia Góra.

Summaryczne wyniki eliminacji pisemnych dały następującą kolejność:

I miejsce – I LO Jelenia Góra – 107 punktów

II miejsce – LO Lubań – 103 punkty

III miejsce ZSRol.-Ekolog. Jelenia Góra – 96 punktów

IV miejsce I LO Bolesławiec – 95 punktów

(z niektórych szkół startowało 4 zawodników, liczono wyniki 3 najlepszych)

Jury oceniające: mgr Joanna Biel-Ćwikowska (przewodnicząca), mgr inż. Gabriela Sierszeń, mgr Zofia Rogalska, mgr Danuta Długopolska, mgr inż. Jerzy Ratajski.

Gospodarzami eliminacji był zespół pracowników i uczniów Szkoły kierowanej przez mgr Marię Bieleń – dyrektora Szkoły.

Podczas tegorocznych eliminacji powołano zgodnie z życzeniem Komitetu Głównego OWEk. – Komitet Okręgowy o kilkuletniej kadencji w składzie 11 osób. Przewodniczącym wybrano mgr Zdzisława Gassza, sekretarzem ds. programowych mgr inż. Joannę Biel-Ćwikowską, sekretarzem ds. organizacyjnych – Daniełę Bochyńską. Przewodniczący Komitetu kierował dotychczasowymi Olimpiadami od 1990 r. (V edycja).

IX Olimpiada w 1994 r.

W dniu 23 IV 1994 r. w Zespole Szkół Chemicznych w Jeleniej Górze odbyły się eliminacje wojewódzkie, które zgromadziły reprezentantów 25 szkół – 64 uczniów (na 74 zakwalifikowanych).

Etap pisemny – 50 pytań (test 3-krotnego wyboru, 60 min. czasu) zakończyły pozytywnie 4 osoby (35 i więcej punktów). Ponadto warunkowo (była taka możliwość regulaminowa) dopuszczono do finału 4 osoby, które uzyskały po 33 i 32 punkty. W finale ustnym uczestnicy odpowiedzieli („z marszu”, czyli bez czasu na przygotowanie) na 6 pytań. Suma punktów obu części dała ostateczną kolejność:

I m – Grzegorz Łyp LO Lubań 59 pkt. (39 test), II m. – Iwona Celej I LO Jelenia Góra 57 (36), III-IV m. – Marta Wojtkiewicz I LO Bolesławiec 55 (36) i Bartosz Leś I LO Jelenia Góra 55 (35), V m. – Przemysław Kubiak LO Bogatynia – 51 (32), VI m – Anna Drozdek I LO Bolesławiec 49 (33), VII-VIII m. – Michał Karpiński LO Kowary 48 (33) i Kamil Stanisławek LO Kamienna Góra 48 (32). W finale krajowym w Białej Podlaskiej wystąpi jeden ze zdobywców III-IV m. (ostatecznie pojechali oboje po rezy-

gnacji Grzegorza Łypa). Iwona Celej zajęła VI m. w Polsce.

Opiekunami finalistów są: mgr Danuta Furtak LO Lubań, mgr Grażyna Krakowiak LO Kowary, mgr Edwarda Zielińska i mgr Ewa Huberska z I LO Jelenia Góra, mgr Teresa Stopnicka i mgr Jolanta Sikora z I LO w Bolesławcu, mgr Elżbieta Ogorzelska LO Bogatynia, mgr Danuta Długopolska LO Kamienna Góra.

W sumarycznej punktacji etapu pisemnego najlepsi byli: I m. – LO Lubań – 101 pkt., II m. – I LO Jelenia Góra – 95 pkt., III m. – LO Kowary – 94 pkt.

Jury oceniałe: mgr inż. Joanna Biel-Ćwikowska (przewod.), mgr inż. Gabriela Sierszeń, mgr Maciej Gontarek, mgr Jadwiga Gondek, mgr Barbara Pawłowicz, mgr Zofia Rogalska.

Gospodarze to zespół pracowników i uczniów Szkoły kierowanej przez dyrektora – mgr Marię Bieleń.

Prace organizacyjne prowadzili członkowie Komitetu Wojewódzkiego OWEK – Daniela Bochyńska, mgr Danuta Długopolska, mgr Aleksandra Gołębiewska. Całością prac kierował prezes ZW LOP – mgr Zdzisław Gasz.

X Olimpiada w 1995 r.

W dniu 22 IV 1995 r. (Światowy "Dzień Ziemi") w Zespole Szkół Leśnych i Drzewnych w Jeleniej Górze – Sobieszowie odbyły się eliminacje wojewódzkie, w których brało udział 56 reprezentantów z 21 szkół. Nie zjawili się 5 osób zakwalifikowanych, głównie z pobliskich szkół.

Etap pisemny składający się jak zawsze z 50 pytań (test 3-krotnego wyboru, 60 min. czasu) zaliczyło pomyślnie tylko 5 uczniów (70% i więcej poprawnych odpowiedzi) i oni zakwalifikowali się do finału ustnego. Punkty zdobyte w teście oraz za odpowiedzi ustne (po 6 pytań każdy) dały końcową kolejność:

I m. – Monika Zaradzka I LO Jelenia Góra 51 pkt (38 pkt), II m. – Piotr Burek LO Kamienna Góra 50 (40), III m. – Prze-

mystaw Kubiak LO Bogatynia 47 (37), IV m. – Monika Walasek II LO Jelenia Góra 46 (37), V m. – Piotr Nosal ZSZ Kamienna Góra 43 (36). W finale krajowym w Zwierzynie (Roztoczański PN) wystąpiła pierwsza trójka.

W punktacji sumarycznej etapu pisemnego najlepsze wyniki uzyskali:

I m. – LO Kamienna Góra – 104 pkt., II m. – I LO Jelenia Góra – 101 pkt., III m. – LO Lubań 97 pkt.

Oceniało jury w składzie: mgr inż. Joanna Biel-Ćwikowska (przewod.), mgr Barbara Pawłowicz, mgr Maciej Gontarek, mgr Jadwiga Gondek, mgr inż. Gabriela Sierszeń.

Prace organizacyjne prowadzili członkowie Wojewódzkiego Komitetu OWEK – Daniela Bochyńska, mgr inż. Zofia Rogalska, mgr inż. Irena Dobrowolska, mgr inż. Krystyna Śliwa, mgr Danuta Długopolska, mgr Zinta Wilums. Całością prac od etapu szkolnego kierował mgr Zdzisław Gasz (prezes ZW LOP, Kuratorium Oświaty).

Gospodarzami eliminacji byli nauczyciele, pracownicy administracji i obsługi oraz uczniowie Zespołu Szkół kierowani przez dyrektora mgr inż. Janusza Wojtasa i wicedyrektora mgr inż. Liliannę Lucerską.

XI Olimpiada w 1996 r.

W dniu 27 IV 1996 r. w Zespole Szkół Rolniczych w Jeleniej Górze-Sobieszowie odbyły się eliminacje wojewódzkie, które zgromadziły na starcie 62 reprezentantów z 23 szkół. Nie zjawili się 9 uczniów zakwalifikowanych do eliminacji (głównie z ZS Rolniczych z Biedrzychowic i ZS Roln.-Ekolog. z Jeleniej Góry). Etap pisemny składający się tradycyjnie z 50 pytań (test 3-krotnego wyboru, 60 min. czasu) napisało na dobrym poziomie tylko 7 uczniów (70% i więcej poprawnych odpowiedzi) i tylu zakwalifikowało się do finału ustnego. Ogólny poziom odpowiedzi oceniono jako niski, o czym również świadczyła spora ilość testów o punktacji

poniżej 25 pkt (12 osób). Wyniki testu + odpowiedzi ustne pozwoliły na ustalenie ostatecznej punktacji:

I m. – Izabela Stankiewicz I LO Bolesławiec 57 pkt (41 pkt test), II m. – Grzegorz Sindrewicz 56 (37) i Krzysztof Strażnik 56 (37) – obaj LO Lubań, IV m. – Artur Trzebiński I LO Bolesławiec 56 (36), V m. – Aleksandra Mickiewicz I LO Jelenia Góra 55 (38), VI m. – Agata Tarnowska I LO Bolesławiec 54 (35), VII m. – Michał Kurdek LO Lubań 49 (36). Do finału krajowego awansowali zdobywcy I-III miejsca.

Opiekunami najlepszych zespołów były: mgr Stefania Marcinow I LO Bolesławiec i mgr Zinta Wilums LO Lubań.

W sumarycznej punktacji etapu pisemnego najlepsi okazali się reprezentanci: I m. – I LO Bolesławiec 112 pkt., II m. – LO w Lubaniu 103 pkt., III m. – I LO w Jeleniej Górze – 95 pkt.

W finale ustnym uczniowie po raz pierwszy otrzymali czas na przygotowanie odpowiedzi, co wyraźnie poprawiło ich jakość, ale znacznie wydłużyło czas.

Oceniąco jury w składzie: mgr inż. Joanna Biel-Ćwikowska (przewod.), mgr Jadwiga Gondek, mgr inż. Krystyna Śliwa, mgr inż. Iwona Dobrowolska, mgr Gabriela Sierszeń.

Organizatorami eliminacji byli członkowie Wojewódzkiego Komitetu OWEk – Daniela Bochyńska, mgr Zinta Wilums, mgr inż. Krystyna Śliwa, mgr inż. Iwona Dobrowolska, mgr Zofia Zawadzka, mgr Barbara Wieniawska, mgr inż. Joanna Biel-Ćwikowska, mgr inż. Róża Ciechanowicz-Kuszał.

Gospodarzami eliminacji byli pracownicy i uczniowie Zespołu Szkół kierowani przez dyrektora mgr inż. Jarosława Bochyńskiego. Całością prac od etapu szkolnego kierował mgr Zdzisław Gasz (Kuratorium Oświaty, v-ce prezes ZW LOP).

XII Olimpiada w 1997 r.

W dniu 19 IV 1997 r. w Zespole Szkół Rolniczych w Jeleniej Górze – Sobieszowie odbyły się eliminacje

wojewódzkie, które zgromadziły reprezentantów 18 szkół. Z 53 osób zakwalifikowanych do testów przystąpiło 51 (brak z ZS Rolniczych z Biedrzychowic). Eliminacje pisemne to 50 pytań (test 3-krotnego wyboru, 60 min. czasu).

Niezbędne minimum 35 pkt osiągnęło 12 osób (dwie więcej niż w ubiegłym roku), a do finału ustnego weszło 8 najlepszych. Po eliminacjach pisemnych i finale ustnym ukształtowała się następująca kolejność:

I m. – Anna Chrostek I LO Jelenia Góra 62 pkt (45 pkt test), II m. – Krzysztof Strażnik LO Lubań 62 (39), III m. – Magdalena Hertman I LO Bolesławiec 58 (41), IV m. – Marcin Kadej LO Lubań 57 (36), V m. – Agata Tarnowska I LO Bolesławiec 54 (38), VI m. – Apolinary Węglewski LO Kowary 53 (40), VII m. – Paweł Duchnik ZSZ nr 2 Lubań 53 (38), VIII m. – Łukasz Kadej LO Lubań 51 (41). Do finału krajowego awansowała pierwsza trójka.

Największe sukcesy uzyskali opiekunowie: mgr Zinta Wilums LO Lubań, mgr Anna Poprawska I LO Jelenia Góra, mgr Teresa Stopnicka I LO Bolesławiec.

Sumaryczna punktacja etapu pisemnego dała następującą kolejność szkół: I m. – LO Lubań 116 pkt., II m. – I LO Jelenia Góra 114 pkt., III m. – I LO Bolesławiec – 113 pkt.

Jury pracowało w składzie: mgr inż. Joanna Biel-Ćwikowska (przewod.), mgr Jadwiga Gondek, mgr inż. Zbigniew Sobczyński, mgr Czesław Narkiewicz, mgr inż. Krystyna Śliwa. Sekretariat jury prowadziły mgr inż. Iwona Dobrowolska, mgr inż. Gabriela Sierszeń.

Przy organizacji Olimpiady pracowali członkowie Wojewódzkiego Komitetu OWEk – mgr inż. Joanna Biel-Ćwikowska, mgr inż. Krystyna Śliwa, a w czasie eliminacji wspierali ich działanie: mgr Zinta Wilums, mgr Krzysztof Raczek, mgr inż. Iwona Dobrowolska i Maria Goraczewska.

Gospodarzami eliminacji byli pracownicy Zespołu Szkół pod kierownictwem

dyrektora mgr inż. Jarosława Bochyńskiego. Całością prac od etapu szkolnego do eliminacji wojewódzkich kierował mgr Zdzisław Gasz – pracownik Kuratorium Oświaty w Jeleniej Górze i prezes Zarządu Wojewódzkiego LOP.

XIII Olimpiada w 1998 r.

W dniu 18 IV 1998 r. w Zespole Szkół Drzewnych i Leśnych w Jeleniej Górze – Sobieszowie odbyły się eliminacje wojewódzkie, które zgromadziły reprezentantów 21 szkół. Z 62 uczniów zakwalifikowanych do pisania testów przystąpiło 58 (zabrakło aż 2 uczniów z ZS Roln.-Ekol. w Jeleniej Górze).

Test jak zwykle składał się z 50 pytań (test 3-krotnego wyboru). 18 osób uzyskało minimum 35 punktów wymagane do awansu, ale w finale ustnym znalazło się 8 najlepszych. Na podstawie wyników etapu pisemnego i ustnego ustalono ostateczną kolejność:

I m. – Magdalena Muszyńska I LO Jelenia Góra 62 pkt (44 pkt test), II m. – Damian Szczuciński ZSLic. Zgorzelec 61 (38), III m. – Krzysztof Wysocki ZSDiL Jelenia Góra 58 (37), IV m. – Marcin Fułat LO Kamienna Góra 53 (37), V-VII m. – Przemysław Pomykała I LO Bogatynia 52 (38), Katarzyna Zabrocka LO Lubań 52 (37), Łukasz Kot I LO Jelenia Góra 52 (38); VIII m. – Jacek Rozmus ZSTech. Jelenia Góra 48 (38). Awans do finału krajowego uzyskała pierwsza trójka.

Największe sukcesy uzyskali opiekunowie: mgr Krystyna Reczka I LO Jelenia Góra, mgr Izabela Chodkiewicz ZSLic. Zgorzelec i mgr Dariusz Szala ZSDiL Jelenia Góra.

W sumarycznej punktacji etapu pisemnego najlepiej spisali się reprezentanci: I m. – I LO Jelenia Góra 119 pkt, II m. – ZSDiL Jelenia Góra 107 pkt, III-IV m. – LO Bogatynia i LO Kowary – po 103 pkt.

Jury pracowało w składzie: mgr inż. Joanna Biel-Ćwikowska (przewod.), mgr inż. Krystyna Śliwa, mgr Krzysztof Raczek,

mgr Gabriela Sierszeń, mgr Czesław Nariewicz.

Prace organizacyjne prowadzili: mgr inż. Joanna Biel-Ćwikowska, mgr inż. Krystyna Śliwa, Irena Sokołowska, mgr Zdzisław Gasz – na etapie przygotowawczym, a w czasie trwania eliminacji dodatkowo jeszcze: mgr Zinta Wilums, mgr inż. Iwona Dobrowolska, mgr Danuta Długopolska, mgr Renata Horbacz i sekretarz ZW LOP – Romana Dobosz. Całością prac kierował mgr Zdzisław Gasz – prezes Zarządu Wojewódzkiego LOP.

Gospodarze pracowali pod kierunkiem dyrektora Szkoły mgr inż. Janusza Wojtasa.

XIV Olimpiada w 1999 r.

W dniu 17 IV 1999 r. w Zespole Szkół Agroturystycznych w Jeleniej Górze – Sobieszowie odbyły się eliminacje wg dawnego podziału administracyjnego. Zapobiegło to dezorganizacji związanej z nowym podziałem administracyjnym. Do etapu wojewódzkiego zakwalifikowano 52 uczniów z 17 szkół. Ostatecznie testy pisało 47 osób.

Test pisemny składał się z 50 pytań. Uzyskanie 35 pkt (70%) dawało prawo ubiegania się o finał ustny. Uzyskało ten wynik 15 osób, ale do finału ustnego zakwalifikowano 8 najlepszych. W finale zawodnicy odpowiadali na 6 wylosowanych pytań. Suma punktów pisemnego i ustnego decydowała o ostatecznej kolejności, która ukształtowała się następująco:

I-II m. – Krzysztof Wysocki Technikum Ochrony i Środowiska Jelenia Góra 61 pkt (46 pkt), Krzysztof Bednarek LO Bogatynia 61 (43), III m. – Leszek Kłyszajko I LO Jelenia Góra 60 (46), IV m. – Grzegorz Sołtysiak I LO Jelenia Góra 59 (38), V-VI m. – Aleksander Chlebowski I LO Bolesławiec 58 (37), Marcin Fułat LO Kamienna Góra 58 (37), VII-VIII m. – Anna Paślowska I LO Jelenia Góra 52 (37), Piotr Ostrowski I LO Bolesławiec 52 (38). Do finału krajowego awansowała pierwsza trójka.

Opiekunowie, których podopieczni uzyskali największe sukcesy to: mgr Anna Poprawska I LO Jelenia Góra, mgr Elżbieta Janicka LO Bogatynia, mgr Lilianna Lucerska ZSDiL Jelenia Góra.

W sumarycznej punktacji etapu pisemnego najlepszymi okazały się szkoły: I m. – I LO Bolesławiec 117 pkt, II m. – I LO Jelenia Góra 115 pkt, III m. – ZSDiL Jelenia Góra 113 pkt.

Jury pracowało w składzie: mgr inż. Joanna Biel-Ćwikowska (przewod.), mgr inż. Krystyna Śliwa, mgr Krzysztof Raczek, mgr inż. Zbigniew Sobczyński, mgr inż. Iwona Dobrowolska.

Organizatorami byli: Romana Dobosz, Irena Sokołowska, mgr Zdzisław Gasz (przewodniczący), a ponadto pomocą służyli członkowie jury oraz mgr Czesław Narkiewicz, mgr Danuta Długopolska, mgr Danuta Furtak.

Gospodarze pracowali pod kierownictwem dyrektora Szkoły mgr inż. Jarosława Bochyńskiego (w tym sprawy zaopatrzenia mgr Jolanta Łobocka-Kowalska).

Etap szkolny (I) – 23 szkoły – 706 uczniów, z czego 91 uzyskało 70% i więcej poprawnych odpowiedzi. Najwięcej zawodników startowało w ZSiO w Lubomierzu – 116 i ZSTech. w Jeleniej Górze – 78. W 5 szkołach żaden uczeń nie uzyskał wymaganego minimum 70%.

XV Olimpiada w 2000 r.

Po raz pierwszy wg nowego podziału administracyjnego, a więc z podziałem na 4 etapy.

I etap szkolny – 25 II startowało 25 szkół z b. woj. jeleniogórskiego – teraz regionu, w tym 11 szkół 672 uczniów (w tym 271 z LO) < 70% odpowiedzi uzyskało 58 uczniów (32 z LO). Zakwalifikowało się do II etapu 53 uczniów (28 z LO). W 4 szkołach nikt nie uzyskał 70% poprawnych odpowiedzi.

II etap regionalny – 24 III w Technikum Weterynaryjnym w Jeleniej Górze. 49 finalistów (4 nie dojechało). Nasz ZO

LOP współorganizatorem etapu, głównym organizatorem ZO LOP Wrocław, który dostarczył z Wrocławia nagrody rzeczowe. Zupełny brak nagród, a nawet upominków dla opiekunów i organizatorów. Awans do III etapu (wojewódzkiego) uzyskali po teście pisemnym:

1. Leszek Kłyszajko I LO Jelenia Góra 40 pkt, 2. Przemysław Woźny I LO Bolesławiec 39 pkt, 3. Aleksander Chlebowski I LO Bolesławiec 38 pkt, 4. Małgorzata Chołyńska I LO Jelenia Góra, 5-6 Anna Siemieniuk LO Lubań i Jacek Paliga I LO Bolesławiec, 7. Krzysztof Bednarek LO Bogatynia.

Wyniki drużynowe: I m. – I LO Bolesławiec 117 pkt, II – I LO Jelenia Góra 104 pkt, III-IV – LO Kamienna Góra, LO Bogatynia – po 96 pkt.

Najlepsi opiekunowie: mgr Teresa Stopnicka I LO Bolesławiec, mgr Danuta Długopolska LO Kamienna Góra

Jury – mgr inż. Joanna Biel-Ćwikowska (przewodnicząca), mgr Jadwiga Gondek, mgr inż. Krystyna Śliwa, mgr inż. Iwona Dobrowolska, mgr Krzysztof Raczek, mgr inż. Zbigniew Sobczyński

Organizatorzy – Irena Sokołowska i Romana Dobosz – sekretariat, mgr Zdzisław Gasz – przewodniczący.

Gospodarze – mgr Wanda Ziarkiewicz-Stempińska (dyrektor szkoły) i mgr Małgorzata Kozińska (nauczyciel biologii).

III etap wojewódzki rozgrywano 15 IV we Wrocławiu. M. Chołyńska zajęła XI, a L. Kłyszajko – XII miejsce.

XVI Olimpiada w 2001 r.

Jeleniogórski ZO LOP przeprowadził na zalecenie Wojewódzkiego Komitetu Organizacyjnego we Wrocławiu II etap (regionalny) Olimpiady w dniu 31 III w Zespole Szkół Żywnienia i Weterynarii w Jeleniej Górze. Zgłoszono udział 53 uczniów z 20 szkół. Testy pisało ostatecznie 44 zawodników z 17 szkół. Zabrakło przedstawicieli: I LO Jelenia Góra (cała trójka), ZSZ nr 2 w Lubaniu (cała dwójka). Test składał

się z 50 pytań (3-krotnego wyboru), pisa-
no przez 60 minut. Pytania okazały się
jak zwykle trudne i dlatego wymagany do
awansu pułap 70% i więcej poprawnych
odpowiedzi uzyskało tylko 7 osób. Byli
to: 1. Kamila Reczyńska II LO Jelenia
Góra 39 pkt, 2-3. Wojciech Matyszczak
I LO Jelenia Góra i Kamila Cawricz I LO
Bolesławiec po 37 pkt, 4-7. po 36 pkt
Beata Skrzekut LO Kamienna Góra, Ju-
styna Tęcza ZSEkon.-Techn. Rakowice
Wielkie, Anna Mazurek ZSLic. Zgorzelec
i Grzegorz Malmon LO Lubań.

Wyniki drużynowe: I m. – II LO Jelenia
Góra-Cieplice 110 pkt, II – I LO Bolesła-
wiec 102 pkt, III – IV m. – LO Kamienna
Góra i LO Lubań po 98 pkt.

Opiekunowie z największymi sukcesa-
mi: mgr Renata Kędzior – II LO Jelenia
Góra, mgr Teresa Stopnicka – I LO Bo-
lesławiec.

Jury pracowało w składzie: przewod-
nicząca – mgr inż. Joanna Biel-Ćwikow-
ska, członkowie – mgr Jadwiga Gondek,
mgr inż. Krystyna Śliwa, mgr inż. Iwona
Dobrowolska, mgr Małgorzata Kozińska,
mgr inż. Zbigniew Sobczyński.

Organizatorzy – sekretariat prowadzi-
ła Romana Dobosz i Irena-Sokołowska,
kierowała całością – mgr Zdzisław Gasz
(okres przygotowawczy), a mgr Krzysztof
Raczek zastępował w czasie trwania eli-
minacji.

Gospodarze – na czele z dyrektorem
szkoły – mgr Wandą Ziarkiewicz-Stempiń-
ską i nauczycielem biologii mgr Małgorza-
tą Kozińską.

XVII Olimpiada w 2002 r.

ZO LOP w Jeleniej Górze organizuje
kolejną edycję eliminacji regionalnych.
Gościny udzieliła ta sama szkoła, co
w roku 2001, tzn. Zespół Szkół Żywności
i Weterynarii w Jeleniej Górze.

Zgłoszono zaledwie 31 uczniów z 10
szkół. W tej znikomej liczbie – rekordowej
w skali wielu lat, do testu przystąpiło 28
osób z 10 szkół. Zabrakło ze zgłoszonych

1 osoby z LO Mirsk i 2 z ZSLic. i Zawod.
w Jeleniej Górze.

Test w tradycyjnej ilości pytań, formie
i czasie pisania był dostatecznie trudny
i tylko 4 osoby uzyskały wymagany próg
70% poprawnych odpowiedzi z tym, że aż
3 z nich zmieściły się w dolnym przedziale.
Co będzie z Olimpiadą przy takich tenden-
cjach zastanawialiśmy się jako organiza-
torzy. Awans do etapu III (wojewódzkiego)
uzyskali: 1. Przemysław Kozłowski LO
Zgorzelec 38 pkt oraz po 35 pkt: Roman
Kłosowski ZSDiL Jelenia Góra, Aleksandra
Zamaro I LO Bolesławiec i Radosław Krop
I LO Jelenia Góra.

Wyniki drużynowe: I m. – I LO Jelenia
Góra 100 pkt (zaledwie), II – LO Zgorzelec
99 pkt, III-IV po 97 pkt I LO Bolesławiec
i ZSDiL Jelenia Góra.

Najwięcej sukcesów odnieśli opieku-
nowie: mgr Anna Poprawska i mgr Krysty-
na Reczka z I LO Jelenia Góra, mgr Beata
Winkler-Krupińska LO Zgorzelec.

Jury pracowało w składzie: mgr inż.
Joanna Biel-Ćwikowska (przewod.), mgr
Jadwiga Gondek, mgr inż. Krystyna Śliwa,
mgr Krzysztof Raczek, mgr inż. Zbigniew
Sobczyński.

Organizatorzy: sekretariat prowadzili
Irena Sokołowska i Romana Dobosz, prze-
wodniczył mgr Zdzisław Gasz.

Gospodarze – całością kierowała mgr
Małgorzata Kozińska nauczyciel biologii.

XVIII Olimpiada w 2003 r.

Wojewódzki Komitet Organizacyjny we
Wrocławiu, czyli Zarząd Okręgu LOP we
Wrocławiu prowadził Olimpiadę od etapu
szkolnego. Zadaniem naszym było prze-
prowadzenie eliminacji regionalnych (II
etap).

W dniu 22 III 2003 r. w gościnnym
Technikum Weterynaryjnym w Jeleniej Gó-
rze odbyły się eliminacje. Zgłoszono udział
61 uczniów z 20 szkół. Do pisania testów
przystąpiło 55 osób z 19 szkół (zabrakło
ZS Energetycznych i Ekonomicznych z Bo-
gatyni).

Test składający się z 50 pytań (3-krotnego wyboru) pisano w ciągu 60 minut. Było jednak inaczej niż w kilku poprzednich edycjach. Pytania okazały się bardziej związane z życiem, a młodzież chyba lepiej niż dotąd przygotowana, bo aż 14 uczestników osiągnęło 70 i więcej % poprawnych odpowiedzi, co było równoznaczne z awansem do szczebla wojewódzkiego, który zaplanowano we Wrocławiu na 12 IV.

Wśród licznej grupy awansujących w „10” najlepszych znaleźli się: Przemysław Kozłowski LO Zgorzelec 46 pkt (na 50 możliwych), 2. Dariusz Skulimowski I LO Jelenia Góra (45), po 44 pkt – Joanna Kokocińska II LO Jelenia Góra i Krystian Lichoń I LO Jelenia Góra, 42 pkt – Grzegorz Malmon LO Lubań i Marcin Mielczarek I LO Jelenia Góra, 41 pkt – Justyna Murzyn IV LO Bolesławiec, po 40 pkt – Kacper Potocki I LO Bolesławiec i Artur Andrusiewicz – ZST „Mechanik” Jelenia Góra, 39 pkt – Olga Gąsiorowska I LO Bolesławiec.

Wyniki drużynowe: I m. – I LO Jelenia Góra 131 pkt, II m. – LO Zgorzelec 117 pkt, III m. – I LO Bolesławiec 116 pkt, IV – II LO Jelenia Góra 115 pkt.

Opiekunowie, którzy zanotowali największe sukcesy: mgr Teresa Stopnicka I LO Bolesławiec, mgr Beata Winkler-Krupińska LO Zgorzelec, mgr Anna Poprawska i mgr Krystyna Reczka – I LO Jelenia Góra, mgr Renata Kędzior – II LO Jelenia Góra.

Jury pracowało pod przewodnictwem mgr inż. Joanny Biel-Ćwikowskiej w składzie: mgr Jadwiga Gondek, mgr inż. Krystyna Śliwa, mgr Krzysztof Raczek, mgr inż. Zbigniew Sobczyński.

Organizatorzy: sekretariat prowadziły Irena Sokołowska i Romana Dobosz, całością kierował mgr Zdzisław Gasz.

Gospodarzami byli: v-ce dyrektor szkoły mgr Beata Miotk, nauczyciel biologii mgr Małgorzata Kosińska i mgr inż. Barbara Kwaśnicka nauczyciel przedmiotów zawodowych.

XIX Olimpiada w 2004 r.

ZO LOP w Jeleniej Górze na zlecenie Wojewódzkiego Komitetu Organizacyjnego we Wrocławiu (czyli praktycznie Zarządu Okręgu LOP we Wrocławiu) przeprowadził etap regionalny (II) Olimpiady.

W dniu 20 III 2004 r. w Zespole Szkół Drzewnych i Leśnych w Jeleniej Górze – Sobieszowie odbyły się eliminacje. Zgłoszono 66 uczniów z 23 szkół. Do pisania testów przystąpiło 59 z 22 szkół (zabrakło w całości reprezentantów Zespołu Szkół Zawodowych i Licealnych ze Zgorzelca ul. Powstańców Śl. 1, a także pojedynczych przedstawicieli LO Nr 1 w Jeleniej Górze, ZSDiL w Jeleniej Górze, ZSZiL w Jeleniej Górze ul. Cieplicka 196, ZS Ponadgimnazjalnych w Biedzychowicach.

Test składał się z 50 pytań 3-krotnego wyboru, a pisano go w ciągu 60 minut. Wymagany do awansu pułap 70% (35 pkt) poprawnych odpowiedzi uzyskała, podobnie jak w ubiegłym roku spora grupa, bo aż 13 uczniów. Było to równoznaczne z awansem do etapu wojewódzkiego we Wrocławiu (17 IV 2004 r. w ZS Nr 1).

W awansującej 13 znaleźli się: 1. Piotr Kochanowski ZSP Lubań 42 pkt (na 50 możliwych), 2. Adam Jakubasz ZSZiD Kamienna Góra 39 pkt, 3. Krzysztof Ciszewski LO Zgorzelec 38 pkt, 4-6. po 37 pkt Natalia Płotnicka I LO Bolesławiec, Maria Legut I LO Jelenia Góra, Daniel Waszkiewicz ZSDiL Jelenia Góra, 7-11. po 36 pkt Dominik Krzeszowiec ZSE Jelenia Góra, Justyna Rysiak ZSOiZ Lwówek Śląski, Barbara Małysz I LO Bolesławiec, Iwona Turczyńska LO Bogatynia, Mateusz Ławrynowicz II LO Jelenia Góra, 12-13. po 35 pkt Magda Mączyńska ZSL i Wojciech Harłukowicz (oboje z ZSLiZ Jelenia Góra).

Wyniki drużynowe: I m. – ZS Ponadgimnazjalnych Lubań ul. Łokietka 105 pkt, II m. – LO Zgorzelec 104 pkt, III-IV m. – I LO Bolesławiec i ZSOiZ Lwówek Śląski po 103 pkt, V m. – I LO Jelenia Góra 101 pkt.

Niestety przekazujący imienną dokumentację organizatorzy z Wrocławia nie

rejestrowali nazwisk opiekunów i dlatego nie możemy ich z pełnym prawdopodobieństwem podać.

Jury pracowało pod przewodnictwem mgr inż. Joanny Biel-Ćwikowskiej w składzie: mgr Jadwiga Gondek, mgr Iwona Dobrowolska, mgr Krzysztof Raczek, mgr inż. Zbigniew Sobczyński, mgr inż. Krystyna Śliwa.

Sekretariat prowadziła mgr Renata Jabłońska i Irena Sokołowska.

Gospodarzem był mgr Dariusz Szala działający w imieniu dyrektora szkoły mgr Janusza Wojtasa.

Całością kierował mgr Zdzisław Gasz.

XX Olimpiada w 2005 r.

ZO LOP w Jeleniej Górze, wzorem kilku ubiegłych lat, zorganizował II etap Olimpiady zwany regionalnym.

W dniu 19 III 2005 r. w II Liceum Ogólnokształcącym im. C.K. Norwida w Jeleniej Górze – Cieplicach odbyły się eliminacje jubileuszowej 20. edycji Olimpiady. Zgłoszono do niej 59 uczniów z 20 szkół. Faktycznie do eliminacji przystąpiło 56 uczniów z 20 szkół. Zabrakło pojedynczych przedstawicieli z ZSOiZ w Jeleniej Górze, ZS Elektronicznych w Jeleniej Górze i II LO w Bolesławcu.

Test jak zwykle składał się z 50 pytań w wersji 3-krotnego wyboru, na których realizację przeznaczono 60 minut. Testy XX edycji okazały się zbyt łatwe, o czym świadczy rezultat – 24 osoby osiągnęły próg 70% poprawnych odpowiedzi, a tym samym awansowały do III etapu wojewódzkiego we Wrocławiu.

Wśród awansującej, licznej 24-osobowej grupy podajemy „10” najlepszych: I-II m. – po 43 pkt – Rafał Łaziński LO Bogatynia, Tomasz Janiec I LO Bolesławiec, III-V m. – po 42 pkt Radosław Adamowicz II LO Jelenia Góra, Remigiusz Wolar ZSP Lubań i Barbara Małysz I LO Bolesławiec, VI-VII m. – po 41 pkt – Ja-

cek Łakomy II LO Bolesławiec i Paulina Pietrzak I LO Jelenia Góra, VIII-X m. – po 40 pkt – Iwona Turczyńska LO Bogatynia, Adam Jakubasz ZSZiO Kamienna Góra i Ada Jaroszevska ZSP Lubań, 39 pkt uzyskała 1 osoba, 38 – 4, 37 – 2, 36 – 3, 35 – 4.

Wyniki drużynowe: I m. – I LO Bolesławiec – 123 pkt, II m. – ZSP Lubań ul. Kopernika 119 pkt, III m. – I LO Jelenia Góra – 117 pkt, IV m. – II LO Jelenia Góra – 116 pkt, V m – LO Bogatynia 110 pkt.

Opiekunowie, którzy zanotowali najwięcej sukcesów to: mgr Jolanta Sikora I LO Bolesławiec, mgr Renata Kędzior i mgr Jolanta Wrotniewska z II LO Jelenia Góra, mgr Elżbieta Janicka LO Bogatynia, mgr Ewa Huberska I LO Jelenia Góra.

Jury pracowało pod przewodnictwem mgr inż. Joanny Biel-Ćwikowskiej w składzie: mgr Jadwiga Gondek (z-ca przewodniczącej), mgr Krzysztof Raczek, mgr inż. Zbigniew Sobczyński i mgr inż. Krystyna Śliwa.

Sekretariat prowadziły mgr Renata Jabłońska i Irena Sokołowska.

Rolę gospodarzy pełniły – dyrektor LO mgr Jadwiga Dąbrowska i nauczyciel biologii mgr Renata Kędzior. Całością kierował mgr Zdzisław Gasz – prezes ZO LOP w Jeleniej Górze.

Uwaga!

Po XX edycji Olimpiada nie wróciła już do tzw. małych województw, które niegdyś przez wiele lat organizowały samodzielnie etap wojewódzki, potem po reformie administracyjnej zeszyły do roli organizatora szerebla regionalnego, a po XX edycji wyeliminowano je zupełnie z organizacji. Mimo wszystko uważamy, że przez z górą 15 lat organizowaliśmy Olimpiady prawidłowo i zrobiliśmy dobrą robotę dla popularyzacji idei ochrony przyrody i środowiska wśród młodzieży szkół średnich, a ostatnio ponadgimnazjalnych.

ZESTAWIENIA KOŃCOWE

I. Jurorzy, ich wykształcenie, zawód i udział w poszczególnych edycjach

mgr inż. Joanna Biel-Ćwikowska	chemik, pracownik Państwowego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Jeleniej Górze, juror w V-VII edycji, VIII-XX – przewodnicząca jury
mgr inż. Gabriela Sierszeń	ogrodnik, ekolog, juror w edycjach V-VII, VIII-XI, XIII
mgr Zinta Wilums	biolog, nauczyciel LO w Lubaniu, juror w V-VII edycji
mgr inż. Iwona Dobrowolska	meliorant, ekolog, pracownik Wydziału Ochrony Środowiska (wojew. a potem miejskiego) w Jeleniej Górze, juror w V-VII, XI, XIV-XVI i XIX edycji
+ mgr Danuta Długopolska	biolog, nauczyciel w LO w Kamiennej Górze, metodyk przedmiotowy, biolog, juror w VIII edycji
mgr Zofia Rogalska	biolog, Wojewódzki Konserwator Przyrody w Jeleniej Górze, juror w VIII i IX edycji
mgr inż. Jerzy Ratajski	leśnik, pracownik naukowy Karkonoskiego PN, a od lat 90-tych dyrektor Zespołu Jeleniogórskich Parków Krajobrazowych, juror w VIII edycji
mgr Maciej Gontarek	biolog, pracownik naukowy Karkonoskiego PN, juror w IX i X edycji
mgr Jadwiga Gondek	biolog, nauczyciel w LO w Cieplicach, metodyk przedmiotowy biologii, juror w IX-XII, XV-XX edycji
mgr Beata Pawłowicz	biolog, nauczyciel w Cieplicach, metodyk przedmiotowy biologii, juror w IX-X edycji
mgr inż. Krystyna Śliwa	biolog, pracownik naukowy Zespołu Parków Krajobrazowych w Jeleniej Górze, juror w XI i XIII-XX edycji
mgr Czesław Narkiewicz	biolog, pracownik naukowy Muzeum Przyrodniczego w Cieplicach, juror w XII-XIII edycji
mgr inż. Zbigniew Sobczyński	ogrodnik, nauczyciel biologii w Piechowicach, potem pracownik administracyjny, juror w XII i XIV-XX edycji
mgr Krzysztof Raczek	geograf, nauczyciel geografii i ochrony środowiska w szkołach Piechowic, juror w XIII-XV, XVII-XX edycji
mgr Małgorzata Kozińska	biolog, nauczyciel biologii w technikum o profilu rolniczym i weterynaryjnym w Jeleniej Górze, juror w XVI edycji

II. Organizatorzy, kogo reprezentowali, udział w edycjach, pełniona funkcja

+ Danuta Bochyńska	sekretarz ZW LOP, V-IX edycja, sekretarz Komitetu Organizacyjnego
mgr Zdzisław Gasz	wizytator turystyki i krajoznawstwa w KO, prezes ZW LOP V-XX edycja, przewodniczący Wojewódzkiego Komitetu Organizacyjnego
+ mgr Danuta Długopolska	członek Wojewódzkiego Komitetu Organizacyjnego, sekretariat VIII, XIII i XIV edycji
mgr Aleksandra Gołębiowska	metodyk przedmiotowy biologii, sekretariat VIII edycji

mgr Zinta Wilums	członek Wojewódzkiego Komitetu Organizacyjnego, sekretariat XI-XII edycji
mgr inż. Krystyna Śliwa	członek Wojewódzkiego Komitetu Organizacyjnego, sekretariat XII-XIII edycji
mgr inż. Iwona Dobrowolska	członek Wojewódzkiego Komitetu Organizacyjnego, sekretariat XI-XIII edycji
mgr inż. Joanna Biel-Ćwikowska	członek Wojewódzkiego Komitetu Organizacyjnego, sekretariat XI-XIII edycji
mgr Zofia Zawadzka	członek Wojewódzkiego Komitetu Organizacyjnego, sekretariat XI edycji
mgr Barbara Wieniawska	pracownik Karkonoskiego PN, sekretariat XI edycji
mgr Róża Ciechanowicz-Kusztal	Wojewódzki Konserwator Przyrody, obserwator w XI edycji
mgr Krzysztof Raczek	członek Wojewódzkiego Komitetu Organizacyjnego, XII edycja – sekretariat, XVI edycja – z-ca przewodniczącego
Maria Goraczewska	Biuro ZW LOP, sekretariat XII edycji
Romana Dobosz	sekretarz ZW LOP, sekretariat XIII-XX edycji
Irena Sokołowska	Biuro ZW LOP, skarbnik ZO LOP, sekretariat XIII-XX edycji
mgr Renata Horbacz	działacz LOP, sekretariat XIII edycji
mgr Czesław Narkiewicz	Muzeum Przyrodnicze w Cieplicach, sekretariat jury XIV edycji
mgr Danuta Furtak	działacz LOP, sekretariat jury XIV edycji
mgr Renata Jabłońska	sekretarz ZO LOP, sekretariat XIX-XX edycji

III. Gospodarze eliminacji wojewódzkich (od 2000 r. regionalnych) – szkoły i osoby odpowiedzialne (gospodarze)

1990 – V edycja	ZS Chemicznych w Jeleniej Górze – dyrektor mgr Maria Bieliń
1991 – VI edycja	Technikum Weterynaryjne w Jeleniej Górze – dyrektor mgr Roman Kwaśnicki (późniejszy wicewojewoda jeleniogórski)
1992 – VII edycja	Technikum Weterynaryjne w Jeleniej Górze – dyrektor mgr Roman Kwaśnicki
1993 – VIII edycja	ZS Chemicznych w Jeleniej Górze – dyrektor mgr Maria Bieliń
1994 – IX edycja	ZS Chemicznych w Jeleniej Górze – dyrektor mgr Maria Bieliń
1995 – X edycja	ZS Drzewnych i Leśnych w Jeleniej Górze-Sobieszowie – dyrektor mgr inż. Janusz Wojtas i z-ca dyrektora mgr Lilianna Lucerska
1996 – XI edycja	ZS Rolniczych w Jeleniej Górze-Sobieszowie – dyrektor mgr inż. Jarosław Bochyński
1997 – XII edycja	ZS Rolniczych w Jeleniej Górze-Sobieszowie – dyrektor mgr inż. Jarosław Bochyński
1998 – XIII edycja	ZS Drzewnych i Leśnych w Jeleniej Górze-Sobieszowie – dyrektor mgr inż. Janusz Wojtas

1999 – XIV edycja	ZS Agroturystycznych (d. Rolniczych) w Jeleniej Górze-Sobieszowie – dyrektor mgr inż. Jarosław Bochyński i mgr Jolanta Łobocka-Kowalska
2000 – XV edycja	Technikum Weterynaryjne w Jeleniej Górze – dyrektor mgr Wanda Ziarkiewicz-Stempińska i mgr Małgorzata Koziańska (biolog)
2001 – XVI edycja	ZS Żywności i Weterynarii (d. T. Weterynaryjne) w Jeleniej Górze – mgr Małgorzata Koziańska (nauczyciel biologii)
2002 – XVII edycja	ZS Żywności i Weterynarii w Jeleniej Górze – mgr Małgorzata Koziańska (nauczyciel biologii)
2003 – XVIII edycja	Technikum Weterynaryjne w Jeleniej Górze – w-ce dyrektor mgr Beata Miotk, mgr Małgorzata Koziańska (naucz. biologii), mgr Barbara Kwaśnicka (naucz. przedmiotów zawodowych)
2004 – XIX edycja	ZS Drzewnych i Leśnych w Jeleniej Górze-Sobieszowie – dyrektor mgr inż. Janusz Wojtas i mgr Dariusz Szala (naucz. biologii)
2005 – XX edycja	II Liceum Ogólnokształcące w Jeleniej Górze-Cieplicach – dyrektor mgr Jadwiga Dąbrowska, inż. Renata Kędzior (naucz. biologii)

IV. Laureaci poszczególnych edycji

1990 (V edycja)	Brak danych
1991 (VI edycja)	Bartosz Leś I LO Jelenia Góra
1992 (VII edycja)	Michał Rokosz Technikum Weterynaryjne Jelenia Góra
1993 (VIII edycja)	Kamila Jeleńska I LO Jelenia Góra i Anna Drozdek I LO Bolesławiec
1994 (IX edycja)	Grzegorz Łyp LO Lubań
1995 (X edycja)	Monika Zaradzka I LO Jelenia Góra
1996 (XI edycja)	Izabela Stankiewicz I LO Bolesławiec
1997 (XII edycja)	Anna Chrostek I LO Jelenia Góra i Krzysztof Strażnik LO Lubań
1998 (XIII edycja)	Magdalena Muszyńska I LO Jelenia Góra
1999 (XIV edycja)	Krzysztof Wysocki Technikum Ochrony Środowiska Jelenia Góra i Krzysztof Bednarek LO Bogatynia
2000 (XV edycja)	Leszek Kłyszajko I LO Jelenia Góra
2001 (XVI edycja)	Kamila Reczyńska II LO Jelenia Góra
2002 (XVII edycja)	Przemysław Kozłowski LO Zgorzelec
2003 (XVIII edycja)	Przemysław Kozłowski LO Zgorzelec
2004 (XIX edycja)	Piotr Kochanowski ZS Ponadgimnazjalnych Lubań
2005 (XX edycja)	Rafał Łaziński LO Bogatynia

V. W klasyfikacji drużynowej od VII do XX edycji najwięcej punktów zdobyły szkoły:

I miejsce – I LO Jelenia Góra – 1299 pkt
 II miejsce – I LO Bolesławiec – 1091 pkt
 III miejsce – LO Lubań – 842 pkt
 i kolejno: II LO Jelenia Góra – 522 pkt, ZS Drzewnych i Leśnych Jelenia Góra – Sobieszów – 485 pkt, LO Zgorzelec – 419 pkt, LO Kamienna Góra – 386 pkt, LO Bogatynia – 304 pkt, ZS Rolniczo-Ekologicznych (Weterynaryjne) Jelenia Góra – 96 pkt.

VI. Opiekunowie najczęściej wymieniani w komunikatach, jako odnoszący największe sukcesy (VII – XX edycji, bez XIX)

mgr Teresa Stopnicka I LO Bolesławiec

mgr Anna Poprawska I LO Jelenia Góra

mgr Zinta Wilums LO Lubań

mgr Krystyna Reczka I LO Jelenia Góra

Jurorzy i organizatorzy etapu regionalnego XVIII Olimpiady Wiedzy Ekologicznej, 2003 r.

B. Wakacyjne Obozy Wędrowne Młodych Przyrodników

W 1983 roku zaczęliśmy organizować wakacyjne obozy wędrowne dla młodych przyrodników adresowane do licealistów z całego województwa jeleniogórskiego wykazujących ukierunkowane zainteresowania przyrodnicze lub biologiczne, a także aktywnie działających w Szkolnych Kołach LOP lub w kołach przedmiotowych odpowiedniego typu. Początkowo trudno było zaspokoić zapotrzebowanie i przydzielano szkołom konkretne, niewielkie limity miejsc uzależnione od ich wielkości czy znanych z działalności ekologicznej.

W ostatnich latach zaczął się coraz wyraźniej zarysowywać kryzys naboru zresztą typowy dla całej akcji obozów wędrownych w Polsce. Kryzys ten doprowadził w 2004 r. do przykrew decyzji rezygnacji z dalszego organizowania obozów. Po 20 latach obozy przestaliśmy organizować, chociaż stwierdzam i nie tylko ja, że były bardzo kształtujące i spełniały ważną rolę wychowawczą. Młodzi ludzie poznawali różne piękne zakątki naszej Ojczyzny, poprawiali swoją sprawność fizyczną i uczyli się koleżeńskości, zaradności życiowej i tego wszystkiego, czego uczy dobrze zorganizowana turystyka. Przyczyn kryzysu upatrywaliśmy w różnych czynnikach i niejako na pocieszenie została nam świadomość, że w całej Polsce upadła tak niegdyś popularna i wartościowa akcja wakacyjnych obozów wędrownych. Dla przykładu w województwie jeleniogórskim przyjęliśmy w 1979 r. 235 obozów wędrownych, w ostatnich kilku latach zgłaszają się jeden lub dwa obozy.

Nasi młodzi przyrodnicy, dziś najczęściej wykształceni w kierunkach biologicznych i ekologicznych, poznali prawie cały kraj. Obozy były organizowane corocznie na innych, ciekawych pod względem przyrodniczym i krajoznawczym terenach.

Zwiedzono prawie wszystkie grupy górskie w Polsce, wszystkie Pojezierza, wybrzeże Bałtyku, Jurę Krakowsko-Częstochowską, Puszcze Kurpiowską. Kadre obozów – zawsze dwie osoby – stanowili dobrej klasy specjaliści. Cztery pierwsze obozy prowadzili bardzo doświadczeni przyrodnicy – mgr Zinta Wilums (nauczyciel biologii w Liceum Ogólnokształcącym w Lubaniu, działaczka LOP), dr Bernard Konca (leśnik, pracownik naukowy Karkonoskiego Parku Narodowego). Kolejne dwa (V i VI) prowadzili bardzo doświadczeni i wysoko wykwalifikowani turyści o dużych zainteresowaniach przyrodniczych – mgr Ludwik Anioł z Lubania (nauczyciel licealny, który przeprowadził w swoim życiu kilkadziesiąt obozów wędrownych) i mgr Aleksander Sobierajski z Jeleniej Góry (nauczyciel, przewodnik sudecki i przewodnik turystyki górskiej). Od VII Obozu poczynając (1991 r.) wszystkie kolejne obozy prowadziło małżeństwo Anna i Piotr Norko ze Świerżawy, wykazując ogromny zapał, fachowość i przykładowe zorganizowanie. Piotr okazał się być także wysokiej klasy znawcą przyrody, a szczególnie znajomości roślin.

Informacja organizacyjna zawierała zawsze apel, aby na obozie znalazły się osoby rzeczywiście zainteresowane tematyką przyrodniczą i obojętne z wędrownkami pieszymi. W każdej kolejnej edycji wybierany był zawsze nowy (inny) region, w którym umiejscowiona jest trasa obozu. Jest to oczywiście zawsze region o wybitnych walorach turystycznych i przyrodniczych. Po dokonaniu naboru, odbywa się zawsze organizacyjne spotkanie przedobozowe z kandydatami na uczestników. Organizatorzy – Zdzisław Gasz i (od 1991 r. Piotr Norko) kierownik obozu przekazują niezbędne informacje przyszłym obozowiczom. Młodzież zostaje zapoznana z zasa-

dami i regulaminami, które obowiązują na obozie.

Noclegi umiejscowione są z reguły w kilku (najczęściej 4,5) schroniskach młodzieżowych. Dojazd, powrót i przejazdy na trasie odbywają się środkami komunikacji publicznej – najczęściej w miarę możliwości – PKS, PKP. Obozowicze pod nadzorem prowadzących obóz obsługują się sami. Ustalane są dyżury we wszystkich zakresach: sprzątanie, zaopatrzenie w prowiant, przygotowywanie śniadań i kolacji, transport. W razie problemów w rozstrzygnięciach udział bierze Rada Obozu – demokratycznie wybrana spośród uczestników. Również programowanie każdego dnia odbywa się w porozumieniu z Radą. Program dnia jak i całego obozu to niezbędne przejścia, przejazdy i zwiedzanie wszystkiego, co jest w zasięgu możliwości i powinno zainteresować turystów – przyrodników. W pierwszej kolejności są to rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, parki narodowe i muzea o wybranej tematyce. Oczywiście w programach obozów nie brakuje wspólnej zabawy i aktywnego wypoczynku. Na każdym obozie jest gitara i piłka siatkowa. Na zakończenie obozu organizowany jest poważny konkurs podsumowujący zdobytą wiedzę przyrodniczo-krajoznawczą. W miarę zasobności kasy obozowej najlepsi otrzymują bardziej lub mniej cenne nagrody. Zakończeniu obozu zawsze towarzyszą łzy. Od lat są organizowane spotkania poobozowe we wrześniu, w czasie, których wymienia się zdjęcia, ogląda przeżycia i wspomina razem przeżyte chwile przyrodniczego obozu wędrownego.

Kilka informacji o dotychczasowych kierownikach obozów: (przyp. Z. Gasz)

- mgr Piotr Norko – prowadzący obozy od 1991 r. był przez wiele lat nauczycielem wychowania fizycznego, przez trzy lata dyrektorem Gimnazjum w Świerzawie, zamiłowanym przyrodnikiem i bardzo dobrym znawcą roślin i zwierząt. Aktualnie na emeryturze, ale dalej jest czynnym

przewodnikiem. Ma bardzo dobre przygotowanie turystyczne – jest wieloletnim przewodnikiem sudeckim i przewodnikiem turystyki górskiej, a przede wszystkim aktywnie i z zamiłowaniem uprawia turystykę. Od blisko 30 lat organizuje w Świerzawie Rajd Szkolny „Wielisławka”.

- dr Bernard Konca – dawniej pracownik naukowy Karkonoskiego Parku Narodowego, później pracował w Zarządzie Lasów Państwowych we Wrocławiu, aktualnie na emeryturze. Wysokiej klasy fachowiec w dziedzinie nauk przyrodniczych, z zamiłowaniem uprawia również turystykę.

- mgr Aleksander Sobierajski – wysoko kwalifikowany działacz turystyczny (przewodnik sudecki, przewodnik turystyki górskiej i pieszej, instruktor krajoznawstwa) i zamiłowany przyrodnik. Zmarł w Cieplicach w październiku 2003 r.

- mgr Ludwik Anioł z Lubania, tak jak A. Sobierajski zdobywca większości możliwych do uzyskania uprawnień turystycznych, specjalista od organizacji obozów wędrownych (organizował ich kilkadziesiąt). Zmarł 8 lipca 2013 r.

Planowaniem tras, rezerwacją bazy noclegowej, naborem uczniów i zatrudnianiem kadry oraz zabezpieczaniem finansów zajmował się zawsze prezes Z. Gasz. Bezpośredni przebieg obozu leżał zawsze w gestii jego kierownika i zastępcy.

I Obóz 1985 r. stacjonarny z siedzibą w Ostrzeszowie. Kadre stanowili: dr Bernard Konca i mgr Zinta Wilums. Udział wzięło 20 uczniów liceów ogólnokształcących z całego województwa jeleniogórskiego. Trwał dwa tygodnie, a uczestnicy zwiedzali Ostrzeszów i okolice wyszukując różne ciekawostki przyrodnicze.

II Obóz 1986 r. pn. „Kurpie 86” miał charakter typowego obozu wędrownego z bazą noclegową w szkolnych schroniskach młodzieżowych województwa ostrołęckiego i łomżyńskiego. Prowadziła ta sama kadra, taka sama była i ilość uczestników. Znacznie poszerzył się za-

kres zwiedzanych miejsc. Zwiedzono m.in. Skansen Kurpiowski w Nowogrodzie, znaną z rękodzieła ludowego wieś Kadzidło, drewniany kościół we wsi Łyse znany szeroko z tradycji palm wielkanocnych, kurpiowskie miasteczko Myszyniec, Ostrołękę i Łomżę, a także spacerowano po zielonych terenach Puszczy Kurpiowskiej. Od tego obozu zaniechano pomysłu na obozy stacjonarne i od tej pory realizowano tylko obozy wędrowne po różnych, ciekawych terenach Polski.

III Obóz 1987 r. pn. „Pojezierze Brodnickie 87”. Nadal prowadziła ta sama kadra, a 20 uczniów wywodziło się z liceów: ILO Jelenia Góra – 3, I LO Bolesławiec – 4, LO Lwówek Śląski – 2, III LO Jelenia Góra – 4, LO Kamienna Góra – 2, LO Lubañ – 2, II LO Wrocław – 1, Technikum Przemysłu Drzewnego Jelenia Góra – 2. Ze względu na charakter terenu dominowały terenowe zajęcia przyrodnicze prowadzone po mistrzowsku przez dr B. Koncę, sporo było rekreacji, ale dużo też zwiedzano m.in. przepiękną starówkę toruńską, zamek w Brodnicy, rezerwat leśny w Górznie. Nocowano w schroniskach młodzieżowych w Toruniu (2), Budach (2), Brodnicy (4), Małym Głębowie (2) i Górznie (3).

IV Obóz 1988 r. pn. „Pojezierze Sierakowsko-Międzyrzeckie 88” po raz ostatni był prowadzony przez wypróbowany duet kierowniczy – B. Konca i Zinta Wilums. Odbył się w dniach 26 VI-8 VII i skupił 20 uczestników jak zawsze z liceów całego województwa jeleniogórskiego. Nocowano w schroniskach młodzieżowych w Sierakowie (3), Luboniu (2), Najewie (3), Ostrorogu (3) i w Szamotułach (2). Podobnie jak w poprzednim obozie dominowały zajęcia przyrodnicze, sporo było rekreacji, ale zwiedzono kilka ciekawych miejsc i obiektów jak pałac i park w Sierakowie, Luboń z muzeum martyrologii, Muzeum Ziemi Szamotulskiej i zespół zamkowy w tym mieście, miasteczko Ostroróg znane jako miejsce urodzin XV-wiecznego pisarza Jana Ostroroga i na zakończenie obozu

Poznań z wszystkimi jego największymi atrakcjami.

V Obóz 1989 r. pn. „Roztocze 89” odbył się w dniach 26 VI – 8 VII i prowadzony był przez nową kadrę – mgr Aleksandra Sobierajskiego z Jeleniej Góry i mgr Wandę Żegnałek z Kamiennej Góry. Sobierajski to bardzo doświadczony turysta górski, prowadzący do tej pory wiele obozów wędrownych. W. Żegnałek to nauczyciel biologii w liceum. Po raz pierwszy wybrano teren o większych deniwelacjach, a więc nieco trudniejszy w wędrowaniu. Duża ilość ciekawych krajobrazów i ciekawostek przyrodniczych łagodziła trudy wędrowania 18-osobowej grupy uczniów, w skład której wchodziłi licealiści z I LO Jelenia Góra – 2, II LO Jelenia Góra-Cieplice – 4, LO z Lubania – 3, LO z Kamiennej Góry – 3, LO z Lwówka Śląskiego – 2, LO z Mirska – 2 i I LO z Bolesławca – 2. Nocowano w schroniskach młodzieżowych w Przemyślu (3), Lubaczowie (2), Hucie Różanieckiej (4), Narol-Wsi 92) i Jarosławiu (2). Zwiedzono bardzo dużo, bo kierownikiem był wytrawny krajoznawca. Były to kolejno zamek z parkiem w Krasieczynie, zabytkowy Przemyśl z fortami, Kalwaria Pałacowska, rezerwat „Nad Tanwią”, Horyniec Zdrój, Narol, a przede wszystkim Roztoczański Park Narodowy.

VI Obóz 1990 r. pn. „Pojezierze Leszczyńskie 90”. Odbył się w dniach 24 VI – 7 VII z noclegami w schroniskach młodzieżowych w Śmiglu (1), Osiecznej (4), Glińcu (3) i we wsi Łagowo. Prowadził doświadczony turysta mający na swoim koncie ponad 40 obozów wędrownych – mgr Ludwik Anioł z Lubania, a wspierała go mgr Krystyna Reczka. W skład 18 osobowej grupy uczniowskiej wchodziłi przedstawiciele LO z Mirska (2), LO z Lubania (2), LO z Lwówka Śląskiego (2), LO z Kamiennej Góry (3), I LO z Bolesławca (2), LO z Karpacza (2), i 5 z I i II LO w Jeleniej Górze. Dużo zwiedzano m.in. Śmigiel ze słynnymi wiatrakami, pałac w Racocie (ze stadniną koni), w Wojnowicach (Instytut Zootechni-

ki), Rydzynie, zabytkowe miasto Leszno i Osieczna.

VII Obóz 1991 r. pn. „Beskid Sądecki-Pieniny-Gorce 91” prowadziło małżeństwo Anna i Piotr Norko ze Świerzawy, którzy od tej pory nie oddali prowadzenia aż do XX ostatniego obozu. Piotr – doświadczony turysta, znakomity znawca przyrody, szczególnie roślin znalazł cenne uzupełnienie w żonie Annie, która z dużym talentem i wyczuciem zajmowała się sprawami wychowawczymi, a także gospodarczymi. Pierwszy górski obóz skupił 20 uczniów z: I LO Jelenia Góra – 2, II LO Jelenia Góra – 2, LO Kamienna Góra – 4, LO Lubań – 4, LO Mirsk – 3, I LO Bolesławiec – 3, LO Lwówek Śląski – 2, a odbył się w dniach 23 VI – 7 VII z noclegami w schroniskach młodzieżowych w Nowym Sączu (3), Łomnicy Zdroju (4), Sromowcach Niżnych (3) i Ochotnicy Gorcowej (3). Zwiedzono wiele ciekawych miejscowości jak Krynica, Piwniczna Zdrój, Szczawnica, a przede wszystkim ciekawe krajobrazowo Pasma Jaworzyny Krynickiej i Dolinę Popradu, Wąwóz Homole oraz Parki Narodowe Pieniński i Gorczański.

VIII Obóz 1992 r. pn. „Ziemia Kłodzka 92” odbył się na przełomie czerwca i lipca z udziałem 20 uczniów z I LO Jelenia Góra – 2, II LO Jelenia Góra – 2, LO Kamienna Góra – 4, LO Lubań – 4, LO Mirsk – 2, LO Kowary – 2, I LO Bolesławiec – 2, LO Lwówek Śląski – 2. Prowadzili Piotr i Anna Norko. Nocowano w schroniskach szkolnych w Łądku-Stójkowej (2), Kletnie (2), Międzygórzu (1), Lasowie (1), Złotnie (2), Batorowie (2) i Kłodzku (3). Zwiedzono m.in. słynną Jaskinię Niedźwiedzią, rezerwat Torfowisko Batorowskie, Błędne Skały, a młodzi przyrodnicy zdobyli nawet Śnieżnik Kłodzki (1425 m) i Szczeliniec Wielki.

IX Obóz 1993 r. pn. „Ziemia Lubuska 93” odbył się w dniach 28 VI – 12 VII z udziałem 19 uczniów z: LO w Kamiennej Górze – 3, LO w Mirsku – 2, LO w Lubaniu – 4, I LO w Bolesławcu – 3 i I oraz II LO w Jeleniej Górze – 7. Nocowano w schro-

niskach szkolnych w Gościkowie-Paradyżu (2), Łagowie Lubuskim (3), Kosobudzu (3), Zielonej Górze (3), Żaganiu (2). Prowadzący bez zmian tzn. Anna i Piotr Norko. Teren diametralnie różny od ubiegłorocznego zapewnił jednak uczestnikom wiele atrakcji przyrodniczych i krajoznawczych, do których z pewnością można zaliczyć opactwo cysterskie w Gościkowie-Paradyżu (zabytek klasy międzynarodowej), urokliwy łągów i jeziora, bogata w zabytki Zielona Góra, czy słynny pałac w Żaganiu. Był też Międzyrzecki Pas Umocniony w rezerwacie nietoperzy.

X Obóz 1994 r. pn. „Bieszczady, Beskid Niski 94” miał nieco jubileuszową oprawę. Zdobyliśmy dodatkowe środki finansowe i liczba uczestników zwiększono do 26, a kadry do 4 osób. Oprócz Anny i Piotra Norko w kadrze znaleźli się mgr Danuta Długopolska nauczyciel biologii z LO w Kamiennej Górze, metodyk tego przedmiotu oraz Zdzisław Mirecki działacz Ligi, zawodowy oficer policji. Nocowano w schroniskach szkolnych w Jabłonce (3), Bóbrce (3), Lesku (3), Dukli (2), Posadzie Górnej (2). Uczestnicy rekrutowali się z: I LO Jelenia Góra – 3, II LO Jelenia Góra – 2, LO Kamienna Góra – 4, LO Lubań – 4, LO Jawor – 1, I LO Bolesławiec – 3, LO Kowary – , ZS Chemicznych Jelenia Góra – 2 oraz 2 niezrzeszonych. Ogromna większość po raz pierwszy podziwiała uroki Bieszczadów, a prawie nikt nie był jeszcze w urokliwym, ale zapomnianym Beskidzie Niskim. Piękno przyrody i egzotyczne dla większości zabytki prawosławia i unitów stworzyły niezapomniane przeżycia.

XI Obóz 1995 r. pn. „Jura Krakowsko-Częstochowska 95” odbył się, jak zawsze na przełomie czerwca i lipca, a wzięło w nim udział 20 uczniów z: I i II LO w Jeleniej Górze – po 2, LO w Kamiennej Górze – 3, LO w Lubaniu – 5, LO w Mirsku – 2, LO w Szklarskiej Porębie – 2, I LO w Bolesławcu – 2, ZS Drzewnych i Leśnych w Jeleniej Górze – 2, Kierownictwo było na powrót dwuosobowe tzn. Anna i Piotr

Norko. Noclegi w szkolnych schroniskach w Częstochowie-Dźbowie (2), Bobolicach (3), Podzamczu (3), Łazach (2), Krakowie (3) zapewniły dobrą dostępność do największych atrakcji tego pięknego terenu. Zwiedzono oczywiście dwa główne, miasta Częstochowę i Kraków, ale także liczne zamki, bo przecież wędrowali po Szlaku Orlich Gniazd. I wreszcie najmniejszy Park Narodowy w Polsce – Ojcowski, też dostarczył wielu wrażeń.

XII Obóz 1996 r. pn. „Beskid Żywiecki, Średni i Mały 96” zgromadził 20 uczestników wywodzących się z LO w Kamiennej Górze – 3, LO w Lubaniu – 4, LO w Kowarach – 3, LO w Lwówku Śląskim – 1, LO w Zgorzelcu – 1 (po raz pierwszy), LO w Mirsku – 2, I LO w Bolesławcu – 1 oraz I i II LO w Jeleniej Górze – po 2 i LO w Szklarskiej Porębie – 1. Prowadzili Anna i Piotr Norko. Nocowano w schroniskach młodzieżowych w Żywcu (3), Makowie Podhalańskim (3), Zawoi (3), Lanckoronie (2) i Krakowie (2). Ten ostatni nocleg powstał w ogóle na życzenie uczestników. Szczególnie interesującym okazał się pobyt w Zawoi połączony z wyprawą na Babią Górę, a więc zaliczono ten ciekawy Park Narodowy. Nie brakowało interesujących zabytków i ciekawych pasm górskich.

XIII Obóz 1997 r. pn. „Kraków-Zakopane 97” odbył się przy komplecie 20 uczestników rekrutujących się z LO w Szklarskiej Porębie – 2, LO w Kowarach – 2, I LO w Bolesławcu – 2, LO w Mirsku – 2, LO w Lubaniu – 3, LO w Kamiennej Górze – 4, I i II LO w Jeleniej Górze (4+1). Prowadził niezawodny duet – małżeństwo Anna i Piotr Norko. Nocowano w schroniskach młodzieżowych w Krakowie na Oleandrach (2), w Łazach (3), Myślenicach (3) i Murzaszchlu k. Zakopanego (5). Oczywiście głównymi magnesami były Kraków i Tatry i nie zabrakło wrażeń od artystycznych po prawdziwie górskie, a nawet wysokogórskie. Te ostatnie były jednak odpowiednio dawkokowane przez doświadczonego górala

Piotra Norko i obyło się bez nieprzewidywanych wydarzeń.

XIV Obóz 1998 r. pn. „Kujawy-Bory Tucholskie 98” zgromadził 20 uczestników pochodzących z LO w Kamiennej Górze – 3, LO w Lubaniu – 3, LO w Mirsku – 2, ILO w Bolesławcu – 2, LO w Szklarskiej Porębie – 2, LO w Kowarach – 2, I, II i III LO w Jeleniej Górze (1+2+3). Nocowano w schroniskach młodzieżowych we Włocławku (3), Raciążku (2), Toruniu (2), Bydgoszczy (4) i Sępólnie Krajeńskim (2). Prowadzący Anna i Piotr Norko mieli tym razem okazję do zaprezentowania terenów nizinnych, ale pełnych ciekawostek przyrodniczych w tym Park Narodowy Borów Tucholskich i Gostyńsko-Włocławski Park Krajobrazowy. Do tego dochodziły perełki architektury, czyli Toruń, interesujący Włocławek, Bydgoszcz oraz największe polskie uzdrowisko Ciechocinek ze słynnymi tężniami.

XV Obóz 1999 r. pn. „Beskid Śląski i Żywiecki 99”, który tradycyjnie prowadzili Anna i Piotr Norko, a mieli pod swoją opieką 20 uczestników z tradycyjnych szkół już byłego województwa jeleniogórskiego. Nocowano w schroniskach szkolnych w Buczkowicach k. Szczyrku (3), Cieszynie (3), Ustroniu-Dobce (3), Istebnej-Zaolziu (4). Tym razem obozowicze zwiedzali jedne z najlepiej zagospodarowanych turystycznie gór Polski – Beskid Śląski. Układ noclegów spowodował, że zwiedzano przede wszystkim ten Beskid i to dosyć dokładnie. Było zdobywanie dwóch najwyższych szczytów – Skrzycznego i Baraniej Góry znanej ze źródeł Wisły. Były znane miejscowości wczasowe Szczyrk, Ustroń, Wisła, piękny, zabytkowy Cieszyn i jego czeski odpowiednik Česky Tešín i oazy folkloru beskidzkiego tzw. Trójwieś, czyli Istebna, Koniaków i Jaworzynka.

XVI Obóz 2000 r. pn. „Góry Świętokrzyskie 2000” z kompletem 20 uczestników pochodzących z I, II i III LO w Jeleniej Górze (2+2+3), LO w Kowarach – 3, LO w Kamiennej Górze – 4, LO w Mirsku – 3, I LO

w Bolestawcu – 3. Prowadzący Piotr i Anna Norko. Noclegi zapewniły szkolne schroniska w Sandomierzu (3), Świętej Katarzynie (2), Nowej Słupi (4) i Chęcinach (4). Dobry układ wielokrotnych pobytów noclegowych sprzyjał łatwiejszemu zwiedzaniu, a w tych pozornie mniej atrakcyjnych górach było co zwiedzać. Świętokrzyski Park Narodowy i kilka rezerwatów różnego typu np. geologiczne zapewniały doznania przyrodnicze. Oprócz tego mnóstwo ciekawych zabytków z takimi „perełkami” jak Sandomierz, Kielce, Chęciny oraz zabytki techniki w ilości w Polsce niespotykanej (dawne górnictwo, hutnictwo żelaza i miedzi, kopalnie krzemienia).

XVII Obóz 2001 r. pn. „Drawieński Park Narodowy – Kołobrzeg 2001” prowadzony przez Piotra i Annę Norko zgromadził 19 uczestników wywodzących się z LO w Mirsku – 4, LO w Gryfowie Śląskim – 4, LO w Kowarach – 2, LO w Lubaniu – 2, LO w Szklarskiej Porębie – 1, II i IV LO w Jeleniej Górze (2+1), Gimnazjum w Świerzawie – 3. Nocowano w schroniskach młodzieżowych w Pile (2), Wałcu (2), Złocięcu (6) i Kołobrzegu (3). Był to pierwszy obóz, w którym wzięli udział gimnazjaliści. Eksperyment, czy potrzeba? I to i to, bo z naborem zaczęły się kłopoty. Wędrówka obozowa stawiała się coraz mniej popularna. Zwiedzono wiele ciekawych przyrodniczo miejsc w tym Drawieński Park Narodowy i Drawski Park Krajobrazowy, ciekawe, zabytkowe miasta – Piłę i Kołobrzeg, miasteczko Połczyn. Było dużo czasu na rekreację nad jeziorami i morzem. (Negatywną informację na temat finansowania obozów zamieszczono w Kalendarium r. 2001 II akapit.)

XVIII Obóz 2002 r. pn. „Zielone Płuca Polski 2002” skupił 18 uczestników z LO w Mirsku – 3, LO w Lubaniu – 2, II i III LO w Jeleniej Górze (2+4), oraz Gimnazjów ze Świerzawy – 3, I w Jeleniej Górze – 1, w Gryfowie – 1, w Zgorzelcu – 2. Nocowano w schroniskach młodzieżowych w Suwałkach (6), Goniądzu (4) i Ostrołęce (3). Prowadzili jak zawsze p. i A. Norko.

Zwiedzono dwa Parki Narodowe – Wigierski i Biebrzański, Suwalski Park Krajobrazowy i kilka ciekawych miast jak Suwałki, Augustów i Ostrołęka. Długie pobyty noclegowe sprzyjały łatwiejszym wędrówkom i rekreacji. Niestety mieszkanka prawie lub całkiem dorosłych licealistów i gimnazjalistów często z niższych klas nie zawsze się sprawdziła i tworzyła problemy integracyjne tak ważne w czasie dwutygodniowej wędrówki.

XIX Obóz 2003 r. pn. „Beskid Niski – Gorce – Pieniny 2003” zgromadził 18 uczestników z LO w Szklarskiej Porębie – 1, LO w Lubaniu – 1, LO w Kowarach – 2, LO w Kamiennej Górze – 1, LO w Złotoryi – 2, I LO w Zgorzelcu – 1, III i IV LO w Jeleniej Górze (3+3), ZSZ w Jeleniej Górze – 1, Gimnazjum 1 w Jeleniej Górze – 1, Gimnazjum w Gryfowie Śl. – 1 i LO w Gryfowie Śl. – 1. Prowadzili tę klasyczną już zbieraninę A. i P. Norko. Już ten układ naboru świadczył o narastających trudnościach ze skompletowaniem składu obozu. Nocowano w schroniskach młodzieżowych w Bieczu (3), Magurze Małastowskiej (3 – obiekt PTTK), Ochotnicy – Gorcowe (3), Nowym Sączu (4). Zwiedzono aż trzy Parki Narodowe – Magurski, Pieniński i Gorczański, kilka rezerwatów m.in. Wąwóz Homole i znane miejscowości jak Szczawnica, zabytkowy Biecz, Gorlice i Nowy Sącz oraz Sękową.

XX Obóz 2004 r. pn. „Wędrujemy po Beskidach w trójkacie 3 granic 2004”. Wzięło w nim udział 19 osób pod opieką P. i A. Norko. Uczestnicy rekrutowali się z: I LO Zgorzelec – 3, LO w Lubaniu – 3, LO w Gryfowie Śl. – 1, LO w Kowarach – 2, I LO w Bolestawcu – 2 oraz z Gimnazjum w Świerzawie – 2, I w Jeleniej Górze – 2, I w Zgorzelcu – 2, I w Bolestawcu – 2. Nocowano w schroniskach młodzieżowych w Katowicach (1), Cieszyńcu (4), Istebnej-Zaolziu (3), Ożnej k. Rycerki (3) i w Żywcu (2). Zwiedzono pasmo Wielkiej Czantorii, Baraniej Góry, Wielkiej Raczy, miejscowości wczasowe Ustron, Wisłę i znane z folkloru Istebną i Koniaków, zabytkowy

Cieszyn i czeski Cieszyn oraz miasteczko Jabłonków w Czechach – znane z licznej, polskiej ludności. Końcowo pobyt w Żywcu i Bielsku-Białej. Był to niestety ostatni obóz, a przyczyną były ogromne trudności z naborem.

Piotrowi Norko marzy się zorganizowanie zlotu byłych uczestników obozów. Wielu z nich w czasie wędrówek zwierzało się z bardzo interesujących planów, marzeń często związanych mocno z przyrodą. Na ile się one spełniły? Jaki jest dzisiaj ich stosunek do natury? Z tej okazji pozdrawiam serdecznie wszystkich byłych uczestników obozów przyrodniczych – Piotr Norko. W/w cytāt pochodzi z wydawnictwa „Z dziejów jeleniogórskiej Ligi Ochrony Przyrody”. Niestety takie spotkanie nigdy nie doszło do skutku.

Informacje o kierownikach obozów można znaleźć w „Biografiach osób szczególnie zasłużonych” (Bernard Konca, Zinta Wilums, Piotr Norko, Ludwik Anioł) oraz w „Ciekawych sylwetkach” (Anna Norko, Aleksander Sobierajski).

Kilka danych zbiorczych.

- Kadre obozów tworzyli:
jako kierownicy: – dr Bernard Konca – 4 razy (I-IV Obóz, 1985-88)
– mgr Aleksander Sobierajski – 1 raz (1989 – V Obóz)
– mgr Ludwik Anioł – 1 raz (VI Obóz – 1990)
– mgr Piotr Norko – 14 razy (VII-XX Obozy, 1991-2004)
jako zastępcy: – mgr Zinta Wilums – 4 razy (I-IV Obóz, 1985-88)

- mgr Wanda Żegnałek 1 raz (V Obóz, 1989)
- mgr Krystyna Reczka 1 raz (VI Obóz, 1990)
- Anna Norko – 14 razy (VII-XX Obozy, 1991-2004)
- 6 razy wybierano na miejsce wędrówki szeroko rozumiane Beskidy, co jest po części rezultatem pochodzenia projektanta tras – prezesa Zdzisława Gasza (urodzonego pod Baranią Górą), ale też oddaje zamiłowanie do gór drugiego górala z Sądecczyny Piotra Norko.
- Bazę noclegową stanowiły niemal zawsze szkolne schroniska młodzieżowe jako najtańsza baza i dobrze dostosowana do specyfiki obozów wędrkowych. Tylko raz wystąpiło schronisko PTTK na Magurze Małostowskiej (XIX Obóz), które standardem nie odbiegało od schronisk młodzieżowych.
- Głównym sponsorem obozów były Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Jeleniej Górze i do 1998 r. jeleniogórskie Kuratorium Oświaty. Uczestnicy wnosili niewielką odpłatność.
- Do liceów, które najczęściej dostarczały uczestników należały z pewnością LO w Kamiennej Górze i w Lubaniu (zasługa tamtejszych nauczycieli biologii m.in. Danuty Długopolskiej i Zinty Wilums). Często przysyłały swoich uczniów licea z Mirska, Kowar i „Żerom” jeleniogórski. Nigdy nie było reprezentantów LO w Bogatyni.

II Obóz Przyrodniczy „Kurpie 86”

XVIII Obóz Przyrodniczy „Polska Pn-Wsch 2002”

*Drużyna z SP w Gryfowie Śl. (opiek. M. Kotowicz) na trasie ochrony przyrody (XXX Rajd),
Hala Szrenicka, 2004 r.*

C. Liga Ochrony Przyrody w Jeleniogórskich Rajdach Młodzieżowych

a) Trasa ochrony przyrody

Jeleniogórskie Rajdy Młodzieży Szkolnej (wśród młodzieży nazywane popularnie „kuratorką”) to regionalna, cykliczna impreza turystyczno – krajoznawcza o szerokim zasięgu i wielkiej renomie. Odbývają się nieprzerwanie od 1975 roku, ich organizatorami są przede wszystkim ZO PTSM, a także do 1998 roku jeleniogórskie Kuratorium Oświaty. Rangę Rajdu podnosi również systematyczne organizowanie trasy specjalnej – ochrony przyrody.

Ta ukierunkowana szczególnie trasa wystąpiła po raz pierwszy w IV edycji Rajdu – „Sobieszów 78”. Początkowo miała różne numery – 5, 4, 3, 2 a od roku 1985 do dzisiaj jest to trasa nr 2. Prowadzą ją kierownicy, którym sprawy ochrony przyrody są szczególnie bliskie. Młodzież, w miarę upływu lat, wybierająca się na tę wędrówkę to również miłośnicy przyrody, głęboko zainteresowani tą specjalnością.

Bez wątpienia na trasie tej wiedzę przyrodniczą można nabyć, zgłębić czy rozwinąć. Przyczynia się do tego odpowiedni dobór terenu o szczególnym skupieniu wartości przyrodniczych i specjalny konkurs występujący tylko na tym szlaku. Rywalizacja w tym konkursie jest od lat wielka a równocześnie bardzo się to opłaca. Sponsorzy – Fundusz Ochrony Środowiska i Karkonoski Park Narodowy przekazują cenne nagrody.

„Największą nagrodą jest jednak sama przyroda. Kto ją bliżej pozna, bardziej pokocha a Ona zawsze się odwzajemnia” (P. Norko).

Oprócz poznawania z bliska przyrody startujący na tej trasie zawsze biorą udział w akcji „Czyste góry” i wypadają nienagannie. Od roku 1992 „etatowym” kierownikiem tej trasy jest szczególnie zainteresowany przyrodą Piotr Norko (nauczyciel, przewodnik sudecki, przodownik GOT).

Mgr Piotr Norko to nie tylko człowiek zainteresowany przyrodą, ale znakomity jej znawca. Dał temu wyraz wielokrotnie, m.in. jako uczestnik XVIII Ogólnopolskiego Kursu Nauczycieli Przodowników Turystyki Górskiej „Tatry 2004”, gdzie zadziwiał uczestników doskonałą znajomością flory tatrzańskiej. Podobnych przykładów można by podać jeszcze wiele, jak chociażby w ostatnich 2 latach prowadzonych, popularnych wycieczkach jednodniowych organizowanych przez LOP i PTSM. W 2012 r. po raz pierwszy od wielu lat nie zjawił się na Rajdzie, bo uległ dość przykreemu wypadkowi, na całe szczęście zakończonemu pomyślnym wyleczeniem. Wtedy zastąpił go Tadeusz Prawelski ze Zgorzelca, człowiek o rozległej wiedzy i kwalifikacjach turystycznych (przewodnik sudecki i przodownik turystyki górskiej na wszystkie grupy górskie w Polsce) i też zamiłowany przyrodnik. Do pomocy przydzielono mu ambitną studentkę V roku geografii Anię Walusiak, która do doświadczeń rajdowych zdobytych przez blisko 10 lat u boku ojca Krzysztofa, dołożyła 3 uprawnienia przodownicze zdobyte w latach 2010-2012 na w/w Ogólnopolskich Kursach (Sudety, Beskidy Wschodnie i Tatry). Ania zastąpiła niemal etatową zastępczynię kierownika trasy Aldonę Hormańską (obecnie Laskowską) z Lubawki, aktualnie Wrocławiankę. Od 1995 roku czyli od XXI Rajdu „Lubawka 95” prawie corocznie towarzyszyła Piotrowi aż do 2011. Ostatnio zaczęła wędrówki rajdowe z coraz liczniejszą rodziną, co nie zawsze sprzyjało dobremu spełnianiu obowiązków zastępcy.

A oto skrótowy przegląd dotychczasowych tras ochrony przyrody:

Nr Rajdu	Nazwa rok	Kierownik trasy i zastępca	Ilość drużyn	Ilość osób	Miejsca w punktacji na trasie	Najlepsi w konkursie ochrony przyrody	Nr trasy	Miejsce noclegu
I	Piechowice 75	-	-	-	-	-	-	-
II	Janowice Wielkie 76	-	-	-	-	-	-	-
III	Kowary 77	-	-	-	-	-	-	-
IV	Sobieszów 78	Teofil Li-genza vel Ozimek	7	60	1. SP1 Piechowice 2. ZS Bud. Jelenia G. 3. LO Kamienna G.	-	5	-
V	Miłków 79	Teofil Li-genza vel Ozimek	4	40	1. SP1 Piechowice 2. SP2 Piechowice 3. ZS Bud. Jelenia G 4. SP2 Lubawka	-	4	-
VI	Jeżów Su-decki 80	Jadwiga Saczkowska	5	50	1. ZS Bud. Jelenia G. 2. SP2 Piechowice 3. SP2 Lubawka 4. ZSG Mysłakowice 5. SP2 Lwówek Śl.	-	4	-
VII	Marciszów 81	Jadwiga Saczkowska	5	50	1. SP2 Piechowice 2. SP3 Kamienna G. 3. SP2 Szklarska P. 4. ZS Rol. Bolków 5. SP1 Szklarska P.	1. SP2 Szklar. P. 2. SP2 Piechow. 3. SP3 Kam. G	2	-
VIII	Karpacz 82	Jadwiga Saczkowska	5	50	1. SP2 Piechowice 2. SP2 Szklarska P. 3. SP1 Piechowice 4. SP1 Jedlina Zdrój 5. SP1 Lubań	1. SP2 Szklar. P 2. SP2 Piechow. 3. SP1 Piechow.	5	-
IX	Cieplice 83	Jadwiga Saczkowska	5	50	1. I LO Jelenia G. 2. SP2 Piechowice 3. SP2 Szklarska P. 4. SP1 Szklarska P. 5. SP13 Wałbrzych	1. SP2 Piechow. 2. I LO Jel. G. 3. SP2 Szklar. P.	2	-
X	Piechowice 84	Jadwiga Saczkowska Grzegorz Rybarczyk	5	50	1. SP2 Piechowice 2. I LO Jelenia G. 3. SP1 Wojcieszów 4. SP2 Zgorzelec 5. SP2 Kamienna G.	1. SP2 Piechow. 2. SP1 Wojciesz. 3. I LO Jel. G.	3	-
XI	Mysła-kowice 85	Leszek Koprowski	6	50	1. SP Mysłakowice 2. SP6 Jelenia G. 3. SP1 Piechowice 4. SP2 Piechowice 5. ZS Med. Zgorzelec 6. ZSGór. Zgorzelec	1. SP6 Jel. G. 2. SP Mysłak. 3. ZSG Zgorz.	2	-

XII	Szklarska Poręba 86	Jadwiga Sackowska Grzegorz Rybarczyk	5	49	1. SP1 Piechowice 2. SP2 Piechowice 3. SP1 Lubań 4. SP Bolków 5. ZSZ 3 Jelenia G.	1. SP1 Piechow. 2. SP2 Piechow. 3. ZSZ 3 Jel.G.	2	-
XIII	Kamienna Góra 87	Teofil Li- genza vel Ozimek	5	50	1. SP1 Karpacz 2. SP Gniewków 3. ZSZ 3 Jelenia G. 4. Czarna Woda 5. SP Zawidów	1. SP Gniewk. 2. ZSZ 3 Jel.G. 3. SP Zawidów	2	-
XIV	Stara Ka- mienica 88	Piotr Norko	4	40	1. SP2 Piechowice 2. SP Wleń 3. SP Parowa 4. SP Zawidów	1. SP2 Piechow. 2. SP Wleń 3. SP Parowa	2	-
XV	Wleń 89	Ryszard Wró- blewski Marek Trajnowicz	4	40	1. II LO Jelenia G. 2. SP Marczów 3. ZSZ Lubań 4. SP Bolków	1. II LO Jel.G. 2. ZSZ Lubań 3. SP Bolków	2	-
XVI	Sobieszów 90	Danuta Bartosiewicz Beata Dogiel	6	55	1. SP Zawidów 2. SP1 Lubawka 3. II LO Jelenia G. 4. SP Bolków 5. SP2 Łwówek Śl. 6. SP1 Świerzawa	1. SP1 Lubawka 2. SP Zawidów 3. SP2 Łwówek Śl	2	-
XVII	Łomnica 91	Leszek Ko- prowski Mariusz Oliwa	3	30	1. SP Bolków 2. I LO Jelenia G. 3. SP1 Lubawka	1. SP Bolków 2. SP1 Lubawka 3. I LO Jel. G.	2	-
XVIII	Łomnica 92	Piotr Norko Beata Cho- łyś	4	40	1. II LO Jelenia G. 2. LO Lubań 3. SP2 Kamienna G. 4. SP Trójca k. Zgorz.	1. LO Lubań 2. II LO Jel. G. 3. SP2 Kam. G.	2	-
XIX	Janowice Wielkie 93	Piotr Norko Aneta Tomaszkie- wicz	6	55	1. SP1 Świerzawa 2. SP6 Września A 3. SP Stara Kamienica 4. SP Bolków 5. ZSZ 3 Jelenia G. 6. SP6 Września B	1. ZSZ 3 Jel. G. 2. SP1 Świerz. 3. SP Bolków	2	-
XX	Piechowice 94	Piotr Norko Piotr Gryzel	5	50	1. SP Wleń 2. SP2 Piechowice 3. SP Bolków 4. SP2 Kamienna G. 5. SP Kowary	1. SP Bolków 2. SP Wleń 3. SP2 Piechow.	2	-
XXI	Lubawka 95	Piotr Norko Aldona Hor- mańska	5	50	1. SP Wleń 2. SP2 Piechowice 3. SP1 Świerzawa 4. SP2 Łwówek Śl. 5. ZSZ Włosień	1. SP Wleń 2. SP1 Świerz. 3. SP2 Piechow.	2	-
XXII	Świeradów 96	Piotr Norko Aldona Hor- mańska	6	54	1. SP2 Piechowice 2. II LO Jelenia G. 3. Obóz LOP 4. SP4 Kowary 5. SP3 Kowary 6. ZSZ Włosień	1. Obóz LOP 2. SP2 Piechow. 3. SP4 Kowary	2	-

XXIII	Sosnówka 97	Piotr Norko Małgorzata Wałowska	7	61	1. KTK „Tramp” Wleń 2. SP Opolno Zdrój 3. Obóz LOP 4. I LO Bolesławiec 5. II LO Jelenia G. 6. SP2 Piechowice	1. KTK „Tramp” Wleń 2. Obóz LOP 3. I LO Bolesł.	2	-
XXIV	Wojcieszów 98	Piotr Norko Aldona Hor- mańska	4	40	1. KTK „Tramp” Wleń 2. SP2 Lwówek Śl. 3. II LO Jelenia G. 4. SP Niwnice	1. KTK „Tramp” Wleń 2. SP2 Lwówek 3. SP Niwnice	2	-
XXV	Michałowice 99	Piotr Norko Renata Jabłńska	5	50	1. KTK „Tramp” Wleń 2. ZSE-M Piechowice 3. I LO Bolesławiec 4. SP2-Gimn. Piecho- wice 5. ZHP Niwnice	1. KTK „Tramp” Wleń 2. I LO Bolesł. 3. ZSE-M Piecho- wice	2	-
XXVI	Karpniki 2000	Piotr Norko Aldona Hor- mańska	5	50	1. KTK „Tramp” Wleń 2. Gimn. Lubawka 3. „Tramp” I LO JG 4. SP_ Piechowice 5. PTSM I LO JG	1. KTK „Tramp” Wleń 2. „Tramp” I LO Jel.G. 3. PTSM I LO Jelenia G.	2	-
	Siedlęcin 2001	nie odbył się	-	-	-	-	-	-
XXVIII	Kowary 2002	Piotr Norko Aldona Hor- mańska	4	39	1. SP1 Gryfów Śl. 2. SP1 Piechowice 3. Gimn. Sosnówka 4. Gimn. Kowary	1. SP1 Piechow. 2. SP1 Gryf.Śl. 3. Gimn.Sosn.	2	-
XXIX	Karpacz 2003	Piotr Norko Damian Sadowski	4	40	1. SP1 Piechowice 2. SP6 Jelenia G. 3. SP Gryfów Śl. 4. LO Kowary	1. SP1 Piechow. 2. SP Gryf.Śl. 3. LO Kowary	2	-
XXX	Piechowice 2004	Piotr Norko Aldona Hormańska- Laskowska	3	42	1. SP Gryfów Śl. 2. Gimn. Görlitz (Anna Augustin) 3. Gimn. Świerzawa	1. SP Gryf.Śl. 2. Gimn.Görlitz 3. Gimn.Świerz.	2	DW „Szczęśli- wa 7” Jarko- wice
XXXI	Mysław- kowie 2005	Piotr Norko Aldona Hormańska- Laskowska	4	39	1. Gimn. Görlitz 2. SP Gryfów Śl. 3. Gimn.2 Krotoszyn 4. ZSN Folwark k. Wrześni	1. Gimn.Görlitz 2. SP Gryf. Śl. 3. Gimn.2 Kro- toszyn	2	SSM „Liczyrze- pa” Karpacz
XXXII	Kowary 2006	Piotr Norko Aldona Hormańska- Laskowska	4	39	1. Eko-Gryfiki SP Gry- fów Śl. 2. Gimn.Görlitz 3. ZSOiMS Karpacz 4. II LO JG – Cieplice	1. Eko-Gryfiki 2. Gimn.Görlitz 3. II LO JG Cie- plice	2	SSM „Złoty Widok” Micha- łowice
XXXIII	Szklarska Poręba 2007	Piotr Norko Aldona Hormańska- Laskowska	3	39	1. I LO Jelenia G. 2. Gimn. przy I LO JG 3. Eko-Gryfiki Gryfów Śl.	1. I LO Jel. G. 2. Gimn.przy I LO Jel. G. 3. Eko-Gryfiki	2	SSM „Halny” Kamień

XXXIV	Podgórzyn 2008	Piotr Norko Aldona Hormańska- Laskowska Anastazja Rams	4	41	1. Eko-Gryfiki SP Gry- fów Śl. 2. PTSM I LO Jel.G. 3. ZSMS Szklarska Poręba 4. Gimn. Jeżów Sudecki	1. Eko-Gryfiki 2. PTSM I LO Jelenia G. 3. ZSMS Szkl. Poręba	2	SSM „Złoty Widok” Micha- łowice
XXXV	Jeżów Sudecki 2009	Piotr Norko Aldona Hormańska- Laskowska	4	39	1. KTP „Niutek” Lwó- wek Śl. 2. SP1 Świeradów 3. Eko-Gryfiki SP Gry- fów Śl. 4. SK LOP Wleń	1. KTP „Niutek” Lwówek Śl. 2. Eko-Gryfiki 3. SK LOP Wleń	2	SSM „Skalnik” Bukowiec
XXXVI	Lwówek Ślaski 2010	Piotr Norko Aldona Hormańska- Laskowska	4	39	1. Gimn.przy I LO Jele- nia Góra 2. Eko-Gryfiki SP Gry- fów Śl. 3. Gimn. Jerzmanki 4. SP Jeżów Sudecki	1. Gimn.przy I LO Jel.G. 2. SP Jeżów Su- decki 3. Eko-Gryfiki	2	SSM Łupki k. Wlenia
XXXVII	Miłków 2011	Piotr Norko Aldona Hormańska- Laskowska	5	45	1. I LO Jelenia G. 2. SKKT „Agaty” SP Pluczeki 3. SKKT przy I LO JG 4. SP Sulików 5. Gimn. Sulików	1. I LO Jel.G. 2. SKKT „Agaty” 3. SKKT przy I LO Jel. G.	2	SSM „Wojtek” Szklarska Poręba
XXXVIII	Stara Kamienica 2012	Tadeusz Prawelski Anna Walusiak	5	46	1. Eko-Gryfiki SP Gry- fów Śl. 2. I LO Jelenia G. 3. ZS Wleń 4. Gimn. przy I LO JG 5. II LO JG Cieplice	1. Eko-Gryfiki 2. I LO Jel.G. 3. ZS Wleń	2	SSM „Złoty Widok” Micha- łowice
XXXIX	Wleń 2013	Piotr Norko Anna Walusiak	4	38	1. I LO Jel. G. dr. A 2. I LO Jel. G. dr. B 3. Gimn.Zawidów 4. Gimn.Jeżów Sud.	1. I LO JG dr. A 2. Gimn.Jeżów S. 3. I LO JG dr. B	2	SSM „Skalnik” Bukowiec

TO I OWO O TRASACH OCHRONY PRZYRODY

- Na X Rajdzie „Piechotka 84” statuetkę żubra (nagroda ZW LOP w Jeleniej Górze) wręczono SP 2 w Piechowicach za najlepsze wyniki uzyskane od IV do X Rajdu. Podczas podsumowania 20 Rajdów w 1994 r. ta sama szkoła wygrała rywalizację 20-lecia otrzymując tym razem puchar Komandora Rajdu. Dyrektorami szkoły byli w czasie tych 20 lat – Zbigniew Żurko i Antoni Olszewski, a głównymi autorami sukcesu „2” była nauczycielka biologii Zofia Szurek.
- Po raz pierwszy trasę specjalistyczną ochrony przyrody wprowadzono na IV Rajdzie w 1978 r. Wygrała ją wtedy SP 1 w Piechowicach kierowana przez Jolantę Matecką. Warto zaznaczyć, że IV Rajd miał wyjątkowo honorową obstawę gości z tej racji, że był fragmentem końcowych obchodów 20-lecia miesięcznika „Poznaj swój kraj”.
- Wśród kierowników tras ochrony przyrody prym wiedzie Piotr Norko ze Świerzawy, który 21 razy pełnił tę funkcję. Jest nie tylko wytrawnym i kwalifikowanym turystą (przewodnikiem sudeckim i przodownikiem turystyki górskiej), ale również miłośnikiem i znawcą przyrody.

- Jadwiga Saczkowska – farmaceutka z Piechowic – 5 razy kierowała trasą specjalną wykazując duży talent organizacyjny i pogodę ducha. Od kilkunastu lat przebywa w Niemczech.
- Trzykrotnie kierował trasą człowiek, który dzisiaj jest już legendą jeleniogórskiej turystyki. Teofil Ligenza vel Ozimek zwany „Profesorem”. Był jednym z najdłużej pracujących organizatorów Rajdu. Występował w tej imprezie przez pierwsze 25 lat jej istnienia i był autorem jego pełnej nazwy. Zmarł w wieku 96 lat (2009 r.). Na ścianie schroniska młodzieżowego „Złoty Widok” w Michałowicach jest umieszczona tablica pamiątkowa poświęcona temu wielkiemu turyście, a także znakomitemu znawcy przyrody. Uzupełnia ją ekspozycja w świetlicy schroniska oraz wydawnictwo pt. „Wspomnienia o „Profesorze” Ligenzie” autorstwa Zdzisława Gasza.
- Czterokrotnie w latach 1997-2000 wygrywała trasę rewelacyjna drużyna dziewcząt występująca pod nazwą Klub Turystyki Kwalifikowanej „Tramp” z Wlenia. Ten konglomerat dziewczyn wywodzących się z różnych szkół łączyła wspólna pasja – turystyka i... Agnieszka Korman kierująca i konsolidująca zespół.
- W XXVIII Rajdzie zwyciężcą trasy, ale także, – co było wielkim zaskoczeniem – zdobywcą pucharu przechodniego dla najlepszej „podstawówki” – była drużyna z SP 1 w Gryfowie Śląskim. Opiekunem była nauczycielka biologii i przyrody Mariola Kotowicz znana już w LOP-ie z udanych występów jej wychowanków w konkursach przyrodniczych. Zanotowała w następnych latach wiele kolejnych sukcesów zarówno rajdowych jak i konkursowych. Od 2008 r. jest prezesem Oddziału LOP w Gryfowie Śląskim i członkiem Zarządu Oddziału PTSM w Jeleniej Górze.
- Tylko raz nie udało się zorganizować trasy a było to podczas XXVII Rajdu „Siedlęcin 2001”. Zaplanowano trasę wiodącą przez najciekawsze partie ciągle mało znanych Gór Kaczawskich z podwójnym noclegiem w SP w Czernicy. Niestety, albo mała popularność szlaku albo obawa przed noclegiem na materacach potencjalnych kandydatów i wobec zgłoszenia się tylko jednej drużyny (KTK „Tramp” z Wlenia) trasę trzeba było zamknąć.
- Trasą ochrony przyrody przez wiele lat żywo interesował się Karkonoski Park Narodowy, a szczególnie były wicedyrektor Józef Szafran. W jury konkursu ochrony przyrody wielokrotnie zasiadali pracownicy KPN, a najczęściej J. Szafran. KPN w dalszym ciągu funduje corocznie nagrody książkowe oraz niemniej cenne gratisowe wstępy na teren KPN.
- Trasa ochrony przyrody funkcjonuje w ramach organizowanych Jeleniogórskich Rajdów Młodzieży Szkolnej, których inicjatorem i głównym organizatorem jest przez cały czas ich trwania prezes ZO LOP Zdzisław Gasz.
- Najczęściej miejscem noclegowym na trasach były szkolne schroniska młodzieżowe: „Złoty Widok” w Michałowicach (9 razy), „Liczyrzepa” w Karpaczu (8 razy), „Halny” w Kamieniu (6 razy), „Rudawy” w Raszowie (już nieistniejące – 4 razy), „Skalnik” w Bukowcu (2 razy).

b) Akcja „Czyste góry”

Jeleniogórskim Rajdom Młodzieży Szkolnej od wielu lat towarzyszy niezwykle pożyteczna akcja „Czyste Góry”. Po raz pierwszy w tej akcji występowały 3 drużyny w roku 1991 na jednej trasie (nr 5) na terenie Rudaw Janowickich. W kolejnych edycjach rajdu w akcji „Czyste Góry” udział brało:

Rok/edycja	Ilość drużyn	Ilość uczestników
1992/XVIII	4	36
1993/XIX	4	38
1994/XX	47	352
1995/XXI	7 (tylko trasa „3”)	56
1996/XXII	6 (tylko trasa „2”)	48
1997/XXIII	75	555
1998/XXIV	37	478
1999/XXV	16	272
2000/XXVI	34 (z wyjątkiem trasy 7 i 10)	278
2001/XXVII	36 (z wyjątkiem trasy 10)	288
2002/XXVIII	26 (z wyjątkiem trasy 7 i 10)	301
2003/XXIX	41 (z wyjątkiem trasy 10)	317
2004/XXX	42	368
2005/XXXI	39	351
2006/XXXII	39	345
2007/XXXIII	39	351
2008/XXXIV	41	357
2009/XXXV	39	342
2010/XXXVI	39	357
2011/XXXVII	32	299
2012/XXXVIII	38	324
2013/XXXIX	34	329

*średnia liczebność drużyny to 9-10 osób

W protokołach wyróżniono za udział akcji m.in. następujące drużyny: ZSRol. Bol-ków, ZSZ Lubań, ZSZ Włosień, SP Świeradów, SP 1 Piechowice, SP 2 Piechowice, SP 3 Kowary, SP 2 Lwówek Śląski, SP 1 Świerzawa, SP Miskowice, SP 3 Olszyna, SP 2 Lubawka, KTK „Tramp” Wleń, SP Gryfów Śląski, SP 6 Jelenia Góra, LO Kowary, Gimna-zjum Kowary, Gimnazjum Sosnówka, SP 6 Bolesławiec, SP 1 Leśna, I LO Jelenia Góra, ZSElektronicznych Jelenia Góra, MKKT „Tramp” Opolno, ZSMedycznych Bolesławiec.

Młodzież prawie w każdym przypadku uczestniczy w akcji z wielkim zapałem. Proble-mem nieraz staje się ich chęć do posprzątania nawet terenów prywatnych zabudowań. Akcje organizowane są zawsze na trasach przebiegających przez tereny Karkonoskiego Parku Narodowego, Parków Krajobrazowych, czy też w niektórych wypadkach wokół schronisk młodzieżowych. Funkcje wychowawcze na pewno działają.

W ostatnich latach szczególnie po odejściu inż. J. Szafrana z funkcji z-cy dyrektora KPN, współpraca w zakresie zabezpieczenia sprzętu i odwozu zebranych śmieci na-potyka na trudności, dlatego coraz częściej ogranicza się akcje do najbliższej okolicy schronisk młodzieżowych, miejsca noclegu rajdowców.

Jeleniogórski Rajd Młodzieży Szkolnej „Sosnówka 97”

Jeżów Sudecki – zakończenie XXXV Rajdu „Kurortorka”, 27 IX 2009 r.

D. Wojewódzki Konkurs Biologiczno-Ekologiczny Szkół Podstawowych ph. „Ochrona przyrody w Polsce”

(od XI edycji 2004 r. tylko dla szkół gimnazjalnych)

I KONKURS „1994”

Finał – 25 i 26 XI Liceum Ogólnokształcące w Mirsku i Szkolne Schronisko Młodzieżowe „Halny” w Kamieniu

Ilość uczestników:

I etap – 579 uczniów w 24 szkołach podstawowych,

II etap – 197 uczniów z 23 szkół (3 rejony),

Finał – 34 uczniów, w tym 13 w ścisłym finale.

Finaliści Konkursu:

I – Katarzyna Bena (SP 4 Zgorzelec)

II – Aleksander Junik (SP 1 Lwówek Śl.)

III – Krzysztof Fokt (SP 3 Zgorzelec)

IV-VIII – kolejno: Agnieszka Gawrońska (SP Marciszów), Dorota Komar (SP 4 Kamienna Góra), Joanna Majdak (SP 1 Świerzawa), Anna Łachut (SP 4 Kamienna Góra), Emilia Boguszewska (SP 1 Piechowice), Magdalena Szymiczek (SP 1 Lubawka), Marta Napieralska (SP 1 Gryfów Śl.), Katarzyna Smykał (SP 4 Zgorzelec), Adriana Grzeszczuk (SP Marciszów). Wśród 34 finalistów znaleźli się reprezentanci: po 3 – SP 15 Jelenia Góra, SP 1 Gryfów Śl., SP Marciszów, SP 4 Kamienna Góra, po 2 – SP 1 Piechowice, SP 1 Świerzawa, SP 4 Zgorzelec, SP 1 Lubawka, SP 1 Kamienna Góra, po 1 – SP 1 Lwówek Śl., SP Wleń, SP 3 i 5 Szklarska Poręba, SP Łomnica, SP 1 Janowice Wlk., SP Platerówka, SP 3 i 5 Zgorzelec, SP Bolków, SP 3 i 5 Kamienna Góra.

Opiekunowie, którzy mieli największe sukcesy: Małgorzata Śniechowska (SP 4 Zgorzelec), Krystyna Malinowska (SP 1 Lwówek Śl.), Ewa Mickiewicz (SP 15 Jelenia Góra), Mariola Kotowicz (SP 1 Gryfów Śl.), Krystyna Helfojer (SP Marciszów), Wanda Żegnatek i Teresa Bartoszevska (z SP 4 Kamienna Góra).

Konkurs przygotowali i przeprowadzili: Daniela Bochyńska i Zdzisław Gasz. Oceniało finał jury w składzie: Danuta Długopolska (przewodnicząca), Zinta Wilums i Wanda Zajac.

II KONKURS „1995”

Finał – 16 XII w Jeleniej Górze-Cieplicach (SP 6)

Ilość uczestników:

I etap – ok. 700 uczniów z 55 szkół,

II etap – 165 uczniów szkół (5 rejonów),

Finał – 33 uczniów – w tym w ścisłym finale 8.

Finaliści konkursu:

I – Kamila Januszkiewicz (SP 2 Piechowice)

II – Sławomir Kułaga (SP 6 Bolesławiec)

III – Maria Kozłowska (SP Wleń)

IV-VIII kolejno: Marcin Borzyszkowski (SP Tomisław), Janusz Bochyński (SP I Piechowice), Katarzyna Duda (SP I Leśna), Monika Skowron (SP 15 Jelenia Góra), Katarzyna Tomczyszyn (SP 5 Bolesławiec).

Wśród 33 finalistów znaleźli się przedstawiciele: po 3 – SP 15 Jelenia Góra, SP Wleń; po 2 – SP Lwówek Śl., SP 5 Bolesławiec, SP 1 Lubań, SP 4 Bogatynia, SP 10 Jelenia Góra, SP 1 Piechowice, po 1 – SP Tomisław, SP Dąbrowa, SP 2 i 6 Bolesławiec, SP 6 Jelenia Góra, SP 2 Piechowice, SP Mirsk, SP 5 Lubań, SP 1 Leśna, SP Bolków, SP 3 i 4 Kamienna Góra, SP I Pieńsk, SP Opolno, SP 3 Zgorzelec.

Najlepiej przygotowali uczniów opiekunowie: Małgorzata Borowska (SP 2 Piechowice), Lidia Chadaj (SP 6 Bolesławiec), Elżbieta Zych (SP Wleń), Danuta Puzio (SP Tomisław), Zbigniew Sobczyński (SP 1 Piechowice), Aleksandra Sułtanowska (SP 1 Leśna), Ewa Mickiewicz (SP 15 Jelenia Góra), Aleksandra Łampika (SP 5 Bolesławiec), Genowefa Górecka (SP 2 Lwówek Śl.), Grażyna Łagowska (SP 1 Pieńsk).

Wśród organizatorów znaleźli się: Romana Dobosz, Regina Zajac, Ewa Mickiewicz, Krystyna Śliwa, Daniela Bochyńska, Jolanta Bochyńska, Zdzisław Gasz.

Finał oceniało jury: Zinta Wilums (przewodnicząca), Krystyna Śliwa i Józef Szafran.

III KONKURS „1996”

Finał – 13 i 14 XII Szkoła Podstawowa nr 1 w Gryfowie Śl. i SSM „Halny” w Kamieniu

Ilość uczestników:

I etap – 1151 uczniów z 67 szkół podstawowych,

II etap – 167 uczniów z 55 szkół (6 rejonów),

Finał – 32 uczniów, a w ścisłym finale 9.

Finaliści Konkursu:

I – Leszek Kłyszczko (SP 4 Jelenia Góra)

II – Błażej Poźniak (SP 11 Jelenia Góra)

III – Katarzyna Smykała (SP 4 Zgorzelec)

IV-IX kolejno: Monika Śniechowska (SP 5 Zgorzelec), Malwina Węglewska (SP 2 Kowary), Aleksandra Soniewicka (SP 2 Gryfów Śl.), Justyna Herbut (SP Kraśnik D.), Anna Reczka (SP 10 Jelenia Góra) i Ewa Zielonka (SP I Piechowice).

Wśród 32 finalistów znaleźli się reprezentanci: SP Opolno (2) SP Tomisław (2), SP 5 Zgorzelec (2), SP 10 Jelenia Góra (2), SP Gryfów (2), SP 4 Jelenia Góra (1), SP 11 Jelenia Góra (1), SP 4 Zgorzelec (12), SP 2 Kowary (1), SP Kraśnik D. (1), SP I Piechowice (1), SP Dąbrowa (1), SP 4 Bolesławiec (1), SP 6 Bolesławiec (1), SP 9 Bolesławiec (1), SP 1 Wojcieszów (1), SP Bolków (1), SP 1 Lubawka (1), SP Szarocin (1), SP 3 Kamienna Góra (1), SP 1 Jelenia Góra (1), SP 15 Jelenia Góra (1), SP 1 Lubań (1), SP Pobiedna (1), SP 3 Lwówek Śl. (1), SP Mirsk (1).

Największe sukcesy zanotowali opiekunowie: Iwona Złoto (SP 4 Jelenia Góra), Mirosława Biegus (SP 11 Jelenia Góra), Małgorzata Śniechowska (SP 4 Zgorzelec), Joanna Burłak (SP Kraśnik D.), Penelopa Zielińska (SP 5 Zgorzelec), Zbigniew Sobczyński (SP 1 Piechowice) Anna Burdach (SP 2 Kowary), Marek Łabędź (SP Opolno), Andrzej Całko (SP 2 Gryfów Śl.), Czesława Świąder (SP 10 Jelenia Góra), Danuta Puzio (SP Tomisław).

Organizatorami konkursu i jurorami byli: Romana Dobosz, Zofia Zawadzka, Jerzy Rubach, Elżbieta Bilska, Ewa Parfianowicz, Zinta Wilums, Piotr Gryszel, Marek Bergtraum, Józef Szafran, Zdzisław Gasz, Maria Rudak, Piotr Norko, Joanna Wojczal.

Gospodarzem finału (I części) był Dariusz Zatoński – dyrektor SP 1 w Gryfowie Śl.

IV KONKURS „1997”

Finał – 12 i 13 XII Szkoła Podstawowa nr 1 w Gryfowie Śl. i SSM „Halny” w Kamieniu

Ilość uczestników:

I etap – 34 szkoły, około 500 uczniów;

II etap – 81 uczniów z 29 szkół (5 rejonów),

Finał – 30 uczniów, w ścisłym finale 12.

Finaliści Konkursu:

I – Emilia Bukiewicz (SPS Lubań)

II – Karolina Sitowska (SPIO Jelenia Góra)

III – Ewa Zielonka (SP 1 Piechowice)

IV-XII kolejno: Paweł Wojtyna (SP Dąbrowa Bol.), Krzysztof Kaczmarek (SP 4 Zgorzelec), Paulina Kuczma (SP 1 Piechowice), Magdalena Sowa, Anna Korneć i Wojciech Marszycki (wszyscy z SP 15 Jelenia Góra), Agnieszka Polak (SP 2 Lwówek Śląski), Karolina Leś (SP 10 Jelenia Góra), Anna Siemieniuk (SP 5 Lubań).

W 30-ce finalistów byli uczniowie z: po 3 – SP 5 Lubań, SP 15 Jelenia Góra, SP 4 Zgorzelec, SP 10 Jelenia Góra, SP 2 Lwówek Śl., po 2 – SP 1 Piechowice, SP 5 Zgorzelec, SP 2 Jelenia Góra, SP 1 Lubań, po 1 osobie – SP Dąbrowa, SP Opolno, SP Lubawka, SP 3 Kamienna Góra, SP Wleń, SP 13 Jelenia Góra i SP Świeradów.

Opiekunowie, którzy zanotowali największe sukcesy: Iwona Fudala, (SP 5 Lubań), Czesława Świąder (SP 10 Jelenia Góra), Zbigniew Sobczyński (SP 1 Piechowice), Ewa Mickiewicz (SP 15 Jelenia Góra), Krystyna Starostecka (SP Dąbrowa), Małgorzata Śniechowska (SP 4 Zgorzelec), Jadwiga Borowiec (SP 2 Lwówek Śl.).

W wojewódzkim Komitecie organizacyjnym pracowali:

- na etapie rejonowym – Piotr Gryszel, Romana Dobosz, Piotr Norko, Jerzy Rubach, Zinta Wilums i Irena Sokołowska

- w czasie finału – R. Dobosz, I. Sokołowska, J. Rubach, P. Norko, a także gospodarze – Dariusz Zatoński (SP 1 Gryfów Śl.) i Jan Stąpor (SSM „Halny”).

Współpracowali przy układaniu pytań – Regina Zajac, Krystyna Śliwa, Małgorzata Borowska, Barbara Pawłowicz, Barbara Nawrot-Pożniak i Józef Szafran. Całością kierował jak zawsze Zdzisław Gasz.

V KONKURS „1998”

Finał – 11 i 12 XII 1998 r. Szkoła Podstawowa Nr 1 w Gryfowie Śl. i SSM „Halny” w Kamieniu

Ilość uczestników:

I etap – 889 uczniów w 40 szkołach,

II etap – 135 uczniów z 40 szkół (4 rejony),

Finał – 31 uczniów, w ścisłym finale 12.

Finaliści Konkursu:

I – Paulina Kuczma (SP 1 Piechowice)

II – Marcin Mendruń (SP 1 Wojcieszów)

III – Andrzej Ciupko (SP Opolno)

IV-XII kolejno: Mariola Ryżewska (SP 1 Lubań), Agnieszka Didyk (SP 6 Bolesławiec), Paweł Fronczak (SP Opolno), Grzegorz Malmon (SP 5 Lubań), Michał Baraniecki (SP 1 Wojcieszów), Dorota Kruk (SP 15 Jelenia Góra), Dominika Woźniak i Łukasz Pawicki (oboje SP 2 Lwówek Śl.), Renata Karwacka (SP 4 Zgorzelec).

Wśród 31 finalistów byli reprezentanci: SP 2 Piechowice (3), SP 1 Wojcieszów (2), SP 1 Piechowice (2), SP Opolno (2), SP 4 Zgorzelec (2), SP 2 Lwówek Śl.(2), SP 6 Jelenia Góra (2), SP 1 Lubań (1), SP 6 Bolesławiec (1), SP 5 Lubań (1), SP 15 Jelenia Góra (1), SP 1 Kamienna Góra (1), SP 2 Bolesławiec (1), SP 4 Kowary (1), SP 1 i 5 Szklarska Poręba (po 1), SP 2 Pieńsk (1), SP Janowice Wlk. (1), SP Chełmsko Śl. (1), SP 1 Lubawka (1), SP 3 i 10 Jelenia Góra (po 1).

Najwięcej sukcesów osiągnęli wychowankowie nauczycieli: Bożeny Śliwy (SP 1 Wojcieszów), Beaty Szytejkó (SP 1 Piechowice), Marka Łabędzia (SP Opolno) oraz Jadwigi Borowiec (SP 2 Lwówek Śl.), Lidii Domańskiej (SP 1 Lubań), Lidii Chadaj (SP 6 Bolesławiec), Ireny Fudali (SP 5 Lubań), Małgorzaty Borowskiej (SP 2 Piechowice), Grażyny Patry (SP 1 Kamienna Góra), Małgorzaty Śniechowskiej (SP 4 Zgorzelec).

Organizatorami Konkursu byli: Romana Dobosz, Irena Sokołowska, Zinta Wilums, Jerzy Rubach, Piotr Norko i Zdzisław Gasz.

Jury finału stanowili: Piotr Norko, Czesława Świąder, Teresa Łyczana oraz Małgorzata Borowska. Zespół układający pytania pod kierunkiem Romany Dobosz i Reginy Zajac oraz inni.

Gospodarze finału – Dariusz Zatoński (dyrektor SP 1 Gryfów Śl.) i Jan Stapor – kierownik SSM „Halny” w Kamieniu.

VI KONKURS „1999”

Finał – 10 i 11 XII Szkoła Podstawowa Nr 1 w Gryfowie i SSM „Halny” w Kamieniu

Ilość uczestników:

I etap – 618 uczniów z 32 szkół w tym 8 gimnazjów, 24 szkół podstawowych,

II etap – 76 uczniów z 31 szkół (5 rejonów),

Finał – 30 uczniów z 19 szkół, a w ścisłym finale 11.

Finałiści konkursu:

I – Iga Kucharska (Gimnazjum Nr 1 Zgorzelec)

II – Paulina Kozicka (SP Janowice Wlk.)

III – Damian Gatkowski (SP 4 Kowary),

IV-XI kolejno: Natalia Płotnicka (SP 2 Lwówek Śl.), Malwina Hryńczak (SP 5 Bolesławiec), Józef Szybiński i Sławomir Kwaczyński (obaj SP 15 Jelenia Góra), Rafał Bobrowski (SP Podgórzyń), Małgorzata Graczak (SP 10 Jelenia Góra), Barbara Teżyk (SP Wleń) i Jacek Zapart (SP 2 Lwówek Śl.)

W „29” finalistów znaleźli się reprezentanci: SP 1 Kamienna Góra (4), SP Janowice Wlk. (2), SP Podgórzyń (2), SP 1 Piechowice (2), SP 2 Lwówek Śl. (2), SP Wleń (2), SP Zawidów (2), SP 3 Bolesławiec (2), SP 15 Jelenia Góra (2), SP 3 Lubań (1), SP Lubomierz (1), Gimnazjum Nr 1 Bogatnia (1), SP Ciechanowice (1), SP 5 Bolesławiec (1), SP 4 Kowary (1), SP 10 Jelenia Góra (1), Gimnazjum Nr 3 Bolesławiec (1).

Największe sukcesy osiągnęli wychowankowie nauczycieli: Małgorzaty Śniechowskiej (Gimnazjum Nr 1 Zgorzelec), Teresy Łyczany (SP Janowice Wlk.), Ewy Mickiewicz

(SP 15 Jelenia Góra), Danuty Luniak (SP 4 Kowary), Lidii Chadaj (SP 5 Bolesławiec) i Elżbiety Zych (SP Wleń).

Organizatorami i jurorami Konkursu na różnych jego etapach byli: Dariusz Zatoński (dyrektor SP 1 w Gryfowie Śl.) i Jan Stąpor (kierownik SSM „Halny”), a także działacze Ligi: Romana Dobosz, Irena Sokołowska, Jerzy Rubach, Urszula Białach, Kazimierz Kuc, Józef Szafran, Renata Jabłońska, Regina Zajac i Zdzisław Gasz. Pomocą służyli nauczyciele – opiekunowie oraz gospodarze eliminacji rejonowych.

VII KONKURS „2000”

Finał – 1 i 2 XII Szkoła Podstawowa i SSM „Liczyrzepa” w Karpaczu

Ilość uczestników:

I etap – 571 uczniów z 21 szkół w tym 12 gimnazjów i 10 szkół podstawowych,

II etap – 59 uczniów z 21 szkół (3 rejony),

Finał – 26 uczniów, a w ścisłym finale 12.

Finałiści Konkursu:

I – Iga Kucharska (Gimnazjum Nr 1 Zgorzelec)

II – Jan Prociak (Gimnazjum Lubawka)

III – Natalia Kowalska (Gimnazjum Nr 3 Bolesławiec)

IV-XII kolejno: Katarzyna Kwiatkowska (SP 2 Lwówek Śl.), Ewa Pawelska (Gimnazjum Nr 1 Zgorzelec), Ignacy Matyszczuk (Gimnazjum Nr 1 Kamienna Góra), Monika Migas (SP 2 Piechowice), Łukasz Zarzycki (Gimnazjum Nr 1 Kamienna Góra), Maria Legut (Gimnazjum przy I LO Jelenia Góra), Artur Żyluk (Gimnazjum Nr 1 Zgorzelec), Joanna Kafka (Gimnazjum Wojcieszów), Grzegorz Kowalski (Gimnazjum Nr 3 Bolesławiec).

Wśród 26 finalistów znaleźli się przedstawiciele: Gimnazjum Nr 1 Zgorzelec (3), Gimnazjum przy I LO Jelenia Góra (3), Gimnazjum Nr 3 Bolesławiec (3), Gimnazjum Nr 1 Kamienna Góra (3), Gimnazjum Chełmsko Śl. (2), Zesp. Szk. Wleń (2), Gimnazjum Piechowice (2), ZSO – Gimnazjum Kamienna Góra (1), SP Bolków (1), SP 5 Bolesławiec (1), SP 11 Jelenia Góra (1), Gimnazjum Wojcieszów (1), Gimnazjum Lubawka (1), SP 2 Lwówek Śląski (1), SP 2 Piechowice (1).

Najwięcej powodów do zadowolenia mieli nauczyciele: Małgorzata Śniechowska (Gimnazjum Nr 1 Zgorzelec), Lidia Chadaj (Gimnazjum Nr 3 Bolesławiec), Jadwiga Borowiec (SP 2 Lwówek Śląski).

Organizatorami Konkursu i jurorami byli działacze LOP: Jadwiga Gondek, Romana Dobosz, Irena Sokołowska, Piotr Norko i Zdzisław Gasz. Honory gospodarza czyniła Irena Szarszoń – kierownik SSM „Liczyrzepa”. Wspomagali organizatorów w ocenie prac i odpowiedzi odpowiednio dobrani opiekunowie: L. Chadaj, M. Śniechowska, J. Borowiec oraz Halina Kołat (Gimnazjum Chełmsko Śl.), Elżbieta Zych (Zesp. Szk. Wleń), Bożena Śliwa (Gimnazjum Wojcieszów), Bożena Szulikowska (Gimnazjum Nr 1 Kamienna Góra).

VIII KONKURS „2001”

Finał – 7 i 8 XII Gimnazjum Piechowice i SSM „Złoty Widok” w Michałowicach

Ilość uczestników:

I etap – 859 uczniów z 29 szkół w tym 12 gimnazjów i 10 szkół podstawowych,

II etap – 89 uczniów z 29 szkół (4 rejony),

Finał – 31 uczniów, a w ścisłym finale 12.

Finaliści Konkursu:

I – Iga Kucharska (Gimnazjum Nr 1 Zgorzelec)

II – Natalia Kowalska (Gimnazjum Nr 3 Bolesławiec)

III – Daria Kobylska (Gimnazjum Świerzawa)

IV-XII kolejno: Marta Orłowska (Gimnazjum Nr 1 Zgorzelec), Lilianna Bąk (Gimnazjum Jerzmanki), Teresa Zielonka (Gimnazjum Nr 1 Kamienna Góra), Katarzyna Kozłowska (Gimnazjum Zawidów), Borenika Różańska (Gimnazjum Nr 2 Jelenia Góra), Agnieszka Wiśniewska (Gimnazjum Nr 1 Lwówek Śląski), Amanda Tomaszewska (Gimnazjum Jerzmanki), Tomasz Szul (Społ. Gimn. Eduk. Eur. Kamienna Góra), Martyna Gordziejewska (Gimnazjum Świerzawa).

Wśród 31 finalistów byli reprezentanci: Gimnazjum w Świerzawie (3), Gimnazjum Nr 1 Kamienna Góra (3), Gimnazjum Nr 1 w Lwówku Śląskim (3), Gimnazjum Nr 1 Zgorzelec (2), Gimnazjum Nr 3 Bolesławiec (2), Gimnazjum w Jerzmankach (2), Gimnazjum w Węglińcu (2), Gimnazjum w Szklarskiej Porębie (2), ZS w Wleniu (2), Gimnazjum w Gryfowie Śląskim (2), Gimnazjum w Zawidowie (1), Gimnazjum Nr 2 w Jeleniej Górze (1), Społ. Gimn. Eduk. Eur. Kamienna Góra (1), Gimnazjum Lubawka (1), SP 2 w Zgorzelcu (1), Gimnazjum w Sosnowcu (1), Gimnazjum w Piechowicach (1), ZS Integracyjnych, w Łomnicy (1).

Najwięcej sukcesów osiągnęli wychowankowie nauczycieli: Małgorzaty Śniechowskiej (Gimnazjum Nr 1 Zgorzelec), Lidii Chadaj (Gimnazjum Nr 3 Bolesławiec), Bożeny Śliwy (Gimnazjum Świerzawa), Lilianny Bąk (Gimnazjum Jerzmanki).

Wśród organizatorów Konkursu byli: Jadwiga Gondek, Romana Dobosz, Irena Sokółowska, Piotr Norko, Agnieszka Treter-Kłyszyska, Sabina Tabaka, Józef Szafran i Zdzisław Gasz oraz gospodarze eliminacji pisemnych finału – Małgorzata Borowska i Antoni Olszewski.

IX KONKURS „2002”

Finał – 29 i 30 XI Gimnazjum Piechowice i SSM „Złoty Widok” w Michałowicach

Ilość uczestników:

I etap – 946 uczniów z 29 szkół,

II etap – 66 uczniów z 24 szkół (4 rejonu),

Finał – 30 uczniów, a w ścisłym finale 12.

Finaliści Konkursu:

I – Natalia Kowalska (Gimnazjum Nr 3 Bolesławiec)

II – Remigiusz Wolar (Gimnazjum Gryfów Śląski)

III – Urszula Piskorska (Gimnazjum Nr 1 Bogatynia)

IV-XII kolejno: Joanna Kokowska (Gimnazjum Nr 1 Bogatynia), Artur Żyluk (Gimnazjum Nr 1 Zgorzelec), Magdalena Bartkiewicz (Gimnazjum Nr 1 Zgorzelec), Magdalena Semeriak (Gimnazjum Piechowice), Amanda Tomaszewska (Gimnazjum Jerzmanki), Mateusz Ławrynowicz (Gimnazjum Szklarska Poręba), Paweł Dyka i Mateusz Bąk (Gimnazjum Świerzawa), Tomasz Buchowski (Gimnazjum Gryfów Śląski).

Wśród 30 finalistów znaleźli się przedstawiciele: po 4 – Gimnazjum Piechowice, po 3 – Gimnazjum Nr 3 Bolesławiec, Gimnazjum Gryfów Śląski, Gimnazjum Świerzawa; po 2 – Gimnazjum Nr 1 Bogatynia, Gimnazjum Nr 1 Zgorzelec, Gimnazjum Szklarska Poręba, Gimnazjum Czarny Bór, Gimnazjum Zawidów; po 1 – Gimnazjum Jerzmanki, Gimnazjum Chełmsko Śl., SP Opolno, SP 1S Jelenia Góra, Gimnazjum Sosnowka, Gimnazjum Nr 3 Zgorzelec, Gimnazjum Węglińiec.

Spośród 16 opiekunów największe sukcesy odnieśli: Małgorzata Śniechowska (Gimnazjum Nr 1 Zgorzelec), Lidia Chadaj (Gimnazjum Nr 3 Bolesławiec), Andrzej Całko (Gimnazjum Gryfów Śląski), Józefa Święch (Gimnazjum Nr 1 Bogatynia), Małgorzata Borowska (Gimnazjum Piechowice).

Jury oceniające finału: Jadwiga Gondek (przewodnicząca), Sabina Tabaka, Piotr Norko. Organizatorzy konkursu to: Romana Dobosz, Jadwiga Gondek, Irena Sokołowska, Zdzisław Gasz i Renata Jabłońska.

Gospodarze finału w Gimnazjum w Piechowicach – dyrektorki Katarzyna Lenart-Wyrobek i Jolanta Bochyńska oraz nauczyciel biologii – Małgorzata Borowska.

X KONKURS „2003”

Finał – 28 i 29 XI Gimnazjum Piechowice i SSM „Złoty Widok” w Michałowicach

Ilość uczestników:

I etap – 799 uczniów z 39 szkół,

II etap – 72 uczniów z 27 szkół,

Finał – 31 uczniów, a w ścisłym finale 12.

Finaliści Konkursu:

I – Paweł Kłobucki (Gimnazjum Świerzawa)

II – Aleksandra Dobosz (Gimnazjum Piechowice)

III – Agnieszka Lelek (Gimnazjum Nr 3 Bolesławiec)

IV-XII kolejno: Amanda Tomaszewska (Gimnazjum Jerzmanki), Tomasz Buchowski (Gimnazjum Gryfów Śl.), Zuzanna Mroczkowska (Gimnazjum Świerzawa), Dominika Zielenka (Gimnazjum przy ZSDiL Jelenia Góra), Katarzyna Kozak (Gimnazjum Osiecznica), Agnieszka Kuprewicz (Gimnazjum Sulików), Jacek Łakomy (Gimnazjum Osiecznica), Kamil Olczak (Gimnazjum Zawidów), Justyna Woroniecka (Gimnazjum przy ZSDiL Jelenia Góra).

Wśród 31 finalistów znaleźli się uczniowie: po 3 z Gimnazjów w: Świerzawie, Nr 2 w Zgorzelcu i przy ZSDiL w Jeleniej Górze; po 2 z Gimnazjów w: Osiecznicy, Lwówku Śl., Nr 1 w Bogatyni, Nr 1 w Kamiennej Górze, przy I LO w Jeleniej Górze; po 1 z Gimnazjów w: Piechowicach, Nr 3 w Bolesławcu, Gryfowie Śl., Jerzmankach, Zawidowie, Sulikowie, Nr 1 w Zgorzelcu, Bolkowie, Węglińcu, Sosnowce, Jeżowie Sudeckim.

Spośród 20 opiekunów najwięcej powodów do zadowolenia miały: Bożena Śliwa (Gimnazjum Świerzawa), Małgorzata Borowska (Gimnazjum Piechowice), Lidia Chadaj (Gimnazjum Nr 3 Bolesławiec) i Danuta Puzio (Gimnazjum Osiecznica).

W jury oceniającym finał ustny pracowali: Jadwiga Gondek (przewodnicząca), Sabina Tabaka, Józef Szafran. Organizowali Konkurs: Irena Sokołowska, Piotr Norko, Romana Dobosz, Renata Jabłońska, przewodniczył Zdzisław Gasz.

Gospodarzami eliminacji pisemnych byli: Małgorzata Borowska (nauczyciel biologii) oraz dyrektorzy szkoły Anna Skibińska i Jolanta Bochyńska.

XI KONKURS „2004” – od tej edycji wyłącznie dla gimnazjów

Finał: 26 i 27 XI Gimnazjum im. Jana Pawła II w Piechowicach SSM „Złoty Widok” w Michałowicach

Ilość uczestników:

I etap – 1076 uczniów z 38 szkół

II etap – 116 uczniów z 38 szkół (4 rejony)

Finał – 31 uczniów, a w ścisłym finale 12

Finaliści Konkursu:

I – Katarzyna Kłopotek (Gimnazjum Nr 3 Bolesławiec)

II – Aleksandra Dobosz (Gimnazjum Piechowice)

III – Barbara Włodarska (Gimnazjum Gryfów Śląski)

IV-XII kolejno: Wojciech Patalas (Gimnazjum Wojcieszów), Małgorzata Kownacka (Gimnazjum Gryfów Śląski), Żaneta Łuka (Gimnazjum Wojcieszów), Magdalena Zwierzyna (Gimnazjum Nr 1 Kamienna Góra), Katarzyna Król (Gimnazjum przy I LO Jelenia Góra), Piotr Judka (Gimnazjum Mysłakowice), Ewelina Piaśnik (Gimnazjum Nr 1 Bogatynia), Marta Januszkiewicz (Gimnazjum przy I LO Jelenia Góra), Aleksandra Lipińska (Gimnazjum Nr 2 Zgorzelec).

Wśród 31 finalistów znaleźli się uczniowie: 4 z Gimnazjum przy I LO Jelenia Góra, po 3 – Gimnazjum Nr 3 Bolesławiec, Nr 2 Zgorzelec, w Wojcieszowie, po 2 z Gimnazjum w Gryfowie Śląskim, Mysłakowicach, Zawidowie i Marciszowie, po 1 z Gimnazjum w Piechowicach, Nr 1 Kamiennej Górze, Nr 1 w Bogatyni, Nr 1 w Jeleniej Górze, Pieńsku, Lwówku Śląskim, Jeżowie Sudeckim, Starej Kamienicy, Karpaczu i Leśnej.

Spośród 18 opiekunów najwięcej powodów do zadowolenia mieli: Lidia Chadaj (Gimnazjum Nr 3 Bolesławiec), Małgorzata Borowska (Gimnazjum Piechowice), Andrzej Całko (Gimnazjum Gryfów Śląski) i Bożena Śliwa (Gimnazjum Wojcieszów).

W Jury oceniającym finał ustny pracowali: Jadwiga Gondek (przewodnicząca), Sabina Tabaka, Piotr Norko i Józef Szafran.

Organizowali Konkurs: Irena Sokołowska, Romana Dobosz, Jerzy Rubach, Jadwiga Gondek, Wenata Stawicka-Czerska, Renata Jabłońska, przewodniczył Zdzisław Gasz.

Gospodarzami eliminacji pisemnych finału byli: Małgorzata Borowska (nauczyciel biologii) i dyrektorka Gimnazjum.

XII KONKURS „2005”

Finał: 25 i 26 XI – Gimnazjum im. Jana Pawła II i SSM „Złoty Widok” w Michałowicach

Ilość uczestników:

I etap – 1201 uczniów z 39 szkół

II etap – 113 uczniów z 36 szkół (4 rejony)

Finał – 31 uczniów, a w ścisłym finale 12.

Finaliści Konkursu:

I – Daniel Szytejk (Gimnazjum Piechowice)

II – Paulina Dwornik (Gimnazjum Gryfów Śląski)

III – Klaudia Wolak (Gimnazjum Świerzawa)

IV-XII kolejno: Paula Bator (Gimnazjum Janowice Wielkie), Agata Wasiluk (Gimnazjum Piechowice), Dawid Dasiak (Gimnazjum Gryfów Śląski), Joanna Bednarczyk (Gimnazjum Lwówek Śląski), Agata Monczar (Gimnazjum Zawidów), Dagmara Reczka (Gimnazjum przy I LO Jelenia Góra), Dorota Tkacz (Gimnazjum Nr 3 Bolesławiec), Paweł Budrowski (Gimnazjum Jerzmanki), Łukasz Kwiatek (Gimnazjum Nr 1 Zgorzelec).

Wśród 30 finalistów znaleźli się uczniowie: po 3 z Gryfowa Śląskiego i z Piechowic, po 2 z Gimnazjów w: Czarnym Borze (pow. wałbrzyski), Świerzawie, Zgorzelcu Nr 1, w Bogatyni Nr 1, po 1: przy I LO Jelenia Góra, w Mysłakowicach, Zawidowie, Lwówku Śląskim, Jeżowie Sudeckim, Jerzmankach, Osiecznicy, Mirsku, Lubaniu Nr 2, Sulikowie, Bolkowie i Lubawce.

Spośród licznej rzeszy opiekunów (niestety kilku zastępczych) największe sukcesy odnieśli: Małgorzata Borowska (Gimnazjum Piechowice), Andrzej Całko (Gimnazjum Gryfów Śląski), Teresa Łyczana (Gimnazjum Janowice Wielkie) i Bożena Śliwa (Gimnazjum Świerzawa).

W jury oceniającym finał ustny zasiadali: Jadwiga Gondek (przewodnicząca), Piotr Norko i Karolina Dobrowolska.

Organizowali Konkurs: Irena Sokołowska, Jadwiga Gondek, Jerzy Rubach, Romana Dobosz i Renata Jabłońska. Całością kierował Zdzisław Gasz.

Gospodarzem eliminacji pisemnych była Małgorzata Borowska (nauczyciel biologii).

XIII KONKURS „2006”

Finał: 24 i 25 XI Gimnazjum im. Jana Pawła II w Piechowicach i SSM „Złoty Widok” w Michałowicach

Ilość uczestników:

I etap – 1112 uczniów z 37 szkół

II etap – 125 uczniów z 37 szkół (4 rejony)

Finał – 30 uczniów, a w ścisłym finale 12

Finaliści Konkursu:

I – Magda Lis (Gimnazjum Świerzawa)

II – Alina Szewczyk (Gimnazjum Czarny Bór)

III – Paula Bator (Gimnazjum Janowice Wielkie)

IV-XII kolejno: Grzegorz Obora (Gimnazjum Świerzawa), Izabela Wujec (Gimnazjum Sulików), Łukasz Wawrzyniak (Gimnazjum Osiecznica), Agata Wasiłuk (Gimnazjum Piechowice), Anna Suchecka (Gimnazjum Lwówek Śląski), Agnieszka Hyla (Gimnazjum Pieńsk), Marcin Bicki (Gimnazjum Nr 1 Zgorzelec), Joanna Szczepańska (Gimnazjum Łużyckie Zgorzelec).

Wśród 26 finalistów (4 zrezygnowało z powodu choroby) znaleźli się uczniowie: po 3 z Gimnazjum Nr 1 w Bogatyni, Gimnazjum w Janowicach Wielkich, po 2 – Gimnazjum Piechowice, Gimnazjum Świerzawa, po 1 – Gimnazjum Nr 3 Bolestawiec, Gimnazjum Gryfów Śląski (awansowało 3), Gimnazjum Zawidów, Gimnazjum Pieńsk, Gimnazjum Lwówek Śląski, Gimnazjum Nr 1 Jelenia Góra, Gimnazjum Nr 1 Zgorzelec, Gimnazjum Osiecznica, Gimnazjum Czarny Bór, Gimnazjum Mirsk, Gimnazjum Nr 2 Lubań, Gimnazjum Sulików, Gimnazjum Bolków, Gimnazjum „Łużyckie” Zgorzelec, Gimnazjum Nr 2 Bolestawiec, Gimnazjum Łomnica.

Spośród 20-osobowej grupy opiekunów najwięcej satysfakcji z postawy podopiecznych mieli: Bożena Śliwa (Świerzawa), Wiesława Wilk (Czarny Bór), Teresa Łyczana (Janowice Wielkie), Andrzej Całko (Gryfów Śląski).

W jury oceniającym finał ustny pracowali: Jadwiga Gondek (przewodnicząca), Piotr Norko, Józef Szafran, Sabina Tabaka.

Organizowali Konkurs: Irena Sokołowska, Jadwiga Gondek, Jerzy Rubach, Romana Dobosz, Wenata Stawicka-Czerska, Jadwiga Niedbalska. Kierował całością Zdzisław Gasz.

Gospodarzem eliminacji pisemnych finału była Małgorzata Borowska (nauczyciel biologii).

XIV KONKURS „2007”

Finał: 23 i 24 XI – Gimnazjum NR 1 w Bogatyni i SSM „Złoty Widok” w Michałowicach oraz Gimnazjum Piechowice

Ilość uczestników:

I etap – 1038 uczniów z 35 szkół

II etap – 99 uczniów z 35 szkół (4 rejonu)

Finał – 28 uczniów, a w ścisłym finale 10

Finałiści Konkursu:

I – Adrian Łaziński (Gimnazjum Porajów)

II – Filip Banaszak (Gimnazjum Nr 1 Jelenia Góra)

III – Wiktoria Dwojak (Gimnazjum Janowice Wielkie)

IV-X kolejno: Agata Marszałek (Gimnazjum Nr 1 Jelenia Góra), Dagmara Łazarczyk (Gimnazjum Świeradów Zdrój), Łukasz Jacheć (Gimnazjum przy I LO Jelenia Góra), Justyna Oziom (Gimnazjum Nr 1 Jelenia Góra), Aleksandra Konopacka (Gimnazjum Wleń), Amanda Wojciechowska (Gimnazjum Bolków), Dagmara Reczka (Gimnazjum przy I LO Jelenia Góra).

Wśród finalistów znaleźli się przedstawiciele szkół: 3 z Gimnazjum przy I LO Jelenia Góra; po 2 z Gimnazjum Nr 1 Jelenia Góra, Gimnazjum Pieńsk, Gimnazjum Bolków, Gimnazjum Łużyckie Zgorzelec; po 1 z Gimnazjum Porajów, Gimnazjum Janowice Wielkie, Gimnazjum Świeradów Zdrój, Gimnazjum Wleń, Gimnazjum Czarny Bór, Gimnazjum Mirsk, Gimnazjum Mysłakowice, Gimnazjum Świerzawa. Gimnazjum Nr 1 Zgorzelec, Gimnazjum Nr 2 Zgorzelec, Gimnazjum Nr 3 Zgorzelec, Gimnazjum Nr 2 Bolesławiec.

Spośród licznej rzeszy opiekunów (19) najczęściej powodów do zadowolenia z postawy swoich wychowanków miały: Beata Winkel (Gimnazjum Nr 1 Jelenia Góra), Agnieszka Szura-Czerniawska (Gimnazjum Porajów), Teresa Łyczana (Gimnazjum Janowice Wielkie), Agnieszka Kurec (Gimnazjum Świeradów Zdrój).

Jury oceniające finał ustny pracowało w składzie: Jadwiga Gondek (przewodnicząca), Sabina Tabaka i Piotr Norko.

Organizowali Konkurs: Jadwiga Gondek, Romana Dobosz, Jadwiga Niedbalska, Irena Sokołowska, Zdzisław Gasz, Romualda Kukawska, Wenata Stawicka-Czerska. Całością kierował Zdzisław Gasz.

Gospodarzami finału pisemnego w Gimnazjum Nr 1 w Bogatyni byli dyrektor szkoły Iwona Hałas i Grażyna Łazanowicz (nauczyciel biologii); finału ustnego w Gimnazjum Piechowice dyrektor szkoły Elżbieta Piątkiewicz-Pałka i Małgorzata Borowska (nauczyciel biologii).

Konkurs został po raz pierwszy przeprowadzony wg nowej formuły finałowej zbliżonej do finałów Konkursu Przyrodniczo-Krajoznawczego Nauczania Zintegrowanego kl. II-III SP. Główne zmiany to całonocna wycieczka z pisaniem testów po drodze oraz zupełnie inny finał ustny.

XV KONKURS „2008”

Finał: 21 22 XI – Gimnazjum Lubawka (testy) i SSM „Złoty Widok” w Michałowicach (zakwaterowanie) oraz ZS Technicznych i Licealnych w Piechowicach (ścisły finał)

Ilość uczestników:

I etap – 966 uczniów z 38 szkół

II etap – 105 uczniów z 38 szkół

Finał – 24 uczniów, a w ścisłym finale 10 uczniów.

Finaliści Konkursu:

I – Anna Celt (Gimnazjum Janowice Wielkie)

II – Ewelina Kuzera (Gimnazjum Czarny Bór)

III – Laura Rzeżwicka (Gimnazjum Lwówek Śląski)

IV-X kolejno: Justyna Bielka (Gimnazjum Świerzawa), Piotr Gajek (Gimnazjum Myślakowice), Agnieszka Maćkowiak (Gimnazjum Janowice Wielkie), Paulina Bochynek (Gimnazjum Janowice Wielkie), Natalia Ciosak (Gimnazjum Nr 1 Bogatynia), Monika Kolbuch (Gimnazjum przy I LO Jelenia Góra), Monika Pieniążek (Gimnazjum Bolków).

Wśród finalistów znaleźli się przedstawiciele szkół: po 3 z Gimnazjum w Janowicach Wielkich i Bolkowa: po 2 z Gryfowa Śląskiego, Świerzawy i „1” Bogatynia; po 1 z Piechowic, Leśnej, Starej Kamienicy, „3” z Jeleniej Góry, „1” i „2” ze Zgorzelca oraz „Łużyckiego” ze Zgorzelca.

Spośród dosyć licznej rzeszy opiekunów najwięcej powodów do zadowolenia z postawy swoich wychowanków miały: Teresa Łyczana (Janowice Wielkie), Wiesława Wilk (Czarny Bór), Krystyna Malinowska (Lwówek Śląski) oraz Andrzej Całko (Gryfów Śląski), Stanisława Fica (Bolków), Rafał Wolski (Świerzawa).

Jury oceniające finał uszny pracowało w składzie: Jadwiga Gondek (przewodnicząca), Bożena Śliwa i Piotr Norko. Sekretariat Jury prowadziła Sabina Tabaka, a wspomagały ją Mariola Kotowicz i Renata Jabłońska.

Gospodarzami finału pisemnego w Lubawce byli wicedyrektor Anna Matysiak i nauczyciel historii – działacz PTSM Paweł Kasprzyk, finału ustnego w Piechowicach – nauczyciel biologii Małgorzata Borowska i dyrektor ZSTIL Dorota Sobczyńska.

Rejony Konkursu obsługiwali:

I w Gimnazjum Nr 1 w Zgorzelcu – pełnomocnik Zdzisław Gasz, sekretarz vacat, gospodarze Beata Szostek-Bicka i Marzena Plucińska (30 uczniów z 12 szkół),

II w Gimnazjum w Lwówku Śląskim – pełnomocnik Jadwiga Niedbalska, sekretarz Renata Jabłońska, gospodarz Barbara Sykała (17 uczniów z 7 szkół),

III w Gimnazjum Nr 3 w Jeleniej Górze – pełnomocnik Romana Dobosz, sekretarz Irena Sokołowska, gospodarz Renata Szymańska (32 uczniów z 10 szkół),

IV w Gimnazjum Nr 1 w Kamiennej Górze – pełnomocnik Jerzy Rubach, sekretarz Teresa Materny, gospodarz Katarzyna Pawlak (26 uczniów z 9 szkół).

Wycieczka finałowa odbyła się na trasie: Lubawka – Trutnov – Vrchlabi (Muzeum Karkonoskiego Parku Narodowego) – Harrachov – Michałowice. Prowadził przewodnik sudecki Zdzisław Gasz.

Organizowali Konkurs (poza osobami wymienionymi w jury i w rejonach): Leonarda Kurpiewska (sekretarz całości), Irena Sokołowska, a w miejscu noclegu Jadwiga Niedbalska, Romana Kukawska i Maria Kraszewska. Kierował całością Zdzisław Gasz.

Na radzie opiekunów zorganizowanej po ogłoszeniu wyników testów ustalono, że w następnym roku należy przyspieszyć finały, co najmniej o dwa tygodnie do czego asumpt dała tegoroczna mroźna i śnieżna aura. Ustalono też, że uczeń nieobecny podczas ogłaszania wyników testów, gdyby zachodziła taka konieczność dogrywki nie będzie wyzywany do niej. Bazowano tu na aktualnym przykładzie nieobecności ucznia z Gryfowa Śląskiego, którego opiekun zabrał już po testach do domu, zaś bardzo trudna pogoda i późna pora wieczorowa uniemożliwiły przyjazd do Michałowic.

Wybór miejsca na ścisły finał w piechowickiej szkole średniej został wymuszony niejako remontem DW „Zielone Wzgórze”.

XVI KONKURS „2009”

Finał: 6 i 7 XI – Gimnazjum Jerzmanki (testy) i SSM „Złoty Widok” (zakwaterowanie) oraz DW „Zielone Wzgórze” w Michałowicach (ścisły finał)

Ilość uczestników:

I etap – 1200 uczniów z 44 szkół,

II etap – 125 uczniów z 44 szkół,

Finał – 25 uczniów, w tym w ścisłym finale 9 uczniów.

Finałiści Konkursu:

I – Wojciech Fica (Gimnazjum Bolków),

II – Laura Rzeźwicka – (Gimnazjum Lwówek Śląski),

III – Kamila Kamińska (Gimnazjum Nr 2 Bolesławiec)

IV-X kolejno: Marta Michalska (Jeżów Sudecki), Mateusz Pyzik (Mysłakowice), Karolina Dumycz (Świerzawa), Agnieszka Maćkowiak (Janowice Wielkie), Jakub Rogalewicz (Gimnazjum przy I LO Jelenia Góra), Marcin Pozlewicz (Jeżów Sudecki).

Wśród finalistów znaleźli się przedstawiciele szkół: po 2 z Janowic Wielkich, Bolkowa, Jeżowa Sudeckiego, Marciszowa i Pieńska; po 1 z Gryfowa Śląskiego, „1” Bogatynia, „3” Bolesławiec, „2” Zgorzelec, Zawidowa, Działoszyna, Zaręby i Leśnej.

Spośród dosyć licznej grupy opiekunów najwięcej satysfakcji z postawy swoich podopiecznych miały: Stanisława Fica (Bolków), Teresa Łyczana (Janowice Wielkie), Małgorzata Bednarek (Marciszów), Grażyna Łagowska (Pieńsk), Maryla Kruze-Szmel (Jeżów Sudecki), Krystyna Malinowska (Lwówek Śląski), Izabela Kampczyk (Mysłakowice) i Małgorzata Mysza („2” Bolesławiec).

Jury oceniające finał ustny pracowało w składzie: Jadwiga Gondek (przewodnicząca), Józef Szafran i Piotr Norko. Sekretariat jury prowadziła Janina Hładyk. Program komputerowy pytań finałowych przygotował Paweł Kasprzyk.

Gospodarzami finału pisemnego w Jerzmankach były: dyrektor Renata Mikołajów i nauczycielki Renata Chmielewska, Agnieszka Celuch i Maria Gryszczyszyn; ustnego w Michałowicach – Jadwiga Niedbalska (dyrektor SSM), Bożena Posadowska i Maria Kraszewska oraz rodzina Marciniaków (Agnieszka, Irena i Jerzy – właściciele DW „Zielone Wzgórze”).

Rejony (II etap) Konkursu obsługiwali:

I w Gimnazjum w Zawidowie – pełnomocnik Zdzisław Gasz, sekretarz Janina Hładyk, gospodarz Agnieszka Wrzeszcz,

II w Gimnazjum w Lwówku Śląskim – pełnomocnik Bożena Śliwa, sekretarz Jadwiga Borowiec, gospodarz Krystyna Malinowska,

III w Gimnazjum w Mysłakowicach – pełnomocnik Teresa Materny, sekretarz Roman Dobosz, gospodarz Izabela Kampczyk,

IV w Gimnazjum Marciszowie – pełnomocnik Jerzy Rubach, sekretarz Anna Krekova, gospodarz Małgorzata Bednarek.

Wycieczka finałowa odbyła się na trasie (po uprzednim dowozie uczestników na trasie: Jelenia Góra – Gryfów Śląski – Lubań – Zgorzelec): Jerzmanki – Górlitz – Marienthal – Zittau – trójkąt granic w Porajowie – Bogatynia – Frydlant – Świeradów Zdrój – Michałowice. Prowadził przewodnik sudecki Zdzisław Gasz.

Organizowali Konkurs (poza osobami wymienionymi w jury i rejonach) Krzysztof Raczek, Paweł Kasprzyk, Irena Sokołowska (sekretarz Konkursu). Kierował całością Zdzisław Gasz.

Ścisły finał odbył się pierwszy raz w mniejszej sali DW „Zielone Wzgórze”. Było

niecio ciasno, ale ciepło głównie dzięki kominkowi opalanemu przez pana Jerzego Marciniaka. Na podkreślenie zasługiwał znakomity finisz Laury Rzeżwickiej, która z VI miejsca po testach awansowała w finale ustnym do II pozycji.

XVII KONKURS „2010”

Finał: 5 i 6 XI – Gimnazjum Działoszyn (testy) i SSM „Złoty Widok” (zakwaterowanie) oraz Gimnazjum Piechowice (ścisły finał)

Ilość uczestników:

I etap – 1128 uczniów z 44 szkół,

II etap – 123 uczniów z 44 szkół,

Finał – 24 uczniów, a w ścisłym finale 8.

Finaliści Konkursu:

II – Monika Primke (Gimnazjum Lwówek Śląski) i Elżbieta Gołdyn (Gimnazjum przy I LO Jelenia Góra)

II-IV – Wojciech Fica (Gimnazjum Bolków) i Alicja Wiśniewska (Gimnazjum Janowice Wielkie)

V-VIII kolejno: Paweł Zatoński (Gimnazjum Gryfów Śląski), Kamila Kamińska (Gimnazjum Nr 2 Bolesławiec), Jagoda Dąbrowska (Gimnazjum Nr 2 Bogatynia), Monika Kolbuch (Gimnazjum przy I LO Jelenia Góra).

Wśród finalistów znaleźli się przedstawiciele szkół: po 3 Gimnazjum przy I LO w Jeleniej Górze; po 2 z Działoszyna, Lwówka Śląskiego, Janowic Wielkich i Zgorzelca („Łużyckie”).

Spośród dosyć licznej grupy opiekunów najbardziej zadowoleni z postawy swoich podopiecznych mogli być: Monika Sikora (Gimnazjum przy I LO Jelenia Góra), Remigiusz Pluciński (Działoszyn), Krystyna Malinowska (Lwówek Śląski), Teresa Łyczana (Janowice Wielkie) i Anna Oleksyn (Gimnazjum Łużyckie Zgorzelec).

Jury oceniające finał ustny pracowało w składzie: Jadwiga Gondek (przewodnicząca), Józef Szafran i Piotr Norko. Sekretariat jury prowadziła Beata Szostek-Bicka. Program komputerowy pytań opracował Paweł Kasprzyk.

Gospodarzami finału pisemnego w Działoszynie byli: dyrektor Irena Michalik, zastępca dyrektora Ryszard Zawadzki i nauczyciel biologii Remigiusz Pluciński; ustnego w piechowickim Gimnazjum dyrektor Elżbieta Pietkiewicz-Pałka oraz nauczycielki Jolanta Bochyńska i Małgorzata Borowska. W SSM „Złoty Widok” był akurat okres zmian własnościowych – obiekt przechodził w prywatną dzierżawę, ale noclegi i wyżywienie zapewniono.

Rejony (II etap) Konkursu obsługiwali:

I w Gimnazjum Łużyckim w Zgorzelcu – pełnomocnik Zdzisław Gasz, sekretarz Wernata Stawicka-Czerska, gospodarz Anna Oleksyn,

II w Gimnazjum Prywatnym w Lwówku Śląskim – pełnomocnik Bożena Śliwa, sekretarz Jadwiga Borowiec, gospodarz Włodzimierz Kaczuba,

III w Gimnazjum w Janowicach Wielkich – pełnomocnik Teresa Materny, sekretarz Irena Sokołowska, gospodarz Teresa Łyczana,

IV w Gimnazjum w Chełmsku Śląskim – pełnomocnik Antoni Olszewski, sekretarz Romana Dobosz, gospodarz Cezary Matyszczak.

Wycieczka finałowa odbyła się na trasie (po uprzednim dowozie uczestników na trasie: Jelenia Góra – Gryfów Śląski – Lubań – Zgorzelec) Działoszyn (Szkolna Izba Tradycji, zabytkowy kościół) – Bogatynia (oglądanie strat powodziowych z 7 VIII 2010

r.) – Porajów (Styk Trzech Granic) – Bogatynia (odkrywkowa kopalnia) – Frydlant – Świeradów Zdrój – Michałowice. Prowadził przewodnik sudecki Zdzisław Gasz.

Na podkreślenie zasługuje doskonała postawa gospodarzy finału pisemnego w Działoszynie. Nie tylko ufundowali dodatkowe nagrody, przyjęli wszystkich smacznym obiadem, ale zaprezentowali bogatą w zbiory Izbę Tradycji Szkoły i Miejscowości, a także zabytkowy, pięknie odrestaurowany kościół barokowy pw. Św. Bartłomieja.

XVIII KONKURS „2011”

Finał: 4 i 5 XI 2011 – Gimnazjum Wojcieszów (testy), zakwaterowanie i ścisły finał w SSM w Łupkach koło Wlenia

Ilość uczestników:

I etap – 1032 uczniów z 41 szkół

II etap – 98 uczniów z 37 szkół

Finał – 24 uczniów, a w ścisłym finale 10 uczniów.

Finałiści Konkursu:

I – Maciej Sowiński (Gimnazjum Wojcieszów)

II – Wojciech Fica (Gimnazjum Bolków)

III – Alicja Wiśniewska (Gimnazjum Janowice Wielkie)

IV-X kolejno: Jagoda Dąbrowska (Gimnazjum Nr 2 Bogatynia), Kamila Kamińska (Gimnazjum Nr 2 Bolestawiec), Katarzyna Łaszczych (Gimnazjum Janowice Wielkie), Dominika Abdalla Elnour (Gimnazjum Nr 2 Bogatynia), Dominika Nowak (Gimnazjum Wojcieszów), Joanna Janowska (Gimnazjum Łużyckie Zgorzelec), Marek Wielicki (Gimnazjum Leśna).

Wśród finalistów znaleźli się przedstawiciele szkół: po 3 „2” Bogatynia, „Łużyckie” Zgorzelec, Wojcieszów, Janowice Wielkie; po 2 Bolków, Leśna; po 1 Czarny bór, Jerzmanki, Mysłakowice, I Prywatne Bolestawiec, „2” Zgorzelec, Łomnica, Gimnazjum przy I LO Jelenia Góra, „2” Bolestawiec.

Największe powody do zadowolenia z wyników swoich podopiecznych miały: Teresa Łyczana (Janowice Wielkie), Bożena Śliwa (Wojcieszów), Małgorzata Sokalska „2” Bogatynia, Anna Oleksyn („Łużyckie” Zgorzelec), Stanisława Fica (Bolków).

Jury oceniające finał ustny pracowało w składzie: Jadwiga Gondek (przewodnicząca), Józef Szafran i Piotr Norko. Sekretariat jury prowadziła Janina Hładyk, a pomagali jej Marcin Kwieciński, Joanna Miszczak-Grondowy, skład komputerowy pytań przygotował Paweł Kasprzyk z Lubawki.

Gospodarzami finału pisemnego w Wojcieszowie były: dyrektor Agata Firlej i jej zastępca Edyta Staszkievicz oraz nauczyciel Bożena Śliwa; gospodarzami finału ustnego byli dyrektor SSM Tadeusz Jarosz, a dużej pomocy udzielił dyrektor pobliskiego Zespołu Szkół we Wleniu Wiesław Gierczyk.

Rejony Konkursu obsługiwali:

I w Gimnazjum Nr 2 w Zgorzelcu – pełnomocnik Zdzisław Gasz, sekretarz Małgorzata Tabiś, gospodarz Krystyna Pogłódek,

II w Gimnazjum w Gryfowie Śląskim – pełnomocnik Mariola Kotowicz, sekretarz Krystyna Mądry, gospodarz Andrzej Całko,

III w Gimnazjum w Karpaczu – pełnomocnik Romana Dobosz, sekretarz Irena Sokółowska, gospodarz Elżbieta Witke,

IV w Gimnazjum w Czarnym Borze – pełnomocnik Antoni Olszewski, sekretarz Leonarda Kurpiewska, gospodarz Wiesława Wilk.

Wycieczka finałowa odbyła się na trasie (po uprzednim dowiedzeniu uczestników na trasie: Zgorzelec – Lubań – Gryfów Śląski – Jelenia Góra – Kaczorów): Wojcieszów – Sędziszowa (Organy Wielisławskie) – Zamek Grodziec – Lwówek Śląski – Wleń – Łupki. Od Wojcieszowa prowadził przewodnik sudecki Piotr Norko, wcześniej Zdzisław Gasz (przewodnik sudecki).

Organizowali Konkurs poza osobami już wcześniej wymienionymi – Krystyna Mądry (sekretarz całego Konkursu). Kierował całością jak i w poprzednich Konkursach Zdzisław Gasz.

Finał pisemny w Wojcieszowie zaszczylił swoją obecnością – ponoć najmłodszy burmistrz w Polsce, bo 28-letni dr Sławomir Maciejczyk. Miasto ufundowało sporo upominków i posiłek obiadowy.

Mniej przyjemną informację może być fakt, że aż pięcioro właściwych opiekunów finalistów z różnych powodów nie nocowało ze swoimi podopiecznymi.

Po raz pierwszy bazą noclegową Konkursu było schronisko w Łupkach. Sprawdziło się bardzo pozytywnie (zaangażowany gospodarz, dobre warunki bytowe).

XIX KONKURS „2012”

Finał: 9 i 10 XI 2012 r. – Gimnazjum Wojcieszów (testy), zakwaterowanie i ścisły finał SSM w Łupkach koło Wlenia

Ilość uczestników:

I etap – 886 uczniów z 36 szkół

II etap – 93 uczniów z 35 szkół

Finał – 25 uczniów, a w ścisłym finale 10 uczniów.

Finaliści Konkursu:

I – Natalia Gorczyca (Gimnazjum Lwówek Śląski)

II – Katarzyna Łaszczych (Gimnazjum Janowice Wielkie)

III – Błażej Przystajko (Gimnazjum Szklarska Poręba)

IV-X kolejno: Małgorzata Janczak (I Prywatne Gimnazjum Bolesławiec), Krzysztof Retych (Gimnazjum przy I LO w Jeleniej Górze), Szymon Kociuba (Gimnazjum Bolków), Maciej Sowiński (Gimnazjum Wojcieszów), Paulina Jarosz (I Prywatne Gimnazjum Bolesławiec), Julia Karska (Gimnazjum „Łużyckie” w Zgorzelcu), Dariusz Łaszczych (Gimnazjum Janowice Wielkie).

Wśród finalistów znaleźli się przedstawiciele szkół: po 3 – Gimnazjum „Łużyckie” Zgorzelec; po 2 – Janowice Wielkie, I Prywatne Gimnazjum Bolesławiec, Gimnazjum przy I LO Jelenia Góra; po 1 – „1” Bogatynia, „2” Bolesławiec, Lubawka, „1” Jelenia Góra, „2” Zgorzelec, „1” Zgorzelec”, Piechowice, Czarny Bór, Jeżów Sudecki, Pieńsk, Stara Kamienica.

Najwięcej powodów do zadowolenia z sukcesów swoich podopiecznych miały: Teresa Łyczana (Janowice Wielkie), Anna Oleksyn („Łużyckie” Zgorzelec), Karolina Jarząbek (Prywatne Bolesławiec), Barbara Sykała (Lwówek Śląski), Paweł Głowacki (Wojcieszów), Marzena Sikora (Gimnazjum przy I LO Jelenia Góra), Danuta Sikora (Szklarska Poręba).

Jury oceniające finał ustny pracowało w składzie: Jadwiga Gondek (przewodnicząca), Józef Szafran i Bożena Śliwa. Sekretariat jury prowadziła Janina Hładky, a pomagali jej Krystyna Pogódek, Beata Szostek-Bicka i Paweł Głowacki. Skład komputerowy pytań finałowych przygotował Paweł Kasprzyk z Lubawki (działacz PTSM).

Gospodarzami finału pisemnego w Wojcieszowie były: dyrektor Agata Firlej i jej zastępcą Edyta Staszkiwicz oraz nauczyciele Paweł Głowacki i Piotr Dajcz; gospodarzami finału ustnego byli: dyrektor SSM Tadeusz Jarosz, a pomocą służył dyrektor Wiesław Gierczyk z pobliskiego Zespołu Szkół we Wleniu.

Rejony Konkursu obsługiwali:

I w Gimnazjum Nr 1 w Zgorzelcu – pełnomocnik Zdzisław Gasz, sekretarz Małgorzata Tabiś, gospodarze Beata Szostek-Bicka i Marzena Plucińska,

II w Gimnazjum w Lwówku Śląskim – pełnomocnik Teresa Materny, sekretarz Krystyna Wrona, gospodarz Włodzimierz Kaczuba,

III w Gimnazjum w Piechowicach – pełnomocnik Romana Dobosz, sekretarz Irena Sokołowska, gospodarz Jolanta Bochyńska,

IV w Gimnazjum w Lubawce – pełnomocnik Antoni Olszewski, sekretarz Ewa Bienias, gospodarz Anetta Dwulat.

Wycieczka finałowa odbyła się na trasie (po uprzednim dowozie uczestników na trasie: Zgorzelec – Lubań – Gryfów Śląski – Jelenia Góra – Kaczorów): Wojcieszów – Złotoryja – Zamek Grodziec – Lwówek Śląski – Wleń – Łupki. Prowadził przewodnik sudecki Zdzisław Gasz.

Organizowali Konkurs (poza wcześniej wymienionymi) – Krystyna Wrona (sekretariat całego Konkursu). Ze względu na stan zdrowia po raz pierwszy od wielu lat nie uczestniczył w pracach Piotr Norko. Kierował całością Zdzisław Gasz.

Niestety powtórzyły się praktyki ubiegłoroczne, czyli nieobecność kilku opiekunów podczas noclegu i różne zastępstwa. Marnowane są w taki sposób pieniądze, uzyskane często z wielkim trudem oraz wysiłkiem organizatorów. Powody nieobecności tylko z rzadkością należą do obiektywnie uwarunkowanych.

XX KONKURS „2013”

Finał: 8 i 9 XI 2013 r. – Gimnazjum Czarny Bór (testy) ustny i zakwaterowanie SSM w Stanisławowie, gmina Podgórzyn

Ilość uczestników:

I etap – 930 uczniów z 41 szkół

II etap – 89 uczniów z 36 szkół

Finał – 25 uczniów, a w ścisłym 10 uczniów.

Finałiści Konkursu:

I – Krzysztof Retych (Gimnazjum przy I LO Jelenia Góra)

II – Julia Karska (Gimnazjum „Łużyckie” Zgorzelec)

III – Antonina Horczak (Gimnazjum przy I LO Jelenia Góra)

IV-X kolejno: Natalia Rozum (Jeżów Sudecki), Kacper Ludwig (Czarny Bór), Monika Marusiak (I Prywatne Gimnazjum Bolesławiec), Adrianna Nawrot (Mysłakowice), Natalia Zdziechowicz (Świerzawa), Kacper Cebulski (Gimnazjum „Łużyckie” Zgorzelec), Wojciech Markiton („2” Bolesławiec).

Do finału weszli przedstawiciele szkół: po 3 – Gimnazjum „Łużyckie” Zgorzelec, „1” Zgorzelec; po 2 – „1” Bogatynia, Gryfów Śląski, Gimnazjum przy I LO Jelenia Góra). Świerzawa, Czarny Bór; po 1 – „2” Zgorzelec, „2” Bolesławiec, I Prywatne Bolesławiec, Leśna, Mysłakowice, Łomnica, Stara Kamienica, Jeżów Sudecki, „1” Jelenia Góra.

Najwięcej powodów do zadowolenia z sukcesów swoich podopiecznych miały: Marzena Sikora (Gimnazjum przy I LO Jelenia Góra), Anna Oleksyn („Łużyckie” Zgorzelec), Beata Szostek-Bicka („1” Zgorzelec).

Jury oceniające finał ustny pracowało w składzie: Jadwiga Gondek (przewodnicząca), Piotr Norko i Beata Szostek-Bicka. Sekretariat jury prowadziła Ewa Bienias, a wspomagali ją Krystyna Pogłódek, Andrzej Całko i Miłosz Szczucki (uczeń, sekretariat techniczny). Skład komputerowy pytań finałowych przygotował Paweł Kasprzyk z Lubawki (działacz PTSM).

Gospodarzami finału pisemnego było Gimnazjum w Czarnym Borze: dyrektor Anna Dziewic i nauczycielka Wiesława Wilk. Gospodarzem finału pisemnego był Wiesław Małecki, kierownik SSM.

Rejony Konkursu obsługiwali:

I w Gimnazjum Nr 3 Zgorzelec – pełnomocnik Zdzisław Gasz, sekretarz Małgorzata Tabiś, gospodarz Anna Oleksyn,

II w Gimnazjum Nr 2 Bolesławiec – pełnomocnik Antoni Olszewski, sekretarz Krystyna Wrona, gospodarz Małgorzata Myszką,

III w Gimnazjum Nr 3 Jelenia Góra – pełnomocnik Romana Dobosz, sekretarz Irena Sokołowska, gospodarz Renata Szymańska,

IV w Gimnazjum Wojcieszów – pełnomocnik Jadwiga Niedbalska, sekretarz Bożena Śliwa, gospodarz Paweł Głowacki.

Wycieczka finałowa odbyła się na trasie (po uprzednim dowiedzeniu uczniów na trasie: Zgorzelec – Lubań – Gryfów Śląski – Jelenia Góra – Czarny Bór): Czarny Bór – Lubawka – Bukowiec (zwiedzanie parku romantycznego) – Staniszków. Oprawdzał przewodnik sudecki Piotr Norko.

Organizowali Konkurs (poza wymienionymi wcześniej) Krystyna Wrona (sekretariat całości Konkursu) i Zdzisław Gasz kierujący całością.

Powtórzyła się sytuacja z zastępstwami opiekunów. Ciekawy był przypadek zawodnika z Łomnicy, który przyjechał na finał pisemny, napisał go, a potem wyjechał wraz z nauczycielem i nie interesował się dalszymi wynikami.

CIEKAWOSTKI O DOTYCHCZASOWYCH KONKURSACH

- Cały czas głównym sponsorem jest Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (do 1998 Wojewódzki, obecnie Oddział w Jeleniej Górze). Inicjatorem konkursu była mgr Danuta Długopolska (zmarła w 2002 r.) nauczyciel biologii w LO Kamienna Góra, wieloletni metodyk biologii w woj. jeleniogórskim, działacz LOP.
- Organizatorem Konkursu od początku istnienia do dziś jest Zarząd Wojewódzki (od 1999 r. Okręg) Ligi Ochrony Przyrody w Jeleniej Górze.
- Działania LOP wspiera od szeregu lat kilka organizacji i instytucji, a szczególnie: Dyrekcja Karkonoskiego Parku Narodowego, Zarząd Oddziału „Ziemi. Jeleniogórskiej” (do 1998 Zarząd Wojewódzki) Polskiego Towarzystwa Schronisk Młodzieżowych w Jeleniej Górze oraz Zarząd Parków Krajobrazowych w Jeleniej Górze.
- Wszystkie edycje konkursu – z wyjątkiem II – kończyły się 2-dniowym finałem połączonym z noclegami w szkolnym schronisku młodzieżowym:
 - 5 razy gościny udzieliło SSM „Halny” w Kamieniu,
 - 10 razy SSM „Złoty Widok” w Michałowicach,
 - 1 raz SSM „Liczyrzepa” w Karpaczu,
 - 2 razy SSM Łupki,
 - 1 SSM Staniszków.

- Finał pisemny odbył się:
 - 4 razy w SP 1 w Gryfowie Śląskim,
 - 6 razy w Gimnazjum w Piechowicach,
 - 1 raz w SP w Karpaczu,
 - 1 raz w LO w Mirsku,
 - 1 raz w SP w Jeleniej Górze-Cieplicach – także finał ustny,
 - 1 raz w Gimnazjum Nr 1 w Bogatyni,
 - 1 raz w Gimnazjum w Jerzmankach,
 - 1 raz w Gimnazjum w Lubawce,
 - 1 raz Działoszynie,
 - 2 razy w Wojcieszowie,
 - 1 raz w Czarnym Borze.
- Do najbardziej zasłużonych organizatorów Konkursu należą:
 - Daniela Bochyńska z Piechowic (sekretarz ZW LOP), zmarła w 1996 roku
 - Romana Dobosz z Michałowic (sekretarz ZW LOP 1997-2003) od 2003 r. członek prezydium ZO LOP, kierownik SSM „Złoty Widok” do 2004 r. organizator od 1995 r. do dziś.
 - mgr inż. Józef Szafran były wieloletni z-ca dyrektora Karkonoskiego Parku Narodowego, wieloletni v-ce prezes ZO LOP, współpracuje od I Konkursu
 - mgr Piotr Norko nauczyciel ze Świerawy, od kilkunastu lat aktywny działacz LOP, organizator od 1996 r.
 - mgr Jerzy Rubach nauczyciel z Kamiennej Góry, znany działacz PTSM, współpracował od 1996 r. do 2008 r.
 - mgr Zinta Wilums były nauczyciel biologii z Lubania (LO), działacz LOP, współorganizator w latach 1994-98
 - Irena Sokołowska z Sobieszowa, pracownik ZO PTSM, działacz LOP od 2003 r., jeden z głównych organizatorów od 1997 r.
 - mgr Jadwiga Gondek z Cieplic, były nauczyciel II LO, b. metodyk biologii, były wiceprezes ZO LOP, aktywny organizator od roku 2000
 - Regina Zajac z Piechowic, b. nauczyciel biologii, współpracowała wiele lat przy układaniu pytań
 - mgr Małgorzata Borowska nauczyciel biologii w Gimnazjum w Piechowicach, były działacz ZO LOP, sześciokrotny wzorowy organizator eliminacji pisemnych Konkursu (VIII-XIII)
 - mgr Renata Jabłońska były nauczyciel z Sobieszowa, były działacz LOP, a od 2003 r. sekretarz ZO LOP do 2008 r., niegdyś aktywny organizator
 - mgr Sabina Tabaka ze Szklarskiej Poręby, nauczyciel biologii, były członek prezydium ZO LOP, kierownik Centrum Edukacji Ekologicznej KPN w Szklarskiej Porębie, od kilku lat aktywny organizator
 - mgr Jadwiga Niedbalska z Michałowic, były kierownik SSM „Złoty Widok”, od kilku lat aktywny organizator (eliminacje rejonowe, gospodarz finałów)
 - mgr Zdzisław Gasz z Piechowic, prezes ZO LOP i ZO PTSM, główny organizator od I Konkursu.
- W sumie w 20 edycjach startowało w etapie I (szkolnym) – razem 18166 uczniów.
- Wśród gospodarzy finałów pisemnych Konkursu najlepiej utrwalił się w pamięci:
 - dyrektor SP 1 w Gryfowie Śląskim – mgr Dariusz Zatoński
 - dyrektor Gimnazjum w Piechowicach – mgr Antoni Olszewski
 - dyrektor Gimnazjum w Piechowicach – mgr Katarzyna Lenart-Wyrobek

– z-ca dyrektora Gimnazjum w Piechowicach – mgr Jolanta Bochyńska
 – nauczyciel biologii w SP w Gryfowie Śląskim – mgr Mariola Kotowicz
 – nauczyciel biologii w Gimnazjum w Piechowicach – mgr Małgorzata Borowska,
 oraz dyrektorzy i nauczyciele biologii w Gimnazjum w Wojcieszowie i Czarnym Bo-
 rze.

O dużym pechu mógł mówić Sławomir Kułaga z SP 6 w Bolesławcu, który po I etapie finału ustnego (II Konkurs) wyrażnie prowadził, ale po nieudanej prezentacji wylosowanego parku narodowego stracił prowadzenie na rzecz świetnie finiszującej Kamili Januszkiewicz z SP 2 Piechowice.

Przez kilka lat pierwszych edycji Konkursu dobre wyniki uzyskiwali reprezentanci małych szkół np. Marcin Borzyszkowski z SP w Tomisławiu był IV (II Konkurs), Justyna Herbut z SP w Kraśniku też była IV (III Konkurs), a Paweł Wojtyna w SP w Dąbrowie był IV-V (IV Konkurs). Od edycji V zabrakło przedstawicieli małych szkół, a potem do Konkursu weszli gimnazjaliści dominując całkowicie nad swoimi młodszymi kolegami. Ale od 2004 r. podstawówki mają swój własny konkurs.

Laureaci 20 Konkursów Biologiczno-Ekologicznych Szkół Gimnazjalnych (do X edycji Szkół Podstawowych i Gimnazjalnych)

Edycja i rok	Miej-sce	Laureaci	Szkoła	Opiekun
I 1994	I	Katarzyna Bena	SP 4 Zgorzelec	Małgorzata Śniechowska Krystyna Malinowska
	II	Aleksander Junik	SP 1 Lwówek Śl.	
	III	Krzysztof Fokt	SP 3 Zgorzelec	
II 1995	I	Kamila Januszkiewicz	SP 2 Piechowice	Małgorzata Borowska Lidia Chadaj Elżbieta Zych
	II	Sławomir Kułaga	SP 6 Bolesławiec	
	III	Maria Kozłowska	SP Wleń	
III 1996	I	Leszek Kłyszczko	SP 4 Jelenia Góra	Iwona Złoto Miroslawa Biegus Małgorzata Śniechowska
	II	Błażej Poźniak	SP 11 Jelenia Góra	
	III	Katarzyna Smykał	SP 4 Zgorzelec	
IV 1997	I	Emilia Bukiewicz	SP 5 Lubań	Ewa Fudala Czesława Świąder Zbigniew Sobczyński
	II	Karolina Sitowska	SP 10 Jelenia Góra	
	III	Ewa Zielonka	SP 1 Piechowice	
V 1998	I	Paulina Kuczma	SP 1 Piechowice	Beata Zyłejko Bożena Śliwa Marek Łabędź
	II	Marcin Mendruń	SP 1 Wojcieszów	
	III	Andrzej Ciupko	SP Opolno	
VI 1999	I	Iga Kucharska	Gimnazjum 1 Zgorzelec	Małgorzata Śniechowska Teresa Łyczana Danuta Luniak
	II	Paulina Kozicka	SP Janowice Wielkie	
	III	Damian Gatkowski	SP 4 Kowary	

VII 2000	I	Iga Kucharska	Gimnazjum 1 Zgorzelec	Małgorzata Śniechowska
	II	Jan Prociak	Gimnazjum Lubawka	Aneta Dwulat
	III	Natalia Kowalska	Gimnazjum 3 Bolesławiec	Lidia Chadaj
VIII 2001	I	Iga Kucharska	Gimnazjum 1 Zgorzelec	Małgorzata Śniechowska
	II	Natalia Kowalska	Gimnazjum 3 Bolesławiec	Lidia Chadaj
	III	Daria Kobylska	Gimnazjum Świerzawa	Bożena Śliwa
IX 2002	I	Natalia Kowalska	Gimnazjum 3 Bolesławiec	Lidia Chadaj
	II	Remigiusz Wolar	Gimnazjum Gryfów Śl.	Andrzej Całko
	III	Urszula Piskorska	Gimnazjum 1 Bogatynia	Józefa Święch
X 2003	I	Paweł Kłobucki	Gimnazjum Świerzawa	Bożena Śliwa
	II	Aleksandra Dobosz	Gimnazjum Piechowice	Małgorzata Borowska
	III	Agnieszka Lelek	Gimnazjum 3 Bolesławiec	Lidia Chadaj

Od XI edycji tylko dla Gimnazjów

Edycja i rok	Miejsce	Laureaci	Szkoła	Opiekun
XI 2004	I	Katarzyna Kłopotek	Gimnazjum 3 Bolesławiec	Lidia Chadaj
	II	Aleksandra Dobosz	Gimnazjum Piechowice	Małgorzata Borowska
	III	Barbara Włodarska	Gimnazjum Gryfów Śl.	Andrzej Całko
XII 2005	I	Daniel Szytejk	Gimnazjum Piechowice	Małgorzata Borowska
	II	Paulina Dwornik	Gimnazjum Gryfów Śl.	Andrzej Całko
	III	Klaudia Wolak	Gimnazjum Świerzawa	Bożena Śliwa
XIII 2006	I	Magda Lis	Gimnazjum Świerzawa	Bożena Śliwa
	II	Alina Szewczyk	Gimnazjum Czarny Bór	Wiesława Wilk
	III	Paula Bator	Gimnazjum Janowice Wielkie	Teresa Łyczana
XIV 2007	I	Adrian Łaziński	Gimnazjum Porajów	Agnieszka Szura-Czer-niawska
	II	Filip Banaszak	Gimnazjum 1 Jelenia Góra	Beata Winkel
	III	Wiktoria Dwojak	Gimnazjum Janowice Wielkie	Teresa Łyczana
XV 2008	I	Anna Celt	Gimnazjum Janowice Wlk.	Teresa Łyczana
	II	Ewelina Kuzera	Gimnazjum Czarny Bór	Wiesława Wilk
	III	Laura Rzeżwicka	Gimnazjum Lwówek Śl.	Krystyna Malinowska
XVI 2009	I	Wojciech Fica	Gimnazjum Bolków	Stanisława Fica
	II	Laura Rzeżwicka	Gimnazjum Lwówek Śl.	Krystyna Malinowska
	III	Kamila Kamińska	Gimnazjum 2 Bolesławiec	Małgorzata Myszk
XVII 2010	I	Monika Primke	Gimnazjum Lwówek Śl.	Krystyna Malinowska
	II	Elżbieta Gołdyn	Gimn. Przy I LO J. Góra	Marzena Sikorska
	III-IV	Wojciech Fica Alicja Wiśniewska	Gimnazjum Bolków Gimnazjum Janowice Wlk.	Stanisława Fica Teresa Łyczana
XVIII 2011	I	Maciej Sowiński	Gimnazjum Wojcieszów	Bożena Śliwa
	II	Wojciech Fica	Gimnazjum Bolków	Stanisława Fica
	III	Alicja Wiśniewska	Gimnazjum Janowice Wlk.	Teresa Łyczana

XIX 2012	I II III	Natalia Gorczyca Katarzyna Łaszczych Błażej Przystajko	Gimnazjum Lwówek Śl. Gimnazjum Janowice Wlk. Gimnazjum Szklarska Poręba	Barbara Sykała Teresa Łyczana Danuta Sikora
XX 2013	I II III	Krzysztof Retych Julia Karska Antonina Horczak	Gimn. przy I LO J. Góra Gimn. „Łużyckie” Zgorzelec Gimn. przy I LO J. Góra	Marzena Sikora Anna Oleksyn Marzena Sikora

PUNKTACJA MEDALOWA SZKÓŁ

(I miejsce – 3 pkt., II miejsce – 2 pkt., III miejsce – 1 pkt.)

Gimnazjum Świerzawa – 8 pkt.

Gimnazjum Lwówek Śląski – 9 pkt.

Gimnazjum Bolków – 5,5 pkt.

Gimnazjum Janowice Wielkie – 10,5 pkt.

Gimnazjum Gryfów Śląski – 5 pkt.

Gimnazjum Nr1 Zgorzelec – 6 pkt.

Gimnazjum Nr 3 Bolesławiec – 10 pkt.

Gimnazjum Piechowice – 7 pkt.

Gimnazjum Czarny Bór – 4 pkt.

Gimnazjum przy I LO Jelenia Góra – 4 pkt.

Gimnazjum Wojcieszów – 3 pkt.

Gimnazjum Porajów – 3 pkt.

Gimnazjum „Łużyckie” Zgorzelec – 2 pkt.

KONKURS – ETAPY REJONOWE

Edycja i rok	Siedziba	Pełnomocnik	Sekretarz	Gospodarz
I 1994	I SP 2 Jelenia Góra	Daniela Bochyńska	-----	-----
	II SP 3 Zgorzelec	Zdzisław Gasz	-----	-----
	III SP 4 Kamienna Góra	Danuta Długopolska	-----	-----
II 1995	I SP 1 Lubań	Zinta Wilums	-----	-----
	II SP 5 Zgorzelec	Zdzisław Gasz	-----	-----
	III SP 3 Jelenia Góra	Daniela Bochyńska	-----	-----
	IV SP 5 Bolesławiec	Zofia Zawadzka	-----	-----
	V SP 4 Kamienna Góra	Romana Dobosz	-----	-----
III 1996	I SP 4 Zgorzelec	Zdzisław Gasz	-----	-----
	II SP 2 Bolesławiec	Zofia Zawadzka	-----	-----
	III SP 5 Kamienna Góra	Jerzy Rubach	-----	-----
	IV SP 15 Jelenia Góra – Sobieszów	Elżbieta Bilska Ewa Parfianowicz	-----	-----
	V SP 3 Lubań	Zinta Wilums	-----	-----
	VI SP 2 Gryfów Śl.	Piotr Gryszel	-----	-----

IV 1997	I SP 1 Zgorzelec	Romana Dobosz	————	————
	II SP 1 Bolesławiec	Piotr Gryszel	————	————
	III SP 3 Kamienna Góra	Jerzy Rubach	————	————
	IV SP 10 Jelenia Góra	Piotr Norko	————	————
	V SP 3 Lubań	Zinta Wilums	————	————
V 1998	I SP 5 Lubań	Zinta Wilums	————	————
	II SP 2 Bolesławiec	Romana Dobosz	————	————
	III SP 1 Wojcieszów	Jerzy Rubach	————	————
	IV SP 1 Jelenia Góra	Zdzisław Gasz	————	————
VI 1999	I SP 4 Zgorzelec	Urszula Białach	————	————
	II SP 5 Bolesławiec	Kazimierz Kuc	————	————
	III SP 2 Lwówek Śl.	Romana Dobosz	————	————
	IV SP 10 Jelenia Góra	Zdzisław Gasz	————	————
	V SP Lubawka	Jerzy Rubach	————	————
VII 2000	Brak dokumentacji			
VIII 2001	I Gimnazjum 1 Zgorzelec	Zdzisław Gasz	————	Beata Szostek-Bicka
	II Gimnazjum 3 Bolesławiec	Jadwiga Gondek	————	Lidia Chadaj
	III Gimnazjum 2 Jelenia Góra	Romana Dobosz	————	Maria Gołubińska
	IV Gimnazjum 1 Kamienna Góra	Jerzy Rubach	————	Grażyna Patra
IX 2002	I Gimnazjum 1 Zgorzelec	Zdzisław Gasz	————	Beata Szostek-Bicka
	II Gimnazjum Gryfów Śląski	Jadwiga Gondek	————	Andrzej Całko
	III SP 10 Jelenia Góra	Romana Dobosz	————	Czesława Świąder
	IV Gimnazjum 1 Kamienna Góra	Jerzy Rubach	————	Katarzyna Pawlak
X 2003	I Gimnazjum 1 Bogatynia	Zdzisław Gasz	————	Grażyna Łazanowicz
	II Gimnazjum Lwówek Śląski	Jadwiga Gondek	————	Jadwiga Borowiec
	III Gimnazjum 1 Kamienna Góra	Jerzy Rubach	————	Katarzyna Pawlak
	IV SP 10 Jelenia Góra	Romana Dobosz	————	Czesława Świąder
XI 2004	I Gimnazjum Działoszyn	Zdzisław Gasz	Wenata Stawicka-Czerska	Elżbieta Bukowiecka
	II Gimnazjum Gryfów Śląski	Jadwiga Gondek	Mariola Kotowicz	Andrzej Całko
	III Gimnazjum Marciszów	Jerzy Rubach	Piotr Norko	Gabriela Bednarek
	IV SP 10 Jelenia Góra	Romana Dobosz	Irena Sokołowska	Czesława Świąder
XII 2005	I Gimnazjum 2 Zgorzelec	Zdzisław Gasz	Teresa Materny	Krystyna Pogłódek
	II Gimnazjum Gryfów Śląski	Jadwiga Niedbalska	Mariola Kotowicz	Andrzej Całko
	III SP 10 Jelenia Góra	Romana Dobosz	Irena Sokołowska	Czesława Świąder

XIII 2006	I Gimnazjum Sulików	Zdzisław Gasz	Wenata Stawicka-Czerska	Marta Mariańska
	II Gimnazjum Gryfów Śląski	Jadwiga Niedbalska	Mariola Kotowicz	Andrzej Całko
	III Gimnazjum 1 Jelenia Góra	Romana Dobosz	Irena Sokołowska	Beata Winkel
	IV Gimnazjum 1 Kamienna Góra	Jerzy Rubach	Ewa Bienias	Katarzyna Pawlik
XIV 2007	I Gimnazjum 3 Zgorzelec	Zdzisław Gasz	Wenata Stawicka-Czerska	Marzenna Stelmasik
	II Gimnazjum Gryfów Śląski	Mariola Kotowicz	Agnieszka Puchalska	Andrzej Całko
	III Gimnazjum Jezów Sudecki	Romana Dobosz	Maria Mądra	Maryla Krunze-Szmel
	IV Gimnazjum 1 Kamienna Góra	Bożena Śliwa	w/z	Katarzyna Pawlik
XV 2008	I Gimnazjum 1 Zgorzelec	Zdzisław Gasz	vacat	Beata Szostek-Bicka Marianna Plucińska
	II Gimnazjum Lwówek Śląski	Jadwiga Niedbalska	Renata Jabłońska	Barbara Sykała
	III Gimnazjum 3 Jelenia Góra	Romana Dobosz	Irena Sokołowska	Renata Szymańska
	IV Gimnazjum 1 Kamienna Góra	Jerzy Rubach	Teresa Materny	Katarzyna Pawlik
XVI 2009	I Gimnazjum Zawidów	Zdzisław Gasz	Janina Hładyk	Agnieszka Wrzeszcz
	II Gimnazjum Lwówek Śląski	Bożena Śliwa	Jadwiga Borowiec	Krystyna Malinowska
	III Gimnazjum Mysłakowice	Teresa Materny	Romana Dobosz	Izabela Kampczyk
	IV Gimnazjum Marciszów	Jerzy Rubach	Anna Krekova	Małgorzata Bednarek
XVII 2010	I Gimnazjum „Łużyckie” Zgorzelec	Zdzisław Gasz	Wenata Stawicka-Czerska	Anna Oleksyn
	II Gimnazjum Prywatne w Lwówku Śląskim	Bożena Śliwa	Jadwiga Borowiec	Włodzimierz Kaczuba
	III Gimnazjum Janowice Wielkie	Teresa Materny	Irena Sokołowska	Teresa Łyczana
	IV Gimnazjum Chełmsko Śląskie	Antoni Olszewski	Romana Dobosz	Cezary Matyszcza
XVIII 2011	I Gimnazjum 2 Zgorzelec	Zdzisław Gasz	Małgorzata Tabiś	Krystyna Pogódek
	II Gimnazjum Gryfów Śląski	Mariola Kotowicz	Krystyna Mądry	Andrzej Całko
	III Gimnazjum Karpacz	Romana Dobosz	Irena Sokołowska	Elżbieta Witke
	IV Gimnazjum Czarny Bór	Antoni Olszewski	Leonarda Kurpiewska	Wiesława Wilk
XIX 2012	I Gimnazjum 1 Zgorzelec	Zdzisław Gasz	Małgorzata Tabiś	Beata Szostek-Bicka
	II Gimnazjum Prywatne Lwówek Śląski	Teresa Materny	Krystyna Wrona	Włodzimierz Kaczuba
	III Gimnazjum Piechowice	Romana Dobosz	Irena Sokołowska	Jolanta Bochyńska
	IV Gimnazjum Lubawka	Antoni Olszewski	Ewa Bienias	Anetta Dwulat

XX 2013	I Gimnazjum 3 Zgorzelec	Zdzisław Gasz	Małgorzata Tabiś	Marzanna Stelmasik
	II Gimnazjum 2 Bolestawiec	Antoni Olszewski	Krystyna Wrona	Małgorzata Myszk
	III Gimnazjum 3 Jelenia Góra	Romana Dobosz	Irena Sokołowska	Renata Szymańska
	IV Gimnazjum Wojcieszów	Jadwiga Niedbalska	Bożena Śliwa	Paweł Głowacki

GOSPODARZE FINAŁÓW PISEMNYCH I USTNYCH KONKURSÓW

Edycja i rok	Pisemne	Ustne	Kwaterna
I 1994	LO Mirsk	SSM „Halny” Kamień	SSM „Halny” Kamień
II 1995	SP 6 Jelenia Góra-Cieplice	SP 6 Jelenia Góra-Cieplice	_____
III 1996	SP 1 Gryfów Śląski	SSM „Halny” Kamień	SSM „Halny” Kamień
IV 1997	SP 1 Gryfów Śląski	SSM „Halny” Kamień	SSM „Halny” Kamień
V 1998	SP 1 Gryfów Śląski	SSM „Halny” Kamień	SSM „Halny” Kamień
VI 1999	SP 1 Gryfów Śląski	SSM „Halny” Kamień	SSM „Halny” Kamień
VII 2000	SP Karpacz	SSS „Liczyrzepa” Karpacz	SSS „Liczyrzepa” Karpacz
VIII 2001	SP 2/ Gimnazjum Piechowice	SSM „Złoty Widok” Michałowice	SSM „Złoty Widok” Michałowice
IX 2002	Gimnazjum Piechowice	SSM „Złoty Widok” Michałowice	SSM „Złoty Widok” Michałowice
X 2003	Gimnazjum Piechowice	SSM „Złoty Widok” Michałowice	SSM „Złoty Widok” Michałowice
XI 2004	Gimnazjum Piechowice	SSM „Złoty Widok” Michałowice	SSM „Złoty Widok” Michałowice
XII 2005	Gimnazjum Piechowice	DW „Zielone Wzgórze” Michałowice	SSM „Złoty Widok” Michałowice
XIII 2006	Gimnazjum Piechowice	DW „Zielone Wzgórze” Michałowice	SSM „Złoty Widok” Michałowice
XIV 2007	Gimnazjum Nr 1 Bogatynia	Gimnazjum Piechowice	SSM „Złoty Widok” Michałowice
XV 2008	Gimnazjum Lubawka	ZSTiL Piechowice	SSM „Złoty Widok” Michałowice
XVI 2009	Gimnazjum Jerzmanki	DW „Zielone Wzgórze” Michałowice	SSM „Złoty Widok” Michałowice
XVII 2010	Gimnazjum Działoszyn	Gimnazjum Piechowice	SSM „Złoty Widok” Michałowice
XVIII 2011	Gimnazjum Wojcieszów	SSM Łupki k. Wlenia	SSM Łupki k. Wlenia
XIX 2012	Gimnazjum Wojcieszów	SSM Łupki k. Wlenia	SSM Łupki k. Wlenia
XX 2013	Gimnazjum Czarny Bór	SSM Stanisławów	SSM Stanisławów

Eliminacje rejonowe w Działoszynie

SSM „Halny”, Finał ścisły I Wojewódzkiego Konkursu, 26 XI 1994 r.

Finałiści I Konkursu, Kamień, 26 XI 1994 r.

Finał V Konkursu w SSM „Halny” w Kamieniu, 12 XII 1998 r.

XV Konkurs – organizatorzy finału, Michałowice, 22 XI 2008 r.

XVI Konkurs – finał w Michałowicach 7 XI 2009 r.

Laureaci XVI Konkursu, Michałowice 2009 r.

XVIII Kurs przodowników TG – TATRY 2004

E. Regionalny Konkurs Przyrodniczo-Ekologiczny Szkół Podstawowych ph. „Ochrona przyrody w Polsce”

I Konkurs „2004”

Finał: 19 i 20 III – Szkoła Podstawowa Nr1 w Piechowicach i SSM „Złoty Widok” w Michałowicach

Ilość uczestników:

I etap – 828 uczniów z 30 szkół

II etap – 79 uczniów z 28 szkół

III etap – 30 osób, a w ścisłym finale 12.

Finałiści konkursu:

I – Urszula Ławrynowicz (SP 1 Szklarska Poręba)

II – Ilona Grzyb (SP 2 Lwówek Śląski)

III – Arkadiusz Janz (SP 2 Lwówek Śląski)

IV-XII kolejno: Ilnicka (SP 1 Szklarska Poręba), Aldona Adamczewska (SP 10 Jelenia Góra), Dawid Dasiak (SP Gryfów Śląski), Łukasz Wawrzyniak (SP Osiecznica), Adrian Łaziński (SP Porajów), Tomasz Sondaj (SP 2 Lwówek Śląski), Karolina Wilczyńska (SP Opolno), Renata Turczyńska (SP 3 Bogatynia), Mateusz Wydrzyk (SP Pasiecznik).

Wśród 29 finalistów byli uczniowie z następujących szkół: po 3 z SP 2 Lwówek Śląski, SP Pasiecznik i SP 10 Jelenia Góra; po 2 z SP Opolno, SP 3 Bogatynia, SP 1 Piechowice, SP 15 Jelenia Góra, SP 1 Szklarska Poręba; po 1 z SP Osiecznica, SP Gryfów Śląski, SP Porajów, SP 2 Piechowice, SP 1 Bogatynia, SP Płóczki Górne, SP 11 Jelenia Góra.

Spośród 18 opiekunów najwięcej powodów do satysfakcji z sukcesów swoich wychowanków miały: Jadwiga Borowiec (SP 2 Lwówek Śląski), Teresa Wolwicz (SP 1 Szklarska Poręba), a także Czesława Świąder (SP 10 Jelenia Góra), Łucja Kondek (SP Gryfów Śląski), Danuta Puzio (SP Osiecznica).

W jury oceniającym finał ustny pracowali: Sabina Tabaka (przewodniczący), Renata Jaryczewska i Mariola Kotowicz.

Organizowali Konkurs: Irena Sokołowska, Czesława Świąder, Renata Jaryczewska, Mariola Kotowicz, Romana Dobosz, Wenata Stawicka-Czerska. Kierował całością Zdzisław Gasz.

Gospodarzem eliminacji pisemnych finału byli Beata Szytejkó (nauczyciel przyrody) przy pomocy dyrektora szkoły Marzeny Sąsiady.

II Konkurs „2005”

Finał: 11 i 12 III – Szkoła Podstawowa Nr15 w Jeleniej Górze-Sobieszowie i SSM „Złoty Widok” w Michałowicach

Ilość uczestników:

I etap – 1059 uczniów z 39 szkół

II etap – 108 uczniów z 37 szkół (4 rejony)

III etap – 29 osób, a w ścisłym finale 12.

Finałiści konkursu:

I – Arkadiusz Janz (SP 2 Lwówek Śląski)

II – Urszula Ławrynowicz (SP 1 Szklarska Poręba)

III – Dagmara Reczka (SP 10 Jelenia Góra)

IV-XII kolejno: Adrian Łaziński (SP Porajów), Tomasz Sondaj (SP 2 Lwówek Śląski), Agata Dobrowolska (SP Mysłakowice), Łukasz Kuczkowski (SP 10 Jelenia Góra), Mateusz Sieńkowski (SP Marciszów), Michał Matkowski (SP 11 Jelenia Góra), Diana Chyrzyńska (SP 1 Szklarska Poręba), Paweł Kamiński (SP Smolnik-Leśna), Natalia Borowska (SP Piechowice).

Wśród 29 finalistów byli uczniowie z: SP 1 Szklarska Poręba – 3; po 2 z SP Porajów, SP 3 Bogatynia, SP 1 Lubań, SP 1 Piechowice, SP 10 Jelenia Góra, SP 15 Jelenia Góra, SP Marciszów, SP 2 Lwówek Śląski; po 1 SP Mysłakowice, SP Smolnik, SP 3 Zgorzelec, SP Sosnowka, SP Opolno, SP 1 Zawidów, SP Miszkowice, SP Chełmsko Śląskie, SP 1 Lubań.

Spośród 19 opiekunów najwięcej sukcesów osiągnęły: Jadwiga Borowiec (SP 2 Lwówek Śląski), Teresa Wolwicz (SP 1 Szklarska Poręba), Czesława Świąder (SP 10 Jelenia Góra), Bożena Łabędź (SP Porajów), a także Renata Jaryczewska (SP Mysłakowice) i Grażyna Jędruch (SP Marciszów).

Jury oceniające finał ustny pracowało w składzie: Sabina Tabaka (przewodnicząca), Mariola Kotowicz i Bożena Śliwa.

Organizowali Konkurs: Irena Sokołowska, Małgorzata Borowska, Zbigniew Sobczyński, Jerzy Rubach, Mariola Kotowicz, Jadwiga Niedbalska, Romana Dobosz, Sabina Tabaka, Wenata Stawicka-Czerska. Kierował całością Zdzisław Gasz.

Gospodarzem eliminacji pisemnych była Ewa Mickiewicz (nauczyciel przyrody). Finał ustny odbył się w SP 15 Jelenia Góra.

III Konkurs „2006”

Finał: 10 i 11 III – Szkoła Podstawowa Nr 5 w Szklarskiej Porębie i SSM „Złoty Widok” w Michałowicach

Ilość uczestników:

I etap – ok. 1000 uczniów z 41 szkół

II etap – 94 uczniów z 33 szkół (4 rejony)

III etap – 28 uczniów, w tym w ścisłym finale 12.

Finałiści konkursu:

I – Paweł Kamiński (SP Smolnik-Leśna)

II – Laura Rzeźwicka (SP 2 Lwówek Śląski)

III – Aneta Maciejewska (SP 3 Bogatynia)

IV-XII kolejno: Eliza Książak (SP 1 Szklarska Poręba), Paweł Karp (SP 15 Jelenia Góra), Kinga Szczerbińska (SP Opolno), Gabriela Falkowska (SP Gryfów Śląski), Beata Lewińska (SP 10 Jelenia Góra), Piotr Kononowicz (SP 5 Szklarska Poręba), Michał Kotun i Weronika Biernat (oboje z SP 1 Lubań), Krzysztof Zapała (SP 1 Piechowice).

Wśród 29 finalistów byli uczniowie z następujących szkół: po 3 osoby z SP 1 Lubań, SP 10 Jelenia Góra, SP 1 Szklarska Poręba; po 2 z SP Smolnik, SP Krzeszów, SP Opolno, SP 1 Bogatynia i SP 3 Bogatynia; po 1 SP Gryfów Śląski, SP 1 Piechowice, SP Sulików, SP Lubomierz, SP 3 Zgorzelec, SP 5 Szklarska Poręba, SP 15 Jelenia Góra.

Spośród 17 opiekunów najlepsze wyniki osiągnęli uczniowie: Jadwiga Borowiec (SP 2 Lwówek Śląski), Katarzyny Jabłońskiej i Jadwigi Kręgiel-Piskorskiej (obie z SP Smolnik), Henryki Iwanickiej (SP 3 Bogatynia) i Teresy Wolwicz (SP 1 Szklarska Poręba).

Finał ustny oceniało jury w składzie: Bożena Śliwa (przewodnicząca), Sabina Tabaka i Renata Jabłońska.

Organizowali Konkurs: Irena Sokołowska, Bożena Śliwa, Mariola Kotowicz, Romana Dobosz, Jadwiga Niedbalska, Jerzy Rubach, Ewa Bienias, Marek Łabędź, Wenata Stawicka-Czerska. Kierował całością Zdzisław Gasz.

Gospodarzem eliminacji pisemnych była Sabina Tabaka (nauczyciel przyrody) wspomagana przez dyrektora szkoły Tomasza Frąca.

IV Konkurs „2007”

Finał: 9 i 10 III – Szkoła Podstawowa Nr 1 w Szklarskiej Porębie i SSM „Złoty Widok” w Michałowicach.

Ilość uczestników:

I etap – 1375 uczniów z 43 szkół

II etap – 93 uczniów z 40 szkół (4 rejony)

III etap – 30 uczniów, a ścisłym finale 10.

Finaliści konkursu:

I – Laura Rzeźwicka (SP 2 Lwówek Śląski)

II – Monika Primke (SP 2 Lwówek Śląski)

III – Jakub Michnowski (SP 1 Jelenia Góra)

IV-XII kolejno: Katarzyna Wydrzyk (SP Pasiecznik), Paweł Zatoński (SP Gryfów Śląski), Przemysław Korzeniowski (SP 2 Lwówek Śląski), Damian Książak (SP 1 Szklarska Poręba), Ewelina Mazurek (SP Pasiecznik), Jakub Karolkiewicz (SP Siekierczyn), Katarzyna Czajkowska (SP 1 Bogatynia).

Wśród 30 finalistów byli uczniowie: 3 – SP 2 Lwówek Śląski; po 2 z SP Mysłakowice, SP Pasiecznik, SP Opolno, SP Janowice Wielkie; po 1 z SP Gryfów Śląski, SP 15 Jelenia Góra, SP 11 Jelenia Góra, SP 1 Szklarska Poręba, SP Siekierczyn, SP 1 i SP 3 Bogatynia, SP 1 Piechowice, SP 1 Lubań, SP Smolnik, SP Ruszów, SP Miskowice, SP 1 Kamienna Góra, SP Krzeszów, SP Karpacz, SP 1 Świeradów Zdrój, SP 4 Bolesławiec, SP 3 i SP 5 Zgorzelec.

Spośród 24 opiekunów najwięcej powodów do zadowolenia z postawy swoich podopiecznych miały: Jadwiga Borowiec (SP 2 Lwówek Śląski), a także Katarzyna Jasińska (SP Pasiecznik), Mariola Kotowicz (SP Gryfów Śląski), Teresa Wolwicz (SP 1 Szklarska Poręba) i Anna Uryga-Nawrocka (SP Siekierczyn).

Jury oceniające finał ustny pracowało w składzie: Bożena Śliwa (przewodnicząca), Sabina Tabaka i Małgorzata Borowska.

Organizowali Konkurs: Irena Sokołowska, Bożena Śliwa, Jadwiga Niedbalska, Renata Jabłońska, Romana Dobosz, Marek Łabędź, Wenata Stawicka-Czerska, Jerzy Rubach, Ewa Bienias. Kierował całością Zdzisław Gasz.

Gospodarzem eliminacji pisemnych była Teresa Wolwicz wspierana przez dyrektora szkoły Ewę Makówkę.

V Konkurs „2008”

Finał: 7 i 8 III – Szkoła Podstawowa Nr 1 w Bogatyni (testy), w Michałowicach zakwaterowanie (SSM „Złoty Widok”) i ścisły finał w DW „Zielone Wzgórze”

Ilość uczestników:

I etap – 1161 uczniów z 41 szkół

II etap – 105 uczniów z 41 szkół

III etap – 25(26) uczniów, w tym w ścisłym finale 10 uczniów.

Finaliści konkursu:

I – Aleksandra Leja (SP Opolno)

II – Monika Primke (SP 2 Lwówek Śląski)

III – Aleksandra Jancelewicz (SP 4 Bolesławiec)

IV-X kolejno: Paweł Zatoński (SP Gryfów Śląski), Filip Siedlecki (SP 4 Bolesławiec), Monika Kolbuch (SP 11 Jelenia Góra), Paweł Gajek (SP Mysłakowice), Patrycja Krauze (SP 3 Bogatynia), Mateusz Wilk (SP 1 Bolesławiec), Justyna Buźniak (SP 1 Kamienna Góra).

Wśród finalistów znaleźli się przedstawiciele szkół: po 3 osoby – SP Gryfów Śląski, po 2 – SP Siekierczyn, SP 1 Bolesławiec, SP 3 Jelenia Góra i SP 11 Jelenia Góra, SP Mysłakowice, po 1 – SP Czarny Bór, SP 1 Bogatynia, SP Krzeszów, SP 5 Zgorzelec, SP 10 Jelenia Góra, SP Lubawka, SP 1 Szklarska Poręba, SP Opolno, SP 3 Bogatynia, SP 2 Lwówek Śląski, SP 4 Bolesławiec, SP 1 Kamienna Góra.

Spośród dosyć licznej grupy opiekunów najbardziej zadowoleni z postawy swoich podopiecznych byli Marek Łabędź, (SP Opolno), Renata Musiał (SP 4 Bolesławiec), Jadwiga Borowiec (SP 2 Lwówek Śląski), Agnieszka Kaźmierczak (SP 1 Bolesławiec), Mariola Kotowicz (SP Gryfów Śląski) i Anna Uryga-Nawrocka (SP Siekierczyn).

Jury oceniające finał ustny pracowało w składzie: Bożena Śliwa (przewodnicząca), Sabina Tabaka i Beata Szyłejko. Sekretarzem jury była Renata Jabłońska, a pomagali: Ewa Hołowińska, Dorota Kuchmistrz i Krzysztof Raczek.

Gospodarzem finału pisemnego w SP 1 w Bogatyni były Bożena Wojciechowska (dyrektor) i nauczycielka Ewa Hołowińska; W Michałowicach w SSM dyrektor Jadwiga Niedbalska i agent kuchni Maria Kraszewska, zaś w DW „Zielone Wzgórze” dwie właścicielki Agnieszka i Irena Marciniak.

Rejony konkursów obsługiwali:

I w SP Opolno – pełnomocnik Zdzisław Gasz, sekretarz Wenata Stawicka-Czerska, gospodarz Marek Łabędź.

II w SP Gryfów Śląski – pełnomocnik Jadwiga Niedbalska, sekretarz Irena Sokołowska, gospodarz Mariola Kotowicz

III w SP 10 Jelenia Góra – pełnomocnik Romana Dobosz, sekretarz Jadwiga Gonddek i Maria Mądra, gospodarz Czesława Świąder

IV w SP 1 Kamienna Góra – pełnomocnik Bożena Śliwa, sekretarz Elżbieta Kasprzyk, gospodarz Ewa Oleśków.

Wycieczka finałowa (po uprzednim dowiedzeniu uczestników z Jeleniej Góry przez Świeradów Zdrój, Frydlant do Bogatyni) odbyła się na trasie – Hradek n.N – zamek Grabstein – Liberec (ogród botaniczny) – Harrachov – Michałowice. Prowadził przewodnik sudecki Zdzisław Gasz.

Organizowali konkurs (poza wcześniej wymienionymi) Irena Sokołowska – sekretarz, obsługa konkursu Romana Dobosz i Zdzisław Gasz kierujący całością.

VI Konkurs „2009”

Finał: 13 i 14 III – Szkoła Podstawowa w Krzeszowie (testy) i Michałowice (SSM „Złoty Widok” zakwaterowanie) i w DW „Zielone Wzgórze” ścisły finał

Ilość uczestników:

I etap – 1275 uczniów z 41 szkół

II etap – 145 uczniów z 46 szkół

Finał – 24 uczniów, w tym w ścisłym finale 10.

Finaliści konkursu:

I – Krzysztof Retych (SP 11 Jelenia Góra)

II – Błażej Przystajko (SP 1 Piechowice)

III – Małgorzata Wiśniewska (SP Janowice Wielkie)

IV-X kolejno: Wojciech Fica (SP Bolków), Jagoda Dąbrowska (SP 3 Bogatynia), Urszula Izydorczyk (SP 11 Jelenia Góra), Dawid Kleszczyński (SP Siekierczyn), Dominik Gwiżdż (SP 1 Kamienna Góra), Marek Walicki (SP Smolnik), Klaudia Kosińska (SP 4 Bolesławiec).

Wśród finalistów znaleźli się przedstawiciele szkół: 3 osoby – Janowice Wielkie; po 2 – SP Siekierczyn, SP Ruszów, SP 4 Bolesławiec, SP 2 Lwówek Śląski, SP 11 Jelenia Góra, SP 1 Kamienna Góra; po 1 – SP Krzeszów, SP Opolno, SP 15 Jelenia Góra, SP 5 Szklarska Poręba, SP 1 Piechowice, SP 3 Bogatynia, SP Smolnik.

Najbardziej zadowoleni z wyników swoich reprezentantów byli Beata Szyłeko (Piechowice), Teresa Łyczana (Janowice Wielkie), Jolanta Makuch (Bolków), Anna Uryga-Nawrocka (Siekierczyn).

Jury oceniające finał ustny pracowało w składzie: Bożena Śliwa (przewodnicząca), Sabina Tabaka i Mariola Kotowicz. Sekretariat jury prowadziła Renata Jabłońska przy współpracy z Markiem Łabędziem, Beatą Mazur i Beatą Bednarską.

Gospodarzami finału pisemnego w SP Krzeszowie był nauczyciel Henryk Kuncewicz przy poparciu dyrektora szkoły (dyrektor Bogusław Barszczewski i zastępca Honorata Klimczak) i finału ustnego w Michałowicach – zakwaterowanie w SSM dyrektor Jadwiga Niedbalska, recepcjonistka Romana Kukawska i agent kuchni Maria Kraszewska, a w DW „Zielone Wzgórze” właścicielki Agnieszka i Irena Marciniak.

Rejony konkursu obsługiwali:

I SP Opolno – pełnomocnik Zdzisław Gasz, sekretarz Wenata Stawicka-Czerska, gospodarz Marek Łabędź

II SP Gryfów Śląski – pełnomocnik Jadwiga Niedbalska, sekretarz Beata Kuźniar, gospodarz Mariola Kotowicz

III SP 3 Jelenia Góra – Cieplice – pełnomocnik Renata Jabłońska, sekretarz Romana Dobosz i Leonarda Kurpiewska, gospodarz Krystyna Piątkowska

IV SP 1 Kamienna Góra – pełnomocnik Jerzy Rubach, sekretarz Teresa Materny, gospodarz Ewa Oleśków.

Wycieczka finałowa (po uprzednim dowiedzeniu uczestników do Krzeszowa z trasy Zgorzelec – Lubañ – Gryfów Śląski – Jelenia Góra) odbyła się na trasie: Krzeszów (zwiedzanie) – Chełmsko Śląskie – Lubawka – Trutnov – Vrchlabi – Harrachov – Michałowice.

Prowadził przewodnik sudecki Zdzisław Gasz. Po Krzeszowie oprowadzał Michał Jała – uczeń miejscowej SP.

Sekretarzem całego konkursu była Irena Sokołowska, dużej pomocy udzieliła Romana Dobosz, kierował pracami Zdzisław Gasz.

VII Konkurs „2010”

Finał: 19 i 20 III – Szkoła Podstawowa w Siekierczynie (testy) i Karpacz (zakwaterowanie w SSM „Liczyrzepa”, a ścisły finał w ZSOiM Sport

Ilość uczestników:

I etap – 1351 uczniów z 51 szkół

II etap – 137 uczniów z 46 szkół

III etap – 26 uczniów, w tym w ścisłym finale 10.

Finaliści konkursu:

I – Błażej Przystajko (SP 1 Piechowice)

II – Urszula Ławrynowicz (SP 5 Zgorzelec)

III – Dagmara Reczka (SP 2 Lwówek Śląski)

IV-X kolejno: Olga Wojdak (SP 10 Jelenia Góra), Paweł Nawiszewski (SP 1 Kamienna Góra), Daria Bumażnik (SP 1 Piechowice), Krzysztof Retych (SP 11 Jelenia Góra), Bartłomiej Krupowicz (SP 1 Kamienna Góra), Julia Szczepańska (SP Gryfów Śląski), Magdalena Janczak (SP 4 Bolesławiec).

Wśród finalistów znaleźli się przedstawiciele szkół: 3 osoby z SP 2 Lwówek Śląski, po 2 – SP 3 Bogatynia, SP 4 Bolesławiec, SP 1 Piechowice, SP 1 Kamienna Góra; po 1 – SP Porajów, SP Opono, SP 3 i 5 Zgorzelec, SP Gryfów Śląski, SP 1 Bolesławiec, SP Czernica, SP Krzeszów, SP Wojcieszków, SP Siekierczyn, SP Janowice Wielkie oraz SP „2”, „10”, „11” i „15” Jelenia Góra.

Spośród bardzo licznej grupy opiekunów najwięcej satysfakcji z postawy swoich podopiecznych mieli: pp Beata Szytejko (Piechowice), Małgorzata Śniechowska (SP 5 Zgorzelec) Beata Bednarska (Lwówek Śl.), Katarzyna Nazdrowicz (SP 10 Jelenia Góra), Elżbieta Lepa (SP 1 Kamienna Góra).

Jury oceniająca finał ustny pracowało w składzie: Bożena Śliwa (przewodnicząca), Sabina Tabaka i Teresa Łyczana. Sekretariat jury prowadziła Janina Hładyk przy współpracy z Małgorzatą Tabiś, Markiem Łabędziem i Edytą Gałuszką

Gospodarzami finału pisemnego w SP w Siekierczynie były nauczycielki – Janina Hładyk i Anna Uryga-Nawrocka, zaś w Karpaczu – dyrektor SSM „Liczyrzepa” Małgorzata Bugajny i dyrektor Liceum Ewa Stefaniak-Bergtraum.

Rejony konkursu obsługiwali:

I SP Opolno – pełnomocnik Zdzisław Gasz, sekretarz Wenata Stawicka-Czerska, gospodarz Marek Łabędź

II SP Gryfów Śląski – pełnomocnik Antoni Olszewski, sekretarz Agnieszka Puchalska, gospodarz Mariola Kotowicz

III SP Karpacz – pełnomocnik Teresa Materny, sekretarz Romana Dobosz, gospodarz Emilia Ilis

IV SP 1 Kamienna Góra – pełnomocnik Jerzy Rubach, sekretarz, Marek Kaczyński, gospodarz Elżbieta Lapa

Wycieczka finałowa (po uprzednim dowiezieniu uczestników do Siekierczyna z trasy Jelenia Góra – Gryfów Śląski – Lubań – Zgorzelec) odbyła się na trasie: Siekierczyn – Zgorzelec – Gorlitz – Marienthal – Porajów (styk granic) – Bogatynia kopalnia „Turów” – Frydlant – Karpacz. Prowadził przewodnik sudecki Zdzisław Gasz.

Organizowali konkurs poza osobami już wymienionymi: Irena Sokołowska (sekretarz), Marek Bergtraum i kierujący całością Zdzisław Gasz.

VIII Konkurs „2011”

Finał: 6 i 7 V – Szkoła Podstawowa w Siekierczynie (testy) i Michałowice (SSM „Złoty Widok” – zakwaterowanie i DW „Zielone Wzgórze” ścisły finał)

Ilość uczestników:

I etap – 1307 uczniów z 47 szkół

II etap – 147 uczniów z 47 szkół

Finał – 22 uczniów, w tym w ścisłym finale 8.

Finaliści konkursu:

I – Bartłomiej Krupowicz (SP 1 Kamienna Góra)

II – Oskar Kotowicz (SP Gryfów Śląski)

III – Rafał Tatarczuk (SP Gryfów Śląski)

IV-VIII kolejno: Kacper Cebulski (SP 3 Zgorzelec), Jakub Lambrinów (SP Karpacz), Emil Tomaszewski (SP Opolno), Tamara Cichoń (SP 15 Jelenia Góra), Urszula Ilnicka (SP Sulików).

Wśród finalistów znaleźli się przedstawiciele szkół: po 2 osoby – SP Gryfów Śląski, SP 2 Lwówek Śląski, SP Czernica, SP 1 Kamienna Góra, SP 15 Jelenia Góra; po 1 – SP „2” i „11” Jelenia Góra, SP Chełmsko Śl., SP Krzeszów, SP Jeżów Sudecki, SP Smolnik, SP 1 Bolesławiec, SP 1 Olszyna, SP 1 Bogatynia, SP Sulików, SP Karpacz, SP Opolno i SP 3 Zgorzelec.

Do opiekunów, którzy osiągnęli największe sukcesy należeli: pp Katarzyna Grzelak i Ewa Wysoczańska (SP 1 Kamienna Góra), Mariola Kotowicz (SP Gryfów Śląski), Małgorzata Tabiś (SP 3 Zgorzelec), Marek Łabędź (SP Opolno).

Jury oceniające finał ustny pracowało w składzie: Bożena Śliwa (przewodnicząca), Sabina Tabaka i Henryk Kuncewicz. Sekretariat jury prowadziła Janina Hładyk przy współpracy z Markiem Łabędziem, Beatą Bednarską i Ewą Mickiewicz, a obsługę techniczną zabezpieczał Marek Fularz.

Gospodarzami finału pisemnego w SP w Siekierczynie były nauczycielki – Janina Hładyk i Anna Uryga-Nawrocka, a w Michałowicach w SSM Romana Kukawska i Maria Kraszewska, w DW „Zielone Wzgórze” Agnieszka i Irena Marciniak (właścicielki).

Rejony konkursu obsługiwali:

I SP Opolno – pełnomocnik Zdzisław Gasz, sekretarz Wenata Stawicka-Czerska, gospodarz Marek Łabędź

II SP 1 Olszyna – pełnomocnik Antoni Olszewski, sekretarz Romana Dobosz, gospodarz Agnieszka Tuniewicz

III SP Mysłakowice – pełnomocnik Teresa Materny, sekretarz Irena Sokołowska, gospodarz Renata Jaryczewska

IV SP Bolków – pełnomocnik Bożena Śliwa, sekretarz Krystyna Mądry, gospodarz Jolanta Makuch.

Wycieczka finałowa (po uprzednim dowiedzeniu uczestników do Siekierczyna z trasy Jelenia Góra – Gryfów Śl. – Lubań – Zgorzelec) odbyła się na trasie: Siekierczyn – Zawidów – Liberec (ZOO) – Harrachov – Michałowice. Prowadził przewodnik sudecki Zdzisław Gasz.

Organizowali konkurs poza wymienionymi osobami: Krystyna Mądry – sekretarz całości, Marek Bergtraum, wspomagająca Irena Sokołowska i kierujący całością Zdzisław Gasz.

Pojawili się bardzo cenni sponsorzy części wydatków – byli to organizatorzy etapu rejonowego (wszyscy) oraz finału pisemnego (wójt Gminy Siekierczyn). Główny sponsor konkursu WFOŚiGW zredukował dotację o 20%.

Niedogrzany obiekt noclegowy spowodował niespotykaną dotąd reakcję – liczne wyjazdy opiekunów wraz z uczniami po wieczornym ogłoszeniu wyników.

IX Konkurs „2012”

Finał: 11 i 12 V – Szkoła Podstawowa w Opolnie Zdroju i Bogatyni (OSiR zakwaterowanie, a ścisły finał w SP 1)

Ilość uczestników:

I etap – 1229 uczniów z 39 szkół

II etap – 105 uczniów z 36 szkół

Finał – 24 uczniów, w tym w ścisłym finale 10 (1 osoba wycofała się).

Finałiści konkursu:

I – Bartłomiej Krupowicz (SP 1 Kamienna Góra)

II – Dariusz Łaszczych (SP Janowice Wielkie)

III – Kacper Cebulski (SP 3 Zgorzelec)

IV-X kolejno: Adrianna Nawrot (SP Mysłakowice), Emil Tomaszewski (SP Opolno), Maciej Otulak (SP Opolno), Karolina Wojtowicz (SP Gryfów Śl.), Jessica Buczyńska (SP Gryfów Śl.), Kamil Olszewski (SP Gryfów Śl.).

Wśród finalistów znaleźli się przedstawiciele szkół po 3 osoby: SP Gryfów Śl., SP Opolno, po 2 – SP Lubomierz, SP 3 Zgorzelec, SP 1 Bolesławiec, SP 15 Jelenia Góra, po 1 – SP 5 Bolesławiec, SP 2 Lwówek Śl., SP Wojcieszów, SP Smolnik, SP Sulików, SP Janowice Wielkie, SP 1 Piechowice, SP 1 Kamienna Góra, SP Mysłakowice.

Opiekunami, którzy zanotowali najwięcej sukcesów byli: pp Katarzyna Grzelak (SP Kamienna Góra), Teresa Łyczana (SP Janowice Wlk.), Małgorzata Tabiś (SP 3 Zgorzelec), Marek Łabędź (SP Opolno), Mariola Kotowicz (SP Gryfów Śl.).

Jury oceniające finał ustny pracowało w składzie: Bożena Śliwa (przewodnicząca), Bożena Łabędź, Katarzyna Jesionka. Sekretariat jury prowadziła Katarzyna Nachtlicht-Kaczan przy współpracy z Ewą Mickiewicz, Renatą Jaryczewską i Markiem Fularzem (obsługa techniczna).

Gospodarzami finału pisemnego w SP w Opolno były Janina Karkowska (dyrektor), Marek Łabędź – nauczyciel i opiekun MKKT „Tramp” w Bogatyni (sponsor). II części finału – gospodarzem nadal Marek Łabędź, a w SP 1 Bogatynia, także Marek Fularz (z-ca dyrektora).

Rejony konkursu obsługiwali:

I SP 2 Zgorzelec – pełnomocnik Zdzisław Gasz, sekretarz Wenata Stawicka-Czerska, gospodarz Marzanna Stelmasik i Janina Szeremeta

II SP 4 Bolesławiec – pełnomocnik Antoni Olszewski, sekretarz Beata Szyłejko, gospodarz Renata Musiał

III SP Barcinek – pełnomocnik Romana Dobosz, sekretarz Irena Sokołowska, gospodarz Marzena Ziobrowska

IV SP 2 Kamienna Góra – pełnomocnik Krystyna Mądry, sekretarz Ewa Bienias, gospodarz Sylwia Czerwińska.

Wycieczka finałowa (po uprzednim dowiedzeniu uczestników do Opolna odbyła się na trasie: Opolno – Bogatynia (Elektrownia Turów) – Porajów (styk 3 granic) – Bogatynia. Prowadził Marek Łabędź (przodownik turystyki górskiej), a z Jeleniej Góry do Opolna Zdzisław Gasz (przewodnik sudecki).

Organizowali konkurs (poza wymienionymi): Marek Łabędź organizował finał i znaczący sponsor (przez MKKT „Tramp”), Krystyna Mądry – sekretarz konkursu, a w II części Krystyna Wrona. Kierował całością Zdzisław Gasz.

Po raz pierwszy w historii Konkursu nocowano poza schroniskami młodzieżowymi – w hoteliku Ośrodku Sportu i Rekreacji, po raz pierwszy cały finał skoncentrowano

w jednej gminie. Wszystko to na propozycję Marka Łabędzia, który zapewnił też znaczący sponsoring finału. Wystąpiły natomiast trudności kadrowe w konkursie – zmiana pracownika w biurze LOP/PTSM, a także dla niektórych działaczy niewygodna lokalizacja finału.

X Konkurs „2013”

Finał: 10 i 11 V – Szkoła Podstawowa w Mysłakowicach (pisemny) i Michałowice (SSM „Złoty Widok” – zakwaterowanie i DW „Zielone Wzgórze” finał ustny)

Ilość uczestników:

I etap – 1130 uczniów z 33 szkół

II etap – 100 uczniów z 33 szkół

Finał – 24 uczniów z 17 szkół, w tym w ścisłym finale 10

Finaliści konkursu:

I – Jessica Buczyńska (SP Gryfów Śląski)

II – Kacper Cebulski (SP 3 Zgorzelec)

III-IV – Damian Jaśkiewicz (SP 3 Zgorzelec) i Karolina Wojtowicz (SP Gryfów Śląski)

V-X kolejno: Maciej Otulak (SP Opolno), Michał Chodor (SP 15 Jelenia Góra), Kamil Olszewski (SP Gryfów Śląski), Artur Sikora (SP Gryfów Śląski), Adam Jachimczyk (SP 1 Piechowice), Martyna Nieczyperowicz (SP 1 Kamienna Góra).

Do finału awansowali reprezentanci szkół: 4 osoby z SP Gryfów Śl., po 2 – z SP Opolna, SP 3 Zgorzelec, SP 1 Bolesławiec, SP 2 Jelenia Góra, po 1 osobie z SP 1 Piechowice, SP 1 Kamienna Góra, SP 1 Bogatynia, SP 1 Szklarska Poręba, SP 2 Kamienna Góra, SP 2 Lwówek Śl., SP 13 Jelenia Góra, SP 15 Jelenia Góra, SP Wojcieszów, SP Lubomierz, SP Mysłakowice, SP Chełmsko Śl. zrezygnowało z udziału 1 reprezentanta (sztab konkursu dowiedział się o tej decyzji niestety zbyt późno).

Opiekunowie, którzy zanotowali największe sukcesy to: Mariola Kotowicz (SP Gryfów Śl.), Małgorzata Tabiś (SP 3 Zgorzelec), Marek Łabędź (SP Opolno), Beata Szytejkó (SP 1 Piechowice), Ewa Mickiewicz (SP 15 Jelenia Góra), Katarzyna Jesionka (SP Wojcieszów) i Agnieszka Kaźmierska (SP 1 Bolesławiec).

Jury oceniające finał ustny pracowało w składzie: mgr Sabina Tabaka (przewodnicząca), Jadwiga Niedbalska i Katarzyna Jesionka. Sekretariat jury prowadziła mgr Iwona Forszpaniak przy współpracy z Markiem Łabędziem, Dorotą Kuchmistrz i Agnieszką Kaźmierczak.

Gospodarzami finału pisemnego z SP i G w Mysłakowicach były z-ca dyrektora i nauczyciel przyrody Renata Jaryczewska, II część finału – z tytułu swoich obowiązków gospodarczych – Romualda Kukawska oraz Agnieszka i Irena Marciniak, która gratisowo (kolejny raz) udostępniły salę. Pomagał Jerzy Marciniak z rodziny właścicieli.

Rejony konkursu obsługiwali:

I SP Opolno – pełnomocnik Zdzisław Gasz, sekretarz Wenata Stawicka-Czerska, gospodarz Marek Łabędź

II SP 1 Olszyna – pełnomocnik Jadwiga Niedbalska, sekretarz Agnieszka Puchalska, gospodarz Agnieszka Tuniewicz

III SP 1 Szklarska Poręba – pełnomocnik Romana Dobosz, sekretarz Irena Sokółowska, gospodarz Dorota Kuchmistrz

IV SP Chełmsko Śl. – pełnomocnik Antoni Olszewski, sekretarz Ewa Bienias, gospodarz Marek Zieliński.

Pozytywny był sponsoring posiłków w etapie rejonowym szczególnie w Opolnie i Szklarskiej Porębie łącznie z ufundowaniem dyplomów i nagród książkowych.

Sponsorem głównym (80% kosztów) był WFOSiGW we Wrocławiu Oddział w Jeleniej Górze. Oprócz tego zasilili konkurs 1000 zł dotacją Urząd Miasta Piechowice, w rejonach m.in. Nadleśnictwo Szklarska Poręba, MKKT „Tramp” Bogatynia i same szkoły gospodarze rejonów.

Organizatorami poza wymienionymi już wcześniej byli: Krystyna Wrona – sekretarz całego konkursu i kierujący całością od początku Zdzisław Gasz – prezes ZO LOP.

Wycieczkę po napisaniu testów zorganizowano na trasie: Mysłakowice (spacer krajoznawczy po parku) – Piechowice (zabytkowy cis) – Świeradów Zdrój (Ogród 3 żywiołów – bardzo ciekawy) – Jakuszyce (punkt graniczny) – Michałowice. Prowadził Zdzisław Gasz – przewodnik sudecki. Zwiedzanie w Świeradowie Zdroju załatwiła (wraz z ufundowaniem pączków) Teresa Fierkowicz – działacz PTSM, LOP. Serdecznie za to dziękujemy.

Po 2 latach przerwy Konkurs wrócił do SSM w Michałowicach. Tym razem obiekt był normalnie ogrzany, co jeszcze bardziej doceniono w kontekście deszczowej, dosyć chłodnej pogody. W Michałowicach była też okazja do kolejnego spotkania z Markiem Bergtraumem z Piechowic, który tak znakomicie prowadził w poprzednich latach gry i zabawy. Tym razem przeszedł chyba samego siebie, bo zamiast godzinnego spotkania zrealizował 2,5 godzinne. Ponoć dzieci były tak świetnymi odbiorcami, że szkoda było kończyć wcześniej. Podobne pochlebne zdanie na temat zachowania i inteligencji ich odbioru wyraziła oprowadzająca po Ogrodzie 3 żywiołów w Świeradowie Zdr.

Same plusy pod adresem uczniów, gorzej z niektórymi opiekunami, którzy potrafią opuścić wieczorem zgrupowanie nikomu oficjalnie o tym nie mówiąc.

Edycja/rok	Gospodarz finałów pisemnych	Gospodarz finałów ustnych / kwatery
I 2004	SP 1 Piechowice	DW „Zielone Wzgórze” Michałowice / SSM „Złoty Widok” Michałowice
II 2005	SP 15 Jelenia Góra-Sobieszów	SP 15 Jelenia Góra-Sobieszów / SSM „Złoty Widok” Michałowice
III 2006	SP 5 Szklarska Poręba	DW „Zielone Wzgórze” Michałowice / SSM „Złoty Widok” Michałowice
IV 2007	SP 1 Szklarska Poręba	DW „Zielone Wzgórze” Michałowice / SSM „Złoty Widok” Michałowice
V 2008	SP 1 Bogatynia	DW „Zielone Wzgórze” Michałowice / SSM „Złoty Widok” Michałowice
VI 2009	SP Krzeszów	DW „Zielone Wzgórze” Michałowice / SSM „Złoty Widok” Michałowice
VII 2010	SP Siekierczyn	LO i SMS Karpacz / SSM „Liczyrzepa”
VIII 2011	SP Siekierczyn	DW „Zielone Wzgórze” Michałowice / SSM „Złoty Widok” Michałowice
IX 2012	SP Opolno	SP 1 Bogatynia / OSiR Bogatynia
X 2013	SP Mysłakowice	DW „Zielone Wzgórze” Michałowice / SSM „Złoty Widok” Michałowice

ETAPY REJONOWE KONKURSU

rok	SZKOŁA	PEŁNO-MOCNIK	SEKRETARZ	GOSPO-DARZ
I 2004	I SP 1 Bogatynia	Zdzisław Gasz	Wenata Stawicka-Czerska	Ewa Hołowińska
	II SP 1 Gryfów Śl.	Renata Jaryczewska	Mariola Kotowicz	Mariola Kotowicz
	III SP 13 Jelenia Góra	Romana Dobosz	Irena Sokołowska	
II 2005	I SP Opolno Zdrój	Zdzisław Gasz	Wenata Stawicka-Czerska	Marek Łabędź
	II SP Gryfów Śl.	Jadwiga Niedbalska	Mariola Kotowicz	Mariola Kotowicz
	III SP Marciszów	Jerzy Rubach	Piotr Norko	Gabriela Bednarek
	IV SP 10 Jelenia Góra	Romana Dobosz	Irena Sokołowska Renata Jabłońska	Czesława Świąder
III 2006	I SP Opolno Zdrój	Zdzisław Gasz	Wenata Stawicka-Czerska	Marek Łabędź
	II SP Gryfów Śl.	Jadwiga Niedbalska	Renata Jabłońska	Mariola Kotowicz
	III SP 10 Jelenia Góra	Romana Dobosz	Irena Sokołowska	Czesława Świąder
	IV SP 2 Kamienna Góra	Jerzy Rubach	Ewa Bienias	Ewa Rozwadowska
IV 2007	I SP Opolno Zdrój	Zdzisław Gasz	Wenata Stawicka-Czerska	Marek Łabędź
	II SP Gryfów Śl.	Jadwiga Niedbalska	Renata Jabłońska	Mariola Kotowicz
	III SP 10 Jelenia Góra	Romana Dobosz	Irena Sokołowska	Czesława Świąder
	IV SP 1 Kamienna Góra	Jerzy Rubach	Ewa Bienias	Ewa Oleśków
V 2008	I SP Opolno Zdrój	Zdzisław Gasz	Wenata Stawicka-Czerska	Marek Łabędź
	II SP Gryfów Śl.	Jadwiga Niedbalska	Irena Sokołowska	Mariola Kotowicz
	III SP 10 Jelenia Góra	Romana Dobosz	Jadwiga Gondek, Maria Mądra	Czesława Świąder
	IV SP 1 Kamienna Góra	Bożena Śliwa	Elżbieta Kasprzyk	Ewa Oleśków
VI 2009	I SP Opolno Zdrój	Zdzisław Gasz	Wenata Stawicka-Czerska	Marek Łabędź
	II SP Gryfów Śl.	Jadwiga Niedbalska	Beata Kuźniar	Mariola Kotowicz
	III SP 3 Jelenia Góra	Renata Jabłońska	Romana Dobosz, Leonarda Kurpiewska	Krystyna Piątkowska
	IV SP 1 Kamienna Góra	Jerzy Rubach	Teresa Materny	Ewa Oleśków
VII 2010	I SP Opolno Zdrój	Zdzisław Gasz	Wenata Stawicka-Czerska	Marek Łabędź
	II SP 1 Gryfów Śl.	Antoni Olszewski	Agnieszka Puchalska	Mariola Kotowicz
	III SP Karpacz	Teresa Materny	Romana Dobosz	Emilia Ilis
	IV SP 1 Kamienna Góra	Jerzy Rubach	Marek Kaczyński	Elżbieta Lapa

VIII 2011	I SP Opolno Zdrój	Zdzisław Gasz	Wenata Stawicka-Czerska	Marek Łabędź
	II SP 1 Olszyna	Antoni Olszewski	Romana Dobosz	Agnieszka Tuniewicz
	III SP Mysłakowice	Teresa Materny	Irena Sokołowska	Renata Jaryczewska
	IV SP Bolków	Bożena Śliwa	Krystyna Mądry	Jolanta Makuch
IX 2012	I SP 2 Zgorzelec	Zdzisław Gasz	Jolanta Błauciak	Marzanna Stelmaszek, Janina Szeremeta
	II SP 4 Bolesławiec	Antoni Olszewski	Beata Szyłejko	Renata Musiał
	III SP Barcinek	Romana Dobosz	Irena Sokołowska	Marzena Ziobrowska
	IV SP 2 Kamienna Góra	Krystyna Mądry	Ewa Bienias	Sylvia Czerwińska
X 2013	I SP Opolno Zdrój	Zdzisław Gasz	Wenata Stawicka-Czerska	Marek Łabędź
	II SP 1 Olszyna	Jadwiga Niedbalska	Agnieszka Puchalska	Agnieszka Tuniewicz
	III SP 1 Szklarska Poręba	Romana Dobosz	Irena Sokołowska	Dorota Kuchmistrz
	IV SP Chełmsko Śl.	Antoni Olszewski	Ewa Bienias	Marek Zieliński

ZESTAWIENIE PEŁNIONYCH FUNKCJI I SIEDZIB REJONÓW

Siedziby rejonów	Pełnomocnicy	Sekretarze	Gospodarze
SP Opolno 8x SP Gryfów Śl. 7x SP 10 Jelenia Góra 4x SP 1 Kamienna Góra 4x SP 2 Kamienna Góra 2x SP 1 Olszyna 2x SP 13 Jelenia Góra 1x SP 1 Bogatynia 1x SP Marciszów 1x SP 3 Jelenia Góra 1x SP Karpacz 1x SP Mysłakowice 1x SP Bolków 1x SP 2 Zgorzelec 1x SP 4 Bolesławiec 1x SP Barcinek 1x SP 1 Szklarska Poręba 1x SP Chełmsko Śl. 1x	Zdzisław Gasz 10x Romana Dobosz 7x Jadwiga Niedbalska 6x Jerzy Rubach 5x Antoni Olszewski 4x Teresa Materny 2x Bożena Śliwa 2x Renata Jabłońska 1x Renata Jaryczewska 1x Krystyna Mądry 1x	Wenata Stawicka-Czerska 9x Irena Sokołowska 8x Ewa Bienias 4x Renata Jabłońska 3x Romana Dobosz 3x Mariola Kotowicz 2x Agnieszka Puchalska 2x Jadwiga Gondek 1x Krystyna Mądry 1x Elżbieta Kasprzyk 1x Beata Kuźniar 1x Teresa Materny 1x Marek Kaczyński 1x Jolanta Błauciak 1x Beata Szyłejko 1x Piotr Norko 1x Maria Mądra 1x Leonarda Kurpiewska 1x	Marek Łabędź 8x Mariola Kotowicz 7x Czesława Świąder 4x Ewa Oleśków 3x Agnieszka Tuniewicz 2x Ewa Hołowińska 1x Gabriela Bednarek 1x Ewa Rozwadowska 1x Krystyna Piątkowska 1x Emilia Ilis 1x Elżbieta Łapa 1x Renata Jaryczewska 1x Jolanta Makuch 1x Marzanna Stelmasik 1x Janina Szeremeta 1x Renata Musiał 1x Marzena Ziobrowska 1x Sylvia Czerwińska 1x Dorota Kuchmistrz 1x Marek Zieliński 1x

LAUREACI KONKURSU I ICH OPIEKUNOWIE (Konkursy I-X 2004 – 2013)

I 2004	I m. Urszula Ławrynowicz II m. Ilona Grzyb III m. Arkadiusz Janz	SP 1 Szklarska Poręba SP 2 Lwówek Śl. SP 2 Lwówek Śl.	opiekun: Teresa Wolwowicz opiekun: Jadwiga Borowiec opiekun: Jadwiga Borowiec
II 2005	I m. Arkadiusz Janz II m. Urszula Ławrynowicz III m. Dagmara Reczka	SP 2 Lwówek Śl. SP 1 Szklarska Poręba SP 10 Jelenia Góra	opiekun: Jadwiga Borowiec opiekun: Teresa Wolwowicz opiekun: Czesława Świąder
III 2006	I m. Paweł Kamiński II m. Laura Rzeżwicka III m. Aneta Maciejewska	SP 2 Smolnik SP 2 Lwówek Śl. SP 3 Bogatynia	opiekun: Katarzyna Jabłońska i Jadwiga Kręgiel-Piotrowska opiekun: Jadwiga Borowiec opiekun: Henryka Iwańska
IV 2007	I m. Laura Rzeżwicka II m. Monika Primke III m. Jakub Michnowski	SP 2 Lwówek Śl. SP 2 Lwówek Śl. SP 1 Jelenia Góra	opiekun: Jadwiga Borowiec opiekun: Jadwiga Borowiec opiekun: –
V 2008	I m. Aleksandra Leja II m. Monika Primke III m. Aleksandra Jancelewicz	SP Opolno SP 2 Lwówek Śl. SP 4 Bolesławiec	opiekun: Marek Łabędź opiekun: Jadwiga Borowiec opiekun: Renata Musiał
VI 2009	I m. Krzysztof Retych II m. Błażej Przystajko III m. Alicja Wiśniewska	SP 11 Jelenia Góra SP 1 Piechowice SP Janowice Wlk.	opiekun: – opiekun: Beata Szytejko opiekun: Teresa Łyczana
VII 2010	I m. Błażej Przystajko II m. Roksana Wołowicz III m. Natalia Gorczyca	SP 1 Piechowice SP 5 Zgorzelec SP 2 Lwówek Śl.	opiekun: Beata Szytejko opiekun: Małgorzata Śniechowska opiekun: Beata Bednarska
VIII 2011	I m. Bartłomiej Krupowicz II m. Oskar Kotowicz III m. Rafał Tatarczuk	SP 1 Kamienna Góra SP Gryfów Śl. SP Gryfów Śl.	opiekun: Katarzyna Grzelak opiekun: Mariola Kotowicz opiekun: Mariola Kotowicz
IX 2012	I m. Bartłomiej Krupowicz II m. Dariusz Łaszczych III m. Kacper Cebulski	SP 1 Kamienna Góra SP Janowice Wlk. SP 3 Zgorzelec	opiekun: Katarzyna Grzelak opiekun: Teresa Łyczana opiekun: Małgorzata Tabiś
X 2013	I m. Jessica Buczyńska II m. Kacper Cebulski III/IV m. Damian Jaśkiewicz Karolina Wojtowicz	SP Gryfów Śl. SP 3 Zgorzelec SP 3 Zgorzelec SP Gryfów Śl.	opiekun: Mariola Kotowicz opiekun: Małgorzata Tabiś opiekun: Małgorzata Tabiś opiekun: Mariola Kotowicz

PUNKTACJA MEDALOWA SZKÓŁ

(I m. – 3 pkt., II m. – 2pkt., III m. – 1pkt.)

I m	SP 2 Lwówek Śl. – 16 pkt.
II m	SP Gryfów Śl. – 6,5 pkt.
III m	SP 1 Kamienna Góra – 6 pkt.
IV m	SP 1 Piechowice – 5 pkt. SP 1 Szklarska Poręba – 5 pkt.
V m	SP 3 Zgorzelec – 3,5 pkt.
VI m	SP Opolno – 3 pkt. SP Janowice Wlk. – 3 pkt. SP Smolnik – 3pk SP 11 Jelenia Góra – 3 pkt.
VII m	SP 5 Zgorzelec – 2 pkt.
VIII m	SP 1 Jelenia Góra – 1 pkt SP 10 Jelenia Góra – 1 pkt. SP 4 Bolesławiec – 1 pkt. SP 3 Bogatynia – 1 pkt.

CIEKAWOSTKI O KONKURSACH PRZYRODNICZO-EKOLOGICZNYCH SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

- Pomysł oddzielenia od siebie idących jakiś czas wspólnie konkursów dla dzieci szkół podstawowych i uczniów gimnazjum zrodziło samo życie i to po dojściu do jubileuszu X edycji stworzono uchwałę ZO LOP o oddzieleniu konkursu dla szkół podstawowych od 2004 roku zachowując zresztą to samo hasło. Okazało się pociągnięciem słusznym, bo ilość startujących wyraźnie się zwiększyła przekraczając z reguły 1000 osób i to nieraz bardzo znacznie.
- Głównym sponsorem konkursu jest Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska we Wrocławiu – Oddział w Jeleniej Górze niezmiennie nam życzliwy. Głównym organizatorem są działacze Zarządu Okręgu Ligi Ochrony Przyrody w Jeleniej Górze wspomagani przez działaczy jeleniogórskich Polskiego Towarzystwa Schronisk Młodzieżowych oraz liczną rzeszę nauczycieli, entuzjastów swojego przedmiotu i w ogóle ochrony przyrody.
- Konkurs korzysta też z życzliwego poparcia Dyrekcji Karkonoskiego Parku Narodowego i jego agendy czyli Karkonoskiego Centrum Edukacji Ekologicznej w Szklarskiej Porębie, a przede wszystkim dyrektorów szkół, w których odbywają się eliminacje rejonowe.
- Finał pisemny Konkursu odbywa się za każdym razem w innej szkole:
 - I 2004 – SP 1 Piechowice
 - II 2005 – SP 15 Jelenia Góra-Sobieszów
 - III 2006 – SP 5 Szklarska Poręba
 - IV 2007 – SP 1 Szklarska Poręba
 - V 2008 – SP 1 Bogatynia

VI 2009 – SP Krzeszów
VII 2010 – SP Siekierczyn
VIII 2011 – SP Siekierczyn
IX 2012 – SP Opolno
X 2013 – SP Mysłakowice

- Miejscem noclegu finalistów było początkowo tylko Szkolne Schronisko Młodzieżowe „Złoty Widok” w Michałowicach, ale finał ustny był rozgrywany w innym miejscu czyli w DW „Zielone Wzgórze” w Michałowicach (jeden raz w 2005 r. – SP 15 w Jeleniej Górze – Sobieszowie). Tak było do roku 2010 (VII edycja) kiedy to miejscem noclegu stało się inne Szkolne Schronisko Młodzieżowe „Liczyrzepa” w Karpaczu, a finał ustny rozegrano w pobliskim Liceum Ogólnokształcącym i Szkole Mistrzostwa Sportowego. VIII Konkurs 2011 r. wrócił jeszcze raz na stare miejsce do Michałowic, ale w kolejnym roku 2012 IX edycja odbyła się w Bogatyni (nocleg w OSiRze, ustny w SP 1). Rok 2013 odbył się znowu w Michałowicach (władze Piechowic wsparły Konkurs dotacją, a Michałowice to gmina Piechowic).
- Podczas pobytu w SSM „Złoty Widok” korzystali zawsze ze znakomitej kuchni prowadzonej przez agentkę Marię Kraszewską, a wieczory (w oczekiwaniu na ogłoszenie wyników) wypełniał im grami i zabawami Marek Bergtraum z Piechowic, a raz (III) prelekcją o Karkonoskim Parku Narodowym – kustosz Muzeum KPN inż. Roman Rapała.
- Wśród opiekunów wyróżnionych w oficjalnych komunikatach za sukcesy uczniowskie są:
 - Jadwiga Borowiec (SP 2 Lwówek Śląski) – 5 razy
 - Teresa Wolwowicz (SP 1 Szklarska Poręba) – 4 razy
 - Mariola Kotowicz (SP Gryfów Śląski) – 4 razy
 - po 3 razy Marek Łabędź (SP Opolno), Małgorzata Tabiś (SP 3 Zgorzelec), Beata Szyłejko (SP 1 Piechowice)
 - po 2 razy Teresa Łyczana (SP Janowice Wielkie), Katarzyna Grzelak (SP 1 Kamienna Góra) i Czesława Świąder (SP 10 Jelenia Góra).
- W gronie organizatorów Konkursu występują w dużej mierze te same osoby co w konkursie gimnazjalnym. Wśród nowych bardzo aktywnie zaznaczają swój udział:
 - Mariola Kotowicz – nauczyciel przyrody w SP w Gryfowie Śląskim, działacz LOP i PTSM osiągająca duże sukcesy w turystyce szkolnej nastawionej na tematykę ekologiczną. Podopieczni osiągalili wiele sukcesów szereg w Konkursach IX i X. Wielokrotnie uczestniczyła w organizacji eliminacji rejonowych i finałów (juror, sekretarz).
 - Bożena Śliwa – emerytowany nauczyciel biologii (gimnazjum w Świerzawie), przez wiele lat znakomicie przygotowujący swoich podopiecznych do konkursów. Od kilku lat włączyła się w prace nad przygotowywaniem pytań i kilkakrotnie już przewodniczyła jury finałów. Działacz Zarządu LOP.
- Finał konkursu odbywał się w marcu. Tylko 1 raz (II) aura pokazała wszystkim co to znaczy zima w górach, a Michałowice leżące na wysokości 600 m n.p.m. mają do tego odpowiednie warunki. Dzieci się jakoś dujawić nie przejmowały, można nawet powiedzieć, że były zachwycone. Gorzej z kierowcą autokaru, który nas ledwo dowiózł, a jeszcze miał nas nazajutrz odwieźć, co zresztą z trudem uczynił. Od VIII edycji (2011) finały przeniesiono na życzliwszy pogodowo miesiąc maj.

- Wspaniałym gospodarzem eliminacji rejonowych – rejonu I Bogatynia – Zgorzelec jest nieprzerwanie od 2005 r. Marek Łabędź. Gości konkursowiczów w swojej macierzystej SP w Opolnie Zdroju, zawsze zadba o to, aby pula nagród była wyraźnie wyższa niż planują organizatorzy, nigdy nie zabrakło też dobrego obiadu.
- W dotychczasowych konkursach w etapie szkolnym wzięło udział 11785 uczniów.

Final ustny II Konkursu, Michałowice 11 III 2006 r.

Final I Konkursu w Michałowicach, 2004 r.

Opiekunowie, jurorzy i organizatorzy I Konkursu, SP 1 Bogatynia, 25 II 2004 r.

Opiekunowie i jurorzy eliminacji rejonowych V Konkursu, 2008 r.

Układanie pytań konkursowych, SSM Michałowice 26 II 2008 r.

Finał VII Konkursu 2010 r., w SSM „Liczyrzepa” w Karpaczu

Jedno z jury etapu rejonowego VIII Konkursu, Opolno Zdrój, 29 III 2011 r.

Jury etapu rejonowego VI Konkursu 2010 r. w Opolnie Zdroju

Twórcy pytań konkursowych, Piechowice 28 I 2013 r.

X Konkurs 2013 r. w SP 3 (etap rejonowy), Zgorzelec, 25 III 2013 r.

Finał X Konkursu — losowanie pytań, Michałowice 11 V 2013 r.

F. Regionalny Konkurs Przyrodniczo-Krajoznawczy Nauczania Zintegrowanego klas II i III Szkoł Podstawowych (OD 2013 ROKU EDUKACJI WCZESNOSZKOLNEJ) Ph. „BĄDŹMY PRZYJACIÓŁMI PRZYRODY”

I Konkurs 2005 r.

Finał: 6 V 2005 r. Szkoła Podstawowa Nr 1 w Świeradowie Zdroju

Ilość uczestników:

I etap – 174 uczniów z 9 szkół,

Finał – 41 uczniów, a w ścisłym finale 5 osób.

Finałiści Konkursu:

I – Dawid Majewski (SP 3 Zgorzelec),

II – Patrycja Marcinowska (SP 1 Świeradów),

III – Filip Nowak (SP Gryfów Śląski),

IV – Paweł Zatoński (SP Gryfów Śląski),

V – Piotr Borkowski (SP Gryfów Śląski).

Wśród 41 uczestników znaleźli się przedstawiciele szkół: SP 1 Świeradów – 5, SP 3 Bogatynia – 5, SP Gryfów Śląski – 5, SP 15 Jelenia Góra – 3, SP Opolno – 5, SP 1 Piechowice – 5, SP Porajów – 4, SP 5 Szklarska Poręba – 5, SP 3 Zgorzelec – 4.

Z dziewięciu opiekunek najwięcej powodów do zadowolenia z postawy swoich podopiecznych miały panie: Agnieszka Puchalska, Ewa Niebieszczańska i Antonina Glebiowska (wszystkie z SP Gryfów Śląski), Danuta Felińska (SP 3 Zgorzelec) i Beata Bielak (SP 1 Świeradów).

Finał ustny oceniało jury w składzie: Wenata Stawicka-Czerska (przewodnicząca), Mariola Kotowicz, Romana Dobosz.

Organizowali Konkurs: Wenata Stawicka-Czerska, Irena Sokołowska, Romana Dobosz. Kierował całością Zdzisław Gasz.

Gospodarzami finałów byli nauczyciele ze Świeradowa z dyrektorem szkoły Wiesławą Stasik na czele. W grupie znalazły się: Danuta Bartosiewicz, Barbara Krakowska, Izabela Solawa.

I edycję Konkursu potraktowano jako sondażową i dlatego wysłano regulaminy tylko do 10 szkół.

W grupie inicjującej powstanie Konkursu byli: Agnieszka Zwierzańska (SP Gryfów Śląski), Beata Bielak i Danuta Bartosiewicz (obie SP 1 Świeradów), Małgorzata Przekaz-Gońko i Wenata Stawicka-Czerska (obie SP Porajów) i Zdzisław Gasz. Pomysłodawcami Konkursu byli Wenata Stawicka-Czerska i Zdzisław Gasz.

II Konkurs 2006 r.

Finał: 12 i 13 V 2006 r. Szkoła Podstawowa Nr 1 W Piechowicach i SSM „Złoty Widok” w Michałowicach

Ilość uczestników:

I etap – 393 uczniów z 20 szkół,

II etap – 93 uczniów z 19 szkół (2 rejon),
Finał – 27 uczniów, a w ścisłym finale 10 uczniów.
Finaliści Konkursu:

- I – Jagoda Dąbrowska (SP 3 Bogatynia),
- II – Alicja Czerniawska (SP 15 Jelenia Góra),
- III – Aleksandra Gwiazda (SP Sulików),

IV-X kolejno: Adrian Styczyńska, Kaja Matuszak i Ewelina Pawłowska (wszyscy SP Gryfów Śląski), Pola Mioduszevska (SP 1 Piechowice), Sebastian Cybulski (SP 2 Lwówek Śląski), Dominika Gierczak (SP Porajów), Karol Zakrzewski (SP Smolnik).

Wśród finalistów znaleźli się uczniowie z: po 4 z SP Gryfów Śląski i SP 3 Bogatynia, 3 z SP Smolnik, po 2 z SP Porajów, SP 15 Jelenia Góra, SP 2 Lwówek Śląski, SP Ruszów, po 1 z SP 1 Piechowice, SP Sulików, SP Opolno, SP 1 Bogatynia, SP 1 Świeradów, SP Zawidów.

Z 18 opiekunów największe powody do zadowolenia miały panie: Jolanta Klecha-Cyran (SP 3 Bogatynia), Zdzisława Gadowska (SP 15 Jelenia Góra), Agnieszka Zwierzańska (SP Gryfów Śląski). Zabrakło podczas finałów faktycznych opiekunek zdobywczyń I i III miejsca.

W składzie jury oceniającego finał ustny wystąpiły: Sabina Tabaka (przewodnicząca), Mariola Kotowicz i Wenata Stawicka-Czerska.

Organizowali Konkurs: Wenata Stawicka-Czerska, Irena Sokołowska, Jadwiga Niebalska, Sabina Tabaka, Romana Dobosz. Pomocą w przygotowywaniu pytań służyły nauczycielki z Gryfowa Śląskiego (Agnieszka Puchalska, Agnieszka Zwierzańska), ze Świeradowa (Beata Bielak, Agnieszka Kurec, a organizacyjnie Wiesława Stasiak, Danuta Bartosiewicz, Izabela Salawa i Teresa Fierkowicz), a także Barbara Łankowska (SP 2 Lwówek Śląski), Wenata Stawicka-Czerska i Małgorzata Przekaz-Goćko (obie z SP Porajów) i Renata Jabłońska (ZO LOP). Kierował całością Zdzisław Gasz.

Gospodarzami eliminacji pisemnych były: Beata Kuźniar (nauczyciel przyrody) wspierana przez dyrektora szkoły Marzenę Sąsiadę i grupę uczennic. Finał ustny przeprowadzono w DW „Zielone Wzgórze” w Michałowicach.

III Konkurs 2007 r.

Finał: 11 i 12 V Zespół Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Porajowie i SSM „Złoty Widok” w Michałowicach” oraz jednodniowa wycieczka do Czech

Ilość uczestników:

- I etap – 493 uczniów z 21 szkół,
 - II etap – 68 uczniów z 21 szkół (3 rejon),
 - Finał – 26 uczniów, a ścisłym finale 10 uczniów.
- Finaliści Konkursu:

- I – Juliusz Żadeł (SP Porajów),
- II – Dominika Wiszniewska (SP Ruszów),
- III – Piotr Zubowicz (SP 15 Jelenia Góra),

IV-X kolejno: Agata Miśta (SP Ruszów), Dawid Pasternak (SP 3 Lubań), Dorota Sikorska i Miłosz Sułtanowski (oboje z SP Gryfów Śląski), Marta Radzik (SP Zawidów), Jakuba Konieczny (SP 3 Zgorzelec), Paweł Pasternak (SP 3 Lubań).

Wśród 25 finalistów znaleźli się uczniowie ze szkół: po 4 z SP Gryfów Śląski, po 3 z SP 15 Jelenia Góra i SP 3 Bogatynia, po 2 z SP Ruszów, SP Zawidów, SP 3 Lubań, SP 1 Piechowice, po 1 SP Opolno, SP Porajów, SP 1 Bogatynia, SP 3 Zgorzelec, SP

1 Świeradów, SP Pasiecznik, SP Janowice Wielkie, SP 2 Lwówek Śląski (zrezygnował w ostatnim dniu).

Z 19 opiekunów najbardziej zadowolone z wyniku swoich wychowanków mogły być panie: Wenata Stawicka-Czerska (SP Porajów), Krystyna Jurkowska (SP Ruszów), Zdzisława Gadowska (SP 15 Jelenia Góra), Dorota Głuszek (SP 3 Lubań), Agnieszka Puchalska (SP Gryfów Śląski).

Jury oceniające finał ustny pracowało w składzie: Sabina Tabaka (przewodnicząca), Barbara Łankowska i Beata Kuźniar.

Organizowali Konkurs: Irena Sokołowska, Wenata Stawicka-Czerska, Jadwiga Niedbalska, Romana Dobosz, Renata Jabłońska. Duże uznanie należy się nauczycielkom, które dostarczyły pytań do „Banku pytań” (SP Gryfów Śląski, SP Porajów, SP 2 Lwówek Śląski, SP 1 Piechowice).

Gospodarzami finału pisemnego w ZSPiG w Porajowie były: dyrektor szkoły Renata Mikołajów, zastępca Alicja Poleszak i nauczycielki Wenata Stawicka-Czerska i Małgorzata Przekaz-Goćko. Kierował całością Zdzisław Gasz.

IV Konkurs 2008 r.

Finał: 16 i 17 V 2008 r. Zespół Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Porajowie (testy), zakwaterowanie SSM „Złoty Widok”, a ścisły finał w DW „Zielone Wzgórze” w Michałowicach

Ilość uczestników:

I etap – 959 uczniów z 25 szkół,

II etap – 73 uczniów z 25 szkół,

Finał – 24 uczniów, w tym w ścisłym finale 10 uczniów.

Finaliści Konkursu:

II – Dorota Sikorska i Rafał Tatarczuk (SP Gryfów Śląski),

III – Oliwia Grześków (SP 2 Lwówek Śląski)

IV-X kolejno: Mariusz Granda (SP Pasiecznik), Alicja Łysek (SP 3 Zgorzelec), Sylwia Morawska (SP Pasiecznik), Tomasz Zwoliński (SP 1 Bogatynia), Maciej Sokołowski (SP 15 Jelenia Góra), Weronika Wysopal (SP Gryfów Śląski), Olga Wojdak (SP 2 Jelenia Góra).

Wśród finalistów znaleźli się przedstawiciele szkół: 3 osoby – SP Gryfów Śląski, po 2 – SP 3 Zgorzelec, SP Opolno, SP 1 Piechowice, SP 15 Jelenia Góra, SP 2 Lwówek Śląski, po 1 – SP 1 Bogatynia, SP 3 Bogatynia, SP Porajów, SP Zawidów, SP Ruszów, SP Janowice Wielkie i SP 2 Jelenia Góra.

Najbardziej usatysfakcjonowane z postawy swoich podopiecznych to panie: Agnieszka Puchalska (Gryfów Śląski), Barbara Łankowska (Lwówek Śląski), Katarzyna Jasińska (Pasiecznik), Beata Szczyglewska („1” Bogatynia) i Zdzisława Gadowska („15” Jelenia Góra).

Jury oceniające finał ustny pracowało w składzie: Sabina Tabaka (przewodnicząca), Maria Skowron i Klaudia Skonka. Sekretariat jury prowadziła Wenata Stawicka-Czerska, a wspierała ją Renata Jabłońska, Renata Lesińska i Wioletta Zgadzaj.

Gospodarzami finału pisemnego w ZSPiG w Porajowie były: Jolanta Kapica (wicedyrektor) i nauczyciel Wenata Stawicka-Czerska; finału ustnego i zakwaterowania w Michałowicach w SSM dyrektor Jadwiga Niedbalska, pracownik Romualda Kukawska i agent kuchni Maria Kraszewska, a DW Agnieszka i Irena Marciniak (właścicielki).

Rejony Konkursu obsługiwali:

I – SP Opolno – pełnomocnik Zdzisław Gasz, sekretarz Wanata Stawicka-Czerska, gospodarz Marek Łabędź;

II SP 1 Świeradów Zdrój – pełnomocnik Mariola Kotowicz, sekretarz Irena Sokołowska, gospodarze Teresa Fierkowicz, Beata Bielak;

III SP 2 Jelenia Góra – pełnomocnik Jadwiga Niedbalska, sekretarz Romana Dobosz, gospodarz Maria Staroszczyk.

Wycieczka finałowa (po uprzednim dowiezieniu uczestników do Porajowa) odbyła się na trasie Porajów – Liberec (Ogród Botaniczny) – Jablonec nad Nisou – Michałowice. Dowóz do Porajowa odbył się na trasie Jelenia Góra – Świeradów Zdrój – Bogatynia – Porajów. Oprawdzał przewodnik sudecki Zdzisław Gasz.

V Konkurs 2009 r.

Finał: 8 i 9 V 2009 r. Szkoła Podstawowa Nr 1 w Kamiennej Górze (testy), zakwaterowanie SSM „Złoty Widok” w Michałowicach, a ścisły finał DW „Zielone Wzgórze” w Michałowicach

Ilość uczestników:

I etap – 706 uczniów z 30 szkół,

II etap – 82 uczniów z 29 szkół,

Finał – 24 uczniów, w tym w ścisłym finale 10 uczniów.

Finałiści Konkursu:

I – Michał Borkowski (SP 1 Kamienna Góra),

II Daniel Wojtowicz (SP 1 Piechowice),

III Olga Mruk (SP 3 Bogatynia),

IV-X kolejno: Maciej Żabieniec (SP 3 Zgorzelec), Barbara Grzeszczak (SP 3 Zgorzelec), Mateusz Kwieciński (SP 4 Bolesławiec), Bartosz Krupowicz (SP 1 Kamienna Góra), Martyna Bochenek (SP 1 Kamienna Góra), Adam Szuszkiewicz (SP 1 Piechowice), Paulina Owerko (SP 5 Bolesławiec).

Wśród finalistów znaleźli się przedstawiciele szkół: po 3 – SP 1 Kamienna Góra, SP 3 Zgorzelec, SP 1 Piechowice, SP Płoczki Górne, po 2 – SP 5 Bolesławiec, SP Działoszyn, po 1 – SP 1 Bogatynia, SP 3 Bogatynia, SP Świeradów, SP 4 Bolesławiec, SP Janowice Wielkie, SP 2 i SP 15 Jelenia Góra.

Najwięcej powodów do zadowolenia z osiągnięć swoich podopiecznych miały panie: Katarzyna Grzelak (SP 1 Kamienna Góra – debiut), Genowefa Kowalczyk (SP 1 Piechowice), Agnieszka Sułkowska (SP 3 Zgorzelec), Joanna Kosiorek (SP 3 Bogatynia), Jolanta Rzeźwicka (SP 4 Bolesławiec – debiut), Agnieszka Bednarska (SP 5 Bolesławiec – debiut).

Jury oceniające finał ustny pracowało w składzie: Sabina Tabaka (przewodnicząca), Barbara Łankowska i Wenata Stawicka-Czerska. Sekretariat jury prowadziła Agnieszka Puchalska, a pomocą służyły Renata Lesińska, Anna Pelc i Jolanta Rzeźwicka.

Gospodarzami finału pisemnego w SP 1 w Kamiennej Górze były: dyrektor Małgorzata Chodasewicz, jej z-ca Jolanta Tułaczyk i nauczyciel Katarzyna Grzelak, finału ustnego i zakwaterowania dyrektor SSM Jadwiga Niedbalska, pracownica SSM Romualda Kukawska i Maria Kraszewska oraz właścicielki DW „Zielone Wzgórze” Agnieszka i Irena Marciniak.

Rejony Konkursu obsługiwali:

I SP Porajów – pełnomocnik Wenata Stawicka-Czerska, sekretarz Małgorzata Przek-Goćko, gospodarz obie wyżej wymienione;

II SP 1 Olszyna – pełnomocnik Mariola Kotowicz, sekretarz Beata Kuźniar, gospodarz Małgorzata Baszak;

III SP Jeżów Sudecki – pełnomocnik Jadwiga Niedbalska, sekretarz Romana Dobosz, gospodarz Sylwia Mackiewicz.

Wycieczka finałowa odbyła się na trasie: (po uprzednim dowiedzeniu uczestników do Kamiennej Góry z trasy: Zgorzelec – Lubań – Gryfów Śląski – Jelenia Góra) Kamienna Góra – Krzeszów – Chełmsko Śląskie – Lubawka – Dvur Kralove („Safari”) – Kowary – Michałowice. Prowadził przewodnik sudecki Zdzisław Gasz.

Organizowali Konkurs (poza wcześniej wymienionymi) – Irena Sokołowska (sekretarz całego Konkursu), Zdzisław Gasz – kierujący całością. Bardzo pomocna okazała się współpraca z Karkonoskim Centrum Ekologicznym KPN w Szklarskiej Porębie – głównie z Sabiną Tabaką.

VI Konkurs 2010 r.

Finał: 14 i 15 V 2010 r. Zespół Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Porajowie (testy), zakwaterowanie i ścisły finał w Michałowicach (SSM „Złoty Widok” i DW „Zielone Wzgórze”)

Ilość uczestników:

I etap – 666 uczniów z 31 szkół,

II etap – 98 uczniów z 31 szkół,

Finał – 24 uczniów, w tym w ścisłym finale 10 uczniów.

Finaliści Konkursu:

I – Michał Chodor (SP 15 Jelenia Góra – Sobieszów),

II – Kacper Cebulski (SP 3 Zgorzelec),

III – Agnieszka Klimas (SP 1 Piechowice),

IV-X kolejno: Olimpia Pozauć (SP Pieńsk), Wiktor Stankiewicz (SP 1 Kamienna Góra), Kamila Urdas (SP Gryfów Śl.), Damian Jaśkiewicz (SP 3 Zgorzelec), Oliwia Biegańska (SP 3 Zgorzelec), Katarzyna Szeliga (SP Gryfów Śl.), Kamil Olszewski (SP Gryfów Śl.).

Wśród finalistów znaleźli się przedstawiciele szkół; po 4 osoby – SP Gryfów Śl., SP 3 Zgorzelec, po 3 – SP 1 Kamienna Góra, po 2 – SP Pieńsk, SP 3 Bogatynia, po 1 – SP Ruszów, SP 4 Bolestawiec, SP 5 Bolestawiec, SP Płóczki Górne, SP 1 Szklarska Poręba, SP Karpacz, SP 1 Piechowice, SP 3 Kowary, SP 15 Jelenia Góra.

Najlepiej przygotowały swoich podopiecznych panie: Agnieszka Zwierzańska (Gryfów Śląski), Agnieszka Sułkowska (SP 3 Zgorzelec), Bogumiła Czarniecka (SP 3 Bogatynia), Katarzyna Grzelak (SP 1 Kamienna Góra), Zdzisława Gadowska (SP 15 Jelenia Góra), Beata Kuźniar (SP 1 Piechowice).

Jury oceniające finał ustny pracowało w składzie: Sabina Tabaka (przewodnicząca), Barbara Łankowska, Anna Hochół. Sekretariat jury prowadziła Beata Kuźniar, a pomagały jej Bogumiła Czarniecka, Leszek Skrętkowicz i Joanna Mysiak.

Gospodarzami finału pisemnego w ZSPiG w Porajowie były: Jolanta Kapica (wicedyrektor) i nauczyciel Wenata Stawicka-Czerska, finału ustnego, zakwaterowania w Michałowicach w SSM dyrektor Jadwiga Niedbalska, pracownica Romualda Kukawska i agent kuchni Maria Kraszewska. W DW – właścicielki Agnieszka i Irena Marciniak.

Rejony Konkursu obsługiwali:

I SP Działoszyn – pełnomocnik Zdzisław Gasz, sekretarz Wenata Stawicka-Czerska, gospodarz Bożena Pietluch;

II SP 2 Lwówek Śląski – pełnomocnik Jadwiga Niedbalska, sekretarz Leonarda Kurpiewska, gospodarz Barbara Łankowska;

III SP 3 Kowary – pełnomocnik Antoni Olszewski, sekretarz Romana Dobosz, gospodarz Monika Walesiak.

Wycieczka finałowa (po uprzednim dowozie uczestników do Porajowa z trasy Jelenia Góra – Gryfów Śląski – Lubań – Zgorzelec – Bogatynia) przebiegała na trasie: Porajów (Styk Trzech Granic) – Zittau – Marienthal – Görlitz – Zgorzelec – Frydlant – Michałowice. Prowadził przewodnik sudecki Zdzisław Gasz.

Pomocą organizacyjną (poza osobami wymienionymi) służyli: Marek Bergtraum (Piechowice), Janina Hładyk (Siekierczyn – pomogła w uzyskaniu sponsoringu Gminy Siekierczyn).

VII Konkurs 2011 r.

Finał: 13 i 14 V 2011 r. Szkoła Podstawowa w Czerwonej Wodzie (testy), zakwaterowanie i ścisły finał w Karpaczu (SSM „Liczyrzepa” i ZSO i M Sportowego)

Ilość uczestników:

I etap – 827 uczniów z 33 szkół,

II etap – 112 uczniów z 33 szkół,

Finał – 24 uczniów, w tym w ścisłym finale 10 uczniów.

Finaliści Konkursu:

I – Kamila Urdas (SP Gryfów Śląski),

II Filip Cebulski (SP 3 Zgorzelec),

III-IV Zofia Juda (SP 3 Bolesławiec) i Bartosz Zasadzki (SP Opolno),

V-X kolejno: Weronika Czajkowska (SP Wojcieszów), Wiktor Bukowski (SP 3 Zgorzelec), Michał Maj (SP 15 Jelenia Góra), Kacper Jankowski (SP Gryfów Śląski), Agnieszka Klimas (SP 1 Piechowice), Małgorzata Sykała (SP 2 Lwówek Śląski).

Wśród finalistów znaleźli się przedstawiciele szkół: po 3 osoby – SP 15 Jelenia Góra i SP Opolno, po 2 osoby – SP Gryfów Śląski, SP 5 Bolesławiec, SP 3 Zgorzelec, po 1 SP Zawidów, SP Siekierczyn, SP 3 Bolesławiec, SP 4 Bolesławiec, SP 2 Lwówek Śląski, SP 1 Piechowice, SP 1 Olszyna, SP 1 Kamienna Góra, SP Wojcieszów, SP Wleń, SP Miszkowice (ci ostatni wycofali się w ostatniej chwili).

Wśród licznej grupy opiekunek najbardziej zadowolone z postawy swoich podopiecznych były panie: Agnieszka Puchalska (Gryfów Śląski), Jolanta Papuczys (SP 3 Zgorzelec), Beata Parkitna (SP Wojcieszów), Zdzisława Gadowska (SP 15 Jelenia Góra), Małgorzata Wieczorek (SP 3 Bolesławiec).

Jury oceniające finał ustny pracowało w składzie: Sabina Tabaka (przewodnicząca), Bożena Śliwa i Dorota Stanałowska. Sekretariat jury prowadziła Leonarda Kurpiewska przy wsparciu Wioletty Zgadzaj, Katarzyny Grzelak i Leszka Skrętkowicza.

Gospodarzami finału pisemnego były w Czerwonej Wodzie: dyrektor Danuta Grabowska i nauczyciel Jolanta Błauciak, a w Karpaczu dyrektor SSM „Liczyrzepa” Małgorzata Bugajny, zaś w szkole – dyrektor Ewa Stefaniak-Bergtraum.

Rejony Konkursu obsługiwali:

I SP Pieńsk – pełnomocnik Zdzisław Gasz, sekretarz Jolanta Błauciak, gospodarz Małgorzata Drzewiecka;

II SP 2 Lwówek Śląski – pełnomocnik Antoni Olszewski, sekretarz Krystyna Mądry, gospodarz Barbara Łankowska;

III SP 15 Jelenia Góra-Sobieszów – pełnomocnik Romana Dobosz, sekretarz Irena Sokołowska, gospodarz Zdzisława Gadowska.

Wycieczka finałowa odbyła się na trasie (po uprzednim dowiedzeniu uczestników do Czerwonej Wody z trasy Jelenia Góra – Gryfów Śląski – Zgorzelec – Czerwona Woda): Czerwona Woda – Liberec (ZOO) – Harrachov – Karpacz. Prowadził przewodnik sudecki Zdzisław Gasz.

Pomocą w organizacji Konkursu poza już wymienionymi służyli: Paweł Kasprzyk (skład komputerowy pytań), sponsorzy (poza WFOŚiGW) wójt Gminy Siekierczyn, Karkonoskie Centrum Edukacji Ekologicznej KPN). Sekretariat całego Konkursu prowadziła Krystyna Mądry, całością kierował Zdzisław Gasz.

VIII Konkurs 2012 r.

Finał: 20 i 21 IV 2012 r. Szkoła Podstawowa Nr 1 w Świeradowie Zdroju (testy), zakwaterowanie i ścisły finał SSM „Halny” w Kamieniu

Ilość uczestników:

I etap – 618 uczniów z 29 szkół,

II etap – 61 uczniów z 25 szkół,

Finał – 24 uczniów, w tym w ścisłym finale 10 uczniów.

Finałiści Konkursu:

I – Szymon Szczodrak (Społeczna SP „707” Karpacz),

II-III Michał Stańczak (SP Janowice Wielkie) i Krzysztof Olenkiewicz (SP Działoszyn),

IV-X kolejno: Nina Focht (SP 15 Jelenia Góra), Filip Pozauć (SP Pieńsk), Wiktoria Brycka (SP 1 Kamienna Góra), Jakub Jańczak (SP 3 Bogatynia), Krystian Szutenbach (SP Działoszyn), Roman Bojarun (SP 3 Bogatynia), Sławomir Męczyński (SP 5 Bolesławiec).

Wśród finalistów znaleźli się przedstawiciele szkół: po 3 osoby – SP 3 Bogatynia, SP 1 Kamienna Góra, po 2 osoby – SP Pieńsk, SP Działoszyn, SP 5 Bolesławiec, SP Janowice Wielkie, SP „707” Karpacz, po 1 osobie – SP 3 Zgorzelec, SP Mirsk, SP Wleń, SP 4 Bolesławiec, SP Lubomierz, SP 1 Świeradów Zdrój, SP 15 Jelenia Góra.

Opiekunki, które osiągnęły największe sukcesy to panie: Katarzyna Jasińska (SP „707” Karpacz), Zdzisława Gadowska (SP 15 Jelenia Góra), Danuta Kołodko (SP Działoszyn), Bogumiła Czarniecka (SP 3 Bogatynia), Katarzyna Grzelak (SP 1 Kamienna Góra).

Jury oceniające finał ustny pracowało w składzie: Sabina Tabaka (przewodnicząca), Barbara Łankowska, Agnieszka Puchalska. Sekretariat jury prowadziła Leonarda Kurpiewska, a pomagały jej Agnieszka Sułkowska, Teresa Fierkowicz i Tomasz Skowroński.

Gospodarzami finału pisemnego w Świeradowie były: dyrektor Wiesława Stasiak i nauczyciel Teresa Fierkowicz. W SSM „Halny” – dyrektor Jan Stąpor i Danuta Stąpor.

Rejony Konkursu obsługiwali:

I SP Działoszyn – pełnomocnik Zdzisław Gasz, sekretarz Wenata Stawicka-Czerska, gospodarz Danuta Kołodko;

II SP Mirsk – pełnomocnik Antoni Olszewski, sekretarz Beata Szyłejko, gospodarz Paulina Wnęk;

III SP 2 Jelenia Góra – pełnomocnik Romana Dobosz, sekretarz Irena Sokołowska, gospodarz Maria Staroszczyk.

Wycieczka finałowa (poprzedzona dowozem uczestników na trasie Jelenia Góra – Gryfów Śląski – Lubań – Leśna – Świeradów Zdrój) odbyła się na trasie: Świeradów – Liberec (ZOO) – Porajów (Styk Trzech Granic) – Kopalnia „Turów” w Bogatyni – Frydlant – Mirk (obiad) – Kamień. Prowadził Zdzisław Gasz – przewodnik sudecki.

Sekretarzem Konkursu była Krystyna Wrona, wspomagana przez Krystynę Mądry. Komitetem Organizacyjnym kierował Zdzisław Gasz. Wspomogli Konkurs: Nadleśnictwo Świeradów (sponsor), KCEEkol. KPN (nagrody), ZSPiG Działoszyn (część sponseringu), skład komputerowy pytań finałowych Paweł Kasprzyk z Lubawki.

IX Konkurs 2013 r.

Finał: 19 i 20 IV 2013 r. Szkoła Podstawowa 3 Kowary (testy), zakwaterowanie i ścisły finał SSM Łupki

Ilość uczestników:

I etap – 825 uczniów z 32 szkół,

II etap – 100 uczniów z 32 szkół,

Finał – 24 uczniów, w tym w ścisłym finale 10 uczniów.

Finałiści Konkursu:

I – Agata Pałkiewicz (SP 1 Kamienna Góra),

II-III Kacper Rzeszut (SP Gryfów Śląski), Joanna Połoczańska (SP Działoszyn),

IV-X kolejno: Michał Stańczak (SP Janowice Wielkie), Julia Fulczyńska (SP Gryfów Śląski), Oliwia Stojak (SP Porajów), Oskar Ficowski (SP 15 Jelenia Góra – Sobieszów), Karolina Cerkanowicz (SP Gryfów Śląski), Michał Stanisław-Podgórski (SP 1 Piechowice), Kacper Krupa (SP 15 Jelenia Góra).

Wśród finalistów znaleźli się przedstawiciele szkół: po 3 osoby – SP Gryfów Śląski, SP 4 Bolesławiec, SP 1 Kamienna Góra, po 2 osoby – SP Działoszyn, SP Porajów, SP 1 Piechowice, SP Janowice Wielkie, SP 15 Jelenia Góra – Sobieszów, po 1 osobie – SP 5 Bolesławiec, SP Pieńsk, SP Ruszów, SP 1 Świeradów Zdrój, SP 3 Bogatynia, SP 3 Kowary.

Najlepsi opiekunowie: Katarzyna Grzelak (SP 1 Kamienna Góra), Agnieszka Zwierzańska (SP Gryfów Śl.), Wenata Stawicka-Czerska (SP Porajów), Bożena Pietluch (SP Działoszyn), Renata Lesińska (SP Janowice Wielkie), Jolanta Rzeżwicka (SP 4 Bolesławiec).

Jury finału: Barbara Łankowska (przewodnicząca), Jolanta Gardziej i Jolanta Rzeżwicka. Sekretariat jury: Anna Pelc, Leszek Skrętkowicz, Danuta Bereszyńska, Teresa Fierkowicz.

Gospodarzami finałów: pisemnego Monika Walesiak i dyrektor SP 3 Kowary Henryk Maniecki, ustnego Tadeusz Jarosz (dyrektor SSM).

Wycieczka finałowa poprzedzona dowozem uczestników z trasy Zgorzelec – Lubań – Gryfów Śląski – Jelenia Góra odbyła się na trasie: Kowary (nowoczesna szkołka leśna) – Pilchowiec (zapora) – Pławna Dolna (Ogród Legend Karkonoskich) – Wleń – Łupki. Prowadzili przewodnicy sudeccy Teresa Fierkowicz i Zdzisław Gasz.

Organizatorami Konkursu byli Krystyna Wrona (sekretariat Konkursu), sekretarz organizacyjny finału Romana Dobosz i Wenata Stawicka-Czerska. Skład komputerowy pytań finałowych opracował Paweł Kasprzyk z Lubawki. Sponsorami Konkursu byli: WFOŚiGW w Jeleniej Górze, Nadleśnictwo „Śnieżka” Kowary, Starostwo Powiatowe w Lwówku Śląskim.

Rejony Konkursu obsługiwali:

I SP 3 Zgorzelec – pełnomocnik Zdzisław Gasz, sekretarz Wenata Stawicka-Czerska, gospodarz Jolanta Papuczys i Agnieszka Sułkowska;

II SP Lubomierz – pełnomocnik Antoni Olszewski, sekretarz Mariola Kotowicz, gospodarz Hanna Lange;

III SP 1 Piechowice – pełnomocnik Romana Dobosz, sekretarz Irena Sokołowska, gospodarz Beata Kuźnia r.

Honorowy patronat nad finałem Konkursu objął Starosta Lwówecki Józef Stanisław Mrówka, który zaszczycił swoją obecnością cały przebieg finału ustnego.

Laureaci Konkursu Przyrodniczo-Krajoznawczego kl. II-III SP Nauczania Zintegrowanego (Edukacji Wczesnoszkolnej)

I 2005 r.	I m. II m. III m.	Dawid Majewski Patrycja Marcinowska Filip Nowak	SP 3 Zgorzelec SP Świeradów Zd r. SP Gryfów Śl.	Danuta Felińska Beata Bielak Agnieszka Puchalska
II 2006 r.	I m. II m. III m.	Jagoda Dąbrowska Alicja Czerniawska Aleksandra Gwiazda	SP 3 Bogatynia SP 15 Jelenia Góra-Sobieszów SP Sulików	Jolanta Klecha-Cyran Zdzisława Gadowska _____
III 2007 r.	I m. II m. III m.	Juliusz Żądeł Dominika Wiszniewska Piotr Zubowicz	SP Porajów SP Ruszów SP 15 Jelenia Góra-Sobieszów	Wenata Stawicka-Czerska Krystyna Jurkowska Zdzisława Gadowska
IV 2008 r.	I m. II m. III m.	Dorota Sikorska Rafał Tatarczuk Oliwia Grześków	SP Gryfów Śląski SP Gryfów Śląski SP 2 Lwówek Śląski	Agnieszka Puchalska Agnieszka Puchalska Barbara Łankowska
V 2009 r.	I m. II m. III m.	Michał Borkowski Daniel Wojtowicz Olga Mruk	SP 1 Kamienna Góra SP 1 Piechowice SP 3 Bogatynia	Katarzyna Grzelak Genowefa Kowalczyk Joanna Kosiorek
VI 2010 r.	I m. II m. III m.	Michał Chodor Kacper Cebulski Agnieszka Klimas	SP 15 Jelenia Góra-Sobieszów SP 3 Zgorzelec SP 1 Piechowice	Zdzisława Gadowska Agnieszka Sułkowska Beata Kuźniar
VII 2011 r.	I m. II m. III-V m.	Kamila Urdas Filip Cebulski Zofia Juda Bartosz Zasadzki Weronika Czajkowska	SP Gryfów Śląski SP 3 Zgorzelec SP 3 Bolesławiec SP Opolno SP Wojcieszów	Agnieszka Puchalska Jolanta Papuczys Małgorzata Wieczorek Danuta Tomczuk Beata Parkitna
VIII 2012 r.	I m. II m. III m.	Szymon Szczodrak Michał Stańczak Krzysztof Olenkiewicz	SP Społ. „707” Karpacz SP Janowice Wielkie SP Działoszyn	Katarzyna Jasińska Renata Lesińska Danuta Kołodko
IX 2013 r.	I m. II m. III m.	Agata Pańkiewicz Joanna Połoczańska Kacper Rzeszut	SP 1 Kamienna Góra SP Działoszyn SP Gryfów Śląski	Katarzyna Grzelak Bożena Pietluch Agnieszka Zwierzańska

Tzw. punktacja medalowa szkół:

(I m. – 3 pkt., II m. – 2 pkt., III m. – 1 pkt.)

SP Gryfów Śląski – 10 pkt.**SP 3 Zgorzelec – 7 pkt.****SP 1 Kamienna Góra – 6 pkt.**

SP 15 Jelenia Góra-Sobieszów – 6 pkt.

SP 3 Bogatynia – 4 pkt.

SP Porajów – 3 pkt.

SP Działoszyn – 3 pkt.

SP 1 Piechowice – 3 pkt.

SP „707” Karpacz – 3 pkt.

SP Ruszów – 2 pkt.

SP 1 Świeradów Zdrój – 2 pkt.

SP Janowice Wielkie – 1,5 pkt.

SP Sulików – 1 pkt.

SP 2 Lwówek Śląski – 1 pkt.

SP Opolno – 0,5 pkt.

SP 3 Bolesławiec – 0,5 pkt.

SP Wojcieszków – 0,5 pkt.

Etapy rejonowe Konkursu Przyrodniczo-Krajoznawczego kl. II-III SP

Nr Konkursu Rok	Siedziba	Pełnomocnik	Sekretarz	Gospodarz
I 2005 r.	Tylko 2 etapy: – szkolny – finał (43 osoby)	Przewodnicząca Jury Wenata Stawicka- Czerska Główny Organizator Zdzisław Gasz	Irena Sokołowska Romana Dobosz	Danuta Bartosiewicz Dyr. Wiesława Stasiak
II 2006 r.	I SP Porajów II SP 1 Świeradów Zdrój	Zdzisław Gasz Jadwiga Niedbalska	Wenata Stawicka- Czerska Irena Sokołowska	Małgorzata Przekak- Goćko Danuta Bartosiewicz
III 2007 r.	I SP Działoszyn II SP 1 Świeradów Zdrój III SP 1 Piechowice	Zdzisław Gasz Jadwiga Niedbalska Romana Dobosz	Wenata Stawicka- Czerska Irena Sokołowska Renata Jabłońska	Elżbieta Bukowiecka (dyr.) Beata Bielak Agnieszka Kurec Beata Kuźniar
IV 2008 r.	I SP Opolno II SP 1 Świeradów Zdrój III SP 2 Jelenia Góra	Zdzisław Gasz Mariola Kotowicz Jadwiga Niedbalska	Wenata Stawicka- Czerska Irena Sokołowska Romana Dobosz	Marek Łabędź Beata Bielak Teresa Fierkowicz Maria Staroszczyk

V 2009 r.	I SP Porajów II SP 1 Olszyna III SP Jeżów Sudecki	Wenata Stawicka-Czerska Mariola Kotowicz Jadwiga Niedbalska	Małgorzata Przek-Gocko Beata Kuźniar Romana Dobosz	Obie wymienione Małgorzata Baszak Sylvia Mackiewicz
VI 2010 r.	I SP Działoszyn II SP 2 Lwówek Śląski III SP 3 Kowary	Zdzisław Gasz Jadwiga Niedbalska Antoni Olszewski	Wenata Stawicka-Czerska Leonarda Kurpiewska Romana Dobosz	Bożena Pietluch Barbara Łankowska Monika Walesiak
VII 2011 r.	I SP Pieńsk II SP 2 Lwówek Śląski III SP 15 Jelenia Góra – Sobieszów	Zdzisław Gasz Antoni Olszewski Romana Dobosz	Jolanta Błauciak Krystyna Mądry Irena Sokołowska	Małgorzata Drzewiecka Barbara Łankowska Zdzisława Gadowska
VIII 2012 r.	I SP Działoszyn II SP Mirsk III SP 2 Jelenia Góra	Zdzisław Gasz Antoni Olszewski Romana Dobosz	Wenata Stawicka-Czerska Beata Szyłejko Irena Sokołowska	Danuta Kołodko Paulina Wnęk Maria Staroszczyk
IX 2013 r.	I SP 3 Zgorzelec II SP Lubomierz III SP 1 Piechowice	Zdzisław Gasz Antoni Olszewski Romana Dobosz	Wenata Stawicka-Czerska Mariola Kotowicz Irena Sokołowska	Agnieszka Sułkowska Jolanta Papuczys Hanna Lange Beata Kuźniar

Podsumowanie statystyczne

Siedziby rejonów	Pełnomocnicy	Sekretarze	Gospodarze
SP Działoszyn 3x SP 1 Świeradów Zdrój 3x SP Porajów 2x SP 2 Lwówek Śląski 2x SP 1 Piechowice 2x SP 2 Jelenia Góra 2x SP Opole 1x SP 1 Olszyna 1x SP Jeżów Sudecki 1x SP 3 Kowary 1x SP Pieńsk 1x SP 15 Jelenia Góra-Sobieszów 1x SP Mirsk 1x SP 3 Zgorzelec 1x SP Lubomierz 1x	Zdzisław Gasz 7x Jadwiga Niedbalska 5x Romana Dobosz 4x Antoni Olszewski 4x Mariola Kotowicz 2x Wenata Stawicka-Czerska 1x	Irena Sokołowska 7x Wenata Stawicka-Czerska 6x Romana Dobosz 4x Renata Jabłońska 1x Beata Kuźniar 1x Małgorzata Przek-Gocko 1x Leonarda Kurpiowska 1x Jolanta Błauciak 1x Krystyna Mądry 1x Beata Szyłejko 1x Mariola Kotowicz 1x	Danuta Bartosiewicz 2x Barbara Łankowska 2x Beata Kuźniar 2x Małgorzata Przek-Gocko 2x Maria Staroszczyk 2x Wiesława Stasiak 1x Elżbieta Bukowiecka 1x Beata Bielak 2x Agnieszka Kurec 1x Marek Łabędź 1x Teresa Fierkiewicz 1x Wenata Stawicka-Czerska 1x Małgorzata Baszak 1x Sylvia Mackiewicz 1x Bożena Pietluch 1x Monika Walesiak 1x Małgorzata Drzewiecka 1x Zdzisława Gadowska 1x Danuta Kołodko 1x Paulina Wnęk 1x Agnieszka Sułkowska 1x Jolanta Papuczys 1x Hanna Lange 1x

Gospodarze finałów pisemnych i ustnych.

Edycja Rok	Finały pisemne	Finały ustne	Kwatera
I 2005 r.	SP 1 Świeradów Zdrój	SP 1 Świeradów Zdrój	SSM „Złoty Widok” Michałowice
II 2006 r.	SP 1 Piechowice	DW „Zielone Wzgórze” Michałowice	SSM „Złoty Widok” Michałowice
III 2007 r.	ZSPiG Porajów	DW „Zielone Wzgórze” Michałowice	SSM „Złoty Widok” Michałowice
IV 2008 r.	ZSPiG Porajów	DW „Zielone Wzgórze” Michałowice	SSM „Złoty Widok” Michałowice
V 2009 r.	SP 1 Kamienna Góra	DW „Zielone Wzgórze” Michałowice	SSM „Złoty Widok” Michałowice
VI 2010 r.	ZSPiG Porajów	DW „Zielone Wzgórze” Michałowice	SSM „Złoty Widok” Michałowice
VII 2011 r.	SP Czerwona Woda	LO i SMS Karpacz	SSM „Liczyrzepa” Karpacz
VIII 2012 r.	SP 1 Świeradów	SSM „Halny” Kamień	SSM „Halny” Kamień
IX 2013 r.	SP 3 Kowary	SSM „Łupki” k. Wlenia	SSM „Łupki” k. Wlenia

CIEKAWOSTKI O KONKURSIE PRZYRODNICZO-KRAJOZNAWCZYM

- Wkrótce po zorganizowaniu dwóch oddzielnych Konkursów dla szkół podstawowych i gimnazjalnych, a także po praktycznym odejściu z naszej organizacji Olimpiady Wiedzy Ekologicznej dla szkół ponadgimnazjalnych, którą zajmowaliśmy się od roku 1990, powstał pomysł powołania do życia innego Konkursu. Miałem okazję zapoznać się dosyć dokładnie z treściami przyrodniczymi realizowanymi w klasach I-III w tzw. kształceniu zintegrowanym i wtedy już postanowiłem, że chyba w tych klasach można zorganizować sensowny i ciekawy Konkurs. Utwierdziła mnie w tym przekonaniu nauczycielka ucząca w klasach I-III w Zespole Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Porajowie mgr Wenata Stawicka-Czerska pomagając nadać wstępnemu pomysłowi konkretne kształty.
- 2 XII 2004 roku w gościnnych progach Zespołu Szkół w Świeradowie Zdroju spotkała się tzw. grupa Inicjatywna, której zadaniem było nadać pomysłowi Konkursu możliwie realne kształty, a także zaakceptować sam pomysł. W spotkaniu tym udział wzięły nauczycielki specjalistki kształcenia zintegrowanego: mgr Wenata Stawicka-Czerska i mgr Małgorzata Przekaz-Goćko (SP Porajów), mgr Agnieszka Zwierzańska (SP Gryfów Śląski), mgr Beata Bielak (SP 1 Świeradów) i mgr Danuta Bartosiewicz (SP 1 Świeradów) jako doradca organizacyjny. Spotkanie zwołał i przeprowadził Zdzisław Gasz – prezes ZO LOP w Jeleniej Górze. Nauczycielki zaakceptowały, uszczegółowiły pomysł Konkursu i doprowadziły do ustalenia regulaminu.

- Pierwszy Konkurs potraktowano jako eksperymentalny i objęto nim tylko 10 szkół skupionych możliwie blisko Świeradowa Zdroju i Bogatni. Dyrektor szkoły w Świeradowie mgr Wiesława Stasik podjęła się roli gospodarza finałów.
- Zadeklarowana na spotkaniu inicjującym gotowość przesłania pytań do tzw. „Banku pytań” nie do końca się sprawdziła i dlatego trud opracowania pytań na I Konkurs spoczął w większości na barkach współinicjatorce Konkursu mgr Wenata Stawickiej-Czerskiej.
- Aby opisywana wyżej sytuacja się nie powtórzyła przed kolejnymi Konkursami do dziś są zwoływane jedno lub dwa spotkania grupy inicjatywnej, a właściwie tzw. „układaczy pytań” i ewentualnie korekt regulaminu. Skład osobowy ulega pewnym zmianom corocznie, ale można powiedzieć, że nigdy nie zabrakło przedstawicieli Gryfowa, czy Porajowa, a ostatnio Lwówka Śląskiego.
- Konkurs od początku różnił się zasadniczo od innych przez nas organizowanych sposobem sprawdzania wiadomości. Tam królowały testy wyboru, tu bardzo różne formy testów otwartych, krzyżówki, rebusy, anagramy, mapy konturowe, fotografie itp. Znacznie to ciekawsze, ale wymaga wiele trudu koncepcyjnego i organizacyjnego. Formuła zyskała jednak powszechną akceptację.
- Od II edycji Konkurs jest 3-etapowy i stopniowo jest poszerzany zakres geografii naboru, aż do objęcia całego terenu byłego woj. jeleniogórskiego, czyli obszaru, na którym działa Zarząd Okręgu Jeleniogórskiej Ligi Ochrony Przyrody – głównego organizatora Konkursu, Napotykamy jednak na trudności z rozszerzeniem Konkursu na tereny odleglejsze od Jeleniej Góry, głównie w kierunku wschodnim i północnym oraz w mieście Lubań.
- W III Konkursie na wniosek opiekunów II Konkursu wprowadziliśmy rozgrywki finałowe jako 2-dniowe połączone z atrakcyjną wycieczką do Czech. Pomysł i realizacja znalazła pełne uznanie wszystkich zainteresowanych.
- Finał pisemny Konkursu odbywa się za każdym razem w innej szkole:
 - I 2005 r. – SP 1 Świeradów Zdrój, dyrektor mgr Wiesława Stasik, gospodarz mgr Danuta Bartosiewicz,
 - II 2006 r. – SP 1 Piechowice, dyrektor mgr Marzena Sąsiada, gospodarz mgr Beata Kuźniar,
 - III 2007 r. – ZSPiG Porajów, dyrektor mgr Renata Mikołajów, gospodarz mgr Wenata Stawicka-Czerska,
 - IV 2008 r. – ZSPiG Porajów, dyrektor mgr Renata Mikołajów, gospodarz mgr Wenata Stawicka-Czerska,
 - V 2009 r. – SP 1 Kamienna Góra, dyrektor mgr Małgorzata Chodasewicz i zastępca mgr Jolanta Tułaczyk, gospodarz mgr Katarzyna Grzelak,
 - VI 2010 r. – ZSPiG Porajów, wicedyrektor mgr Jolanta Kapica, gospodarz mgr Wenata Stawicka-Czerska,
 - VII 2011 r. – SP Czerwona Woda, dyrektor mgr Danuta Grabowska, gospodarz mgr Jolanta Błauciak,
 - VIII 2012 r. – SP 1 Świeradów Zdrój, dyrektor mgr Wiesława Stasik, gospodarz mgr Teresa Fierkowicz,
 - IX 2013 r. – SP 3 Kowary, dyrektor mgr Henryk Maniecki, gospodarz mgr Monika Walesiak.
- Wśród organizatorów Konkursu do aktywnych od początku jego istnienia należą:
 - mgr Wenata Stawicka-Czerska – nauczyciel kl. I-III w ZSPiG w Porajowie, działacz LOP i PTSM, współinicjator Konkursu, główny autor tworzenia banku pytań i ich opracowania, autorka wielu pytań, wielokrotny juror, kilkakrotny organizator finałów, wielokrotny sekretarz etapów rejonowych obu Konkursów SP,

- mgr Agnieszka Zwierzańska – nauczyciel kl. I-III w SP w Gryfowie Śl., od początku Konkursu bierze udział w pracach grupy inicjatywnej, autor wielu pytań, jej wychowankowie odnoszą liczne sukcesy,
- mgr Agnieszka Puchalska – nauczyciel kl. I-III w SP w Gryfowie Śl., od II Konkursu aktywnie włączyła się do organizacji i opracowywania pytań, jej wychowankowie odnoszą liczne sukcesy,
- mgr Małgorzata Przezak-Goćko – nauczyciel kl. I-III w ZSPiG w Porajowie (obecnie nauczyciel bibliotekarz), od początku Konkursu bierze udział we wszystkich ważniejszych poczynaniach,
- mgr Beata Kuźniar – nauczyciel kl. I-III w SP 1 w Piechowicach, od II Konkursu należy do bardzo aktywnych organizatorów, była gospodarzem eliminacji pisemnych finałowych (II) i jurorką (III), od IX Konkursu ponownie bardzo aktywna,
- mgr Barbara Łankowska – nauczyciel kl. I-III w SP 2 w Lwówku Śl., od II Konkursu bardzo czynna organizacyjnie i programowo, kilkakrotnie w jury (sekretarz, juror), sukcesy podopiecznych,
- mgr Beata Bielak – nauczyciel kl. I-III w SP 1 w Świeradowie Zdroju, czynna w organizacji i przygotowywaniu pytań do Konkursu, sekretarz jury w II Konkursie, w późniejszych edycjach mało aktywna,
- mgr Danuta Bartosiewicz – emerytowany nauczyciel historii w Zespole Szkół w Świeradowie, służyła dużą pomocą organizacyjną w I i II Konkursie,
- mgr Krzysztof Raczek – wiceprezes ZO PTSM w Jeleniej Górze, w II i III Konkursie służył znaczącą pomocą organizacyjną i techniczną przy prowadzeniu finału ustnego, opracował gazetkę II Konkursu (w wieku miejscach eksponowaną), w późniejszych edycjach nie występował,
- Irena Sokołowska – pracownik Biura PTSM i działacz LOP i PTSM, przez szereg lat jedna z czołowych postaci organizatorskich Konkursu – sekretarz imprezy, wielokrotny udział w eliminacjach rejonowych, współpraca przy układaniu i opracowywaniu graficznym pytań,
- mgr Sabina Tabaka – kierownik Karkonoskiego Centrum Edukacji Ekologicznej KPN w Szklarskiej Porębie, od wielu edycji bardzo aktywna w jury, z reguły pełni rolę przewodniczącej jury, wspiera Konkurs licznymi nagrodami,
- Romana Dobosz – działacz LOP i PTSM, były nauczyciel kl. I-III, bardzo aktywna przy organizacji Konkursu (etapy rejonowe i finały), pomocna przy opracowywaniu pytań,
- mgr Jadwiga Niedbalska – wyróżniła się jako wzorowy gospodarz zakwaterowania finalistów, ale także przy organizacji etapów rejonowych,
- mgr Mariola Kotowicz – nauczyciel przyrody w SP w Gryfowie Śl., wielokrotnie była pomocna przy organizacji etapów rejonowych i finałów (kilkukrotny juror),
- mgr Renata Jabłońska – służyła pomocą przy organizacji eliminacji rejonowych i kilkakrotnie finałów

Na uznanie zasługują także panie: Agnieszka i Irena Marciniak właścicielki DW „Zielone Wzgórze” w Michałowicach nieodpłatnie udostępniającą salę na finały ustne; doskonała kucharka w SSM „Złoty Widok” pani Maria Kraszewska i wspierająca ją pani Romualda Kukawska (recepjonistka), a także prowadzące świetne programy zabawowe pan Marek Bergtraum z Piechowic, a także od kilku lat przygotowujący program komputerowy finałów mgr Paweł Kasprzyk z Lubawki.

- W dotychczasowych 9 Konkursach wzięło udział 5661 dzieci.

Jurorzy i organizatorzy III Konkursu (SSM „Złoty Widok” Michałowice, 11 V 2007 r.)

Gry i zabawy to żelazny punkt programu rekreacyjnego prowadzonego przez Marka Bergtrauma z Piechowic

Twórcynie Konkursu Przyrodniczo-Krajoznawczego kl. II-III SP Świeradów Zdrój, 2 XII 2004 r.

Zespół przygotowujący pytania na I Konkurs, Świeradów Zdrój, 21 IV 2005 r.

Laureat III Konkursu Juliusz Żgdał z SP Porajów, Michałowice, 12 V 2007 r.

*Laureatka II Konkursu kl. II-III
SP, Jagoda Dąbrowska na spo-
tkaniu z okazji 80-lecia LOP*

Układanie pytań na V Konkurs, 2009 r.

Jury i sekretariat finału IV Konkursu Przyrodniczo-Krajoznawczego kl. II-III SP, Michałowice, 17 V 2008 r.

VI Konkurs Przyrodniczo-Krajoznawczy kl. II-III SP, Finał w Michałowicach, 15 V 2010 r.

Układanie pytań dla kl. II-III SP, Piechowice 28 I 2013 r.

Jurorzy trzech konkursów ekologicznych

+	Krystyna Długopolska	I 1994 (p)
	Zinta Wilums	I 1994(c) II 1995 (p) III 1996 (p)
	Wanda Zając	I 1994 (c)
	Krystyna Śliwa	II 1995 (c)
	Józef Szafran	II 1995 (c) III 1996 (c) VI 1999 (p) VIII 2001 (c) XI 2004 (c) XIII 2006 (c) XVI 2009 (c) XVII 2010 (c) XVIII 2011 (c) XIX 2012 (c)
	Piotr Norko	III 1996 (c) IV 1997 (c) V 1998 (p) VII 2000 (c) VIII 2001 (c) IX 2002 (c) X 2003 (c) XI 2004 (c) XII 2005 (c) XIII 2006 (c) XIV 2007 (c) XV 2008 (c) XVI 2009 (c) XVII 2010 (c) XVIII 2011 (c) XX 2013 (c)
	Romana Dobosz	IV 1997 (c) VI 1999 (c) VII 2000 (c) I 2005 (c)
	Czesława Świąder	V 1998 (c)
	Teresa Łyczana	V 1998 (c) VII 2010 (c)
	Małgorzata Borowska	V 1998 (c) IV 2007 (c)
	Renata Jabłońska	VI 1999 (c) II 2006 (c)
	Jadwiga Gondek	VII 2000 (p) VIII 2001 (p) IX 2002 (p) X 2003 (p) XI 2004 (p) XII 2005 (p) XIII 2006 (p) XIV 2007 (p) XV 2008 (p) XVI 2009 (p) XVII 2010 (p) XVIII 2011 (p) XIX 2012 (p) XX 2013 (p)
	Sabina Tabaka	VIII 2001 (c) IX 2002 (c) X 2003 (c) XI 2004 (c) XIII 2006 (c) XIV 2007 (c) I 2004 (p) II 2005 (p) III 2006 (c) IV 2007 (c) V 2008 (c) VI 2009 (c) VII 2010 (c) VIII 2011 (c) X 2013 (p) II 2006 (p) III 2007 (p) IV 2008 (p) V 2009 (p) VI 2010 (p) VII 2011 (p) VIII 2012 (p)
	Karolina Dobrowolska	XII 2005 (c)
	Bożena Śliwa	XV 2008 (c) XIX 2012 (c) II 2005 (c) III 2006 (p) IV 2007 (p) V 2008 (p) VI 2009 (p) VII 2010 (p) VIII 2011 (p) IX 2012 (p) VII 2011 (p)
	Renata Jaryczewska	I 2004 (c)
	Mariola Kotowicz	I 2004 (c) II 2005 (c) VI 2009 (c) I 2005 (c) II 2006 (c)
	Wenata Stawicka Czarska	I 2005 (p) II 2006 (c) V 2009 (c)
	Beata Szytejk	V 2008 (c)
	Barbara Łankowska	III 2007 (c) V 2009 (c) VI 2010 (c) VIII 2012 (c) IX 2013 (p)
	Beata Kuźniar	III 2007 (c)
	Maria Skowron	IV 2008 (c)
	Klaudia Skonka	IV 2008 (c)
	Anna Hochół	VI 2010 (c)
	Dorota Stanałowska	VII 2011 (c)
	Henryk Kuncewicz	VIII 2011 (c)
	Agnieszka Puchalska	VIII 2012 (c)
	Bożena Łabędź	IX 2012 (c)
	Katarzyna Jesionka	IX 2012 (c) X 2013 (c)
	Jadwiga Niedbalska	X 2013 (c)
	Jolanta Rzeźwicka	IX 2013 (c)
	Jolanta Gardziej	IX 2013 (c)
	Beata Szostek-Bicka	XX 2013 (c)

p – przewodniczący jury

G. TEMATYKA EKOLOGICZNA W PRZEGŁĄDZIE PIOSENKI TURYSTYCZNEJ I EKOLOGICZNEJ W ZGORZELCU

„W 2003 r. poszerzyliśmy tematykę Przeglądów o ekologiczną. Było to efektem trwającej od kilku lat współpracy organizatorów z Zarządem Okręgu Ligi Ochrony Przyrody w Jeleniej Górze. Poszerzenie tematyki wyszło Przeglądowi na dobre, bo stworzyło większe możliwości doboru repertuaru, a nam organizatorom dało szansę sięgnięcia po dofinansowanie za pośrednictwem Ligi ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu Oddział w Jeleniej Górze. Od wspomnianego roku wprowadziliśmy nagrodę specjalną Ligi w postaci gitary klasycznej wręczanej decyzją połączonych jury i organizatorów najbardziej wyróżniającemu się uczestnikowi. Kryterium mogą być wybitne walory wokalne, niekiedy kilkuletnia aktywność organizacyjna związana z Przeglądem, a także bardzo udany występ”. (z Kroniki „20 lat Wojewódzkich/Regionalnych Przeglądów Piosenki Turystycznej i Ekologicznej 1990-2009”).

Ta krótka notatka określa zasadniczy sens włączenie się jeleniogórskiej Ligi do kolejnego przedsięwzięcia organizacyjnego, które z powodzeniem do dziś realizujemy.

Teraz nieco informacji o Przeglądzie od 2003 r. poczynając opierając się w części na cytowanym opracowaniu oraz na późniejszych Komunikatach końcowych publikowanych po zakończeniu kolejnych edycji w latach 2010-2013.

Nagrody specjalne (gitara klasyczna) Zarządu Okręgu LOP w Jeleniej Górze

Rok 2004 (XV Przegląd)

Martyna Geremek – SP 1 Piechowice, opiekun Wojciech Zarówny

Rok 2005 (XVI Przegląd)

Kiara Hano – SP Nowogrodziec, Opiekun Renata Dziuba

Rok 2006 (XVII Przegląd)

Paulina Dryjańska – SZS im. Boh. II Armii WP w Zgorzelcu, opiekun Ewa Wyspiańska

Rok 2007 (XVIII Przegląd)

Marta Werens – SP 5 Bolesławiec, opiekun Jolanta Wierzbicka

Rok 2008 (XIX Przegląd)

Natalia Lis – SP 1 Piechowice, opiekun Wojciech Zarówny

Rok 2009 (XX Przegląd)

Jaś i Kuba Dziubowie – SP 4 Bolesławiec, opiekun Joanna Krajewska

Rok 2010 (XXI Przegląd)

Jakub Figol – Gimnazjum Sulików, opiekun Karolina Racharńska

Rok 2011 (XXII Przegląd)

Jakub Naglik – SP 5 Bolesławiec, opiekun Jolanta Wierzbicka

Rok 2012 (XXIII Przegląd)

Ewelina Kuczyńska – SP Trójca, opiekun Mariola Zosiuk

Rok 2013 (XXIV Przegląd)

Marcin Żelazo – SP Opolno, opiekun Magdalena Piłat

Niektórzy ze zdobywców nagród specjalnych LOP odnieśli w Przeglądach inne, nie-raz spektakularne sukcesy.

Kiara Hano oraz **Magda Szymula** z Nowogrodzka laureatkami Przeglądu były cztery razy (XVI, XVII, XVIII, XIX). Ich opiekunem była pani Antonina Zakrzewska, a potem Renata Dziuba. Z okazji 20-lecia obydwie zostały wyróżnione za całokształt – Magda nagrodą Burmistrza Miasta i Gminy Bogatynia, a Kiara Starosty Zgorzeleckiego

Marta Werens była trzy razy laureatką (XVII, XVIII i XIX Przegląd) i otrzymała specjalne wyróżnienie z okazji 20-lecia Przeglądu ufundowane przez Starostę Jeleniogórskiego.

Natalia Lis była trzy razy laureatką Przeglądu ostatni raz w 2013 roku i już często występuje w innych konkursach i na estradach lokalnych.

Tematyka ekologiczna występuje corocznie, wielokrotnie w repertuarze poszczególnych wykonawców.

Udział Ligi w Przeglądach to nie tylko wsparcie finansowe za pośrednictwem WFO-ŚiGw, ale liczący się udział działaczy, sympatyków LOP w organizacji poszczególnych edycji imprezy. Oto kilka przykładów.

Działaczka Ligi **Wenata Stawicka-Czerska**, nauczycielka z Porajowa jest od 2000 roku z roczną przerwą w 2001 roku nieprzerwanie jurorem pełniącym już kilkakrotnie funkcję przewodniczącej jury. Z okazji 20-lecia Przeglądu została wyróżniona najwyższym złotym wyróżnieniem. Była współautorką cytowanej już „Kroniki 20 lat...”

Sympatyk Ligi **Agnieszka Treter-Kłyszyska**, nauczycielka z Piechowic już pięciokrotnie zasiadała w składzie jury. Z okazji 20-lecia wyróżniona dyplomem honorowym.

Działaczka Ligi (prezes Oddziału Gryfowskiego) **Mariola Kotowicz** nauczycielka z Gryfowa Śląskiego działa w składach jury z niewielkim przerwami od 2004 r. do dziś. Z okazji 20-lecia Przeglądu otrzymała wyróżnienie brązowe.

Sympatyk Ligi **Anna Matysiak** nauczycielka i wicedyrektor Gimnazjum z Lubawki angażuje się w prace jury od Przeglądu 2003 roku pełniąc prawie zawsze rolę przewodniczącej. Wyróżniona z okazji 20-lecia srebrem.

Do prac w zespołach jurorskich włączyła się już parokrotnie działaczka LOP **Małgorzata Przekaz-Goćko**, sympatyczka **Monika Misiewicz**, członkini **Jolanta Kapica** – wszystkie ze szkoły w Porajowie. Monika Misiewicz była wyróżniona brązem.

Kazimiera i Tadeusz Prawełscy – główni organizatorzy od X Przeglądu oficjalnie nie są naszymi działaczami, ale sympatykami można ich śmiało nazwać, co potwierdził ich stosunek do wprowadzenia tematyki ekologicznej do Przeglądu. Tak samo można określić stosunek do sprawy najbardziej zasłużonych jurorów Przeglądu – **Jana Owczarka** z I LO w Jeleniej Górze, **Waldemara Motyki** z Jeleniej Góry, **Sławomira Sobieskiego** z Jeleniej Góry i wielu innych.

Prezes Zarządu Okręgu LOP Zdzisław Gasz był inicjatorem, a potem głównym organizatorem I-IX edycji Przeglądu, a po przekazaniu organizacji imprezy Zarządowi Oddziału PTSM w Zgorzelcu jest do dziś głównym współorganizatorem. Jest też autorem cytowanej już „Kroniki 20 lat ...”.

*V Przegląd Piosenki Turystycznej.
Jurorzy (od lewej): B. Wlizło, Z. Grabias-Baranowska i C. Turski (przewodniczący)*

VI Przegląd Piosenki 1995, Zespół Szkół Elektronicznych, Jelenia Góra

XVI Regionalny Przegląd Piosenki Turystycznej i Ekologicznej SKKT, Zgorzelec, 2005 r.

XVIII Przegląd. Narada głównych organizatorów, 2007 r.

*XX Przegląd Piosenki 2009.
Jurorzy z wydawnictwem
jubileuszowym*

XX Jubileuszowy Przegląd Piosenki Turystycznej i Ekologicznej, Zgorzelec, 4 IV 2009

XXII Przegląd Piosenki 2011, jeden z 3 zespołów jury, Zgorzelec

XXIV Przegląd Piosenki 2013, „Kolorowe Nutki” z SP 1 Piechowice

H. IZBA TRADYCJI SZKOLNEGO RUCHU KRAJOZNAWCZO-TURYSTYCZNEGO I EKOLOGICZNEGO

20 V 1993 r. Prezydium ZOW PTSM w Jeleniej Górze podjęło decyzję o utworzeniu w SSM „Wojtek” w Szklarskiej Porębie mini-muzeum szkolnego ruchu krajoznawczo-turystycznego województwa jeleniogórskiego z uwzględnieniem działu poświęconego SSM (Szkolnym Schroniskom Młodzieżowym). Tyle mówi sucha notatka zamieszczona w wydawnictwie „Turystyka szkolna i szkolne schroniska młodzieżowe regionu jeleniogórskiego w 30-lecie 1975-2005)” autorstwa Zdzisława Gasza. To był początek, ale prawdziwe zagospodarowanie Izby Tradycji, bo tak ją ostatecznie nazwano, przypada na rok 1996. 26 XI 1996 r. Izba gościła uczestników corocznego podsumowania sezonu turystycznego, którzy wzięli udział w uroczystości otwarcia jednej z nielicznych w kraju Izb Tradycji, mieszczącej się w dwóch pomieszczeniach na poddaszu mieszkalnym schroniska wyłączonym decyzją Straży Pożarnej z publicznej funkcji noclegowej. Głównym inicjatorem i realizatorem utworzenia Izby był ówczesny sekretarz, a potem prezes ZOW PTSM Zdzisław Gasz.

Środki finansowe, zresztą niewielkie, na zorganizowanie i wyposażenie Izby w sprzęt, meble zdobywano z różnych państwowych i nawet prywatnych źródeł. Wykonano kilka oszklonych gablot, kilkanaście plansz i kilka szafek, zamontowano dodatkowe oświetlenie elektryczne nad ekspozycjami. Następnie, ale tym razem wyłącznie czynem społecznym kilku działaczy wypełniło powierzchnię ekspozycyjną konkretną, ale ściśle zaplanowaną treścią.

Pomysł utworzenia Izby rodził się w miarę jak w byłym województwie jeleniogórskim rozwijały się dynamicznie różne formy turystyki szkolnej. Przybywało sukcesów z krajowymi włącznie, gromadziła się coraz pokaźniejsza dokumentacja poszczególnych imprez, czy działalności klubów i szkoda by było, gdyby się zmarnowała, a praca wielu zapaleńców poszła w niepamięć. Ideę utworzenia Izby działacze szybko zaakceptowali, a potem już zostały tylko trzy pracowite lata, aby pomysł ten zrealizować.

W Izbie zgromadzono bogatą dokumentację pracy wszystkich ważniejszych imprez turystyki szkolnej organizowanych w Jeleniogórskim. W sali „A” ulokowano imprezy wojewódzkie i wydawnictwa. W sali „B” znalazły się imprezy regionalne i schroniska młodzieżowe. Ekspozycje były ciągle wzbogacane o nowe dokumenty i fotografie. Co jakiś czas aktualizowano wystawy siłami działaczy PTSM, a potem coraz częściej także siłami działaczy LOP, w miarę jak zaczęły pojawiać się tematy związane z LOP. Naturalną tego konsekwencją okazało się poszerzenie nazwy Izby o tradycje ekologiczne i tak pozostało do dziś. Izbę zwiedziło wielu młodych turystów nocujących w schronisku. Regularnie też odwiedzali Izbę uczestnicy wycieczek szkoleniowych na kursach kierowników wycieczek szkolnych i obozów wędrownych organizowanych przez jeleniogórskie Kuratorium Oświaty i PTSM. Kilkakrotnie odwiedzali też Izbę kursanci-przodownicy turystyki górskiej, które to szkolenia organizował jeleniogórski PTSM od szeregu lat. Niestety nigdy nie udało się znaleźć nawet minimalnych środków na zatrudnienie opiekuna Izby.

Prawdziwym przełomem w historii Izby okazały się wydarzenia lat 2010-2012, kiedy to Starostwo Powiatowe w Jeleniej Górze postanowiło przekazać schroniska, a z nim

SSM „Wojtek” w prywatną dzierżawę. Szybko okazało się, że pomieszczenia dotąd wyłączone z ruchu noclegowego zmieniły kwalifikację i stały się sypialniami. Koegzystencja tych odmiennych funkcji stała się na dłuższą metę niemożliwa i trzeba było się wyprowadzić. Zbiegło się to wszystko z przymusową przeprowadzką Biura LOP i PTSM z ul. Kochanowskiego 10 w Jeleniej Górze do Warsztatów Szkolnych Zespołu Szkół Technicznych i Licealnych w Piechowicach. W udostępnionych nam dwóch pomieszczeniach znalazła się możliwość ulokowania Izby w większej z sal o powierzchni ok. 24 m². Postanowiono oficjalnie utworzyć Poradnię Krajoznawczo-Turystyczną i Ekologiczną oraz Izbę Tradycji Szkolnego Ruchu Krajoznawczo-Turystycznego i Ekologicznego regionu jeleniogórskiego. Kosztem setek godzin pracy społecznej działaczy LOP i PTSM oraz sympatyków obu organizacji dokonano przeprowadzki całego majątku Izby i urządzono w nowej siedzibie całkiem nowe ekspozycje. Oprócz Sali umieszczono też część plasz w korytarzu. Zagospodarowano 9 plasz, 2 oszklone gabloty i 4 szafy oszklone. Powstały tematy: „Edukacja ekologiczna”, „Wycieczki szkoleniowe”, „Byli z nami, ale już odeszli”, „Przeglądy Piosenki Turystycznej i Ekologicznej”, „Ogólnopolskie Młodzieżowe Turnieje Turystyczno-Krajoznawcze”, „Nasze wydawnictwa”, na korytarzu: „Jeleniogórskie Rajdy Młodzieży Szkolnej”, „Szkolne Schroniska Młodzieżowe”, „Ogólnopolskie Kursy Nauczycieli-Przodowników Turystyki Górskiej”, „Zimowy Złot Piecho-Narciarski”, „Rajdy Regionalne”, a także dwie gabloty poświęcone aktualnościom z działalności LOP i PTSM. Ekspozycje korytarzowe jako stałe i powszechnie dostępne młodzieży spełniają dobrze swoją rolę popularyzatorską.

Izba posiada własną biblioteczkę i sprzęt audiowizualny. Problemem jest nieuregulowana dotąd sprawa dostępności Izby w godzinach, gdy szkoła i warsztaty nie pracują, a więc po godz. 15:00 oraz w czasie ferii i wakacji.

Izba Tradycji w SSM „Wojtek” w Szklarskiej Porębie, 2008 r., już nie istnieje

I. INNE IMPREZY I KONKURSY

a) Przez wiele lat do najpopularniejszych konkursów organizowanych przez Zarząd Główny Ligi w środowisku szkolnym należał – **konkurs „Na najlepiej pracujące Szkolne Koło Ligi Ochrony Przyrody”**. Był to konkurs bardzo szeroko i wszechstronnie oceniający całokształt pracy SK w ciągu całego roku szkolnego. Na specjalnie opracowanych kartach punktacyjnych opiekunowie SK LOP oceniali poszczególne dziedziny swojej aktywności, a następnie do końca roku szkolnego przesyłali oceny do Zarządów Wojewódzkich. Zarządy na ogół oceniały sprawozdania po zakończeniu roku szkolnego, a podsumowanie konkursu połączone z ogłoszeniem wyników i wręczeniem nagród odbywało się w miesiącu październiku. Przez szereg lat w Jeleniogórskim podsumowania takie łączono z rozszerzonymi posiedzeniami plenarnymi Zarządu. Były to na ogół imprezy 1,5 dniowe połączone z noclegiem w jakimś ciekawym przyrodniczo czy krajoznawczo miejscu. W czasie podsumowania była okazja do spotkań z ciekawymi ludźmi, wysłuchania interesujących prelekcji, a w drugim dniu udział w zajmującej, prowadzonej przez fachowców wycieczce.

Przy swoich niewątpliwych zaletach Konkurs miał też wady m.in. sprawiał duże trudności w obiektywnej ocenie (trudno było sprawdzić na miejscu to, co napisano), a poza tym dla samych opiekunów był pracochłonny i dlatego powoli zamierał, aż do wygaśnięcia na początku lat 90-tych. Z ponad 100 SK LOP jakie były zarejestrowane w ZW LOP w Jeleniej Górze startowało corocznie 15-25, ale często z małych i odległych, a doskonale pracujących SK LOP.

W tę tradycję, chociaż w nieco innej formie wkomponowały się niejako nasze aktualnie realizowane trzy konkursy ekologiczne. Stały się także imprezami 1,5 dniowymi, gdzie staramy się łączyć zmagania konkursowe pierwszego i drugiego dnia z ciekawą przyrodniczo i krajoznawczo wycieczką oraz interesującymi, wieczornymi spotkaniami o różnym charakterze od zabawowego dla dzieci z klas II-III SP poczynając, po interesujące prelekcje przyrodnicze uznanych znawców tematyki kończąc. Ale nawet programy zabawowe mają wychowawczy charakter, bo uczą dzieci jak zagospodarowywać wieczorny czas na wycieczce, czy obozie bez pomocy TV i komputera.

b) **Konkurs „Na najciekawszą ekspozycję przyrodniczą w Szkolnych Schroniskach Młodzieżowych woj. jeleniogórskiego”** zorganizowano po raz pierwszy w 1988 roku. Był on możliwy do zrealizowania dzięki bardzo dobrze układającej się od wielu lat współpracy z Polskim Towarzystwem Schronisk Młodzieżowych w Jeleniej Górze (Zarząd Oddziału Wojewódzkiego, a od 1999 r. Zarząd Oddziału „Ziemi Jeleniogórskiej”). Każdorazowo regulamin kolejnych edycji – było do tej pory 5 – podaje ogólne zasady konkursu rozkładając realizację kolejnych na cały sezon wiosenno-jesienny. Wyniki ocenia mieszana komisja konkursowa powołana z działaczy LOP i PTSM zawsze na sesjach wyjazdowych do biorących udział w konkursie schronisk. Nagrody dla najlepszych są zdobywane wspólnym staraniem oby partnerów i uroczystie przekazywane wraz z dyplomami podczas tradycyjnie organizowanych przez PTSM podsumowań sezonu turystycznego (z reguły w II lub w III dekadzie listopada). Trzeba przyznać, że konkurs „chwycił” w schroniskach, a kierownicy i ich personel wykazuje bardzo dużo inwencji i pomysłowości w przygotowaniu ekspozycji.

W I edycji, której wyniki ogłoszono w 1988 r. w SSM „Rudawy” w Raszowie (obiekt

był wtedy pod patronatem ZW LOP) zwyciężyło SSM „Liczyrzepa” z Karpacza (kierownik Tadeusz Nalewajko) przed ex aequo SSM „Rudawy” w Raszowie (kierownik Józefa Świt) i SSM „Łużyce” w Łagowie k. Zgorzelca (kierownik Stefan Lułkiewicz).

Kolejne edycje miały miejsce w latach 1995, 2000 i 2002. Ostatnie dwa konkursy wygrało zdecydowanie SSM „Złoty Widok” w Michałowicach kierowane przez Romanę Dobosz. Zdecydowana większość schronisk notowała w tym konkursie jednorazowe lub kilkukrotne sukcesy. SSM „Skalnik” w Bukowcu (kierownik Maria Rudak) należy przez cały czas do ścisłej czołówki, SSM „Łużyce” w Łagowie (kierownik Barbara Żeleźniak) zawsze imponowało pięknie ukwieconym i utrzymanym otoczeniem. Małe schronisko „Sokolik” w Strużnicy (kierownik Danuta Zamojska) zdobywało dobre miejsca zadbanymi rabatami kwiatowymi i pomysłowymi ekspozycjami w obiekcie. Halina Kowaliszyn z SSM „Maciejówka” w Maciejowcu w 2000 r. zaskoczyła komisję ciekawie przygotowaną wystawką pszczelarską. „Dolomit” w Rędzinach (kierownik Dorota Kardała) jeden raz zaimponowało Komisji co dało II miejsce w 1995 r. Dobrze wypadają SSM „Wojtek” w Szklarskiej Porębie (kierownik Jerzy Frontczak). W latach 80-tych przodowało w wystroju przyrodniczym SSM „Rudawy” w Raszowie (kierownik Józefa Świt) później zlikwidowane.

Inicjatorem konkursu był Zdzisław Gasz – prezes ZW LOP i sekretarz ówczesnego ZOW PTSM.

Konkurs ten jak wiele innych spraw nie wytrzymał próby czasu jaką zgótowała reforma administracyjna w 1999 r., podporządkowująca schroniska poszczególnym Starostwom Powiatowym, co z kolei zrodziło kolejne zagrożenie – całkowicie (nieraz) merkantylne podejście do ich istnienia i działalności. Zrodziło to rozwiązania od całkowicie niekorzystnych, jak likwidacja schronisk „Łużyce” w Łagowie, „Nad Złotną” w Jarkowicach i „Sokolik” w Strużnicy, po niby lepsze jak przekazanie obiektów w dzierżawę (SSM „Bartek” w Jeleniej Górze, „Wojtek” w Szklarskiej Porębie, „Złoty Widok” w Michałowicach i „Skalnik” w Bukowcu). Tylko schroniska powiatu lwóweckiego są zarządzane bezpośrednio przez Starostwo („Halny” w Kamieniu i SSM w Łupkach), a SSM „Maciejówka” w Maciejowcu przez Gminę Lubomierz.

W takiej skomplikowanej i w większości niekorzystnej sytuacji upadły różne, wcześniej stosowane formy ożywienia i urozmaicenia działalności schronisk.

c) Wojewódzki Konkurs Biologiczny nt. „Okna w kwiatkach” został zainicjowany przez ówczesnego metodyka biologii – Danutę Długopolską z Kamiennej Góry w roku 1990.

Organizatorami były: Kuratorium Oświaty w Jeleniej Górze i ZW LOP. Przeznaczony był dla uczniów kl. V-VIII szkół podstawowych i kl. I-IV szkół ponadpodstawowych. Celem konkursu miało być m.in. ukwiecenie szkół i nabycie umiejętności rozpoznawania roślin ozdobnych.

Niestety konkurs nie zyskał popularności i po pierwszej edycji nie był kontynuowany.

d) Ogólnopolskie Kursy Nauczycieli – Kandydatów na Przodowników Turystyki Górskiej PTTK są organizowane – jako jedyne w Polsce – przez środowisko jeleniogórskie – PTSM i PTTK, a w poprzednim czasie także jeleniogórskie Kuratorium Oświaty od 1983 r. do dziś. W sumie zorganizowano 25 kursów, podczas których uprawnienia przodowników turystyki górskiej zdobyło 426 osób z terenów całej Polski. Najczęściej – co jak zrozumiałe – zdobywano uprawnienia na teren Sudetów, bo 244. Na inne grupy

Złot Przodowników TG, Michałowice 13-16 XII 2002 r.

XV Kurs Przodowników TG „Beskidy Wschodnie 2002” (zakończenie w Bieczu)

XIX Kurs Przodowników TG „Beskidy Zachodnie 2005” (pod Baranią Górą)

Absolwenci XXIV Kursu Przodowników TG „Beskidy Wschodnie 2011”

górskie było ich mniej, bo w Beskidy Zachodnie – 57, Beskidy Wschodnie – 47, Góry Świętokrzyskie – 38, Tatry – 38. W Sudetach zorganizowano 14 kursów (wszystkie odbywały się w formie obozów wędrownych z wyjątkiem XXIII), w Beskidach Zachodnich i Wschodnich po 4, w Górach świętokrzyskich – 2, w Tatrach – 2.

Jaki był z pozoru mało prawdopodobny związek Ligi z tymi kursami? A był i to całkiem konkretny. Pierwszym najbardziej namacalnym dowodem było sfinansowanie części kosztów 3 kursów, które dzięki staraniom Ligi zapewnił Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu Oddział w Jeleniej Górze. Dofinansowano i to w znacznym stopniu XVI Kurs „Sudety 2003” prowadzony przez Pawła Kasprzyka i Roberta Wochnę (12 absolwentów), XXI Kurs „Beskidy Wschodnie 2007” prowadzony przez Tadeusza Prawelskiego i Roberta Wochnę (20 osób) i XXII Kurs „Góry Świętokrzyskie 2008” prowadzony przez Pawła Kasprzyka przy współpracy ze sprawną i zaangażowaną Radą Obozu (Elżbieta Kopij i Elżbieta Prawelska), który ukończyło 17 osób.

Uczestnicy w/w kursów realizowali programy krajoznawcze wzbogacone o zwiedzanie Parków Narodowych i Krajobrazowych oraz rezerwatów przyrody, a także zdobywali PTTK-owską odznakę „Turysta-Przyrodnik”. Niestety usztywnienie przepisów w WFO-ŚiGW uniemożliwiło starania o kolejne dofinansowania kursów, chociaż stosunek uczuciowy kursantów do spraw ochrony przyrody można ocenić jako bardzo pozytywny, czemu dawali wielokrotnie dowody na wszystkich kursach.

Oprócz łączności finansowej i ideowej z kursami można też wskazać na niebagatelną łączność kadrową. Siedem pierwszych kursów prowadził Mieczysław Holz z Jeleniej Góry, działacz PTTK, sympatyk LOP i doskonały znawca flory sudeckiej. Przez 6 lat towarzyszył mu jako zastępca Aleksander Sobierajski, działacz PTTK i PTSM, także imponujący kursantom znajomością flory i fauny. Młodsze pokolenie kadry kierowniczej kursów – Tadeusz Prawelski ze Zgorzelca, Paweł Kasprzyk z Lubawki i Robert Wochna ze Zgorzelca to ludzie, którym sprawy przyrody są bliskie ich zainteresowaniom, a dokumentuje to bieżąca współpraca z Ligą m.in. przez organizację Regionalnych Przeglądów Piosenki Turystycznej i Ekologicznej (T. Prawelski i R. Wochna) oraz współpraca przy opracowaniu programów audiowizualnych naszych konkursów ekologicznych dla dzieci i młodzieży szkolnej (P. Kasprzyk). Wśród licznej kadry naszych absolwentów mamy osoby związane z ochroną przyrody. Należą do nich m.in. Zofia i Grzegorz Wiatrakowie ze Zdun, Jerzy Bogusław Nowak z Krakowa, Iwona Franczak i Dominika Wierzbicka ze Szczecina, Tadeusz Lukas ze Rzgowa, Mirosław Kabat z Pleszewa, Krystyna i Sławomira Krupieńskie (nazwiska panieńskie) z Wrześni, Juliusz Poczta z Krotoszyna, Zdzisław Wojciechowski z Kutna (z dwoma synami), Dariusz Knapki ze Skierniewic i inni. Z naszego regionu można wymienić takie osoby jak Mariusz Kowalczyk z Miszkowic, Ewę Bienias z Lubawki, Jerzego Rubacha z Kamiennej Góry, Antoniego Litwina z Olszyny Lubańskiej, Leszka Koprowskiego, Krzysztofa Raczka, Annę Walusiak – wszyscy z Piechowic, Katarzynę Krawczenko, Marka Łabędzia i Dorotę Szwedo z Bogatyni, Piotra Norko ze Świerzawy.

I na koniec, co prawda nie absolwentem, ale głównym organizatorem 23 dotychczasowych kursów był prezes ZO LOP Zdzisław Gasz, który wspólnie z Pawłem Kasprzykiem opracował trzy wydawnictwa okolicznościowe wydane z okazji jubileuszy – 15, 20 i 25 kursów.

Planowany w 2013 roku XXVI Kurs „Góry Świętokrzyskie 2013” został odwołany z powodu zbyt małej ilości zgłaszających się, chociaż wstępnie zaplanowano już jego termin (1-17 VIII) i ogólny przebieg wędrowki, a także kadre.

e) Wycieczki szkoleniowe dla opiekunów SKKT, kierowników SSM i działaczy szkolnego ruchu krajoznawczo-turystycznego i ekologicznego.

Pod takim nieco przydługim hasłem są organizowane przez jeleniogórskie PTSM od 31 lat wyprawy w różne strony Polski i Europy. W pierwszych latach (80-tych), kiedy to jeszcze w wielu szkołach funkcjonowały płatne koła zajęć pozalekcyjnych – SKKT-PTSM, SKKT-PTTK, SK LOP – wycieczki były głównie adresowane do ich opiekunów.

Z biegiem lat zasady naboru nieco się odformalizowały obejmując nauczycieli pasjonatów turystyki, krajoznawstwa i ochrony przyrody. Potem dochodzili co prawda w niewielkim stopniu nie nauczyciele – zawsze polecani przez kogoś nam dobrze znanego i dziś możemy powiedzieć, że zasady naboru są dosyć elastyczne, chociaż zawsze patrzmy kto i dlaczego się zgłasza. Mają bowiem te wycieczki swoją specyfikę nie zawsze akceptowaną przez zwolenników wycieczek typu dawnego orbisowskiego. Przede wszystkim są relatywnie tanie, a co za tym idzie korzystają z taniej bazy noclegowej – prawie zawsze ze schronisk młodzieżowych lub zbliżonej cenowo bazy. Jedziemy zawsze po to, aby dużo zwiedzać i dlatego w środku dnia nie zamawiamy obiadów, a jeżeli już są załatwione, to zawsze śniadania (dyscyplinują organizację dnia) i obiadowokolacje. Tam, gdzie to tylko możliwe oprowadzamy się sami, a odpowiednie propozycje tekstów do referowania lub oprowadzania są wcześniej przekazywane uczestnikom. Z dotychczasowej praktyki możemy powiedzieć, że system ten się doskonale sprawdza. Poziom referowanych tematów, czy oprowadzania jest z reguły bardzo dobry, nieraz znakomity. W doborze kierunków wyjazdów też realizujemy określoną strategię. Pierwsze dziesięć wycieczek, to zwiedzanie poszczególnych tzw. małych województw od Dolnego Śląska poczynając (3 razy). Potem przyszła kolej na zwiedzanie nareszcie szeroko otwartej Republiki Czeskiej, jako najbliższego sąsiada o wielkiej skali atrakcji krajoznawczych i kulturowych (6 wycieczek). Po Czechach przyszła kolej na innych sąsiadów: Litwę, Saksonię, Łużycę, Słowację, Ukrainę Zachodnią, a potem całą Ukrainę, tzw. „republiki nadbałtyckie” (Litwę, Łotwę, Estonię + Helsinki, Rumunię (2 razy), Bułgarię, Węgry, Austrię (3 razy) i wreszcie odległą Norwegię z częścią Szwecji i Francję. Po 27 wycieczkach okazało się, że chętnie wrócimy na jakiś czas do kraju i efektem

XXIX wycieczka „Austria 2011”, w Alpach k. Eisenerz

Spotkania powycieczkowe to m.in. wspólne śpiewy, Michałowice 2003 r.

Zdobywcy najwyższego szczytu Płw. Bałkańskiego, XXIII wycieczka „Bułgaria 2005”

XXV Wycieczka „Norwegia 2007”, Geirangerfiord

XXVII Wycieczka „Rumunia — Mołdawia 2009”, na Przeł. Prislap

XXX Wycieczka „Polska Pn-Wsch 2012”, u zbiegu Niemna i Wilii w Kownie

tego były 3 udane wycieczki w tzw. nieznane tereny „Polski Wschodniej 2010”, „Polski Północno-Wschodniej 2012” i „Polski Środkowo-Wschodniej 2013”. Cieszyły się one co roku rosnącą frekwencją, aż do kompletu miejsc – lipiec 2013 r.

Wycieczki nasze są od początku tzn. od 1983 roku organizowane przez jeleniogórski PTSM, początkowo przy współpracy z jeleniogórskim Kuratorium Oświaty. Liga doszła do grona współorganizatorów pod koniec lat 90-tych wprowadzając oficjalnie do hasła wycieczki tematykę ekologiczną. Nie znaczy to wcale, że jej wcześniej nie było, bo program wszystkich wycieczek miał zawsze bogate i zróżnicowane treści krajoznawcze i przyrodnicze. Może o tym świadczyć choćby hasło II wycieczki 1984 r. „Szlakiem ciekawych rezerwatów i pomników przyrody Dolnego Śląska”, a także licznie odwiedzane miejsca ciekawe przyrodniczo podczas kolejnych wypraw m.in. Świętokrzyski PN (VII wycieczka 1989 r.), Rezerwat Barania Góra (VIII wycieczka 1990 r.), Roztoczański, Poleski i Białowiecki PN (XXVIII wycieczka 2010 r.) i wiele innych. Również za granicami kraju oglądano wiele osobliwości przyrodniczych, szczególnie w dwukrotnie odwiedzanej Rumunii i Mołdawii, Słowacji, Czechach, Bułgarii, Austrii i Norwegii.

W wycieczkach uczestniczyli m.in. członkowie i sympatycy Ligi. Do najczęściej korzystających z wycieczek należą: Danuta Bartosiewicz ze Świeradowa Zdroju (25 razy), Jerzy Rubach z Kamiennej Góry (22 razy), Ewa Bienias i Paweł Kasprzyk z Lubawki (po 21 razy), Romana Dobosz z Michałowic (11 razy), Renata i Marian Jabłoński z Sobieszowa (po 10 razy), Teresa Materny z Jeleniej Góry (9 razy), Czesław Szmelter z Bolesławca (9 razy), Maria Goraczewska z Jeleniej Góry (9 razy), Krzysztof Raczek z Piechowic (5 razy), Jadwiga Niedbalska z Michałowic (5 razy). Głównym projektodawcą 31 wycieczek był prezes ZO LOP Zdzisław Gasz (30 udziałów), a także ich organizatorem.

Wycieczki (od XVIII – 2000 r.) dorobiły się ciekawej tradycji tzw. spotkań powycieczkowych. Są one organizowane jako imprezy 1,5 dniowe z reguły w schroniskach.

f) Popularne wycieczki 1 dniowe LOP/PTSM.

Idea organizowania krótkich, tanich, łatwych i ogólnie dostępnych wycieczek z reguły autokarowo-piesznych dla członków i sympatyków obu organizacji pojawiła się ok. 2005 r. Jej niejako pierwowzorem były organizowane od wielu lat ½ dniowe wycieczki poprzedzające uroczyste podsumowanie sezonu turystycznego, a potem także ekologicznego. Miały one różną frekwencję, bo nie sprzyjała przede wszystkim pora roku – jesień z reguły listopadowa. Zostały one nadal utrzymane i są organizowane wspólnie przez zaprzyjaźnione Zarządy LOP i PTSM, ale postanowiono wprowadzić wycieczki w dogodniejszej porze roku, czyli późną wiosną – maj, ewentualnie początek czerwca i wczesną jesienią – wrzesień lub początek października. Pomysł „chwycić” i od tego czasu zrealizowaliśmy kilka naprawdę udanych wyjazdów cieszących się dużą frekwencją. Prowadzącymi byli zawsze członkowie obu Zarządów posiadający uprawnienia przewodnickie. Byli to do tej pory: Małgorzata Polańska, Krzysztof Raczek, Teresa Fierkowicz, Piotr Norko i Zdzisław Gasz.

W 2005 r. zrealizowano wycieczkę do zachodniej części Ziemi Kłodzkiej łącząc ją ze szkoleniem dla kierowników SSM.

W 2006 r. 20 maja odbyła się wycieczka do Liberca, podczas której zwiedzano Ogród Botaniczny i szczyt Ještěd, a w powrotnej drodze Frydlant.

10 V 2008 r. wycieczka dotarła do słynnego Arboretum w Wojsławicach k. Niemczy, zwiedzając po drodze klasztor w Broumovie, Muzeum Górnicztwa w Nowej Rudzie, a w drodze powrotnej Kościół Pokoju w Świdnicy. W tym samym roku 6 IX wycieczkowicze zobaczyli słynny Park Dinozaurów w Kleinwelce, a potem park i pałac w Bad Muskau. Trasa okazała się nieco za długa, ale liczne na wycieczce dzieci były zachwycone Kleinwelką.

Już 1 V 2009 r. uczestnicy wycieczki dotarli kolejny raz do Wojsławickiego Arboretum, które tak się poprzednio podobało. Po drodze zwiedzono drugi z Kościołów Pokoju w Jaworze, a w drodze powrotnej jeden z sowiogórskich obiektów tzw. „Kompleksu Riese” – podziemne miasto w Rzeszce k. Walimia i zabytkowe Chełmsko Śląskie. Wycieczka była

Zamek Frydlant – popularna wycieczka, 14 IX 2013 r.

Arboretum Wojławice, popularna wycieczka 10 V 2008 r.

Trójęstyk granic w Porajowie, popularna wycieczka 12 IX 2009 r.

udana, problem tylko stanowił kierowca autokaru z Wojcieszyc. Po raz drugi w tym roku wycieczkę zorganizowano 12 IX. Wycieczkowicze zwiedzili Cmentarz II Armii WP w Zgorzelcu, Starówkę w Górlitz, klasztor w Marienthalu i położony w Górach Łużyckich renomowany kurort Oybin.

W 2010 r. zorganizowano dwie wycieczki:

- 24 IV do zamku Kuks, popularnego ogrodu zoologicznego „Safari” w Dvur Kralove i Trutnowa.

- 11 IX do Parku Dinozaurów w Kleinwelce i do zabytkowego Bautzen.

W 2011 r. odbyły się trzy wycieczki do:

- 7 V do Muzeum Motoryzacji w Mlada Boleslav i pałacu z ogrodem w Sychrovie.

- 2/3 IX do zachodniej części Ziemi Kłodzkiej (Polanica Zdrój, Lewin Kłodzki, Duszniki Zdrój (Muzeum Papiernictwa) – Jurków (Ogród Japoński) – Kudowa Zdrój – Karłów (Szczeliniec w G. Stołowych) – Wambierzyce (bazylika, ruchoma szopka).

- 1 X do Drezna (zwiedzanie wszystkich znanych osobliwości). Bardzo wysoka frekwencja.

W 2012 r. odbyła się wycieczka do:

- 12 V ph. „Szlakiem wygasłych wulkanów na terenie Pogórza Kaczawskiego”, w czasie której zwiedzono Muzeum Martyrologii w Gross Rosen i Rezerwat Chałny z Wąwozem Myśliborskim oraz Ośrodkiem Ekologii w Myśliborzu oraz do Kutnej Hory (6 X).

W 2013 r. zrealizowano dwie wycieczki:

- 18 V do Ogrodu Dendrologicznego w Wojśławicach oraz do tajnej kwatery Hitlera w Kamiennej Górze. Po drodze oglądano krajobrazy Gór Sowich.

- 14 IX do Frydlantu, Jablonne v Podještědí, Bogatyni, Porajowa i Liberca.

Do 2010 r. wszystkie wycieczki zaprojektował i prowadził Zdzisław Gasz, także 1 ½ dniową do Ziemi Kłodzkiej. Teresa Fierkowicz zaplanowała i prowadziła wycieczkę do Drezna, Małgorzata Polańska do Kutnej Hory, Krzysztof Raczek do Sychrova, a Piotr Norko do Wojśławic i na Pogórze Kaczawskie. Organizacją wycieczek zajmowało się wspólnie Biuro LOP/PTSM, wszyscy prowadzący wycieczki to wykwalifikowani przewodnicy sudeccy i działacze LOP oraz zaprzyjaźnionego PTSM.

g) Coroczne podsumowania sezonu turystycznego i ekologicznego.

Oddział jeleniogórski PTSM wprowadził tradycję wspólnych, corocznych spotkań podsumowujących dany rok już w 1977 r. Odbywały się one początkowo jako kilkugodzinne spotkania popołudniowe, w którymś ze schronisk młodzieżowych województwa jeleniogórskiego. Zapraszano na nie wszystkich członków władz statutowych (traktowano spotkania jako rozszerzone, otwarte plenum), kierowników schronisk młodzieżowych stałych i większość kierowników schronisk młodzieżowych sezonowych. Byli też zapraszani działacze turystyczni ze szkół wyróżniający się w pracy z uczniami zarówno tej szarej, codziennej, jak i laureaci konkursów, rajdów itp. Nie mogło oczywiście zabraknąć oficjeli, którymi najczęściej bywali przedstawiciele jeleniogórskiego Kuratorium Oświaty, Urzędu Wojewódzkiego Wydziału Sportu i Turystyki. Podczas podsumowania ogłaszano wyniki konkursu Współzawodnictwa Schronisk Młodzieżowych i typowano do wyróżnień krajowych. Stopniowo formuła podsumowania ulegała poszerzeniu czasowemu. Dokładano od rana jakąś ciekawą wycieczkę ½ dniową, a po samej uroczystości popołudniowej przedłużano pobyt do następnego dnia, w którym to była organizowana konferencja dla kierowników schronisk młodzieżowych stałych (9-10 osób) i obsługi scentralizowanej schronisk. Zwykle pozostawała z nimi niekiedy dosyć liczna grupa

działaczy, w tym takich, którzy prezentowali filmy, slajdy z odbytych w danym roku imprez. Ten układ przestał funkcjonować po rozbiciu schronisk na powiaty, a jeszcze bardziej po likwidacji przez jeleniogórskie Starostwo Powiatowe Powiatowego Zespołu Schronisk Młodzieżowych.

Wróciliśmy więc do formuły 1-dniowej, ale wzbogaconej od 1996 r. w akcent ekologiczny. Dzisiejsze podsumowanie sezonu to nadal ½ dniowa wycieczka autokarowa (autokarowo-piesza), a w godzinach popołudniowych w wybranej miejscowości posiadającej ładną, dostatecznie dużą salę, odbywa się część oficjalna uroczystości, podczas której prezentują swoje dokonania roku prezesi Oddziałów PTSM w Zgorzelcu, Lubaniu, Jeleniej Górze, a ostatnio także w Bolesławcu i z przerwami w Kamiennej Górze. Od 2008 r., czyli od powołania Oddziałów LOP w Zgorzelcu z/s w Opolnie, Gryfowie Śląskim i Jeleniej Górze referują swoje dokonania prezesi, a uzupełnieniem jest sprawozdanie prezesa Zarządu Okręgu LOP. Podczas podsumowania na miejscu, oficjalnie wręczane są wyróżnienia i odznaczenia obu organizacji. Dokonuje się tego w zasadzie raz w roku. Uroczystości kończy ogłoszenie wyników Konkursu Współzawodnictwa Schronisk Młodzieżowych.

Końcowym akcentem dnia są odwiedziny w którymś ze schronisk młodzieżowych połączone z drobnym poczęstunkiem.

A oto wykaz podsumowań sezonu odkąd stały się one także podsumowaniami ekologicznymi:

- a) 29 XI 1996 r. – zwiedzanie Görlitz. Podsumowanie w SSM „Wojtek” w Szklarskiej Porębie.
- b) 21 XI 1997 r. – Cmentarz Komunalny Jelenia Góra i Piechowice (hołd pamięci) – Görlitz – SSM „Łużyce” w Łagowie – SSM „Halny” w Kamieniu.
- c) 20 XI 1988 r. Jelenia Góra – SSM „Halny”(odśloniecie tablicy XXX) – Zamek Czocha – Michałowice (SSM, „Teatr Nasz”).
- d) 19 XI 1999 r. – Jelenia Góra – Broumov – Schronisko Hřezda – Lubawka – Kostrzyca (SP) – SSM „Skalnik” w Bukowcu,
- e) 17 XI 2000 r. – Jelenia Góra – Liberec (Babylon) – Gryfów Śląski (Cmentarz – hołd pamięci) – Lubomierz (ratusz) – SSM Maciejowice,
- f) 16 XI 201 r. – Jelenia Góra – Janske Lazne – Trutnov – Lubawka (MOK) – Jarkowice SSM,
- g) 22 XI 2002 r. – Jelenia Góra – Görlitz – Marienthal – Jonsdorf – Porajów (ZSPiG) – SSM „Łużyce” w Łagowie,
- h) 21 XI 2003 r. – Jelenia Góra – Penčín – Tanvald – Jelenia Góra – Wleń (ZS i SSM).
- i) 19 XI 2004 r. – Jelenia Góra – Harrachov – Liberec (Ogród Botaniczny) – Zawidów – Lubań (Starostwo Powiatowe) – SSM „Wojtek”,
- j) 18 XI 2005 r. – Jelenia Góra – Vrchlabi (Muzeum KPN) – Karpacz (SSM i LO) – XXX lecie PTSM, k) 17 XI 2006 r. – Jelenia Góra – Harrachov (Huta) – Jablonec n. N. – Zamek Grabšteín – ZSPiG Porajów – SSM „Halny”.
- l) 16 XI 2007 r. – Jelenia Góra – Frydlandt – Zamek Lemberk – Jablonne v Podještědí – Hradec n. N. – Wleń (Pałac) – Lwówek Śl.)Starostwo Powiatowe) – SSM „Łupki”
- ł) 14 XI 2008 r. – Jelenia Góra – Jaskinia Bożkowska – Turnov – SSM „Wojtek” – Piechowice (POK) – Michałowice SSM i DW,
- m) 20 XI 2009 r. – Jelenia Góra – Liberec (Ogród Botaniczny) – Hradec n. N. – Marienthal – Görlitz – Zgorzelec (ZSZ) – SSM „Wojtek”,
- n) 19 XI 2010 r. – Jelenia Góra – Sulików – Działoszyn (Izba Regionalna i Kościół) – Porajów – Bogatynia – Frydant – Mitków (Dom Kultury),

- o) 19 XI 2011 r. – Jelenia Góra – Łazne Liberda – Hejnie – Bogatynia (Elektrownia) – Szklarska Poręba (KCEE i Chata Izerska),
- p) 17 XI 2012 r. – Jelenia Góra – Lubań – Henryków Lub. – Zamek Kliczków – Lwówek (Ratusz) – Lubomierz – SSM „Maciejówka”,
- r) 23 XI 2013 r. – Jelenia Góra – Piechowice, Krobica, Jindřichovice – SSM „Halny”.

Ze względu na uroczyste obchody rocznicy LOP, które odbędą się w grudniu tego roczny wyjazd będzie dotyczył tylko podsumowania sezonu turystycznego.

Uwaga – Podkreślono miejsca uroczystości.

Podsumowania sezonu są każdorazowo przygotowane przez Biuro PTSM/LOP, a największy wkład pracy to przygotowanie w miesiącu wrześnieu wniosków o odznaczenia do Zarządów Głównych obu organizacji i ewentualnie innych sponsorów. Na pozytywne podkreślenie zasługuje datujący się od kilkunastu już lat fakt dużego doceniania tej uroczystości przez większość samorządów lokalnych. Takim przykładem mogą być władze samorządowe Lubawki, Lubomierza (już dwa razy), Podgórzyna, a także władze powiatowe Lwówka Śląskiego, Lubania i Zgorzelca. Doskonale spisały się również szkoły – gospodarze uroczystości – Zespół Szkoły Podstawowej i Gimnazjum Porajowie (dwa razy), ZSZ im. Bohaterów II Armii WP w Zgorzelcu, Zespół szkół we Wleniu, ZSMS i LO w Karpaczu, a także szkoły zwiedzane w czasie naszych wycieczek (ZS w Działoszynie).

Prekursorami opisanych corocznych spotkań realizowanych przy ścisłej współpracy LOP i PTSM były kursokonferencje, sejmiki młodzieżowe, wycieczki przyrodnicze i innego rodzaju spotkania organizowane przez jeleniogórskie LOP od 1991 r. poczynając. Można o nich znaleźć częste, co prawda lakoniczne wzmianki w Kalendarium ważniejszych wydarzeń zamieszczonym w wydanej w 2003 r. pozycji „Dziejów Jeleniogórskiej Ligi Ochrony Przyrody (pod red. Zdzisława Gasza)”. Była to w niektórych latach działalność bardzo bogata, zróżnicowana w formie i treści, dobrze świadcząca o prężności jeleniogórskiej LOP. Było może trochę łatwiej niż obecnie, bo np Biuro LOP miało 2” etatową obsługę, o niektóre środki łatwiej było niegdyś zabiegać (Liga miała status organizacji wyższej użyteczności publicznej), ale wtedy potrzebny był zapał i umiejętności działaczy. Należeli do nich niewątpliwie: wieloletni prezes Józef Dobiecki, wspierający go swoją działalnością Adam Pauli, etatowy sekretarz, ale przede wszystkim oddany działacz Daniela Bochyńska, dr Bernard Konca przez kilka lat pełniący funkcję prezesa Zarządu Wojewódzkiego i wielu działaczy terenowych, bo przecież istniały aktywne Oddziały LOP m.in. w Zgorzelcu (Kazimierz Popielarz), Lubaniu (Maria Wojtania, Zinta Wilums, Ludwik Anioł), Bolesławcu (Leon Piątkowski), Kamiennej Górze (Danuta Długopolska), Lwówku Śląskim (Zofia Zawadzka, Wojciech Juskowiak) oraz w Jeleniej Górze (dr Alfred Borkowski, dr Bernard Konca, Ewa Mickiewicz, Regina Zajac, Romana Dobosz). Wśród nauczycieli – dyrektorów szkół dużą aktywnością wykazał się m.in. Leszek Albański ze Szklarskiej Poręby organizator udanych sesji narciarskich.

h) Zimowe Złoty Pieszo-Narciarskie.

W Kalendarium zamieszczonym w wydawnictwie „Turystyka szkolna i szkolne schroniska młodzieżowe regionu jeleniogórskiego w 30-lecie 1975-2005” zapisano: „25-26 II odbył się I Wojewódzki Złoty PTSM z zakończeniem w SSM „Dolomit” (Rędziny – dod. autora) zorganizowany jako impreza pieszo-narciarska. Śniegu niestety zabrakło, ale 10 startujących drużyn chwaliło imprezę. Komandorem i inicjatorem Złotu był Zdzisław Gasz.” Wybór miejsca zakończenia w Rędzinach opierał się na założeniu, że miejscowość ta położona powyżej 700 m n.p.m. ma obiektywnie najlepsze warunki do rozwoju spor-

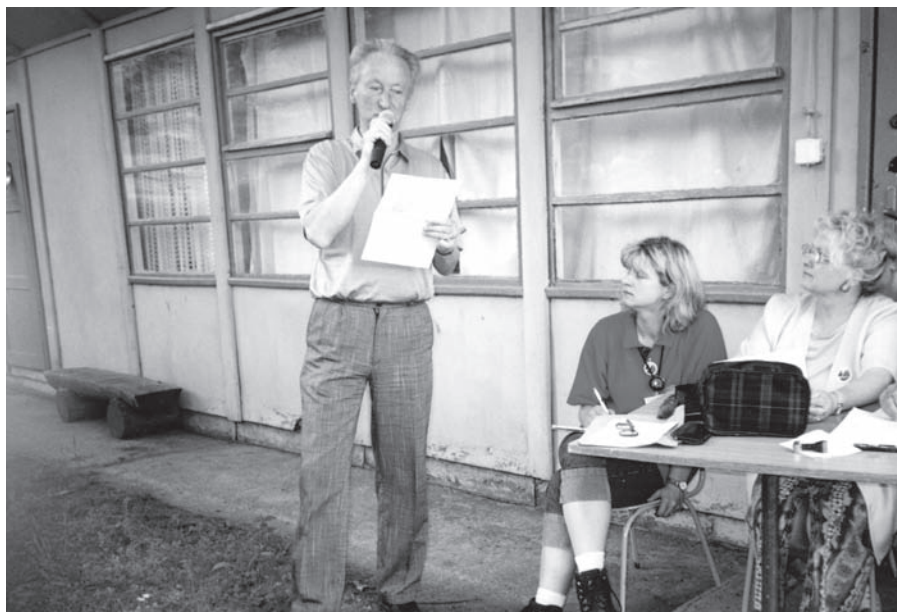
XIX Złot 2008, na mecie w SSM „Liczyrzepa” w Karpaczu

XXIV Złot „Karpacz 2013”, zwycięski zespół z I LO Jelenia Góra

VIII Rajd „Piechotka 92”, na mecie w Michałowicach

XIX „Piechotka 2003”, konkurs na mecie w Michałowicach

tów zimowych, co zostało potwierdzone uruchomieniem w schronisku w lutym 1990 r. wypożyczalni sprzętu zimowego (narty biegowe i zjazdowe, sanki) – dop. autora.

Obiektywne warunki były, zabrakło nieco tych subiektywnych, bo schronisko słabo administrowane traciło swoją rangę i 31 X 1994 r. zostało przekształcone w obiekt półstały (stałe umeblowany, ale okresowo czynny). Mimo to Złoty z zakończeniem w Rędzinach nadal odbywały się osiągając niekiedy frekwencję do 170 osób, co w warunkach zimowych, a zimy się jednak zdarzały i to nieliczne, oznaczało dużo. Od V edycji Złot zmienił nazwę z „Rędziny” na bardziej uniwersalny „Rudawy”, a od VIII edycji wyprowadził się z Rędzin do Miskowic, gdzie zrealizowano kolejne Złoty. Tutaj też odbył się 22 II 1998 r. X Jubileuszowy Złot z rekordową obsadą 176 uczestników. Wtedy to ustalono, że organizację kolejnych Złotów przejmuje niedawno utworzony Oddział PTSM w Kamiennej Górze kierowany przez Jerzego Rubacha.

Kamienna Góra organizowała kolejne Złoty, ale z coraz większymi trudnościami. Niezbyt fortunne okazało się przeniesienie przez prezesa J. Rubacha lokalizacji zakończenia do bardziej odległych od gór Ciechanowic, którą to zresztą szkołę zlikwidowano. Co dalej – pisze się znowu w cytowanym poprzednio Kalendarium pod datą 2005 r.: „Niegdyś Złot ten skupiał nawet do 180 osób, a w tym roku zgłosiło się ich zaledwie 26. Mowa o XVI Zlocie Pieszko-Narciarskim „Rudawy”, który 95-6 III w tym roku dotarł nie w Rudawy, ale do „Liczyrzepy” (w Karpaczu – dop. autora). Faktem, że tegoroczna zima była bogata w opady śniegowe, ale czy tylko one były powodem słabej frekwencji? Organizatorem był ZO (PTSM – dop. autora) w Kamiennej Górze, a wspierał go nasz Oddział.”

Złot zaczął całkowicie podupadać i w tej sytuacji Oddział jeleniogórski przejął od Kamiennej Góry jego organizację próbując ożywić imprezę. Do organizacji włączył się Zarząd Okręgu LOP i od tej pory obie organizacje z mniejszym, czy większym rezultatem próbują utrzymać imprezę przy życiu. Zmieniono całkowicie regulamin Złotu dając dużą swobodę wyboru trasy dojściowej opiekunom zespołów (muszą tylko uzgodnić i powiadomić o kierunku marszruty). Metę wyznaczono w SSM „Liczyrzepa” w Karpaczu. Utrzymano tradycyjne, chociaż już teraz dobrowolne konkursy – turniej warcabowy, konkurs krajoznawczy o Karpaczu i okolicach oraz program ogniskowy ph. „Baw się razem z nami”. Liczebność zgłoszeń ograniczono do pojemności schroniska, czyli do 50 osób. Dotrwaliśmy do 2013 r. do XXIV edycji w większości notując sukcesy. Obie organizacje pozyskują z różnych z reguły prywatnych źródeł środki na finansowanie drobnych nagród, wielką pomocą jest też dla nas postawa dyrektora SSM „Liczyrzepy” pani Małgorzaty Bugajny. Przy organizacji Złotu pracują najczęściej Krzysztof Raczek, Paweł Kasprzyk, komandor Złotu Zdzisław Gasz. Najbardziej pewni uczestnicy Złotu wywodzą się spod opieki Ewy Parfinowicz z jeleniogórskiego I LO, która to na każdy Złot przygotowadza dwie dobrze przygotowane drużyny (Gimnazjum i Liceum), a co godne podkreślenia, czyni to od blisko 20 lat. Gimnazjum Lubawce też odnosiło sukcesy (Paweł Kasprzyk), ale ostatnio przeżywa trudności i zastąpiło je godnie Gimnazjum z Chełmska Śląskiego (Elżbieta Matyszczyk).

i) Piechowicki Rajd Działwy Szkolnej „Piechotka”

Cytowane już w poprzednim podrozdziale „Zimowe Złoty...” Kalendarium podaje przy dacie 1985 r. „Kolo Międzyszkolne PTSM w Piechowicach wspólnie z władzami oświatowymi zorganizowało pierwszą w województwie (jeleniogórskim – dop. autora) imprezę dla młodszych dzieci pod nazwą Rajd Działwy Szkolnej „Piechotka” istniejący do dziś.”

Znacznie więcej, bo całe 96 stron, znajdziemy na temat tego Rajdu w wydawnictwie pt. „Srebrny Jubileusz Rajdu Piechotka 1985-2009” wydanym w roku 2009 autorstwa

Zdzisław Gasza. Dowiadujemy się z niego, że imiennie odpowiedzialnymi za powstanie Rajdu byli – inspektor oświaty Marian Jabłoński i jego zastępca Eulalia Koguciuk, a pomysłem natchnął ich ówczesny starszy wizytator turystyki i krajoznawstwa w Jeleniogórskim Kuratorium Oświaty Zdzisław Gasz. Od tego czasu Rajd przetrwał chwile dobre i złe i w roku 2013 obchodzi swoją XXIX edycję. Stał się autentycznie społecznie organizowaną imprezą, której szefowie wiodący się zmieniali, ale zasadniczy trzon działaczy – organizatorów rekrutujących się w większości z mieszkańców Piechowic pozostał ten sam. Zmieniały się miejsca zakończenia. Najpierw była to urokliwa polana leśna na peryferiach Michałowic, potem przez wiele lat sympatyczne schronisko Młodzieżowe „Złoty Widok” w tychże samych Michałowicach i wreszcie w ostatnich dwóch latach najmniej turystycznie atrakcyjne boisko szkolne Szkoły Nr 1 w Piechowicach. Jeden raz miejscem zakończenia była SP w Jagniątkowie upamiętnione ulewnym deszczem.

Głównym organizatorem „Piechotki” byli najpierw Inspektor Oświaty i Wychowania w Piechowicach (do 1990 r.), a od 1991 r. do dziś Szkoła Podstawowa Nr 1 w Piechowicach. Komandorzy Rajdu się zmieniali, a byli to m.in. Eulalia Koguciuk, Bogusława Gabrych, Zofia Grabias-Baranowska (12 razy), Henryk Kozak, Marzena Sasiada. Niezmienny jest natomiast główny kwaterymistrz Rajdu – Wiesław Polański (100% udział), a niewiele gorszy rezultat zanotował kierownik trasy Krzysztof Walusiak i Zdzisław Gasz.

Związki Ligi z Rajdem sięgają ideowo prawie jego początków, bo problematyka ochrony roślin i zwierząt, znawstwa zagadnień przyrodniczych występowała w regulaminach niemal od samego początku. Na trasach przemarszu dzieci młodsze z kl. I-III zawsze miały zadawane pytania z zakresu rozpoznawania roślin, a starsi z kl. IV-VI odpowiadali podczas wieczornych konkursów na pytania m.in. z zakresu znajomości przyrody.

Tematyki przyrodniczej dotyczyły prawie wszystkie dotychczasowe konkursy drużynowe kl. II-III, których zadaniem było przedstawienie inscenizacji na określony temat. I tutaj prawie zawsze dominowała tematyka leśno-przyrodnicza, czy ekologiczna. W XXIX Rajdzie 2013 r. zapisano, że na mecie każda drużyna prezentuje inscenizację związaną z segregowaniem śmieci. Przedszkolaki prezentują konkursy artystyczne o tematyce leśnej. Ponadto wprowadzono po raz pierwszy konkurs wiedzy o roślinach i zwierzętach żyjących w Nadleśnictwie Szklarska Poręba. Na tym jednym przykładzie widać, że tematyka przyrodnicza podczas „Piechotki” należy do ważnych i decydujących o końcowej punktacji rajdowej.

Organizacyjnie i formalnie włączyła się Liga do organizacji Rajdu przyjmując pod koniec lat dziewięćdziesiątych wspólnie z ZO PTSM honorowy patronat nad Rajdem. Od kilku lat w końcowym konkursie klas starszych rozgrywanym na mecie Rajdu obok pytań o Piechowicach, PTSM i schroniskach młodzieżowych pojawiły się pytania o Li-dze Ochrony Przyrody. Konkurs ten jest nagradzany indywidualnie poza regulaminową punktacją. Pytania opracowuje i konkurs przeprowadza corocznie prezes ZO LOP Zdzisław Gasz dobierając do składu Jury oceniającego kilku znawców problematyki krajoznawczej i przyrodniczej.

Wkład osobowy Ligi w organizację „Piechotki” jest od lat znaczący. Są to zarówno członkowie Ligi, jak i liczni jej sympatycy. W gronie osób wyróżnionych z okazji jubileuszu 25-lecia Rajdu znajdujemy Jadwigę Niedbalską, Małgorzatę Borowską, Romanę Dobosz – wyróżnienia brązowe, wśród wyróżnień srebrnych znaleźli się Krzysztof Raczek, Zofia Trajnowicz, a wśród złotych Leonarda Kurpiewska, Zdzisław Gasz i Krzysztof Walusiak. Dodajmy, że we wspomnianym 25-leciu Rajd w 2009 r. ZO LOP znalazł się na liście sponsorów, a prezes ZO LOP jako inicjator, 25-krotny współorganizator „Piechotki” otrzymał nagrodę specjalną – statuetkę ufundowaną przez jednego z honorowych patronów Jubileuszu – ks. kanonika dziekana Bogusława Sawaryna ze Szklarskiej Poręby.

ROZDZIAŁ VII

NASI PARTNERZY

A. WSPÓLNE DZIEŁO LOP I PTSM

Rzadko chyba w Polsce zdarza się tak długotrwała i efektywna współpraca między dwoma organizacjami nieraz statutowo od siebie dosyć różnymi. W Jeleniogórskim jest ona faktem niezaprzeczalnym, a w dodatku wykazującą tendencję wzrostową. Wspólnym mianownikiem działania obu organizacji jest ich działalność w środowisku młodzieży szkolnej, dla dobra tej młodzieży, dla dobra i ochrony walorów przyrodniczych naszego kraju. Niebagatelną rolę odgrywa również fakt, że inicjują tę współpracę, ożywiają ją i wreszcie systematycznie wcielają w życie najbardziej aktywni działacze obu organizacji (często stanowią czołówkę aktywu w PTSM i LOP).

Początki współpracy LOP i PTSM datują się na rok 1977, kiedy to koordynatorem współpracy ówczesnego Zarządu Wojewódzkiego LOP w Jeleniej Górze z Kuratorium Oświaty i Wychowania w Jeleniej Górze został st. wizytator turystyki, krajoznawstwa i geografii **Zdzisław Gasz** pełniący również przez 20 lat funkcję sekretarza Zarządu Oddziału Wojewódzkiego Polskiego Towarzystwa Schronisk Młodzieżowych w Jeleniej Górze. W tamtych czasach sekretarze organizacji pełnili faktycznie rolę kierujących nimi, bo prezesami wybierano często ludzi z tzw. „klucza partyjnego” lub urzędowego, którzy mieli reprezentować organizację, ewentualnie pomagać im w utrzymaniu się na powierzchni życia społeczno – politycznego. W Lidze zastałem ludzi chętnych do współdziałania i dlatego szybko ustaliliśmy kierunki wspólnych przedsięwzięć. Sekretarzem ZW LOP była **Daniela Bochyńska** z Piechowic – oddany i pełen zapału działacz i dobry administrator. Także prezes ZW LOP mgr inż. **Józef Dobiecki** sprzyjał pogłębianiu współpracy. Podobne stanowisko zajął Zarząd PTSM.

Pierwszym konkretnym i do dziś trwającym efektem wspólnego działania było zorganizowanie trasy specjalnej ochrony przyrody na IV Jeleniogórskim Rajdzie Młodzieży Szkolnej „Sobieszków 78”. Rajd ten organizowany przez Kuratorium Oświaty i ZOW PTSM w Jeleniej Górze jako impreza wzorcowa dla turystyki szkolnej województwa jeleniogórskiego cieszył się już wtedy dużą popularnością i wejście Ligi do jego współorganizacji miało pozytywny oddźwięk społeczny. Od 1978 r. do dziś przez blisko 36 lat trasa specjalna jest realizowana i cieszy się niestabnącą popularnością. Wśród kierujących trasą wyróżnia się wieloletnim udziałem – 19 razy – znany działacz obu organizacji – **Piotr Norko** ze Świerawy, a w kadrze pomocniczej **Aldona Hormańska** z Lubawki (11 udziałów). Niektóre czołowe szkoły w punktacji generalnej 30 – lecia Rajdu wykazały duże zainteresowanie właśnie udziałem swoich reprezentantów na tej trasie. Przykładem mogą być obie piechowickie podstawówki – SP1 i SP2, które w punktacji 30-tu Rajdów zajęły I i II miejsca, a w ocenie udziału na trasach ochrony przyrody zajęły I i II miejsca tyle, że w odwrotnej kolejności.

Wspólnym dziełem obu organizacji jest niezwykle pożyteczna akcja „Czyste Góry” towarzysząca od początku lat dziewięćdziesiątych Jeleniogórskim Rajdom Młodzieży Szkolnej. Początkowo brały w niej udział wybrane trasy rajdowe (35-50 uczestników), od 1997 r. do dziś sprzątają w wybrany dzień rajdowy – zwykle jest to sobota – wszyscy

uczestnicy Rajdu, czyli 300 do 400 osób. Sprzątane są wybrane odcinki tras – szlaków turystycznych – najczęściej na terenie Karkonoskiego Parku Narodowego, obu jeleniogórskich Parków Krajobrazowych, niekiedy także w okolicach schronisk młodzieżowych. Pomaga organizacyjnie dyrekcja KPN a wspiera finansowo całą akcję Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej Oddział w Jeleniej Górze fundując najlepszym nagrody rzeczowe.

Przykładem 20-letniej współpracy mogą być wakacyjne obozy młodych przyrodników organizowane w latach 1985-2004 na różnych terenach Polski zawsze w oparciu o bazę noclegową szkolnych schronisk młodzieżowych. Uczestnikami obozów byli uczniowie szkół średnich z naboem województwa jeleniogórskiego wyróżniający się zainteresowaniami biologicznymi względnie ekologicznymi, aktywnie działający w SK LOP lub w kole przedmiotowym. Obozy były zawsze prowadzone przez kwalifikowanych turystów a jednocześnie zamiłowanych przyrodników. Rekordzistami okazało się małżeństwo **Anna i Piotr Norkowie** ze Świerzawy, którzy prowadzili obozy przez 14 lat. PTSM zawsze przygotowywał przebieg trasy wraz z rezerwacją wstępną noclegów.

Niestety ogólnie odczuwalny spadek zainteresowania obozami wędrownymi i związane z tym trudności z naborem uczestników doprowadziły do zaniechania całej akcji w 2005 r. Byliśmy jedynym w Polsce organizatorem tego typu obozów wędrownych o charakterze przyrodniczym.

Od początku lat dziewięćdziesiątych działacze PTSM coraz aktywniej włączali się do organizacji różnego rodzaju konkursów organizowanych przez Ligę dla młodzieży szkolnej. W tamtych latach PTSM dysponował w porównaniu z LOP znacznie szerszą kadrą działaczy, którzy chętnie włączali się do pomocy. I tak do najstarszego z LOP-owskich konkursów – Olimpiady Wiedzy Ekologicznej (dla szkół średnich) przystąpiono wspólnie już w 1990 r. Początkowo udział ograniczał się do udziału głównego organizatora **Z. Gasza** (jednocześnie prezesa ZW LOP), od 1997 r. zasilają organizatorów kolejni turyści – **Krzysztof Raczek** z Piechowic, **Maria Goraczewska** z Jeleniej Góry a potem dalsi – **Renata Horbacz**, **Romana Dobosz** i **Irena Sokołowska**. Część z tych osób odgrywała do końca naszej organizacji Olimpiady tzn. do 2005 pierwszoplanową rolę (I. Sokołowska, R. Dobosz, Z. Gasz).

W 1994 r. wystartował I Wojewódzki Konkurs Biologiczno-Ekologiczny Szkół Podstawowych ph. „Ochrona przyrody w Polsce” – do dziś zrealizowano XX edycji (od XI tylko dla gimnazjów) i przez cały czas PTSM należy do liczących się współorganizatorów. Wszystkie finały (z wyjątkiem II edycji) odbyły się w oparciu o bazę naszych SSM. Do VI Konkursu było to SSM „Halny” w Kamieniu, potem była to „Liczyrzepa” w Karpaczu (VII edycja) następnie „Złoty Widok” w Michałowicach (VIII-XVII Konkurs), Łupki k. Wlenia (XVIII i XIX), Staniszków (XX). Wśród czołowych działaczy są zarówno działacze LOP (**Piotr Norko**, **Jadwiga Gondek**, **Romana Dobosz**, **Irena Sokołowska**) jak i PTSM w tym kierujący wszystkimi Konkursami **Zdzisław Gasz**.

Od 2004 r. rozpoczął się Regionalny Konkurs Przyrodniczo-Ekologiczny Szkół Podstawowych ph. „Ochrona przyrody w Polsce”. Powstał on po modyfikacji regulaminu wyżej opisanego konkursu. Cieszy się on dużym powodzeniem – ok. 1200-1300 uczestników w I etapie szkolnym – a zasady organizacyjne i zabezpieczenie kadrowe bierze od swojego starszego „brata”. Finały odbywały się z reguły z noclegami w SSM „Złoty Widok” w Michałowicach (8 razy na 10 edycji) a także w SSM „Liczyrzepa” w Karpaczu i w Ośrodku Sportu i Rekreacji w Bogatyni. Gdy finał odbywał się w Michałowicach część ustna odbywała się zawsze w gościnniej sali DW „Zielone Wzgórze” u p.p. Agnieszki i Ireny Marciniak. Do czołowych organizatorów można zaliczyć **Irenę Sokołowską**, **Romanę Dobosz**, **Wenatę Stawicką-Czerską**, **Zdzisława Gasza**, **Bożenę**

Śliwę, Jadwigę Niedbalską, Marka Łabędzia, Mariolę Kotowicz, Jerzego Rubacha i Antoniego Olszewskiego.

Najnowsze „dziecko konkursowe” Ligi – I Regionalny Konkurs Przyrodniczo-Krajoznawczy Klas Zintegrowanych (kl. II-III SP) ph. „Bądźmy przyjaciółmi przyrody” zakończony 6 V 2005 r. w Świeradowie Zdroju to też efekt współpracy PTSM z LOP. Inicjatorami Konkursu byli **Wenata Stawicka-Czerska i Zdzisław Gasz** a do organizacji włączyły się: **Danuta Bartosiewicz, Irena Sokołowska i Romana Dobosz**. Konkurs ten przyjęty został pozytywnie przez szkoły o czym świadczy jego żywotność – w 2013 r. odbyła się IX edycja i duża ilość uczestników dochodząca do 900 uczniów. Spełnił on też ważną rolę nowatorską w stosunku do dwóch poprzednich dając ciekawy wzór rozgrywania finału ustnego a także wprowadzając zwyczaj organizowania 1 ½ dniowych finałów połączonych z interesującą wycieczką przyrodniczo-krajoznawczą (już kilkakrotnie na pograniczne tereny Czech i Niemiec). Wzorem tego Konkursu wprowadzono też modyfikację formy testów finałowych. Do czołowych organizatorów Konkursu można zaliczyć oprócz wymienionych inicjatorów także **Agnieszke Puchalską, Agnieszke Zwierzańską, Barbarę Łankowską, Małgorzatę Przekaz-Goćko i Sabinę Tabakę**.

Od 2003 r. ZO LOP przyłączył się do organizacji Regionalnego Przeglądu Piosenki Turystycznej w Zgorzelcu organizowanego przez tamtejszy ZO PTSM przy współpracy z naszym Oddziałem. Tytuł Przeglądu wzbogacił się o dodatek „i Ekologicznej” i środki finansowe uzyskane od WFOŚ i GW w Jeleniej Górze. Konkurs zaliczył już 24 edycje w tym bardzo uroczyste obchodzone w 2009 r. 20-lecie. Wśród wyróżnionych wtedy „Złotymi statuetkami muzycznymi” znaleźli się m.in. **Wenata Stawicka-Czerska i Zdzisław Gasz** a srebrne i brązowe wyróżnienia otrzymali m.in. **Mariola Kotowicz, Elżbieta Bilska, Monika Misiewicz i Jan Owczarek**.

Od 1985 r. ZO (wtedy jeszcze ZW) LOP wraz z ZO PTSM patronują piechowickim Rajdom Działu Szkolnej „Piechotka”, które w 2013 r. zaliczyły swoją 29 edycję. Obie organizacje wspierają Rajd kadrowo (**Romana Dobosz, Zdzisław Gasz, Krzysztof Walusiak, Antoni Olszewski, ks. Kubek, Anastazja Rams, Anna i Grzegorz Walusiak**), niekiedy też finansowo.

Już blisko 10 lat trwa i rozwija się tradycja wspólnych zebrań Zarządów wzgl. Prezydów Zarządów obu organizacji. Początkowo były to zwykle przedsięwzięte zebrań integracyjne organizowane w schroniskach młodzieżowych, od paru lat są to w pełni robocze spotkania, bo coraz więcej mamy wspólnych działań a nasi działacze też coraz częściej angażują się w prace obu organizacji. Najlepszym tego przykładem może być bezprzykładna szeroka mobilizacja władz statutowych i sympatyków obu organizacji, jaka ruszyła w tworzeniu nowej siedziby jesienią 2012 r. w Piechowicach. Przepracowano wtedy setki godzin, ale efekt końcowy mówił sam za siebie.

Zarząd Okręgu LOP większość swoich spotkań odbywał w zaprzyjaźnionym schronisku michałowickim. Efektem tej stałej współpracy były m.in. metryczki opisujące drzewa w posesji, interesująca ekspozycja ekologiczna i fotograficzna „Uroki Karkonoszy”. Te ostatnie to rezultat ogłoszonego już kilkakrotnie przez ZO LOP konkursu na najciekawszą ekspozycję ekologiczną w jeleniogórskich SSM. Ostatnie 2 wygrały Michałowice. Od 2010 r., kiedy to właściciel schroniska Urząd Miasta Piechowice przekazał obiekt w prywatną dzierżawę sytuacja uległa radykalnej zmianie. Zebrania odbywają się od tej pory w innych obiektach (SSM Maciejowice i Karpacz, Starostwo Powiatowe, Bursa Nr 1 w Jeleniej Górze) a od jesieni 2012 r. w nowej siedzibie w Piechowicach.

Dodam jeszcze, że od kilku lat wycieczki szkoleniowe organizowane przez jeleniogórski PTSM odbywają się z udziałem działaczy LOP. Zrealizowano do tej pory 31 wycieczek i coraz częstszy jest w nich udział członków i działaczy LOP. Jeszcze bardziej

dotyczy to organizowanych od kilku lat popularnych wycieczek 1 dniowych, w których działacze, członkowie i sympatycy LOP stanowią znaczną część.

Wydaje mi się, że przykładów dobrego współdziałania obu organizacji przedstawiłem wystarczająco dużo, aby uzasadnić początkowe stwierdzenie o wspólnych działach PTSM i LOP, jako udanych i niewiele mających w Polsce podobnych. Służy to dobru partnerów a w sytuacji, kiedy ich kadra jest niemal w 100% kadram społeczną gwarantuje lepszą realizację zadań statutowych.

B. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

W dzisiejszym, obiegowym określeniu WFOŚiGW jest naszym strategicznym inwestorem, bo od szeregu lat zdecydowana większość naszych działań bez środków stamtąd płynących, nie byłaby możliwa. I za to, cała nasza organizacja jeleniogórska jest bardzo wdzięczna, bo wprawdzie dysponujemy szerokim aktywem społecznym, ale wielu działań nie da się przeprowadzić tylko działaniami społecznymi.

Współpraca z WFOŚiGW datuje się od 1993 r., czyli od czasu jego formalnego powstania i otrzymania samodzielności prawnej. Póki istniało województwo jeleniogórskie (do 31 XII 1998r) samodzielny Oddział WFOŚiGW działał w Jeleniej Górze i mieścił się przy Wydziale Ochrony Środowiska Urzędu Wojewódzkiego (przy ul. Morcinka). Po utworzeniu nowych, wielkich województw centrala przeniosła się do Wrocławia a w stolicach dawnych województw tj. w Jeleniej Górze, Legnicy i Wałbrzychu powstały podporządkowane jej oddziały. Od tej pory nasza współpraca odbywała się za pośrednictwem Oddziału w Jeleniej Górze, który jednak podstawowe decyzje musi uzgadniać z centralą wrocławską. Nieraz o tym mieliśmy okazję się przekonać, niekiedy rodziło to bardzo nerwowe napięcia dzięki niespodziewanym zmianom kryteriów udzielania nam wsparcia. To, że wychodziliśmy z nich mimo wszystko korzystnie, zawdzięczamy wielkiemu i serdecznemu poparciu jakie otrzymujemy ze strony władz Oddziału w Jeleniej Górze, a szczególnie jej szefowej p. Bogumiły Turzańskiej-Chrobak, a także bardzo wymagającej i skrupulatnej ale ostatecznie nam życzliwej specjalistki od spraw rozliczeń otrzymanych dotacji – p. Wiesławy Kapusty.

W czasie tych blisko 20 lat współpracy, Fundusz dofinansował różne nasze działania.

Oto kilka przykładów:

- 1996 r. otrzymaliśmy dotacje:
 - na XI Olimpiadę Wiedzy Ekologicznej (eliminacje wojewódzkie) – 4200 zł;
 - na III Wojewódzki Konkurs Biologiczno-Ekologiczny Szkół Podstawowych – 4000 zł;
 - na XII Obóz Wędrowny Młodych Przyrodników – 3000 zł;
- w 1997 r. do wymienionych pozycji doszła dotacja 1000 zł na akcję „Czyste Góry” odbywająca się podczas Jeleniogórskich Rajdów Młodzieży Szkolnej;
- w 2001 r. do tradycyjnych pozycji doszła nowa – 1000 zł – na nagrody dla schronisk młodzieżowych za przygotowanie najciekawszej ekspozycji przyrodniczej;
- w 2004 r. doszły nowe pozycje:
 - XV Regionalny Przegląd Piosenki Turystycznej i Ekologicznej – 2000 zł;
 - I Konkurs Przyrodniczo-Ekologiczny Szkół Podstawowych – 1000 zł;
- w 2005 r. dofinansowane już zostały 3 Konkursy Ekologiczne – Szkół Gimnazjal-

nych, Szkół Podstawowych i klas II-III Szkół Podstawowych, natomiast przestano dofinansowywać zlikwidowane Obozy Wędrowne dla Młodych Przyrodników;

- w 2007 r. oprócz tradycyjnych zadań pojawiło się po raz pierwszy dofinansowanie w kwocie 6000 zł XXI Ogólnopolskiego Kursu Nauczycieli – Przodowników Turystyki Górskiej „Beskidy Wschodnie 2007”;
- w 2008 r. kolejny raz dofinansowano XXII Ogólnopolski Kurs Nauczycieli – Przodowników Turystyki Górskiej „Góry Świętokrzyskie 2008”;
- w 2009 r. wystąpiono o dofinansowanie podobnego Kursu „Tatry 2009” – zostało załatwione odmownie, a sam kurs nie doszedł do skutku;
- w 2012 r. Fundusz dofinansował:
 - XXIII Przegląd Piosenki Turystycznej i Ekologicznej – 1500 zł;
 - XXXVIII Jeleniogórski Rajd Młodzieży Szkolnej „Stara Kamienica 2012” (trasa ochrony przyrody i akcja „Czyste Góry”) – 2300 zł;
 - 3 konkursy Ekologiczne (po 6400 zł każdy).
- Uzyskaliśmy również uznanie Funduszu dla działalności wydawniczej. Otrzymaliśmy dotacje na pozycje:
- „Z dziejów Jeleniogórskiej Ligi Ochrony Przyrody” pod red. Zdzisława Gasza, Jelenia Góra 2003.
- „Kronika 30 lat Jeleniogórskich Rajdów Młodzieży (1975-2004)” pod red. Zdzisława Gasza, Jelenia Góra 2004.
- „Edukacja ekologiczna w Szkolnym Schronisku Młodzieżowym. Złoty Widok w Michałowicach 1995-2005” pod red. Zdzisława Gasza, Jelenia Góra 2005.
- „Kronika 20 lat Wojewódzkich (Regionalnych) Przeglądów Piosenki Turystycznej i Ekologicznej (1990-2009)” pod red. Zdzisława Gasza, Jelenia Góra-Zgorzelec 2009.
- „Wspomnienia o... Profesorsze Ligenzie” pod red. Zdzisława Gasza, Jelenia Góra 2010;
- „Srebrny Jubileusz społecznej działalności Jeleniogórskiej Ligi Ochrony Przyrody w latach 1988-2013” pod red. Zdzisława Gasza, Jelenia Góra 2013;

Ten skrótowy z założenia przegląd przyznawanych dotacji podkreśla rangę wsparcia jakie Liga uzyskuje w swojej działalności dzięki istnieniu Funduszu i uznaniu, jakie w oczach kierujących nim osób zyskuje jeleniogórski LOP.

W oficjalnej statystyce opracowanej przez ZG LOP Okręg nasz znajduje się w pierwszej dziesiątce tych, którzy skutecznie pozyskują środki na swoją działalność z WFOŚiGW. Daleko nam jednak do przodującego Szczecina (ponad 400 tys. zł!).

C. Starostwo Powiatowe w Jeleniej Górze i inne organy samorządu terytorialnego

Współpraca z samorządami terytorialnymi miała zawsze dla Ligi duże, chociaż nie zawsze doceniane i realizowane znaczenie. W tej dziedzinie na pierwszy plan wybija się współpraca ze Starostwem Powiatowym w Jeleniej Górze. Możemy o niej mówić w aspekcie ostatnich kilku lat, kiedy to Liga miotana różnymi kaprysami losu musiała, co jakiś czas zmieniać swoją siedzibę nie mogąc nigdzie zagrząć miejsca na dłużej. Od

kiedy w 1993 r. pozbawieni jakichkolwiek źródeł finansowania ze strony Zarządu Głównego LOP musieliśmy opuścić zajmowaną przez wiele lat siedzibę w Sobieszowie przy ul. Reymonta 1, tułaliśmy się po różnych miejscach. Najpierw było to pomieszczenie udostępnione przez Wojewódzki Ośrodek Metodyczny w Jeleniej Górze przy ul. 1 Maja, potem okazał się on bardziej potrzebny komuś innemu i przenieśliśmy się do budynku zajmowanego przez Zarząd Jeleniogórskich Parków Krajobrazowych w Sobieszowie przy ul. Kamiennogórskiej 2. Parki skomasowane w jeden organizm dolnośląski zaplanowały remont budynku i nas na ten czas wykwaterowano nie zapewniając niestety powrotu po zakończeniu prac. Jedynym wyjściem okazało się połączenie z aktywnie działającym Oddziałem „Ziemi Jeleniogórskiej” Polskiego Towarzystwa Schronisk Młodzieżowych w Jeleniej Górze. PTSM dysponował niewielkim pomieszczeniem biurowym udostępnionym najpierw przez jeleniogórskie Kuratorium Oświaty przy ul. Piłsudskiego, a po reformie administracyjnej otrzymał lokum użyczone przez Starostwo Powiatowe w Jeleniej Górze przy ul. Kochanowskiego 10. Za zgodą władz Starostwa mogliśmy korzystać z siedziby PTSM a bezkonfliktowemu wykorzystaniu sprzyjała z pewnością nie tylko pewne ideowo jak i dogodne układy kadrowe w obu Zarządach. I tak na blisko 10 lat skończył się koszmar przeprowadzek, ubiegania się o łaskę tych, którzy nawet ze względów programowych winni nam służyć pomocą. Pozostały jednak nieodwracalne skutki kilku przeprowadzek – zaginęła część dokumentacji a i nieliczne zasoby meblowe też uległy dewastacji.

Kiedy w sierpniu 2012 roku reorganizujące się Starostwo Powiatowe wypowiedziało PTSM-owi dotychczasową siedzibę znaleźliśmy jednak z naszymi współpartnerami w miarę dogodne wyjście z sytuacji. Zaproponowano nam przeprowadzkę na zasadzie użyczenia do Warsztatów Szkolnych Zespołu Szkół Technicznych i Licealnych w Piechowicach – szkole podlegającej Starostwu. Wielkim nakładem sił społecznych działaczy i sympatyków obu organizacji dokonaliśmy przeprowadzki i urządzania nowej siedziby tworząc w niej nie tylko Biuro, ale korzystając z tego, że otrzymaliśmy jeszcze jedno pomieszczenie wielkości małej sali lekcyjnej urządziliśmy w nim Poradnię Krajoznawczo-Turystyczną i Ekologiczną oraz Izbę Tradycji Szkolnego Ruchu Krajoznawczo-Turystycznego i Ekologicznego regionu jeleniogórskiego, którą byliśmy zmuszeni przenieść z dotychczasowej siedziby w Szkolnym Schronisku Młodzieżowym „Wojtek” w Szklarskiej Porębie (sprywatyzowany obiekt nie potrzebował już Izby). Do nowej siedziby przenieśliśmy też zbiory archiwalne z kolejnego sprywatyzowanego Schroniska „Złoty Widok” w Michałowicach.

Nową siedzibę uroczyscie otwarto 10 X 2012 roku z udziałem obu Starostów i do tej pory ją wykorzystujemy płacąc dzięki życzliwości Starostwa tylko za telefony.

Starostwo Jeleniogórskie wykazuje również zainteresowanie naszymi najnowszymi działaniami m.in. udostępniając bezpłatnie sale na konferencje i zjazdy. Szczególnie życzliwy jest dla naszych poczynań Starosta Jacek Włodyga.

Od kilku lat notujemy na razie skromną, ale sympatyczną współpracę ze Starostwem Powiatowym w Lwówku Śląskim. Zaczęła się ona za kadencji Starosty Artura Zycha a kontynuuje ją jego następca Józef Stanisław Mrówka. Ostatnim przykładem życzliwości władz powiatu może być X Konkurs Przyrodniczo-Krajoznawczy kl. II-III SP, w którym znalazły się nagrody ufundowane przez Starostwo a sam Starosta uczestniczył w 2-godzinnych rozgrywkach finałowych w Szkolnym Schronisku Młodzieżowym w Łupkach i osobiście wręczał nagrody.

Z doraźnymi przykładami współdziałania ze Starostwami mieliśmy już dwukrotnie do czynienia podczas organizowanych przez nas uroczystości jubileuszowych 75-lecia

istnienia Ligi w Polsce w roku 2003 i 80-lecia w 2008 roku. Podczas drugich gościliśmy Starostów powiatów lubańskiego, lwóweckiego, jeleniogórskiego, złotoryjskiego i miasta Jeleniej Góry a wszyscy przywieźli ze sobą listy gratulacyjne i ciekawe nagrody książkowe dla wyróżniających się działaczy i sympatyków LOP na swoim terenie. Na tegoroczne obchody grudniowe 85-lecia do Szklarskiej Poręby też planujemy zaprosić starostów z terenu działania naszego Okręgu a także niektórych burmistrzów i wójtów tych jednostek administracyjnych, z którymi dobrze nam się układa współpraca przy różnych okazjach. Należą do nich m.in. burmistrzowie Wojcieszowa, Lubomierza, Bogatyni, Mirska, Piechowic oraz wójtowie Starej Kamienicy, Jeżowa Sudeckiego i Podgórzyna.

Problem współpracy z jednostkami administracji terenowej jest z pewnością nie w pełni realizowany, wykorzystywany w działalności naszego Okręgu i należy czynić kroki w kierunku dalszego rozwoju.

Partnerem do współpracy mógłby się okazać Związek Gmin Karkonoskich. Narazie jeszcze działań nie podjęliśmy, ale pierwsze symptomy obopólnej chęci już są i może być to współpraca ciekawa i owocna.

D. Nadleśnictwo i Koła łowieckie

W pierwszych dziesięcioleciach jeleniogórskiej Ligi kontakty z Nadleśnictwami należały można śmiało powiedzieć do głównych kierunków zainteresowania. Składało się na to kilka podstawowych przyczyn szczególnie kadrowych. Twórcami jeleniogórskiej – szeroko rozumianej terytorialnie Ligi – byli ludzie w zielonych mundurach czyli nadleśniczkowie, leśniczkowie, pracownicy Karkonoskiego Parku Narodowego i zawsze oni stanowili trzon Zarządu czego najlepszym dowodem był twórca jeleniogórskiej struktury i wieloletni prezes inż. Józef Dobiecki a także inż. Adam Pauli i wielu innych. Stopniowo w miarę naturalnego odchodzenia od działalności pionierów jeleniogórskiej Ligi coraz większego znaczenia zaczynała nabierać współpraca ze środowiskiem szkolnym chociaż i wcześniej ona istniała, ale nie była dominującą. Zaznaczyło się to także stopniowym wnikaniem w struktury zarządzania Ligi coraz większej ilości nauczycieli, wychowawców czy w ogóle ludzi związanych z oświatą. Ta sytuacja była o tyle korzystna dla Ligi, że oznaczała coraz większy rozrost organizacyjny bo szkoły szczególnie w pewnych okresach – głównie lata 70 i 80-te zapewniały szeroki a nawet masowy udział członkostwa. Było to zjawisko krajowe i dlatego Liga w pewnych okresach osiągnęła niemal astronomiczną ilość członków przede wszystkim młodzieży szkolnej przekraczając w skali kraju 1,5 mln. Problematyka szkolna zdominowała działalność Ligi i tak też się stało w Jeleniogórskim szczególnie od czasu kiedy to „stery rządów” przejęli ludzie bezpośrednio związani z oświatą i to uczynili na długie lata. Żyliśmy przede wszystkim tym co Liga mogła dać lub brać od młodzieży organizując liczne konkursy, obozy wędrowne, wycieczki, rajdy, przeglądy piosenki i in. zostawiając jakby na boku współpracę z tak ważnymi partnerami jakimi mogły być Lasy Państwowe i liczne koła łowieckie.

Od 2012 roku nastąpił jednak dosyć wyraźny zwrot w dotychczasowej strategii działania. Zaproponowaliśmy za pośrednictwem naszych działaczy terenowych współpracę Nadleśnictwu w Świeradowie Zdroju a dotyczyła ona współorganizacji VIII Regionalnego

Konkursu Przyrodniczo-Krajoznawczego Nauczania Zintegrowanego kl. II-III Szkół Podstawowych ph „Bądźmy przyjaciółmi przyrody”. Nadleśnictwo propozycję przyjęło wspomagając finansowo i organizacyjnie finał Konkursu najpierw w Świeradowie potem jego ścisły finał w Kamieniu k. Mirska.

Dobry początek był dla nas zachętą do podjęcia dalszych działań. O odbyliśmy (vice prezes Józef Szafran i prezes Zdzisław Gasz) dwa bardzo konstruktywne spotkania z nadleśniczymi w Kowarach i w Szklarskiej Porębie uzyskując ich bardzo życzliwe podejście do proponowanych przez nas form współpracy, które zaowocowały podpisaniem konkretnych umów a potem co najważniejsze działaniem. Nadleśnictwo w Kowarach kierowane przez mgr inż. – Jarosława Zajacę wsparło finansowo finał IX Konkursu Przyrodniczo-Krajoznawczego kl. II-III Szkół Podstawowych fundując nagrody i posiłek szkolny a także zabezpieczając możliwość zwiedzenia z fachowym przewodnikiem nowoczesnej Szkołki Leśnej w Kostrzycy. Nadleśnictwo w Szklarskiej Porębie kierowane przez mgr inż. Zytę Bałazy zapewniło nas o udzieleniu pomocy przy organizowanych w grudniu 2013 roku uroczystych obchodach 85-lecia LOP w Polsce w Okręgu Jeleniogórskim. Będzie to zarówno pomoc organizacyjno-finansowa dotycząca przebiegu uroczystości jubileuszowej jak i wsparcie nas w dziele przygotowania do druku pozycji „Ćwierćwiecze społecznej działalności Jeleniogórskiej Ligi Ochrony Przyrody 1988-2013”.

Planujemy wystąpienie z propozycjami współpracy za do kilku innych Nadleśnictw szczególnie tych gdzie mamy dobrze działające Szkolne Koła LOP wzgl. nauczycieli prowadzących aktywną działalność na rzecz ochrony przyrody i środowiska. I tutaj istnieje też szeroka paleta możliwości rozwoju współpracy oddolnej u samych podstaw bo bezpośrednio w szkołach. O wadze jaką Zarząd Ligi w Jeleniej Górze przywiązuje do problemu współpracy z Nadleśnictwami świadczy fakt powołania przez Zjazd Okręgowy stanowiska stałego doradcy Zarządu d/s współpracy z Nadleśnictwami i Kołami Łowieckimi a objął je człowiek o bardzo dużym autorytecie w tym środowisku a jednocześnie bardzo doświadczony działacz LOP mgr inż. Józef Szafran.

Dzięki właśnie J. Szafranowi nigdy nie zanikła współpraca LOP z Polskim Związkiem Łowieckim i Kołami Łowieckimi. Przez wiele lat utrzymywał kontakty Ligi z kierowanym przez siebie Kołem Łowieckim „Ostoja” w Jeleniej Górze a składki zbiorowe przekazywane Lidze przez „Ostoję” były dla nas ważnym wsparciem finansowym. Niekiedy wspomagało nas bogatyńskie Koło „Diana”.

W tegorocznej próbie ożywiona kontaktów z dawnymi sojusznikami trafiliśmy do Zarządu Okręgowego PZŁ w Jeleniej Górze. Kierujący Okręgiem Kazimierz Koncewicz zachęcał nas do opracowania apelu do 37 Kół Łowieckich jakie działają w Okręgu proponując im nawiązanie współpracy poprzez m.in. przekazywanie składki zbiorowej, współpracę ze szkołami itp.. Apel został opracowany i za pośrednictwem Okręgu przekazany Kołom. Może spowodowała to długa przerwa w kontaktach a może trudności z jakimi ponoć ostatnimi czasy borykają się Koła Łowieckie nękane płatnościami za szkody wyrządzone przez zwierzyne, w każdym razie odzew był słaby i ograniczył się do 2 Kół z Bogatyni „Jenot” i „Diana” i niezawodnej „Ostoi”. Nie tracimy jednak nadziei na szerszy odzew w przyszłości.

W okresie wakacyjnym podjęliśmy (J. Szafran i Z. Gasz) kolejną próbę kontaktu z Nadleśnictwami. Odwiedziliśmy Nadleśnictwo Kamienna Góra (mgr inż. Dariusz Gajda) a wczesną jesienią Nadleśnictwo Świeradów (mgr inż. Wiesław Krzewina) i powtórnie Nadleśnictwo Szklarska Poręba. Wszędzie sympatycznie i z pełnym zrozumieniem podjęto ideę współpracy, co zaowocowało konkretnym wsparciem finansowym udzielonym naszej działalności statutowej.

ROZDZIAŁ VIII

JUBILEUSZOWE OBCHODY ROCZNIC LOP W OKRĘGU JELENIOGÓRSKIM

A. 70-LECIE W 1998 R.

7 listopada 1998r. w Michałowicach k.Piechowic zebrali się działacze Ligi i jej sojusznicy, aby uczcić 70-lecie powstania jednej z najstarszych w Europie organizacji walczących o utrzymanie naturalnych zasobów przyrody. Pierwsza część uroczystości odbyła się w „Teatrze Naszym” prowadzonym przez państwa Jadwigę i Tadeusza Kutów. Oni to w budynku wyremontowanym własnym sumptem, w ciekawej, stylowej sali widowiskowej przyjęli ponad 30 przedstawicieli Zarządu Województwa Ligi Ochrony Przyrody w Jeleniej Górze, działaczy terenowych, a wśród nich nauczycieli – opiekunów Szkolnych Kół LOP oraz zaproszonych gości oficjalnych. Znaleźli się wśród nich: kurator oświaty w Jeleniej Górze – pan Janusz Wrzał, dyrektor Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Jeleniej Górze – pan Michał Pawłowicz, przewodniczący Rady Miejskiej z Piechowic – pan Jan Gasz, Wojewódzki Konserwator Przyrody w Jeleniej Górze – pani Ewa Ciechanowicz, dyrektor Zarządu Parków Krajobrazowych w Jeleniej Górze – pan Jerzy Ratajski, były prezes Zarządu Wojewódzkiego Ligi Ochrony Przyrody w Jeleniej Górze – pan Bernard Konca i nestor działaczy Ligi w województwie – 89-letni pan Adam Pauli.

Pierwszą część spotkania uświetniły swoim wystęпом dzieci z kl. IV Szkoły Podstawowej Nr 2 w Piechowicach kierowane przez panią Marię Skowron. Zaprezentowały inscenizację proekologiczną, z którą wystąpiły w wiosennym Piechowickim Rajdzie Działwy Szkolnej „Piechotka” organizowanym corocznie przez turystyczne środowisko Piechowic dla dzieci od II do IV klasy z zakończeniem w Michałowicach.

Po występie dzieci głos zabrał prezes Zarządu Wojewódzkiego Ligi Ochrony Przyrody w Jeleniej Górze pan Zdzisław Gasz, który w swoim wystąpieniu nawiązał do historii Ligi od czasów jej powstania w 1928 r. aż do działalności na terenie województwa jeleniogórskiego. Szczególnie ciepłe słowa poświęcił pamięci zmarłych działaczy, którzy tworzyli przez wiele lat sukcesy Ligi. Należeli do nich m.in.: pierwszy wieloletni prezes Zarządu Wojewódzkiego mgr inż. Józef Dobiecki – wybitny działacz wspierający znawca przyrody, Daniela Bochyńska – przez 22 lata sekretarz Zarządu Wojewódzkiego, motor napędowy wielu działań, niedawno zmarły wiceprezes mgr inż. Jan Walicki oraz działacze terenowi jak Maria Wojtania z Lubania i Leon Piątkowski z Bolesławca.

Po referacie Prezesa przyszedł czas na odznaczenia i wyróżnienia. Najważniejsze odznaczenia Ligi – złotą odznakę napisem „Zasłużony dla ochrony przyrody” otrzymali: Józef Szafran – wiceprezes ZW LOP zastępca dyrektora Karkonoskiego Parku Narodowego oraz Regina Zajac – emerytowana nauczycielka biologii z Piechowic.

Złote odznaki LOP otrzymali: Danuta Długopolska (Liceum Ogólnokształcące Kamienna Góra), Zdzisław Mirecki (z Rejonowej Komendy Policji w Lwówku Śląskim), Kazimierz Popielarz (Zarząd Oddziału LOP Zgorzelec – prezes) i Zofia Zawadzka (emerytowana nauczycielka biologii z Lwówka Śląskiego).

Srebrne odznaki LOP wręczono 9 osobom, dyplomy honorowe 70-lecia nadane przez Zarząd Główny LOP 15 osobom, a nadane przez Zarząd Wojewódzki – 16. Ponadto medale nadane przez Zarząd Oddziału LOP w Zgorzelcu otrzymały dwie osoby – nestor działaczy Adam Pauli i Regina Zajac z Piechowic. Wszyscy odznaczeni i wyróżnieni otrzymali ponadto piękne książki o tematyce przyrodniczej ufundowane przez Kuratorium Oświaty oraz ceramikę (dar Zakładów Ceramicznych z Bolesławca).

Pobyt w gościnnych progach teatru zakończono występem państwa Jadwigi i Tadeusza Kutów, którzy pełnym temperamentu i dobrego humoru, a chwilami nostalgii, programem oczarowali gości jubileuszowego spotkania.

Z „Teatru Naszego” uczestnicy spotkania udali się spacerem do położonego nieopodal Szkolnego Schroniska Młodzieżowego „Złoty Widok” – obiektu prowadzonego od 3 lat przez działaczkę Ligi – sekretarza Zarządu Wojewódzkiego, panią Romanę Dobosz. Tam zwiedzili interesującą wystawę fotograficzną pn. „Litwa 98” autorstwa znanej działaczki Ligi z Lubania – pani Zinty Wilums. Wystawa to efekt wycieczki organizowanej corocznie przez Jeleniogórskie Kuratorium Oświaty i Zarząd Wojewódzki Polskiego Towarzystwa Schronisk Młodzieżowych dla nauczycieli – działaczy turystycznych oraz działaczy zaprzyjaźnionych organizacji (głównie LOP). W jadalni schroniska gości zostali przyjęci bufetem szwedzkim pełnym smakowitych potraw i napojów przygotowanych przez miejscową kuchnię.

Potem, w godzinach wieczornych był już tylko powrót autokarem do Jeleniej Góry. Organizacja całego jubileuszu była możliwa dzięki zaangażowanej postawie kilku działaczy Zarządu Wojewódzkiego, wśród których szczególnie wyróżniali się Romana Dobosz, Irena Sokołowska, Józef Szafran, Zdzisław marecki, Zinta Wilums i Zdzisław Gasz.

W gronie sponsorów znaleźli się: Kuratorium Oświaty w Jeleniej Górze, Urząd Miejski w Jeleniej Górze, Urząd Miejski w Piechowicach, Karkonoski Park Narodowy, Nadleśnictwa Państwowe w Lwówku Śląskim, Bolesławcu i w Ruszowie, Koło Łowieckie „Ostoja” w Jeleniej Górze oraz Zarząd Parków Krajobrazowych w Jeleniej Górze. Składamy im serdeczne podziękowania.

*mgr Zdzisław Gasz – Przewodniczący Komitetu Organizacyjnego
(Komunikat końcowy z obchodów)*

B. 75-LECIE W 2003 R.

75-lecie LOP fetowano w Jeleniej Górze 13 grudnia 2003 r. Na program obchodów składały się:

- wycieczka autokarowa do Vrchlabi (Czechy),
- uroczyste spotkanie zasłużonych działaczy LOP oraz zaproszonych gości,
- zwiedzanie Muzeum Przyrodniczego w Jeleniej Górze.

Celem wycieczki było miasteczko Vrchlabi, nieoficjalna stolica czeskich Karkonoszy i znajdujące się tam Muzeum Karkonoskiego Parku Narodowego. Po drodze do granicy odwiedzono groby zmarłych już zasłużonych działaczy LOP w okręgu jeleniogórskim. Zwiedzanie Muzeum o nowoczesnych wystawach poświęconych przyrodzie i kulturze materialnej Karkonoszy odbyło się bezpłatnie dzięki przyjacielskim kontaktom obu parków narodowych, za co w tym miejscu należą się im serdeczne podziękowania. Po obejrzeniu miasteczka oraz małych zakupach i posiłku uczestnicy wycieczki udali się do Cieplíc na uroczyste spotkanie.

Miało ono miejsce o godz. 16 w gościnnych podwojach sanatorium MSWiA „Agat”

w Jeleniej Górze-Cieplicach. Przybyło na nie ponad 50 osób, w tym patroni honorowi obchodów:

- Pan Henryk Gołębiewski – marszałek Sejmiku Dolnośląskiego, a zarazem prezes Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Schronisk Młodzieżowych,
- Panowie Olgierd Ponížnik i Michał Turkiewicz – posłowie na Sejm RP,
- Pan Jacek Włodyga – starosta jeleniogórski,
- Pan Kazimierz Prosyński (w zastępstwie starosty Pana Andrzeja Tyca) – sekretarz starostwa zgorzeleckiego (zabrakło chorego starosty kamiennogórskiego – Pana Mariana Kachniarza);

oraz honorowi goście obchodów:

- Pan Ryszard Mochola – dyrektor Karkonoskiego Parku Narodowego,
- Pani Bogumiła Turzańska-Chrobak – wiceprezes WOFOŚ we Wrocławiu,
- Pan Jerzy Ratajski – wiceprezes Zarządu Dolnośląskich Parków Krajobrazowych,
- Pan Jan Gasz – Przewodniczący Rady Miasta w Piechowicach (miasto Jelenia Góra nie przysłało żadnego przedstawiciela),
- liczne grono zaproszonych działaczy LOP, których działalność przez wiele lat decydowała o wizerunku organizacji w społeczeństwie.

Po przywitaniu gości Prezes Zarządu Okręgu, Pan Zdzisław Gasz, odczytał list gratulacyjny przesłany przez Prezesa Zarządu Głównego LOP – Pana Władysława Skalnego, a następnie przedstawił referat, w którym nakreślił główne rysy historii LOP w Polsce i w regionie jeleniogórskim. Rozwinięcie tego tematu znalazło się w okolicznościowym wydawnictwie opracowanym pod redakcją Zdzisława Gasza pt. „Z dziejów jeleniogórskiej Ligi Ochrony Przyrody”, które otrzymał każdy uczestnik uroczystości. Ukazało się ono dzięki pomocy finansowej WOFOŚ.

W dalszej części spotkania wręczono odznaczenia i wyróżnienia osobom zasłużonym na polu ochrony przyrody.

Dyplom Honorowy Zarządu Okręgu LOP otrzymali: Renata Jabłońska (Jelenia Góra), Beata Szytejko (Piechowice), Mariola Kotowicz (Gryfów Śląski), Marian Jabłoński (Jelenia Góra), Renata Jaryczewska (Sosnówka), Grażyna Patra (Kamienna Góra), Barbara Pawłowicz (Jelenia Góra), Jadwiga Niedbalska ((Piechowice-Michałowice), Agnieszka Treter-Kłysznińska (Piechowice), Jacek Włodyga (Jelenia Góra), Koło Łowieckie „Ostoja” w Jeleniej Górze oraz kilka osób nieobecnych na spotkaniu.

Dyplom Honorowy Zarządu Głównego LOP przyznawany z okazji jubileuszu otrzymali: Ryszard Mochola, Jerzy Ratajski, Małgorzata Borowska (Piechowice), Maria Mądra (Jelenia Góra), Zdzisław Mirecki (Bolesławiec), Andrzej Paczos (Muzeum Przyrodnicze w Jeleniej Górze), Marek Łabędź (Bogatynia), Teresa Stopnicka (Bolesławiec), Zbigniew Sobczyński (Piechowice), Jerzy Rubach (Kamienna Góra), Jarosław Bochyński (Piechowice). 7 osób z powodu absencji dyplomów nie odebrało.

Odznaki Honorowe LOP otrzymali:

- złotą z napisem „Zasłużony dla ochrony przyrody”: Jadwiga Gondek (ZO LOP),
- złote: Romana Dobosz i Piotr Norko (oboje ZO LOP),
- srebrne: Bogumiła Turzańska-Chrobak, Irena Sokołowska (ZO LOP), Ewa Mickiewicz (ZO LOP), Anna Norko (Świerzawa) i Małgorzata Śniechowska (Zgorzelec).

Zarząd Główny LOP na wniosek ZO w Jeleniej Górze uhonorował medalami 75-lecia Ligi – Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska we Wrocławiu Oddział w Jeleniej Górze oraz dyrekcję Karkonoskiego Parku Narodowego.

Z inicjatywy zgorzeleckiego działacza LOP, pana Kazimierza Popielarza, zostały przyznane i wręczone (w uzgodnieniu z ZO LOP) wykonane przez niego okolicznościowe medale. Otrzymali je: panie Bogumiła Turzańska-Chrobak, Joanna Biel-Ćwi-

kowska, Zinta Wilums oraz panowie Henryk Gołębiewski, Olgierd Poniżnik, Michał Turkiewicz.

Jeleniogórska LOP prowadzi od 1989r. „Księgę zasłużonych działaczy LOP”, do której wpis jest traktowany jako forma największego uznania. W 1991 r. dokonano 4 pierwszych wpisów. Znalazły się wśród nich nazwiska Józefa Dobieckiego – pierwszego prezesa Zarządu Powiatowego, a potem Wojewódzkiego LOP w Jeleniej Górze, Adama Pauliego – wybitnego popularyzatora idei ochrony środowiska, Marii Wojtani – czołowej działaczki środowiska lubańskiego oraz Jadwigi Fafuły – wzorowej opiekunki SK LOP z Bolesławca. Z okazji jubileuszu 75-lecia LOP Zarząd Oddziału zdecydował o kolejnych wpisach do „Księgi zasłużonych działaczy LOP”. Znalazły się wśród nich biogramy: Ludwika Anioła z Lubania, dr Alfreda Borkowskiego z Cieplic, Zdzisława Gąsza z Piechowic, dr Bernarda Koncy z Wrocławia, Piotra Norko ze Świerzawy, Józefa Szafrana z Cieplic, Zinty Wilums Wrocławia i Zofii Zawadzkiej z Lwówka Śląskiego. Pośmiertnie uhonorowano w ten sposób Leona Piątkowskiego z Bolesławca, Daniełę Bochyńską z Piechowic, Jana Walickiego z Sobieszowa, Wojciecha Juśkowiaka z Lwówka Śląskiego i Danutę Długopolską z Kamiennej Góry.

Wymienionym osobom bądź ich krewnym Marszałek Sejmiku Dolnośląskiego, Pan Henryk Gołębiewski, wręczył wypisy z „Księgi”.

Po wręczeniu odznaczeń i wyróżnień głos zabrali zaproszeni goście przekazując oprócz gratulacji i życzeń dalszej efektywnej działalności także wiele upominków. Uroczystość umilił koncert kwartetu smyczkowego muzyków Filharmonii Jeleniogórskiej, po którym uczestnicy spotkania udali się na poczęstunek.

Na koniec chętni w liczbie ok. 20 osób udali się do pobliskiego Muzeum Przyrodniczego w Jeleniej Górze, gdzie po wystawach stałych ptaków i motyli oraz czasowych („Minerały granitów karkonoskich” i „Chrząszcze świata”) oprowadzał ich dyrektor Andrzej Paczos. Wizyta w Muzeum, zakończona ok. 19:45, była ostatnim punktem obchodów jubileuszu LOP w Jeleniej Górze.

Organizacja uroczystości nie byłaby możliwa bez zaangażowania i pracy wielu działaczy Ligi oraz jej sympatyków, którym serdecznie za to dziękuję. Słowa te adresuję przede wszystkim do kol. Ireny Sokołowskiej, Józefa Szafrana, Małgorzaty Borowskiej, Renaty i Mariana Jabłońskich, Romany Dobosz, Piotra Norko, Sabiny Tabaki, Marii Mądrej i Jadwigi Gondek. W grupie sympatyków pomocą służyli: Agnieszka Treter-Kłyszynska, Andrzej Paczos, Dagmara Sokołowska, Sławomir Mackiewicz, Anna Pietrowska.

Na wyrazy wdzięczności zasłużyli także sponsorzy: Koło Łowieckie „Ostoja” w Jeleniej Górze, Wydział Ochrony Środowiska Urzędu Miasta w Jeleniej Górze, Polski Związek Łowiecki – Zarząd Oddziału w Jeleniej Górze, Fabryka Papieru w Dąbrowicy, firmy ARF i DOMINO z Barcinka, FWP „Karkonosze” w Szklarskiej Porębie i Urząd Gminy w Mysłakowicach.

*Przewodniczący Komitetu Organizacyjnego
mgr Zdzisław Gasz
(Komunikat końcowy z obchodów)*

C. 80-LECIE W 2008 R.

Obchody 80-lecia powstania LOP miały w Jeleniogórskim tradycyjnie już bardzo uroczysty charakter. Przygotowania trwały od kilku miesięcy, a było w nie zaangażowanych wiele osób, zarówno wchodzących w skład organów statutowych Okręgu, jak i osoby zaprzyjaźnione z Ligą. Z pewnością najbardziej czoło i pracowite było przy-

gotowanie kroniki działalności edukacyjnej wśród młodzieży szkolnej datującej się od roku 1990, ale sięgającej retrospektywnie do odleglejszych czasów (lata 70 i 80). Trudu opracowania i wykonania „Krótkiej historii szkolnych konkursów ekologicznych jeleniogórskiej LOP w latach 1990-2007”, a także zdobycia środków na wydanie tej pozycji drukiem podjęła się trzysobowa grupa kierowana przez Prezesa Zdzisława Gasza wspomaganego przez dwoje sympatyków Ligi – Wenatę Stawicką-Czerską – nauczycielkę z Porajowa i nauczyciela z Lubawki Pawła Kasprzyka. Bardzo czasochłonne były również zabiegi o pozyskanie z Zarządu Głównego Ligi odpowiedniej ilości odznaczeń i wyróżnień. Dla ułatwienia przygotowań, a także dla nadania większego splendoru uroczystości utworzono „Komitet Honorowy Obchodów Jubileuszowych” do udziału, w którym zaproszono starostów powiatowych wszystkich powiatów, które znajdują się przynajmniej częściowo na terenie byłego województwa jeleniogórskiego. Pozytywnie odpowiedzieli starostowie: lubański, lwówecki, złotoryjski i jeleniogórski, a także prezydent miasta Jelenia Góra. Do Komitetu zaproszono też wiceprezesa WFOŚiGW w Jeleniej Górze panią Bogumiłę Turzańską-Chrobak oraz posła na Sejm RP, a jednocześnie prezesa ZG PTSM pana Henryka Gołębiewskiego. Pozyskano też niektórych sponsorów prywatnych (pan Jerzy Siofer – właściciel Zakładu „Metal” w Piechowicach oraz Koło Łowieckie „Ostoja” w Jeleniej Górze – prezes Józef Szafran). Bezpłatnej gościny na odbycie uroczystości użyczyło Karkonoskie Centrum Edukacji Ekologicznej Karkonoskiego Parku Narodowego w Szklarskiej Porębie.

Główne uroczystości odbyły się w dniu 11 stycznia 2008 r., a składały się na nie:

- Wycieczka w Czeskie Karkonosze, w czasie której uczestnicy zwiedzili trzy bardzo ciekawe obiekty muzealne w Harrachowie (Šindelka), w Pasekach (Muzeum Patriotów i częściowo regionalne) i Muzeum Karkonoskie w Jilemnicy. Wstępy do muzeów sponzorował czeski Park Narodowy współpracujący z naszym KPN. Przedstawiciel Parku dr Pionka oprowadzał po dwóch muzeach. W czasie wycieczki odwiedzono groby zasłużonych działaczy LOP – w Sobieszowie mgr inż. Józefa Dobieckiego – pierwszego prezesa LOP i mgr inż. Adama Pauliego, w Piechowicach Danieli Bochyńskiej – wieloletniego sekretarza LOP. Mówiono o zasługach zmarłych, oddano hołd ich pamięci zapalając znicze.

- **Uroczyste spotkanie w Karkonoskim Centrum Edukacji Ekologicznej Karkonoskiego Parku Narodowego w Szklarskiej Porębie** w godzinach popołudniowych. Wzięło w nim udział 58 osób. W uroczystości prowadzonej przez Prezesa ZO LOP pana Zdzisława Gasza wzięli udział m.in.:

- Starosta Jeleniogórski – Jacek Włodyga

- Starosta Lubański – Walery Czarnecki

- Starosta Lwówecki – Artur Zych

a w zastępstwie swoich szefów:

- Wicestarosta Złotoryjski – Józef Sudół

- Dyrektor Oddziału WFOŚiGW w Jeleniej Górze – Zdzisław Rzewuski.

Ponadto uhonorowali spotkanie swoją obecnością:

- Przewodniczący Rady Powiatu Jeleniogórskiego – Zbigniew Jakiel

- Zastępca Prezydenta Miasta Jelenia Góra – Zbigniew Szereniuk

- Dyrektor Karkonoskiego Parku Narodowego – Andrzej Raj

- Przedstawiciel Zarządu Okręgu Polskiego Związku Łowieckiego w Jeleniej Górze

– Jerzy Janus

- Wiceburmistrz Piechowic, wiceprezes ZO PTSM w Jeleniej Górze – Krzysztof Rączek.

Niestety, zabrakło przedstawiciela miasta Szklarska Poręba.

Wśród zaproszonych znaleźli się działacze LOP i jej sympatycy, a także czterej laureaci konkursów ekologicznych organizowanych przez nasz Okręg w towarzystwie swoich opiekunów. Byli to: Daniel Szytejko z Piechowic – laureat XII Konkursu Biologiczno-Ekologicznego Gimnazjów (rok 2005) z opiekunem mgr Małgorzatą Borowską, laureat tego samego Konkursu, ale XIV edycji (2007) – Adrian Łaziński z Porajowa z opiekunem mgr Agnieszką Szurą-Czerniawską, Jagoda Dąbrowska z SP 3 w Bogatyni – laureatka II Konkursu Przyrodniczo-Krajoznawczego Nauczania Zintegrowanego klas II-III SP (2006) z opiekunką mgr Henryką Iwanicką i laureat tego samego Konkursu, ale III edycji (2007) Juliusz Żadeł z Porajowa z opiekunką mgr Wenatą Stawicką-Czerską.

Prowadzący uroczystość, po przywitaniu wszystkich obecnych poprzedzonego krótkim wstępnym powitaniem przez dyrektora KPN – gospodarza obiektu dr. A. Raja, przedstawił główne rysy historii LOP w Polsce, szczególną uwagę poświęcając terenowi jeleniogórskiemu. Podkreślił, że od początku lat 90-tych nasz Okręg całą swoją dosyć bogatą działalność opiera w 100% na pracy społecznej swoich działaczy i sympatyków. Mimo tak trudnych warunków obiektywnych udało się w ciągu tych ostatnich kilkunastu lat pozyskać liczącą ponad 50 osób grupę współpracowników. Szczególne słowa podziękowania przekazał WFOŚiGW w Jeleniej Górze, którego dotacje umożliwiają prowadzenie większości naszej działalności. Za bardzo istotną i wartościową uznał niemal modelową współpracę z jeleniogórskim PTSM. Po szersze informacje odesłał zebranych do „Krótkiej historii ...”, którą wręczono wszystkim uczestnikom uroczystości.

Po referacie Prezesa głos zabierali oficjalni gości przekazując życzenia i listy gratulacyjne wraz z nagrodami książkowymi nauczycielom przyrody i biologii swoich powiatów, najbardziej wyróżniającym się w pracy edukacyjnej.

Starosta Jeleniogórski przekazał wyróżnienie Prezesowi ZO LOP, a także nauczycielom: mgr Małgorzacie Borowskiej (Gimnazjum Piechowice), mgr Beacie Szytejko i mgr Beacie Kuźniar (SP 1 Piechowice), mgr Teresie Łyczanie (SP Janowice Wielkie), mgr Renacie Jaryczewskiej (SPiG Mysłakowice), mgr Teresie Wolwowicz (SP 1 Szklarska Poręba).

Starosta Lubański wręczył wyróżnienia: mgr Danucie Bartosiewicz, mgr Beacie Bielak i mgr Wiesławie Stasik (wszystkie z SPiG Świeradów Zdrój).

Starosta Lwówecki przekazał wyróżnienia: mgr Barbarze Łankowskiej, mgr Jadwidge Borowiec i mgr Krystynie Malinowskiej (wszystkie z Lwówka Śląskiego), mgr Marioli Kotowicz, mgr Agnieszce Puchalskiej, mgr Agnieszce Zwierzańskiej, mgr Dariuszowi Zatońskiemu (wszyscy z SP Gryfów Śląski) oraz mgr Andrzejowi Całko (Gimnazjum Gryfów Śląski).

Zastępca Prezydenta Jeleniej Góry przekazał wyróżnienia trójce nauczycieli z SP 15 w Jeleniej Górze – Sobieszowie: mgr Ewie Mickiewicz, mgr Zdzisławie Gadowskiej i mgr Zbigniewowi Stępniovi oraz mgr Czesławie Świąder (SP 10 Jelenia Góra).

Wicestarosta Złotoryjski uhonorował wyróżnieniami dwoje nauczycieli z Gimnazjum w Świerzawie: mgr Bożenę Śliwę i mgr Piotra Norko.

Szkoda, że podobnych wyrazów uznania nie doczekała się bardzo liczna grupa aktywnych nauczycieli z powiatu zgorzeleckiego, a także z powiatów bolesławieckiego i kamiennogórskiego.

Potem wręczono wyróżnienia i odznaczenia Ligi.

Dyplomy Honorowe Zarządu Okręgu otrzymali: Danuta Bartosiewicz, Beata Bielak i Wiesława Stasik (Świeradów Zdrój), Ewa Bienias, Paweł Kasprzyk i Anna Matysiak (Lubawka), Zdzisława Gadowska, Marian Jabłoński, Maria Mądra i Zbigniew Stępień (Sobieszów), Joanna Biel-Ćwikowska, Wiesława Kapusta, Krystyna Śliwa i Teresa Materny (Jelenia Góra), Aldona Hormańska-Laskowska (Wrocław), Henryka Iwanicka (Bo-

gatynia), Renata Jaryczewska (Mysłakowice), Katarzyna Jasińska (Pasiecznik), Teresa Łyczana (Janowice Wielkie), Krystyna Jurkowska (Ruszków), Agnieszka Korman (Górlitz), Bożena Łabędź (Porajów), Kazimiera Praweńska, Ewa Wyspiańska i Małgorzata Śniechowska (Zgorzelec), Zbigniew Sobczyński, Leonarda Kurpiewska, Jarosław Bochyński i Jolanta Bochyńska (Piechowice), Wiesława Wilk (Czarny Bór), Teresa Wolwicz (Szkłarska Poręba), Dariusz Zatoński (Gryfów Śląski), Krystyna Malinowska (Lwówek Śląski), Robert Wochna (Zawidów).

Dyplomy Honorowe Zarządu Głównego otrzymali: Jadwiga Borowiec i Barbara Łankowska (Lwówek Śląski), Andrzej Całko, Agnieszka Puchalska i Agnieszka Zwierzańska (Gryfów Śląski), Beata Kuźniar i Krzysztof Raczek (Piechowice), Anna Norko (Świerzawa), Małgorzata Przek-Goćko (Porajów), Jerzy Rubach (Kamienna Góra), Czesława Świąder i Sławomir Sobieski (Jelenia Góra).

Srebrne Odznaki LOP otrzymali: Małgorzata Borowska i Beata Szytejkó (Piechowice), Renata Jabłońska (Sobieszów), Mariola Kotowicz (Gryfów Śląski), Marek Łabędź (Opolno), Jadwiga Niedbalska (Michałowice), Jan Owczarek (Jelenia Góra), Tadeusz Praweński (Zgorzelec), Wenata Stawicka-Czerska (Porajów), Bożena Śliwa (Świerzawa) i Sabina Tabaka (Szkłarska Poręba).

Złote Odznaki LOP otrzymały: Ewa Mickiewicz (Sobieszów) i Irena Sokołowska (ZO LOP).

Złote Odznaki LOP z napisem „Zasłużony dla ochrony Przyrody” otrzymali: Romana Dobosz (Michałowice) i Piotr Norko (Świerzawa).

Medale Honorowe LOP otrzymali: ZO PTSM Ziemi Jeleniogórskiej w Jeleniej Górze, Zdzisław Gasz (ZO LOP).

Wpisy do Księgi Zasłużonych ZO LOP: Romana Dobosz (Michałowice), Jadwiga Gondek (ZO LOP) i Regina zając (Piechowice). Były to wpisy z kolejnymi numerami 18 do 20.

Zarząd Okręgu ufundował też kilkanaście nagród rzeczowych dla najaktywniejszych działaczy i sympatyków. Zaproszeni goście i laureaci otrzymali Certyfikaty udziału w uroczystości.

Po wręczeniu wyróżnień wszyscy zebrani podzieleni na dwie grupy udali się na zwiedzanie Centrum, a potem w galerii oglądali wystawkę „Z działalności jeleniogórskiej LOP” przygotowaną przez trzy nasze działaczki: Romanę Dobosz, Jadwigę Niedbalską i Teresę Materny.

Końcowym akcentem obchodów był poczęstunek przygotowany w położonej vis a vis Centrum – restauracji „Zapiecek”. Niestety, nie dostosowała się ona do rangi obchodów.

Organizacja uroczystości nie byłaby możliwa bez zaangażowania i pracy wielu działaczy i sympatyków Ligi, którym należą się słowa serdecznego podziękowania. Szczególnie kieruję je pod adresem kol. Jadwigi Niedbalskiej, kol. Romany Dobosz, kol. Teresy Materny, kol. Ireny Sokołowskiej, kol. Leonardy Kurpiowskiej i kol. Józefa Szafrana, a także wspomnianych już współtwórców „Krótkiej historii ...” – Wenaty Stawickiej-Czerskiej i Pawła Kasprzyka.

Serdeczne podziękowania kieruję też pod adresem sponsorów: Koła Łowieckiego „Ostoja” w Jeleniej Górze, Zakładu „Metal” w Piechowicach (właściciel Jerzy Siofer), Starostw Powiatowych w Lwówku Śląskim i w Jeleniej Górze, Urzędu Miejskiego w Jeleniej Górze oraz WFOŚiGW w Jeleniej Górze, a także Powiatowego zespołu Szkolnych Schronisk Młodzieżowych w Jeleniej Górze

*Przewodniczący Komitetu Organizacyjnego
mgr Zdzisław Gasz
(Komunikat końcowy z obchodów)*

Obchody 75-lecia Ligi Ochrony Przyrody w Okręgu Jeleniogórskim

75-lecie LOP w Okręgu Jeleniogórskim, Sanatorium „Agat”, Cieplice, 13 XII 2003 r.

75-lecie LOP, wyróżniania dla działaczy, Sanatorium „Agat”, Cieplice, 13 XII 2003 r.

75-lecie LOP, przy grobie pierwszego prezesa Józefa Dobieckiego w Sobieszowie, 13 XII 2003 r.

80-lecie LOP w Okręgu Jeleniogórskim, KCEE Szklarska Poręba, 11 I 2008 r.

11 I 2008 r., KCEE. Szklarska Poręba, 80-lecie LOP, Nagroda Starosty Jeleniogórskiego dla ZO LOP.

80-lecie LOP , wycieczka poprzedzająca uroczystość, Muzeum w Harrachowie, 11 I 2008 r.

80-lecie LOP, wyróżnienia dla działaczy, 11 I 2008 r.

D. PRZYGOTOWANIA DO 85-LECIA W 2013 R.

Stało się już dobrą tradycją Jeleniogórskiej Ligi, że okrągłe rocznice działalności Ligi w Polsce obchodzimy bardzo uroczystie. Obchody tak realizowane są znakomitą okazją do nobilitacji aktywności społecznej aktywu kierowniczego, a także szeregowych członków i sympatyków Ligi, a oprócz tego stanowią znakomitą okazję do zaprezentowania naszych dokonań i pokazania ludzi, którzy ich dokonali, a także przynajmniej symbolicznego za to wynagrodzenia.

Nie było więc w tym roku żadnego problemu z podjęciem inicjatywy Prezesa, aby 2013 r. uczcić co najmniej tak uroczystie, jak poprzednie rocznice. Trzeba było tylko i aż rozdzielić role i przystąpić do przygotowań organizacyjnych i uzgodnień. I tak już wiosną uzgodniono miejsce i termin uroczystego spotkania, które odbędzie się 13 grudnia 2013 r., w Centrum Edukacji Ekologicznej Karkonoskiego Parku Narodowego w Szklarskiej Porębie, a realizację tego pomysłu zapewnią nam członkowie Zarządu, a jednocześnie kierownik Centrum – Sabina Tabaka.

Z blisko rocznym wyprzedzeniem rozpoczął pracę nad wydawnictwem pt. „Srebrny Jubileusz społecznej działalności Jeleniogórskiej Ligi Ochrony Przyrody w latach 1988-2013”, autor Zdzisław Gasz. Do współpracy zjednał sobie Radę Redakcyjną w składzie: Mariola Kotowicz, Małgorzata Przekaz-Goćko i Wenata Stawicka-Czerska. Rada odbyła dwa posiedzenia 8 maja 2013 r. w Działoszynie i 7 listopada 2013 r. w Porajowie, w czasie których uzgodniono najważniejsze problemy obszernej pracy, która wsparta bogatym materiałem fotograficznym ma liczyć ok. 200 stron druku. Do współpracy pozyskano również Irenę Sokołowską bardzo pomocną przy tworzeniu składu komputerowego. Zarząd uzyskał od WFOŚiGW 90% wsparcia kosztów wydawnictwa. Pomocy finansowej udzieliło też Nadleśnictwo Szklarska Poręba.

Podczas Uroczystości zaplanowano p[rezentację 25-letnich dokonań Okręgu w formie wystawy. Przygotowanie jej zadeklarowały: Teresa Materny, Romana Dobosz i Jadwiga Niedbalska, a współpracę w dostarczaniu materiałów i bieżącej konsultacji Zdzisław Gasz. Opiekę nad stroną techniczną wystawy zadeklarował pracownik Centrum – Leszek Skrętkowicz.

Wycieczka poprzedzająca uroczystość odbędzie się na terenie czeskiego Karkonoskiego Parku Narodowego. Program przygotowuje Sabina Tabaka i Zdzisław Gasz.

W miesiącu wrześniu, po uprzednich dyskusjach i przygotowaniach ustalono, listę osób wyróżnionych i odznaczonych. Przygotowano wnioski o wyróżnienie: **Dyplomem Honorowym Zarządu Okręgu** dla 20 osób, **Dyplomem Honorowym Zarządu Głównego LOP** dla 13 osób, **Srebrnymi Odznakami LOP** dla 5 osób, **Złotymi Odznakami LOP** dla 4 osób i **Złotymi Odznakami LOP z napisem „Zasłużony dla ochrony przyrody”** – 2 osoby, **Medalami LOP** dla 2 instytucji/organizacji. Wystąpiono też o wyróżnienie **Odznaką Zasłużony dla Województwa Dolnośląskiego** dla 5 osób. Trwają pertraktacje o **odznaczenia państwowe** dla 5 osób.

Na uroczystości planujemy zaproszenie m.in. wszystkich Starostów z powiatów znajdujących się w naszym Okręgu. Liczymy nie tylko na splendor, z tytułu ich udziału, ale również na to, że przygotują wyróżnienia dla najbardziej aktywnych propagatorów ochrony przyrody w środowisku szkolnym swojego terenu. Nie pominiemy również wielu innych ważnych osób w tym: WFOŚiGW w Jeleniej Górze i Sejmiku Wojewódzkiego. Oprócz członków władz statutowych Okręgu będą też zaproszeni działacze z zaprzyjaźnionego PTSM, wyróżniający się działacze szkolni, a także część dawnych laureatów Konkursów. Planujemy też udział osób zawodowo związanych z ochroną przyrody, a więc Karkonoski Park Narodowy i Nadleśnictwa, szczególnie te z terenów górskich. Zaproszenie będzie też wysłane do Prezesa ZG LOP.

Organizując uroczyste obchody jubileuszowe liczymy przede wszystkim na popularyzację ochrony przyrody w szerszych niż dotąd kręgach społecznych.

Rozdział IX

LITERATURA

1. „20 jeleniogórskich wycieczek szkoleniowych (1983-2002)” pod red. Zdzisława Gasza, Jelenia Góra 2002.
2. „20 lat Wojewódzkich/Regionalnych Przeglądów Piosenki Turystycznej i Ekologicznej (1990-2010)” pod red. Zdzisława Gasza, Jelenia Góra-Zgorzelec 2009.
3. „20 lecie OW PTSM w Jeleniej Górze” pod red. Zdzisława Gasza, Jelenia Góra 1996.
4. „25 Ogólnopolskich Kursów Przewodników Turystyki Górskiej PTTK 1983-2012 (Suplement do wydania z okazji 20 kursów w 2006r.)” pod red. Zdzisława Gasza, Jelenia Góra 2012.
5. „30 jeleniogórskich wycieczek szkoleniowych PTSM 1983-2012. (Suplement do wydawnictwa z okazji Srebrnego Jubileuszu z 2007r.)” pod red. Zdzisława Gasza, Jelenia Góra 2012.
6. „30 lecie Szkolnego Schroniska Młodzieżowego „Skalnik” w Bukowcu” pod red. Zdzisława Gasza, Jelenia Góra 2006.
7. „Edukacja ekologiczna w Szkolnym Schronisku Młodzieżowym. Złoty Widok w Michałowicach 1995-2005” pod red. Zdzisława Gasza, Jelenia Góra 2005.
8. „Kronika 15 Kursów Przewodników Turystyki Górskiej 1983-2002” pod red. Zdzisława Gasza, Jelenia Góra 2002.
9. „Kronika 20 Kursów Przewodników Turystyki Górskiej PTTK (1983-2006)” pod red. Zdzisława Gasza, Jelenia Góra 2006.
10. „Kronika 30 lat Jeleniogórskich Rajdów Młodzieży (1975-2004)” pod red. Zdzisława Gasza, Jelenia Góra 2004.
11. „Krótka historia szkolnych konkursów ekologicznych Jeleniogórskiej Ligi Ochrony Przyrody 1990-2007” pod red. Zdzisława Gasza, Jelenia Góra – Szklarska Poręba 2008.
12. „Srebrny Jubileusz jeleniogórskich wycieczek szkoleniowych PTSM (1983-2007)” pod red. Zdzisława Gasza, Jelenia Góra 2007.
13. „Srebrny Jubileusz Rajdu „Piechotka” 1985-2009” pod red. Zdzisława Gasza, Piechowice 2009.
14. „Turystyka szkolna i schroniska młodzieżowe regionu jeleniogórskiego w 30-leciu 1975-2005” pod red. Zdzisława Gasza, Jelenia Góra 2005.
15. „XX lat Jeleniogórskich Rajdów Młodzieży Szkolnej *Gazetki rajdowe*” pod red. Zdzisława Gasza, Jelenia Góra – Piechowice 1994.
16. „Z dziejów Jeleniogórskiej Ligi Ochrony Przyrody” pod red. Zdzisława Gasza, Jelenia Góra 2003.
17. Dokumentacja Wakacyjnych Obozów Wędrownych od I do XX edycji (1988-2004).
18. Komunikaty końcowe Jeleniogórskich Rajdów Młodzieży Szkolnej od I do XXXIX edycji (1975-2013).
19. Komunikaty końcowe Konkursu Przyrodniczo-Krajoznawczego klas II-III Szkół Podstawowych od I do IX edycji (2005-2013).
20. Komunikaty końcowe Regionalnego Konkursu Przyrodniczo-Ekologicznego Szkół Podstawowych od I do X edycji (2004-2013).
21. Komunikaty końcowe Wojewódzkiego (Regionalnego) konkursu Biologiczno-Ekologicznego Szkół Podstawowych (od XI tylko Gimnazjów) od I do XX edycji (1994-2013).
22. Komunikaty końcowe Wojewódzkiego (Regionalnego) Przeglądu Piosenki Turystycznej i Ekologicznej od I do XXIV edycji (1990-2013).
23. Księgi protokołów Zarządu Okręgu Ligi Ochrony Przyrody w latach 1997-2003, 2003-2008, 2008-2013.

ROZDZIAŁ X

SPIS FOTOGRAFII I TABEL

A. Fotografie

Okładki wewnętrzne:

- 2 – Opiekunowie, jurorzy i organizatorzy eliminacji rejonowych III Konkursu, Opolno 15 II 2006 r.
- 4 – XVIII wycieczka „Ukraina Zachodnia 2000” Lwów – Cmentarz Orłąt

Stopka redakcyjna: Zdzisław Gasz, Mariola Kotowicz, Małgorzata Przezak-Goćko, Irene Sokołowska, Wenata Stawicka-Czerska

Rozdział I

- Zebranie plenarne ZO PTSM, ZO LOP w nowej siedzibie w Piechowicach 28 I 2013 r.

Rozdział II

- Plenum LOP z udziałem aktywu SK LOP („Uroczysko” Piechowice, X 1988)
- Międzywojewódzkie sympozjum ekologiczne w Łagowie k. Zgorzelca 13-15 V 1888 r.
- Zjazd Okręgowy LOP. Muzeum KPN 21 V 1999 r.
- Plenarne zebranie LOP. Michałowice 17 XII 1999 r.
- T. Ligenza wręcza odznaczenia na podsumowaniu sezonu turystycznego PTSM w Porajowie XI 2002
- Spotkanie integracyjne jeleniogórskich Zarządów PTSM i LOP (SSM Michałowice 10 IV 2003)
- Zjazd Okręgowy LOP. Starostwo Powiatowe Jelenia Góra, 21 V 2003 r.
- Połączone prezydium LOP, PTSM, spotkanie przedsięwzięte, XII 2007 r.
- Zarząd Oddziału LOP Bogatynia – Zgorzelec, 10 IV 2008 r.
- Zjazd Okręgowy LOP. Bursa nr 1 Jelenia Góra, 24 IV 2008 r.
- Nowo wybrany Sąd Koleżeński LOP (pierwszy w historii) 24 IV 2008 r.
- Zjazd Okręgowy LOP. Starostwo Powiatowe Jelenia Góra, 14 VI 2013 r.

Rozdział IV

- Podsumowanie turystyczne i ekologiczne, Zgorzelec 20 XI 2009 r.

Rozdział V

- A.** Józef Dobiecki, Alfred Borkowski, Adam Pauli, Zdzisław Gasz, Maria Wojtania, Bernard Konca, Janina Fafuła, Piotr Norko, Leon Piątkowski, Józef Szafran, Wojciech Juśkowiak, Zinta Wilums, Alfreda Daniela Bochyńska, Zofia Zawadzka, Jan Stanisław Walicki, Romana Dobosz, Danuta Długopolska, Zofia Jadwiga Gondek, Ludwik Anioł, Regina Zajęc
- C.** Finał I Konkursu Biolog.-Ekolog. SSM Kamień 26 XI 1994 r.

Rozdział VI.

- A.** • Jurorzy i organizatorzy etapu regionalnego – XVIII Olimpiady Wiedzy Ekologicznej. 2003 r.
- B.** • II Obóz Przyrodniczy „Kurpie 86”
• XVIII Obóz Przyrodniczy „Polska Pn-Wsch.2002”
• Drużyna z SP w Gryfowie Śl. (opiek. M. Kotowicz) na trasie ochrony przyrody (XXX Rajd), Hala Szrenicka 2004 r.
- C.** • Jeleniogórski Rajd Młodzieży Szkolnej „Sosnówka 97”
• Jeżów Sudecki zakończenie XXXV Rajdu „Kurortka” 27 IX 2009 r.
- D.** • Eliminacje rejonowe w Działoszynie
• SSM „Halny”. Finał ścisły I Wojewódzkiego Konkursu, 26 XI 1994 r.
• Finałści I Konkursu, Kamień 26 XI 1994 r.
• Finał V Konkursu w SSM „Halny” w Kamieniu 12 XII 1998 r.
• XV Konkurs – organizatorzy finał, Michałowice, 22 XI 2008 r.
• XVI Konkurs – finał w Michałowicach, 7 XI 2009 r.
• Laureaci XVI Konkursu, Michałowice 2009 r.
• XVIII Kurs przodowników TG – TATRY 2004
- E.** • Finał ustny II Konkursu, Michałowice 11 III 2006 r.
• Finał I Konkursu w Michałowicach, 2004 r.
• Opiekunowie, jurorzy i organizatorzy I Konkursu, SP 1 Bogatynia 25 II 2004 r.
• Opiekunowie i jurorzy eliminacji rejonowych V Konkursu, 2008 r.
• Układanie pytań konkursowych, SSM Michałowice, 26 II 2008 r.
• Finał VII Konkursu 2010 r. w SSM „Liczyrzepa” w Karpaczu
• Jedno z jury etapu rejonowego VIII Konkursu, Opolno Zdrój, 29 III 2011 r.
• Jury etapu rejonowego VI Konkursu 2010r. w Opolnie Zdroju
• Twórcy pytań konkursowych, Piechowice, 28 I 2013 r.
• X Konkurs 2013 r. w SP 3 (etap rejonowy) Zgorzelec, 25 III 2013 r.
• Finał X Konkursu – losowanie pytań. Michałowice, 11 V 2013 r.
- F.** • Jurorzy i organizatorzy III Konkursu (SSM „Złoty Widok” Michałowice 11 V 2007)
• Gry i zabawy to żelazny punkt programu rekreacyjnego prowadzonego przez Marka Bergtrauma z Piechowic
• Twórcynie Konkursu Przyrodniczo-Krajoznawczego kl.II-III SP Świeradów Zdrój 2 XII 2004 r.
• Zespół przygotowujący pytania na I Konkurs. Świeradów Zdrój 21 IV 2005 r.
• Laureat III Konkursu Juliusz Żądęł z SP Porajów. Michałowice 12 V 2007 r.
• Laureatka II Konkursu kl. II-III SP Jagoda Dąbrowska na spotkaniu z okazji 80-lecia LOP
• Układanie pytań na V Konkurs, 2009 r.
• Jury i sekretariat finału IV Konkursu Przyrodniczo-Krajoznawczego kl.II-III SP. Michałowice, 17 V 2008 r.
• VI Konkurs Przyrodniczo-Krajoznawczy kl II-III SP. Finał w Michałowicach, 15 V 2010 r.
• Układanie pytań dla kl II-III SP, Piechowice 28 I 2013 r.
- G.** • V Przegląd Piosenki Turystycznej. Jurorzy (od lewej): B. Wliżło, Z. Grabias – Baranowska i C. Turski (przewodniczący)
• VI Przegląd Piosenki 1995 r. Zespół Szkół Elektronicznych Jelenia Góra
• XVI Regionalny Przegląd Piosenki Turystycznej i Ekologicznej SKKT, 2005 Zgorzelec

- XVIII Przegląd. Narada głównych organizatorów, 2007 r.
- XX Przegląd Piosenki 2009 r. Jurorzy z wydawnictwem jubileuszowym
- XX Przegląd Piosenki Turystycznej i Ekologicznej. Zgorzelec 4 IV 2009 r.
- XXII Przegląd Piosenki 2011, jeden z 3 zespołów jury
- XXIV Przegląd Piosenki 2013 r. „Kolorowe Nutki” z SP 1 Piechowice
- H.** • Izba Tradycji w SSM „Wojtek” w Szklarskiej Porębie, 2008 r. (już nie istnieje)
- I.** • Złot Przodowników TG, Michałowice 13-16 XII 2002 r.
- XV Złot Przodowników TG „Beskidy Wschodnie 2002” (zakończenie w Bieczu)
- XIX Kurs Przodowników TG „Beskidy Zachodnie 2005” (pod Baranią Górą)
- Absolwenci XXIV Kursu Przodowników TG „Beskidy Wschodnie 2011”
- XXIX wycieczka „Austria 2011”, w Alpach k. Eisenerz
- Spotkanie powycieczkowe to m.in. wspólne śpiewy, Michałowice 2003 r.
- Zdobywcy najwyższego szczytu Płw. Bałkańskiego, XXIII wycieczka „Bułgaria 2005”
- XXV wycieczka „Norwegia 2007”, Geirangerfjord
- XXVII wycieczka „Rumunia – Mołdawia 2009”, na Przeł. Prislop
- XXX wycieczka „Polska Pn-Wsch. 2012”, u zbiegu Niemna i Wilii w Kownie
- Zamek Frydlant – popularna wycieczka 14 IX 2013 r.
- Arboretum Wojstawice, popularna wycieczka 10 V 2008 r.
- Trójstyk granic w Porajowie, popularna wycieczka 12 IX 2009 r.
- XIX Złot 2008, na mecie w SSM „Liczyrzepa” w Karpaczu
- XXIV Złot „Karpacz 2013”, zwycięski zespół z I LO Jelenia Góra
- VIII Rajd „Piechotka 92”, na mecie w Michałowicach
- XIX „Piechotka 2003”, konkurs na mecie w Michałowicach

Rozdział VIII

- B.** • Obchody 75 lecia Ligi Ochrony Przyrody w Okręgu Jeleniogórskim
 - 75 lecie LOP w Okręgu Jeleniogórskim, Sanatorium „Agat” Cieplice 13 XII 2003 r.
 - 75 lecie LOP, wyróżnienia dla działaczy, Sanatorium „Agat” Cieplice, 13 XII 2003 r.
 - 75 lecie LOP, przy grobie pierwszego prezesa Józefa Dobieckiego w Sobieszowie, 13 XII 2003 r.
- C.** • 80 lecie LOP w Okręgu Jeleniogórskim, KCEE Szklarska Poręba, 11 I 2008 r.
 - 11 I 2008 r. KCEE Szklarska Poręba, 80-lecie LOP. Nagroda Starosty Jeleniogórskiego dla ZO LOP
 - 80 lecie LOP, wycieczka poprzedzająca uroczystości, Muzeum w Harrachovie 11 I 2008 r.
 - 80 lecie LOP, wyróżnienia dla działaczy, 11 I 2008 r.

B. Tablice

Rozdział III

- Członkowie Zarządu, Komisji Rewizyjnej i Sądu Koleżeńskiego Okręgu Jeleniogórskiego w l. 1988-2013

Rozdział VI

- A.**
 - I Jurorzy, ich wykształcenie i udział w poszczególnych edycjach
 - II Organizatorzy, kogo reprezentowali, udział w edycjach, pełniona funkcja
 - III Gospodarze eliminacji wojewódzkich (od 2000 r. regionalnych) – szkoły i osoby odpowiedzialne (gospodarze)
 - IV Laureaci poszczególnych edycji
 - V W klasyfikacji drużynowej od VII do XX edycji najwięcej punktów zdobyły szkoły
 - VI Opiekunowie najczęściej wymieniani w komunikatach jako odnoszący największe sukcesy (VII-XX edycji bez XIX)
- C.**
 - Przegląd dotychczasowych tras ochrony przyrody
 - Akcja „Czyste góry”
- D.**
 - Laureaci 20 Konkursów Biologiczno-Ekologicznych Szkół Gimnazjalnych (do X edycji Szkół Podstawowych i Gimnazjalnych)
 - Od XI edycji tylko dla Gimnazjów
 - Punktacja medalowa szkół
 - Konkurs – etapy rejonowe
 - Gospodarze finałów pisemnych i ustnych
- E.**
 - Finały pisemne, ustne i zakwaterowanie Konkursu Przyrodniczo-Ekologicznego Szkół Podstawowych
 - Etapy rejonowe Konkursu
 - Zestawienie pełnionych funkcji i siedzib rejonów
 - Laureaci Konkursu i ich opiekunowie (Konkursy I-X 2004-2013)
 - Punktacja medalowa
- F.**
 - Laureaci Konkursu Przyrodniczo-Krajoznawczego kl II-III SP Nauczania Zintegrowanego (Edukacji Wczesnoszkolnej)
 - Punktacja medalowa szkół
 - Etapy rejonowe Konkursu
 - Podsumowanie statystyczne Konkursu
 - Gospodarze finałów pisemnych i ustnych
 - Jurorzy trzech konkursów ekologicznych

ROZDZIAŁ XI

INDEKS NAZWISK

(uproszczony)

A

Anioł Ludwik 39, 46, 53-54, 101, 102, 107, 206, 222

B

Bartosiewicz Danuta 20, 42, 43, 45, 63, 111, 166, 167, 175-179, 201, 213, 224

Bator Paula 124, 125, 136

Bednarek Krzysztof 92, 93, 99

Bena Katarzyna 10, 79, 117, 135

Bergtraum Marek 23, 42, 119, 150, 151, 154, 159, 171, 179

Bielak Beata 20, 42, 43, 45, 166, 167, 169, 174-177, 179, 224

Biel-Ćwikowska Joanna 42, 43, 66, 89-98, 221, 224

Bieleń Maria 89, 90, 98

Bienias Ewa 42, 43, 132, 133, 139, 147, 152, 153, 155, 157, 197, 201, 224

Błaściak Jolanta 31, 42, 43, 77, 156, 171, 176, 178

Bochyńska Daniela 6-8, 11, 12, 15, 16, 24, 39, 46, 51-52, 89-91, 97, 117, 118, 134, 137, 206, 211, 219, 222

Bochyńska Jolanta 42, 118, 123, 129, 132, 135, 139, 225

Bochyński Jarosław 16, 39, 42, 43, 81, 93, 98, 221, 225

Borkowski Alfred 6, 7, 46, 54-55, 206, 222

Borkowski Michał 28, 79, 169, 174

Borowiec Jadwiga 43, 45, 76-77, 119-121, 128, 129, 138, 139, 145-148, 157, 159, 224, 225

Borowska Małgorzata 16, 18, 21, 28, 39, 43-45, 70, 118-120, 122, 124-127, 129, 134-136, 146, 147, 184, 210, 221, 222, 224, 225

Buchowski Tomasz 122, 123

Bugajny Małgorzata 35, 42, 44, 150, 171, 209

C

Całko Andrzej 43-45, 68, 118, 123-125, 127, 130, 133, 136, 138, 139, 224, 225

Celej Iwona 89, 90

Celuch Agnieszka 42, 43, 128

Chadał Lidia 43, 75, 118, 120-124

Chlebowski Aleksander 92, 93

D

Dąbrowska Jagoda 21, 80, 96, 129, 130, 149, 167, 174, 224

Długopolska Danuta 7, 9, 39, 46, 53, 89, 90, 93, 94, 97, 107, 117

Dobiecki Józef 6, 46, 47-48

Dobosz Aleksandra 80, 123, 124, 136

Dobosz Romana 11, 16, 18, 20-24, 26, 28, 30-32, 35, 39, 44, 47, 61, 92-98, 119-124, 126-130, 132-134, 137-140, 145-153, 155, 156, 166-176, 179, 184, 194, 201, 206, 210, 212, 213, 220-222, 225, 230

Dobrowolska Iwona 42, 90, 91, 93, 94, 96-98

E

Elsner Józefa 39

F

Fica Stanisława 28, 42, 43, 76, 127, 128, 130, 136

Fierkowiec Teresa 32, 33, 42-44, 64, 154, 167, 169, 172, 173, 175, 176, 178, 202, 204

Furtak Danuta 90, 93, 98

G

Gadowska Zdzisława 29, 39, 42, 43, 45, 66-67, 167, 168, 170-172, 174, 176, 224

Gasz Zdzisław – zbyt dużo

Gondek Jadwiga 16, 26, 34, 35, 39, 44,

47, 61-62, 90, 91, 94-97, 121-131, 133, 134, 138, 148, 155, 156, 184, 212, 221, 222, 225
Grzelak Katarzyna 29, 30, 32, 39, 42, 43, 78, 151, 152, 157, 159, 169, 170-174, 178

H

Hładyk Janina 29, 30, 32, 42, 43, 73, 128, 130, 131, 139, 150, 151, 171
Hołowińska Ewa 42, 43, 148, 155, 156
Horbacz Renata 92, 98
Hormańska-Laskowska Aldona 28, 42, 109, 111-113
Huberska Ewa 89, 90, 96

I

Iwanicka Henryka 42, 43, 146, 224

J

Jabłońska Renata 20, 24, 39, 96, 98, 112, 121, 123, 124, 125, 127, 134, 139, 147-149, 155, 156, 167, 168, 175, 176, 179, 184, 221, 222, 225
Jabłoński Marian 24, 39, 42, 210, 221, 222, 224
Jakubasz Adam 95, 96
Janicka Elżbieta 93, 96
Januszkiewicz Kamila 10, 118
Jaryczewska Renata 39, 42, 45, 145, 146, 152, 153, 155, 156, 184, 221, 224, 225
Jasińska Katarzyna 21, 32, 42, 43, 45, 67, 147, 168, 172, 174, 225
Jeleńska Kamila 8, 9, 89, 99
Juśkowiak Wojciech 46, 50-51

K

Kampczyk Izabela 42, 43, 128, 139
Kapusta Wiesława 42, 43, 214, 224
Kasprzyk Paweł 24, 33, 42, 43, 127-131, 133, 172, 173, 179, 197, 201, 209, 223, 224, 225
Kędzior Renata 21, 43, 94-96
Kłobucki Paweł 82, 123
Kłopotek Katarzyna 82, 124
Kłyszewski Leszek 82, 92, 93, 99, 118
Kochanowski Piotr 95, 99
Konca Bernard 6, 39, 46, 56-57, 101-103, 107, 206, 219
Kowska Natalia 83, 121, 122
Kosińska Małgorzata 93-95, 97, 99
Kozłowski Przemysław 83, 95, 99

Krupowicz Bartłomiej 30, 32, 83, 150-152, 157

Kruze-Szmel Maryla 42, 43, 128

Kuczma Paulina 11, 13, 83-84, 119, 135

Kuncewicz Hernyk 42, 43, 149, 151, 184

Kurtiewska Leonarda 28, 39, 42, 43

Kuźniar Beata 26, 43, 69, 149, 155, 156, 167, 168, 170, 174-176, 178, 179, 184, 224, 225

L

Lazanowicz Grażyna 42, 43, 126, 138

Legut Maria 95, 121

Leja Aleksandra 84

Leś Bartosz 8, 9, 88, 89, 99

Ligenza vel Ozimek Teofil 28, 29, 110, 114

Lis Magda 24, 84, 125

Ł

Łabędź Bożena 42, 43, 146, 152, 225

Łabędź Marek 24, 26, 28, 32, 34, 43, 44, 67-68, 118, 120, 135, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 155-157, 159, 160, 169, 175, 176, 184, 197, 213, 221, 225

Łagowska Grażyna 42, 43, 118, 128

Łankowska Barbara 27, 30, 34, 39, 42-45, 69, 70, 167-174, 176, 179, 184, 213, 224, 225

Ławryniewicz Urszula 84, 145, 146, 150, 157

Łaziński Adrian 84-85

Łaziński Rafał 96, 99

Łobocka-Kowalska Jolanta 39, 93, 98

Łyczana Teresa 42, 43, 45, 75, 120, 125-131, 135, 137-139, 149, 150, 152, 157, 159, 184, 224, 225

Łyp Grzegorz 89, 90, 99

M

Makuch Jolanta 42, 43, 149, 151, 156

Malinowska Krystyna 30, 42, 43, 45, 74-75, 117, 127-129, 135, 136, 139, 224, 225

Malmon Grzegorz 94, 95, 120

Marciniak Agnieszka i Irena 42, 128, 148, 149, 151, 153, 168, 169, 170, 179, 212

Materny Teresa 22, 34, 39, 42, 43, 71-72, 127-129, 132, 138, 139, 149, 150, 151, 155, 156, 201, 224, 225, 230

Matysiak Anna 28, 29, 43, 63, 127, 186, 224
Mądra Maria 24, 30, 39, 42, 43, 139, 148, 155, 156, 221, 222, 224
Michalik Irena 30, 43, 129
Mickiewicz Ewa 18, 21, 26, 39, 44, 45, 68, 117-120, 146, 151-153, 206, 221, 224, 225
Mirecki Zdzisław 9, 39, 78, 219, 221
Miszczak-Grondowy Joanna 42, 130
Motyka Waldemar 29, 32, 34, 186
Mrówka Józef Stanisław 34, 174, 216

N

Narkiewicz Czesław 31, 91-93, 97, 98
Niedbalska Jadwiga 15, 16, 18, 21-24, 30, 39, 43, 44, 66, 125-128, 133, 134, 138-140, 146-149, 153, 155, 156, 167-171, 175, 176, 179, 184, 201, 210, 213, 221, 225, 230
Norko Anna 9, 12, 15, 16, 20, 39, 43, 70-71, 104-107, 212, 221, 225
Norko Piotr 9, 11, 12, 15, 16, 18, 20, 21, 26, 28, 31, 32, 35, 39, 43-46, 57-58, 101-102, 104, 105-107, 109, 111-113, 119-134, 138, 155, 156, 184, 197, 202, 204, 211, 212, 221, 222, 224, 225

O

Oleśków-Skotarczak Ewa 42, 43, 148, 149, 155, 156
Olszewski Antoni 28, 42, 43, 65, 113, 122, 129, 130, 132-134, 139, 140, 150-153, 155, 156, 171, 172, 174, 176, 213
Owczarek Jan 32, 34

P

Papuczys Jolanta 42, 43, 171, 174, 176
Parfianowicz Ewa 27, 35, 44, 119, 137
Pauli Adam 6, 7, 39, 46, 48-49
Pawłowicz Barbara 90, 97, 119
Pawłowicz Michał 12, 43
Pluciński Remigiusz 30, 42, 43, 129
Pogłódek Krystyna 16, 31, 42, 43, 74, 130, 131, 133, 138, 139
Poprawska Anna 42, 89, 91, 93, 95, 100
Prawelska Kazimiera 33, 42, 43, 225
Prawelski Tadeusz 20, 28, 33, 44, 113, 197, 225
Primke Monika 30, 85, 129, 136, 147, 148, 157

Przezak-Goćko Małgorzata 2, 20, 29, 30, 32, 34, 39, 42, 43, 73, 166-168, 170, 175-177, 179, 186, 213, 225, 230
Przystajko Błażej 29, 85, 131, 137, 149, 150, 157
Puchalska Agnieszka 27, 30-32, 43-45, 139, 150, 153, 155, 156, 166-169, 171, 172, 174, 179, 184, 213, 224, 225
Puzio Danuta 42, 118, 123, 145

R

Raczek Krzysztof 11, 16, 30, 33-35, 39, 43, 72, 91-98, 128, 148, 179, 201, 202, 204, 209, 210, 212, 223, 225
Raj Andrzej 43, 223, 224
Ratajski Jerzy 43, 89, 97, 219, 221
Reczka Krystyna 42, 92, 95, 100, 107
Retych Krzysztof 27, 35, 85, 131, 132, 137, 149, 150, 157
Rogalska Zofia 39, 43, 89, 90, 97
Rokosz Michał 88, 99
Rubach Jerzy 42, 43, 64, 99, 119-121, 124, 125, 127, 128, 134, 137-139, 146, 147, 149, 150, 155, 156, 197, 201, 209, 213, 221, 225
Rzeźwicka Laura 86, 127-129, 136, 146, 147, 157

S

Saczkowska Jadwiga 110, 114
Sierszeń Gabriela 89-92, 97
Sobczyński Zbigniew 11, 12, 16, 42, 43, 91-97, 118-119, 135, 146, 221, 225
Sobierajski Aleksander 6, 8, 101-103, 107, 197
Sokołowska Irena 2, 11, 18, 20, 21, 26, 30, 32, 39, 43, 44, 64, 92-96, 98, 119-130, 132-134, 138-140, 145-153, 155, 156, 166, 167-170, 172, 174-176, 179, 212, 213, 220-222, 225, 230
Sowiński Maciej 31, 86, 130, 131, 136
Stawicka-Czerska Wenata 2, 20, 22, 23, 26-29, 32, 34, 39, 43-44, 65, 124-126, 129, 138, 139, 145-153, 155, 156, 166-170, 172-178, 184, 186, 212, 213, 223-225, 230
Stąpor Jan 119-121, 172
Stopnicka Teresa 43, 89-91, 93-95, 100, 221
Sykała Barbara 42, 77-78, 127, 131, 137, 139

Sz

Szafran Józef 6, 10, 24, 26, 31, 32, 34, 35, 39, 43, 44, 46, 58-59, 115, 118, 119, 121-124, 128-131, 134, 184, 218-220, 222, 223, 225

Szala Dariusz 92, 96, 99

Szczodrak Szymon 32, 172, 174

Szmelter Czesław 34, 201

Szostek-Bicka Beata 35, 42, 43, 72-73, 127, 129, 131, 132, 133, 138, 139, 184

Szura-Czerniawska Agnieszka 42, 43, 126, 136, 224

Szytejkó Beata 16, 18, 26, 29, 43-44, 70, 120, 135, 145, 148, 149, 150, 152, 153, 156, 157, 159, 172, 176, 184, 221, 224, 225

Szytejkó Daniel 86, 124, 136, 224

Ś

Śliwa Bożena 24, 26, 30-32, 34, 39, 44, 45, 69, 120-125, 127-131, 133, 135, 136, 139, 140, 146-152, 155, 156, 159, 171, 184, 213, 224, 225

Śliwa Krystyna 16, 42-44, 90-98, 118, 119, 184, 224

Śniechowska Małgorzata 10, 16, 42, 44, 68-69, 117-121, 135, 136, 150, 157, 221, 225

Świąder Czesława 45, 118-120, 135, 138, 145, 146, 148, 155-157, 159, 184, 224, 225

T

Tabaka Sabina 26, 34, 39, 44, 65, 122-127, 134, 145-151, 153, 167-172, 179, 184, 213, 222, 225, 230

Tabiś Małgorzata 42, 43, 72, 130, 132, 133, 139, 140, 150-153, 157, 159

Tataczuk Rafał 86-87, 151, 157, 168, 174

Tręter-Kłyszyska Agnieszka 28, 29, 32, 34, 122, 186, 221, 222

Tuniewicz Agnieszka 42, 151, 153, 156

Turczyńska Iwona 95, 96

Turzańska-Chrobak Bogumiła 27, 44, 214, 221, 223

U

Urdas Kamila 31, 87, 170, 171, 174

Uryga-Nawrocka Anna 29, 42, 43, 71, 147, 148-151

W

Walesiak Monika 42, 171, 173, 176, 178

Walicki Jan 39, 46, 52-53, 219, 222

Walusiak Anna 33, 35, 109, 113, 197, 213

Walusiak Krzysztof 35, 109, 210, 213

Wieniawska Barbara 91, 98

Wierzbicka Jolanta 24, 185

Wilc Wiesława 42-44, 67, 125, 127, 130, 133, 136, 139, 225

Włodyga Jacek 32, 216, 221, 223

Wochna Robert 33, 42, 197, 225

Wojtania Maria 6, 46, 49

Wojtas Janusz 92, 96, 98, 99

Wolar Remigiusz 96, 122, 136

Wolski Rafał 42, 127

Wolwicz Teresa 42, 45, 77, 145-147, 157, 159, 224, 225

Wrzał Janusz 12

Wyspiańska Ewa 23, 42

Z

Zając Regina 16, 39, 44, 47, 62-63, 118-121, 134, 206, 219, 220, 225

Zaradzka Monika 90, 99

Zatoński Dariusz 42, 45, 119, 120, 134, 224, 225

Zawadzka Zofia 39, 44, 47, 60, 91, 98, 119

Ziarkiewicz-Stempińska Wanda 93, 94, 98

Zieliński Marian 8, 10, 39

Zielonka Ewa 11, 118, 119

Zwierzańska Agnieszka 27, 30, 32, 43-45, 76, 166, 167, 170, 173, 174, 177, 179, 213, 224, 225

Zych Artur 25, 28, 216, 223

Zych Elżbieta 42, 118, 121, 135

Ż

Żądęł Juliusz 87, 167, 174, 224

Żegnatek Wanda 39, 103, 107, 117

Żyluk Artur 121, 122

SPIS TREŚCI

Rozdział I	Krótki zarys historii Ligi Ochrony Przyrody w Polsce i w regionie jeleniogórskim	3
Rozdział II	Kalendarium ważniejszych wydarzeń w latach 1988-2013	6
Rozdział III	Członkowie Zarządu, Komisji Rewizyjnej i Sądu Koleżeńskiego Okręgu Jeleniogórskiego	39
Rozdział IV	Odnaczenia i wyróżnienia działaczy i członków Ligi	42
Rozdział V	Ludzie, którzy tworzyli historię jeleniogórskiej Ligi	46
	A. Biogramy osób szczególnie zasłużonych dla Ligi	46
	B. Ciekawe sylwetki	63
	C. Byli laureatami a potem...?	79
Rozdział VI	Główne dziedziny działalności Okręgu LOP	88
	A. Olimpiada Wiedzy Ekologicznej	88
	B. Wakacyjne Obozy Wędrowne Młodych Przyrodników	101
	C. Liga w Jeleniogórskich Rajdach Młodzieży Szkolnej	109
	a. Trasa specjalna ochrony przyrody	109
	b. Akcja „Czyste góry”	114
	D. Wojewódzki/Regionalny Konkurs Biologiczno-Ekologiczny Szkół Podstawowych ph. „Ochrona przyrody w Polsce” (od XI edycji 2004 r. tylko dla szkół gimnazjalnych)	117
	E. Regionalny Konkurs Przyrodniczo-Ekologiczny Szkół Podstawowych ph. „Ochrona przyrody w Polsce”	145
	F. Regionalny Konkurs Przyrodniczo-Krajoznawczy Nauczania Zintegrowanego kl II-III Szkół Podstawowych (od 2013 r. Edukacji Wczesnoszkolnej) ph. „Bądźmy przyjaciółmi przyrody”	166
	G. Tematyka ekologiczna w Regionalnych Przeglądach Piosenki Turystycznej i Ekologicznej w Zgorzelcu	185
	H. Izba Tradycji Szkolnego Ruchu Krajoznawczo-Turystycznego i Ekologicznego i działalność wydawnicza Okręgu	191
	I. Inne imprezy i konkursy	193
	a. Konkurs „Na najlepiej pracujące Szkolne Koło LOP”	193
	b. Konkurs na najciekawsze ekspozycje przyrodnicze w szkolnych schroniskach młodzieżowych	193
	c. Wojewódzki Konkurs Biologiczny pt. „Okno w kwiatach”	194
	d. Ogólnopolskie Kursy Nauczycieli-Kandydatów na Przodowników Turystyki Górskiej PTTK	194
	e. Wycieczki szkoleniowe dla opiekunów SKKT, kierowników SSM i działaczy szkolnego ruchu krajoznawczo-turystycznego i ekologicznego.....	198
	f. Popularne wycieczki 1-dniowe LOP/PTSM	202

g. Coroczne podsumowania sezonu turystycznego i ekologicznego ..	204
h. Zimowe Złoty Pieszo-Narciarskie	206
i. Piechowickie Rady Działwy Szkolnej „Piechotka”	209
Rozdział VII Nasi partnerzy współpracy	211
A. Wspólne dzieło LOP/PTSM	211
B. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej ..	214
C. Starostwo Powiatowe w Jeleniej Górze i inne organy samorządu terytorialnego	215
D. Nadleśnictwa i Koła Łowieckie	217
Rozdział VIII Jubileuszowe Obchody rocznic LOP w Okręgu Jeleniogórskim	219
A. 70-lecie w 1998 r.	219
B. 75-lecie w 2003 r.	220
C. 80-lecie w 2008 r.	222
D. Przygotowanie do 85-lecia w 2013 r.	230
Rozdział IX Literatura	231
Rozdział X Spis fotografii i tabel	232
Rozdział XI Indeks nazwisk	236

LWÓW – Cmentarz Orłąt, XVIII wycieczka „Ukraina Zachodnia 2000”, 25 VI 2000 r.

ISBN 978-83-64313-21-9